

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání č. j. 385/2007

„Škola = hra, radost, poznání“

s úpravami pro školní rok 2026/2027

Základní škola, Praha 8, Palmovka 8

1. Identifikační údaje.....	6
2. Charakteristika školy	7
2.1 Historie školy	7
2.2 Umístění a kapacita školy	7
2.3 Vybavení a možnosti školy	7
2.4 Charakteristika pedagogického sboru a žáků	8
2.5 Spolupráce s partnery	8
2.6 Dlouhodobé projekty a akce školy	9
2.7 Preventivní program naší školy	9
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1 Zaměření školy	10
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	18
3.5 Začlenění průřezových témat	19
3.6 Učební plán pro 0-tý ročník	22
4. Učební plán	31
4.1 Učební plán pro 1. stupeň	31
4.2 Učební plán pro 2. stupeň	32
5. Učební osnovy	34
5.1 Jazyk a jazyková komunikace	34

5.1.1 Český jazyk a literatura - Čj	34
5.1.2 Anglický jazyk - Aj	59
5.1.3 Německý jazyk - Nj	73
5.1.4 Anglická konverzace – Ak	78
5.1.5 Čeština jako druhý jazyk - ČDJ	81
5.2 Matematika a její aplikace	99
5.2.1 Matematika - M	99
5.3 Informatika	118
5.3.1 Informatika	118
5.4 Člověk a jeho svět	130
5.4.1 Prvouka - Pr	130
5.4.2 Vlastivěda - Vt	139
5.4.3 Přírodověda - Pře	146
5.5 Člověk a společnost	153
5.5.1 Dějepis - D	153
5.5.2 Výchova k občanství - Vo	161
5.6 Člověk a příroda	170
5.6.1 Fyzika - F	170
5.6.2 Chemie - Ch	181
5.6.3 Přírodopis - Pře	187
5.6.4 Zeměpis - Z	200
5.7. Umění a kultura	214
5.7.1 Hudební výchova - Hv	214
5.7.2 Výtvarná výchova - Vv	231
5.8 Člověk a zdraví	244
5.8.1 Výchova ke zdraví - Vz	244
5.8.2 Tělesná výchova - Tv	253
5.9 Člověk a svět práce	275
5.9.1 Pracovní činnosti - Pč	275
5.10 Povinně volitelné předměty	289
5.10.1 Cvičení z matematiky – CvM	289
5.10.2 Základy počítačové grafiky - Zpg	293
5.10.3 Literární výchova - Lv	295

5.10.4 Komunikační a jazykové dovednosti – Kjd	302
5.10.5 Psaní na klávesnici všemi deseti – Psvd	306
5.10.6 Cvičení z fyziky – CvF	309
5.10.7 Přírodovědná praktika – Přípr	315
5.10.8 Počítačové technologie – PT	323
5.10.9 Země a vesmír – ZaV	325
5.10.10 Společnost a kultura – SaK	Chyba! Záložka není definována.
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	335
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	335
6.2 Autoevaluace školy	355
7 Školní družina	359
7.1 Organizace školní družiny	359
7.2 Výchovné a vzdělávací strategie školní družiny	359
7.3 Materiální podmínky školní družiny	360
7.4 BOZP školní družiny	360
7.4.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení	360
7.4.2 Psychosociální podmínky	361
7.5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	361
7.5.1 Personální oblast	361
7.5.2 Technická oblast	361
7.5.3 Materiální oblast	361
7.5.4 Organizační oblast	361
7.5.5 Podmínky vzdělávání žáků mimorádně nadaných dětí	362
8. Vzdělávací obsah	363
9. Standardy	367
9.1 Český jazyk a literatura	367
9.1.1 Komunikační a slohová výchova	367
9.1.2 Jazyková výchova	369
9.1.3 Literární výchova	372
9.2 Anglický jazyk	373
9.3 Německý jazyk	377
9.4 Matematika a její aplikace	379

9.4.1 Číslo a početní operace	379
9.4.2 Geometrie v rovině a v prostoru	381
9.4.3 Nestandardní aplikační úlohy a problémy.....	383

1. Identifikační údaje

NÁZEV PROGRAMU:	ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ č. j. 385/2007
MOTTO:	„ŠKOLA = HRA, RADOST, POZNÁNÍ“
PŘEDKLADATEL:	Základní škola, Praha 8, Palmovka 8
ADRESA, KONTAKTY:	Palmovka 8/468, 180 00, Praha 8 - Libeň tel. 284 821 893, skola@zspalmovka.cz, www.zspalmovka.cz
ŘEDITEL ŠKOLY: KOORDINÁTOR ŠVP:	Mgr. Ivana Vanišová Mgr. Josef Král
PRÁVNÍ FORMA, IČO:	příspěvková organizace, 60 43 32 48
ZŘIZOVATEL:	Městská část Praha 8 Zenklova 35/1, 180 48 Praha 8-Libeň, tel. 222 805 111
ZAŘAZENÍ DO SÍTĚ ŠKOL: IZO, RED-IZO:	26. 4. 1996 102 261 172, 600 039 820
PLATNOST DOKUMENTU OD:	1. 9. 2026
PODPIS ŘEDITELE	RAZÍTKO ŠKOLY

2. Charakteristika školy

V první polovině 18. století patřily pozemky nad Libeňským záměčkem šlechtici D. K. Palmemu, podle něhož bylo pojmenováno území, na kterém dnes stojí naše škola. Byly zde rozsáhlé vinice a zemědělská usedlost.

2.1 Historie školy

„Počátkem měsíce května roku 1895 počala obec libeňská stavět obecní dům na Palmovce, kterýž účelům školním věnovala.“ To jsou slova kronikáře a to je i začátek ZŠ Palmovka.

Kolaudace proběhla 27. 12. 1895. Do prvního patra budovy byla nastěhována 1. obecná škola chlapecká a do přízemí 1. obecná škola dívčí. Kapacita však brzy nestačila a muselo být přistavěno druhé patro. V době 1. světové války bylo vyučování na nějaký čas přesunuto do školy proti Libeňskému záměčku. Po válce začala škola opět fungovat, ale kapacita byla brzy opět nedostačující, a tak byla přistavěna nová školní budova v ulici Heydukova a obě budovy propojeny.

V této podobě jsou budovy funkční dodnes. V letech 1992 – 1993 zde proběhly rozsáhlé rekonstrukční práce.

V letech 2017 – 2019 byly ve škole v rámci Modernizace vybudovány nové učebny – 2 jazykové, dílny, přírodopis, chemie a fyzika.

2.2 Umístění a kapacita školy

Naše úplná základní škola leží ve staré zástavbě nedaleko stanice metra Palmovka. Její umístění je sice v rušné části města, zato dostupnost a dopravní obslužnost je zde výborná. Škola se nachází přímo v dopravním uzlu linek metra, tramvaje a autobusů. Rušné prostředí však neovlivňuje potřebný klid ke každodennímu vzdělávání dětí. Budova je totiž zkonstruována tak, že tvoří kompaktní celek v bloku domů a není tedy rušena velkým silničním provozem. Její optimální kapacita je 500 žáků, tedy 18 tříd a 40 - 50 zaměstnanců.

2.3 Vybavení a možnosti školy

Každá třída má svou kmenovou učebnu, která je světlá, teplá, prostorná, útulná, vybavená moderním nábytkem a připojením na internet. Všechny tyto učebny jsou vybaveny počítačem a většina interaktivní tabulí nebo alespoň dataprojektorem. Třídy včetně odborných učeben a školních družin jsou rozmístěny do 3 podlaží. Cílem naší školy je poskytnout žákům ucelené základní vzdělání s přiblížením k reálnému životu, proto je škála našich odborných učeben široká.

Naše škola nemá pozemky, proto byly zrevitalizovány dvory na jeden sportovní a druhý s venkovní učebnou. Využíváme je na hodiny tělesné výchovy, pro pobyt na čerstvém vzduchu v dopoledních i odpoledních hodinách, tedy v družině.

Školní jídelna je součástí školy a má kapacitu 400 jídel. Plánovaná rekonstrukce proběhla v létě 2014 a jídelna s kuchyní nyní vyhovují nově stanoveným hygienickým normám.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru a žáků

Pedagogický sbor je kvalifikovaný, několik pedagogických pracovníků si doplňuje odbornou kvalifikaci, velmi se nám osvědčuje spolupráce se studenty PF. Většina pedagogů si vzdělání stále prohlubuje formou kurzů a seminářů. Učitelé pak aplikují nové poznatky při vyučování či uplatňují nabyté informace při výuce. Velmi dobře pracují koordinátor ICT, EVVO, výchovný poradce i speciální pedagog. Dostatečná počítačová gramotnost je u nás brána za samozřejmou. Vládne zde klidné pracovní klima, které je umocněné provázanou komunikací učitelů obou stupňů. Učitelé využívají pracovních stolů ve sborovně, nikoli v kabinetech, což svědčí o vyrovnané kolektivní atmosféře. Školní družina má vysokou výchovnou úroveň, kterou zajišťují vychovatelky celoročními projekty a dalšími aktivitami.

Převážná většina žáků je z okolí školy. Během posledních let se zde rozšířil počet cizinců. Cca 17 % představují žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o žáky s poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie a poruchy chování) a o žáky nadané i mimořádně nadané. Tito žáci mají zajištěn individuální přístup. Žáci s mírnými poruchami budou pracovat podle plánu pedagogické podpory vypracovaného učitelem daného předmětu. Žáci s výraznými poruchami učení pracují podle individuálního vzdělávacího plánu vypracovaného učitelem daného předmětu na základě posudku psychologa.

Aktuální stav pedagogického sboru je k dispozici na webových stránkách školy.

2.5 Spolupráce s partnery

Usilujeme o partnerský vztah mezi školou a rodiči, a proto zde pracuje Spolek rodičů. Školská rada v zastoupení 1 rodiče, 1 pedagogického pracovníka a zástupce obce je volena na tři roky. Školská rada se schází pravidelně, projednává záležitosti vyplývající ze zákona, ale řeší i pomáhá řešit běžné problémy školy.

Spolupráce s rodiči probíhá pravidelně na třídních schůzkách – konají se čtyřikrát ročně, z toho dvakrát formou tripartit. Rodiče jsou informováni o prospěchu a chování dětí, učitelé s nimi projednávají své záměry při vzdělávání i své plány. Spolupráce třídních učitelů s rodiči je užší, zejména u dětí na I. stupni. S rodiči spolupracují i učitelé při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů pro žáky se SPU. Probíhají schůzky s rodiči budoucích prvňáků – v rámci přípravy pro budoucí prvňáky. Pořádáme dny otevřených dveří – rodiče mají možnost poznat prostředí školy i výchovné a vzdělávací záměry školy. Naprosto běžná je i možnost pro rodiče po domluvě s učitelem navštívit přímo vyučovací hodinu.

Prostřednictvím družiny a mimoškolních aktivit učitelů jsou zajištěny odpolední zájmové kroužky, exkurze, výlety a krátkodobé projekty. Nabízíme i zájmové aktivity organizované jinými institucemi.

V rámci primární prevence pravidelně navštěvujeme dopravní hřiště. Každoročně děti absolvují 2 projektové dny na téma „Ochrana obyvatel při mimořádných událostech“. Plán primární prevence a výchovného poradenství je každoročně upravován a obsahuje značné množství akcí týkajících se volby povolání, prevence zneužívání návykových látek, šikany, týrání a zneužívání dětí.

2.6 Dlouhodobé projekty a akce školy

Projekty primární prevence

- Zdravý kolektiv ZŠ Palmovka
- preventivní programy pro žáky všech ročníků – dle MPP
- Ochrana obyvatel při mimořádných událostech
- Ovoce do škol
- Dopravní výchova
- Mléko do škol

Dlouhodobé projekty se pravidelně opakují v práci školní družiny i jednotlivých tříd. Jedná se o celoroční hru, jejíž cíl a zaměření se pro každý rok upravují podle momentálních námětů.

Akce

- Výstava žákovských prací spojená s aukcí obrázků žáků školy
- Den Země
- Den jazyků
- Žákovská sportovní liga
- Sběr papíru
- Projektové dny – dle námětů v jednotlivých ročnících a třídách
- Vystoupení pro radost - pro rodiče
- Charitativní vánoční koncert
- Účast na olympiádách a soutěžích – dle nabídky a možností pedagogů
- Den dětí
- Sportovní dopoledne
- Exkurzní dny dle potřeb vyučujících

2.7 Preventivní program naší školy

Minimální preventivní program je dokument naší školy zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. MPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků.

Tento program je personálně zajištěn koordinátorkou primární prevence a výchovným poradcem.

Cíle programu, metody a formy práce a rámcový časový harmonogram je uveden ve školním dokumentu „Minimální preventivní program“.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Náš ŠVP má za cíl:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné účinné a otevřené komunikaci
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Tyto cíle se snažíme dosáhnout různými formami práce, při čemž dáváme přednost konstrukci před transmisí, tzn. nepředáváme hotové poznatky, ale snažíme se o vyvolání situací, při kterých žáci sami hledají a utvářejí závěry. Vše se uskutečňuje v prostředí tzv. bezpečného klimatu, v němž se snažíme o příjemné prostředí, navození důvěry mezi učiteli a žáky, klidnou pracovní morálku, uspokojování potřeb v oblasti poznatků, komunikativní rovnost mezi partnery apod. Naši snahu můžeme tedy shrnout do motivačního názvu ŠVP:

„Škola = hra, radost, poznání“

Chceme dále rozvíjet silné stránky naší školy a co nejvíce eliminovat a napravit vše, co považujeme za nedostatky.

Profilace školy:

- učivo je přijímáno žákem i učitelem s vědomím „PROČ“ se to učí, nikoli „CO“ se učí, a proto nezáleží na množství poznatků, ale na jejich trvalosti a souvislosti s praxí
- všechny nabyté kompetence žák využije v praktickém životě
- v rámci vstupu do EU dojde k posílení výuky cizího jazyka
- v souvislosti se zaměřením školy na informační a komunikační technologie je u nás podporována výuka na počítačích a je rozšířena do souvisejících oborů
- z celkového pojetí ŠVP plyne důraz na samostatnost, seberealizaci, sebereflexi a sebehodnocení
- žáci se speciálními zdravotními potřebami mají zajištěn individuální přístup buď v povinné části vyučování nebo při aktivitách v rámci kroužků a školní družiny

- žák se u nás naučí dodržovat určitý mravní a morální kodex, což povede k rozvoji jeho komunikace se světem a pozitivní účasti v mezilidských vztazích

Zaměření naší školy na informační a komunikační technologii vychází z reálného technického rozvoje našeho státu. Medializace veškeré komunikace nutí a vybízí k touze po poznání v tomto oboru. V době, kdy internet je v popředí všech zdrojů získání informací, se snažíme naší výukou umožnit dětem držet pomyslný krok s celosvětovým trendem.

Chceme dále rozvíjet silné stránky naší školy a co nejvíce eliminovat a napravit vše, co považujeme za nedostatky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Svémi výchovnými a vzdělávacími strategiemi chceme vést děti k získání kompetencí pro produktivní a vyrovnaný život v demokratické společnosti, aby se mohly aktivně zapojit do budování „reálného světa“. Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, které jsou důležité pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Je nutné vybavit všechny žáky souborem kompetencí na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Kompetence k učení		
Žák:	Učitel:	Možné metody a formy realizace
✗ vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení	➤ realizuje různé formy práce, aby nedošlo k jednostranným pohledům na daný problém ➤ střídáním pracovních forem a metod zabezpečuje variabilitu učebního programu ➤ vede žáky k odpovědnosti za jejich vzdělávání ➤ „problém“ předkládá z širokého úhlu pohledu, aby měl žák možnost promyslet a odůvodnit pracovní postupy	● frontální x skupinový x individuální přístup ● názorná výuka ● metoda pokus x omyl a její zhodnocení ● „time management“ – efektivní organizace vlastního učení
✗ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě	➤ učí systematičnosti při řešení úkolů ➤ předkládá dostatek odborné literatury, aby měl žák možnost zjistit maximum informací ➤ navrhuje rozmanité způsoby řešení ➤ aplikuje možnost volby	● práce s odbornou literaturou ● metodické hry na rozvoj myšlenkových operací, tj. paměť, pozornost, pohotovost, řešení problémů, emoce, fantazie atd. ● možnost volby
✗ operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy	➤ snaží se o propojení učiva ve více oblastech ➤ pokládá doplňující otázky a úkoly, které vedou k uvědomění si souvislostí	● vedené asociace na dané téma ● konkretizace životní zkušenosti ● kompletizace vědomostí na dané téma

✗ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti	- vede k soustavnému pozorování okolí - provádí analýzu x syntézu daného problému - učí děti kombinovat a dosazovat získané informace do celku - snaží se o kritické zhodnocení práce	- metoda pokus x omyl a její zhodnocení - analýza x syntéza - kooperativní činnosti
✗ poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich	- konkretizuje důvody probíraného učiva - hledá slabé stránky procesu učení na sobě samotném a snaží se o jejich nápravu - snaží se o kritické zhodnocení výsledků učení	sebehodnocení, sebekorekce, sebereflexe, seberealizace

Kompetence k řešení problémů		
Žák:	Učitel:	Možné metody a formy realizace
✗ vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností	- poukazuje na problémové situace a diskutuje o jejich příčinách a řešení - vyvolává situace, při nichž se dítě musí rozhodnout na základě vlastního úsudku, a pak odůvodnit své řešení - konzultuje s dětmi dosažené poznatky o problémových situacích, vytváří tak představu na základě určitých pravidel společnosti	- kooperativní činnosti v jakékoliv formě, tedy ve skupině - dramatizace - pozorování s vlastním úsudkem - analýza SWOT
✗ vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému	- reprodukuje potřebné informace k danému problému - pomáhá nalézt k problémům vlastní stanovisko - předkládá dětem kroky k řešení z více hledisek, aby měly možnost volby - podporuje zdravou cílevědomost - vede k přizpůsobivosti a k odolnosti vůči jakékoliv zátěži	- brainstorming, tj. přijímání všech nápadů bez kritiky - mapovací aktivity - pokus x omyl
✗ samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy	- analyzuje daný problém, aby měli žáci možnost vidět všechny jeho aspekty - navrhuje drobné problémy k řešení a požaduje logicky podložené argumenty - interpretuje názory žáků, aby si uvědomili jiný pohled na danou situaci	- matematický deníček - modelové situace - projektování
✗ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů	- předkládá několik podobných problémových situací, aby měl žák možnost použít již ověřený postup, využívá tak zpětné vazby - provádí s dětmi rozbor dosažených kvalit při zdolávání problémů	- zpětná vazba - volné psaní, tj. evokace, reflexe, formulace myšlenek - metody rozboru, tzn. vyhodnocování, analýza, sumarizace

✗ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí	➤ vede k samostatnosti a zodpovědnosti, podporuje samostatnou obhajobu ➤ učí žáka reálnému odhadu vlastních možností ➤ předkládá vždy objektivní náhled na řešení daného problému, neexistuje pro nás „nejlepší“ řešení, neboť každý názor bere v potaz, pokud je žákem obhajován ➤ snaží se evokovat u žáků odpovědné chování a morální rozhodování v náročných a rozporných situacích	● workshop ● burza návrhů řešení ● kritické myšlení
---	--	---

Kompetence komunikativní		
Žák:	Učitel:	Možné metody a formy realizace
✗ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logické sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu	➤ v rámci učebních oborů týkajících se řeči doplňuje slovní zásobu a rozšiřuje schopnost plynulé a kultivované komunikace ➤ formou her se snaží o logičnost postupu zdolávaného úkolu ➤ hledá několik výrazů se stejným významem, tzn. synonyma a vybírá nejvhodnější, snaží se tak o výstižnost	● metodické hry na téma rozvoje slovní zásoby ● všechny typy mluvních cvičení, tj. vyprávění, popis, rozhovor atd. ● hádanky
✗ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje	➤ kromě aktivních metod využívá i metody pasivní, tj. např. předčítání nebo výklad, čímž učí žáky naslouchání ➤ vede k mírné zdrženlivosti a urovnání si známých faktů před reflexí ➤ snaží se upevňovat sebedůvěru a touhu vyjádřit se, říct svůj názor ➤ rozvíjí schopnost projevovat se jako svobodná osobnost	● I.N.S.E.R.T., tj. analýza textu pomocí značek, pochopení za pomoci jiných názorů ● diskuse
✗ rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění	➤ využívá různé formy komunikace jak verbální tak nonverbální ➤ analyzuje různé druhy audiovizuálních záznamů	● pantomima ● třífázový rozhovor
✗ využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem	➤ díky filozofii naší školy, tzn. prohloubení znalostí ve sféře informační a komunikační technologie, zabezpečuje žákům dostatečný kontakt s touto problematikou ➤ zdůrazňuje míru důležitosti s celosvětovým vývojem ➤ učí správnému zacházení s touto technikou	● internet ● počítačové výukové programy

✗ využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi	♦ nutí ke sladění slovníku užívaného v dané společnosti ♦ úkoluje žáky, aby se naučili vyřídit nahodilý problém ♦ evokuje žáky k vzájemné spolupráci předložením zajímavých situací	● modelové situace ● inscenace ● spolupráce
---	---	---

Kompetence sociální a personální		
Žák:	Učitel:	Možné metody a formy realizace
✗ účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce	♦ učí týmové spolupráci ♦ definuje roli pro její lepší pochopení ♦ střídá role v týmu, aby měli žáci možnost vyzkoušet si všechny ♦ klade důraz na efektivitu spolupráce při dosahování vytyčeného cíle	● týmová spolupráce ● týmovací činnosti – hry ● experimenty a porovnávání výsledku práce individuální a skupinové
✗ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá	♦ vede k porozumění pojmu tolerance ♦ učí vnímat okolí a své „spoluhráče“ v týmu ♦ klade důraz na mezilidské vztahy ♦ pozitivně působí na žákovo ego	● metodické hry na téma mezilidských vztahů ● diskuse o typech lidského chování
✗ přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají	♦ snaží se o zapojení všech žáků pro dosažení vytyčeného cíle ♦ podporuje žáky se slabším sebevědomím, pomáhá jim formou hry a projektů zapojit se do procesu ♦ učí využívat všechny dosažené zkušenosti své i cizí ♦ nutí „naslouchat“	● projektové metody ● krátké přednášky ● I.N.S.E.R.T. ● vzájemná inspirace ● sociometrie
✗ vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty	♦ střídáním rolí žákovi umožňuje uvědomovat si sebe sama v různých situacích, což vede k lepšímu sebepoznání ♦ podporuje samostatný růst sebevědomí a snaží se ho zdravě ovlivňovat ♦ navrhuje stále další možnosti rozvoje, aby žák dosáhl sebeuspokojení v dané situaci	● vedené diskuse žákem ● inscenační metody ● účast na jednání

Kompetence občanské

Žák:	Učitel:	Možné metody a formy realizace
✗ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí	➤ evokuje snahu empatie k druhému ➤ diskutuje o různých názorech, hledá klady a zápory ve výpovědích ➤ hovoří o lidských hodnotách – o daném společenském žebříčku hodnot ➤ poskytuje dětem dostatek informací, aby měly možnost volby při utváření svých postojů a hodnot ➤ upozorňuje na možné fyzické a psychické násilí, útlak nebo šikanu	● diskuse, rozhovory s odborníky ● metodické hry pro trénink empatie ● odborné přednášky ● Q třídění
✗ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu	➤ seznamuje žáky s právy a povinnostmi ve škole i mimo ni ➤ vysvětluje důvody daných norem, tak aby byla pro žáky pravidla logická nikoli vyslovená jen z pozice autority	● studium psaných norem ● modelové situace
✗ rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka	➤ seznamuje žáky s možnými krizovými situacemi, např. povodeň, požár, atmosférické poruchy atd. ➤ vede k optimálnímu zvládnutí dané ohrožující situace ➤ upozorňuje žáky na záporné stránky lidského chování při ohrožující situaci, tj. davová hysterie, chaos, nezáměr pomoci atd.	● exkurze ● projekty
✗ respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit	➤ poskytuje dětem dostatek informací o našem kulturním dědictví ➤ vštěpuje jim základy vlastenectví a zájem o naši „kulturní pokladnici“ ➤ zapojuje všechny žáky do kulturních i sportovních akcí, svým přístupem evokuje zájem dětí o takové akce	● kulturní a sportovní akce na úrovni třídního kolektivu, větší skupiny i celé školy ● soutěže probíhající na všech úrovních, tj. třídní, školní, městské, státní i mezinárodní kolo
✗ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti	➤ vede k toleranci a ohleduplnosti, k citlivosti a vnímavému vztahu k lidem i k přírodě ➤ učí v souvislostech mezi civilizačními problémy jako jsou mír, ekologie, všelidské morální hodnoty, životní prostředí, tolerance cizích kultur aj. ➤ spolupracuje s žáky na projektech podporujících zdravý životní styl	● nadace Tereza, Duha aj.

Kompetence pracovní		
Žák:	Učitel:	Možné metody a formy realizace
✗ používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky	- seznamuje žáky s pravidly použití nástrojů a nářadí při práci - nabízí široké spektrum materiálů, aby měl žák možnost volby - dodržuje pracovní postupy, abychom učili samostatnosti, cílevědomosti a odpovědnosti - stejnou práci provádí v různých podmínkách, aby zaručil variabilitu dosahování vytyčeného cíle, a tím nutí žáky kombinovat	- činnost podle pracovního plánu - montáže x demontáže
✗ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot	- společně s žáky hledá význam dané práce a vhodnost volby pracovního postupu v souvislosti s životním prostředím - vysvětluje nutnost kladných pracovních výsledků k dosažení vyšších cílů - vysvětluje nutnost záporných pracovních výsledků k neustálému zdokonalování jedince - pracuje na žebříčku kulturních a společenských hodnot	- diskuse o vlastní práci - myšlenková mapa
✗ využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření	- umožňuje rozvoj v oboru, který žáky zajímá - pracuje s odbornou literaturou k rozšíření znalostí ve vybraném oboru, nejen s učebnicí - učí plánování	- písemné plány - modelové situace
✗ orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení	- seznamuje se všemi aspekty podnikání - zkouší projektové situace podnikání	- experimenty - inscenace - ratingové pozorování

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání těchto žáků vycházíme ze zákona 561/2004 Sb. (školský zákon), z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, z novely školského zákona (vyhláška č. 82/2015 Sb.) a z požadavků Evropské komise a Akčního plánu inkluzivního vzdělávání MŠMT na období 2016–2018.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vzděláváni s využitím podpůrných opatření, která se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do 5 stupňů. Podpůrná opatření 1. stupně uplatňuje škola bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu

pedagogické podpory – PLPP. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Žáci jsou vyučováni dle individuálního plánu. PLPP a IVP zpracovává škola. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Takových žáků je v tomto školním roce prozatím cca 17 %, počty žáků se mění podle situace a příchozích žáků na naši školu.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- Pravidla a průběh tvorby:
 - podpůrná opatření prvního stupně jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu,
 - před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka (PLPP), který je průběžně aktualizován,
 - pokud nepostačuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb,
 - na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce žáka se poskytnou podpůrná opatření druhého až pátého stupně.
- Realizace:
 - na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka zpracovává škola individuální vzdělávací plán (IVP),
 - individuální vzdělávací plán je zpracováván nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení PPP a žádost zákonného zástupce žáka, v doporučení, která jsou platná od ledna 2018 je žádost rodičů součástí doporučení, tzn., že zákonný zástupce spolu s podpisem doporučení ŠPZ zároveň podepisuje a žádá o IVP pro žáka,
 - individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka,
 - Žáci se SVP navštěvují podle doporučení – předměty speciálně pedagogické péče (reedukace) nebo pedagogickou intervencí. V PSPP jsou se žáky rozvíjeny oslabené funkce na základě doporučení ŠPZ, v hodiny pedagogické intervence jsou vedeny především jako doučování oslabených dílčích částí z konkrétních předmětů,
 - Žáci se SVP využívají v rámci výuky kompenzační m didaktické a speciální pomůcky, které jsou na doporučení ŠPZ, popřípadě zakoupeny z volných prostředků školy. Evidence pomůcek je v kabinetě VP,
 - Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají individuálně a podle okolností upravený obsah vzdělávání, aby zvládli učivo daného ročníku, konkrétní úpravy obsahu vzdělávání jsou zaneseny v IVP konkrétního žáka, dále jsou ve výuce používány metody a formy pro práci se žáky se SVP.
- Vyhodnocení PLPP a IVP:

- vyhodnocení PLPP je průběžné, nejpozději do 3 měsíců od zahájení poskytování podpůrných opatření škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů, v případě potřeby dále realizuje PLPP, dalším krokem je žádost o vyšetření v PPP, v lepším případě je ukončeno poskytování PO,
- vyhodnocování IVP probíhá ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a jeho zákonným zástupcem, TU žáka ve spolupráci s dalšími vyučujícími daných předmětů, ve kterých je realizován IVP vyhodnotí poskytované PO na základě doporučení ŠPZ, toto vyhodnocení je konzultováno s PPP, informován zákonný zástupce a konkrétní žák. Na základě tohoto doporučení jsou realizována PO v následujícím školním roce.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Vyžadují tak od učitele individuální přístup, který musí být zařazen jak do běžných vyučovacích hodin, tak do volnočasových aktivit.

Žáka stimulujeme k lepším výkonům poskytnutím:

- rozšiřující učivo
- řešení náročnějších úkolů v daném oboru
- možnosti vedení a řízení skupin
- návštěvy vyučovací hodiny ve vyšším ročníku
- práce s naučnou literaturou a s internetem
- prostoru pro samostatné hlubší bádání
- reprezentace školy v soutěžích
- zviditelnění jejich nadání

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Vedeme je k rovnému přístupu k méně talentovaným žákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné

oblasti, v jiné může být průměrný. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola je povinna využít pro tyto žáky podpůrných opatření 1. – 4. stupně.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky

- Pravidla a průběh tvorby:
 - za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech,
 - zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává.
- Realizace:
 - vzdělávání mimořádně nadaného žáka se uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka,
 - IVP je zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení PPP a žádost zákonného zástupce žáka,
 - IVP může být doplňován a upravován během školního roku.
- Vyhodnocení IVP:
 - vyhodnocování IVP probíhá ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a jeho zákonným zástupcem,
 - školské poradenské zařízení jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni. Jsou důležitým prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

V našem školním vzdělávacím programu jsme obsah tematických okruhů průřezových témat integrovali do vzdělávacího obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů. Je zcela v kompetenci učitele, zda si tuto integraci doplní projektem.

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Název tematického okruhu OSV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností a poznávání	Q ¹	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q
Sebepoznání a sebepojetí	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q
Seberegulace a sebeorganizace	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q
Psychohygiena	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q	Q
Kreativita	Hv, Vv, Pč	Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Ikt, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Ikt, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Ikt, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, Z, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, F, Z, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, F, Ch, Z, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, F, Ch, Z, Hv, Vv, Tv, Pč
Poznávání lidí	Čj, Pr	Čj, M, Pr	Čj, Aj, M, Pr	Čj, Aj, M, VI, Pře	Čj, Aj, M, VI, Pře	Čj, Aj, M, Vo, Z	Čj, Aj, M, Vo, Z, Vz	Čj, Aj, M, Vo, Z, Vz	Čj, Aj, M, Vo, Z, Vz
Mezilidské vztahy	Pr	Čj, Pr	Čj, Aj, Ikt, Pr	Čj, Aj, Ikt, VI, Pře, Vv	Čj, Aj, Ikt, VI, Pře, Vv, Tv	Čj, Aj, Vo, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, D, Vo, Vv, Vz, Tv, Pč	Čj, Aj, D, Vo, Vv, Vz, Tv, Pč	Čj, Aj, M, D, Vo, Z, Vv, Vz, Tv, Pč
Komunikace	Čj, M, Pr	Čj, M, Pr	Čj, Aj, M, Pr	Čj, Aj, M, VI, Pře	Čj, Aj, M, Ikt, VI, Pře	Čj, Aj, M, Ikt, Vo, Hv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, D, Vo, Hv, Vz, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, D, Vo, Pře, Z, Hv, Vz, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, D, Vo, Z, Hv, Vz, Tv, Pč
Kooperace a kompetice	Pr, Hv, Vv, Tv, Pč	Pr, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, M, Pr, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, VI, Pře, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, VI, Pře, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, F, Z, Hv, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, F, Z, Hv, Vz, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, D, F, Z, Hv, Vz, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, D, Vo, F, Z, Hv, Vv, Vz, Tv, Pč
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Vv	M, Hv, Vv	M, Pr, Hv, Vv	Čj, M, VI, Pře, Hv, Vv	Čj, Aj, M, VI, Pře, Hv, Vv, Pč	Čj, Aj, M, D, Vo, F, Z, Hv, Vv, Pč	Čj, Aj, M, D, F, Pře, Z, Hv, Vv, Vz, Pč	Čj, Aj, M, D, Vo, F, Ch, Pře, Z, Hv, Vv, Vz, Pč	Čj, Aj, M, D, Vo, F, Ch, Pře, Z, Hv, Vv, Vz, Pč
Hodoty, postoje, praktická etika	-	-	-	-	Čj	Čj, Aj, M, Tv	Čj, Aj, M, Vo, Vz, Tv	Čj, Aj, M, Vo, Vz, Tv	Čj, Aj, M, Vo, Z, Vz, Tv

Výchova demokratického občana - VDO

Název tematického okruhu VDO	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Tv	Čj, Pr, Tv	Čj, Aj, Pr, Tv	Čj, Aj, Ikt, VI, Vv, Tv	Čj, Aj, VI, Vv, Tv	Čj, Aj, M, Ikt, Vv, Tv	Čj, Aj, M, Ikt, Tv	Čj, Aj, M, Ikt, Hv, Vz, Tv, Pč	Čj, Aj, M, Ikt, Ch, Hv, Vv, Vz, Tv
Občan, občanská společnost a stát	-	Pr	Pr	VI, Tv	Čj, VI, Tv	Čj, Aj, D, Vo, Z	Čj, Aj, D, Vo, Z	Čj, Aj, D, Vo, Z, Vv	Čj, Aj, D, Vo, Vv

Formy participace občanů v politickém životě	-	-	-	-	-	D	D	D, Vo	D, Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	-	-	-	VI	VI, Pře	Vo	Vo	Vo, Z	D, Vo, Z

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VEGS

Název tematického okruhu VEGS	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	-	-	Čj	Čj, Aj, VI, Hv	Čj, Aj, VI, Hv	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z	Čj, Aj, D, Př, Z	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z, Vv	Čj, Aj, Vo, Př, Z
Objevujeme Evropu a svět	-	-	Aj	Aj, VI	Aj, VI, Pře, Vv	Čj, Aj, D, Z, Hv, Vv	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z, Vv	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z, Hv, Vv	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z, Hv, Vv
Jsme Evropané	-	-	-	Aj, VI	Čj, Aj, VI	Aj	Aj, D, Vo, Z, Vv	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z, Vv, Vz

Multikulturní výchova - MKV

Název tematického okruhu MKV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference	HV, Vv,	Pr, Hv, Vv	Pr, Hv, Vv, Tv	Čj, VI, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Ikt, VI, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, D, Vo, Z, Hv, Vv, Tv	Čj, D, Vo, Z, Hv, Vv, Vz, Tv	Čj, D, Vo, Př, Z, Hv, Vv, Vz, Tv	Čj, Ikt, D, Vo, Z, Hv, Vv, Vz, Tv
Lidské vztahy	Hv, Vv, Pč	Čj, Pr, Hv, Vv, Pč	Čj, Aj, Pr, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Ikt, VI, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, Ikt, VI, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z, Hv, Vv, Tv	Čj, Aj, D, Vo, Z, Hv, Vv, Vz, Tv	Čj, Aj, D, Vo, Př, Z, Hv, Vv, Vz, Tv	Čj, Aj, Ikt, D, Vo, Př, Z, Hv, Vv, Vz, Tv
Etnický původ	-	Pr	Pr	Ikt, Hv, Vv	VI, Hv, Vv, Pč	Z, Hv, Pč	Čj, D, Vo, Z, Hv, Vz, Tv, Pč	Př, Z, Hv, Tv	Z, Hv, Vz, Tv
Multikulturalita	-	-	-	-	Čj, VI, Pč	Vo, Pč	Vo, Hv, Pč	Hv, Vv	Z, Hv, Vv
Princip sociálního smíru a solidarity	-	-	-	-	VI	Vo	-	D, Vo	Čj, D, Vo, Vz

Environmentální výchova - EV

Název tematického okruhu EV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	-	-	Pr	Pře	Pře	Př, Z, Pč	Př, Z, Pč	Ch, Př, Z	Př, Z
Základní podmínky života	Pr, Pč	Pr, Pč	Pr, Pč	VI, Pře, Pč	VI, Pře, Pč	F, Př, Z	Čj, M, F, Př, Z	M, F, Ch, Př, Z, Tv, Pč	M, F, Ch, Př, Z

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	-	Pr	Pr	VI, Pře	VI, Pře	Př, Z, Vv	D, Vo, Př, Z, Vv	Čj, Ch, Př, Z, Vv	D, Vo, Ch, Př, Z, Vv
Vztah člověka k prostředí	Pr, Vv, Tv, Pč	Pr, Vv, Tv, Pč	Pr, Vv, Tv, Pč	VI, Pře, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, VI, Pře, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, Př, Z, Hv, Vv, Tv, Pč	Čj, D, Vo, Př, Z, Hv, Vv, Vz, Tv, Pč	Čj, Ch, Př, Z, Hv, Vv, Vz, Tv, Pč	Čj, Ch, Př, Z, Hv, Vv, Tv

Mediální výchova - MV									
Název tematického okruhu MV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	-	Pr	Ikt	Ikt, Hv	Čj, Ikt, Pře, Hv	Ikt, Z, Hv, Vv	Čj, Ikt, Vo, Z, Hv, Vv, Vz	Čj, Z, Hv, Vv, Vz	Čj, M, Ikt, Z, Hv, Vv, Vz
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj	-	-	-	Př	Čj, Aj, Ikt	Čj, Aj, Ikt, Vo, Z, Hv, Vv, Vz	Čj, Aj, Z, Hv, Vv, Vz	Čj, Aj, Ikt, D, Z, Hv, Vv, Vz
Stavba mediálních sdělení	-	-	-	Ikt	Čj, Ikt	Čj	Čj, Ikt	Čj, Ikt, Ch	Čj, Ikt
Vnímání autora mediálních sdělení	-	-	-	-	-	Ikt	Čj, Ikt, Vo	-	Ikt
Fungování a vliv médií ve společnosti	Pr	Pr	Pr	Vv, Tv, Pč	Čj, Vv, Tv, Pč	Čj, Vo, Z, Hv, Vv, Tv, Pč	Ikt, Vo, Hv, Vv, Vz, Tv, Pč	Čj, Ikt, Vo, F, Př, Hv, Vv, Vz, Tv, Pč	Ikt, Vo, Př, Z, Hv, Vv, Vz, Tv, Pč
Tvorba mediálního sdělení	-	-	-	Ikt	Ikt, VI	-	Ikt	Ikt, Ch	Čj, Ikt
Práce v realizačním týmu	-	-	-	Ikt	Čj, VI	-	-	Ikt, Ch	Čj, Ikt, Tv

Q¹ - v ročníku jsou všechna průřezová témata

3.6 Učební plán pro 0-tý ročník

Základní údaje o přípravném ročníku

Je umístěn v prostorách školní družiny, které jsou vybaveny nábytkem, tak, aby vyhovovaly potřebám přípravného ročníku. V přípravné třídě se mohou vzdělávat děti, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj akterým byl současně udělen odklad školní docházky (Novelaškolského zákonaprovedená zákonem č. 178/2016Sb.).Přípravná třídapomáhá vyrovnat vývoj těch dětí, které mají zjakéhokolivdůvodu odklad školní docházky. Zaměřuje se navyrovnání vývoje dítětesohledem najeho školní nezralost vdobě, kdy by již povinnou školní docházku mělo realizovat. Cílem vzdělávání vpřípravné třídě je připravit děti kbezproblémovému nástupu do 1.třídy apředcházet neúspěšným začátkům vevzdělávacím procesu.

Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání v přípravné třídě je stanovena vyhláškou č.48/2005 Sb.

Děti zařazované do přípravné třídy mají specifické vzdělávací potřeby v porovnání s dětmi v běžné MŠ. Potřebují zvýšenou individuální péči a speciálně pedagogické postupy. Děti jsou přijímány na základě doporučení pedagogicko – psychologické poradny. Nejvyšší počet dětí ve třídě je 15. Časový rozsah vzdělávání je určen počtem vyučovacích hodin stanovených pro první ročník ZŠ – 20 hodin. Vyučovací hodiny jsou rozděleny na kratší časové úseky se střídáním činností podle potřeb dětí. Děti mají možnost navštěvovat ranní a odpolední družinu. Přípravný ročník se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují. K dokumentaci se používá třídní kniha a třídní výkaz. Děti jsou vzdělávány na základě individuálních vzdělávacích plánů. Vzdělávací program trvá 1 rok. Učitelka vede pro každého žáka osobní dokumentaci a záznamový arch pro diagnostickou a pedagogickou práci s dítětem v přípravné třídě ZŠ.

Organizace dne v přípravné třídě

7,00 – 7,40	ranní družina
7,40 – 8,00	příchod dětí do školy, hra
8,00 – 8,30	ranní kruh, příprava na nový den
8,30 – 9,30	frontální, skupinové nebo individuální činnosti s dětmi
9,30 – 10,00	hygiena, svačina
10,00 – 11,30	frontální, skupinové nebo individuální činnosti s dětmi, pohybové aktivity, pobyt venku
11,30 - 12,00	hygiena, oběd
12,00 – 17,00	školní družina

Charakteristika přípravné třídy

Přípravná třída se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují. K dokumentaci se používá třídní výkaz a osobní složka dítěte, ve které jsou uloženy veškeré zprávy z vyšetření PPP, lékaře, logopeda, individuální plán, hodnocení a pod. Na konci školního roku dítě stručně zhodnotíme, s jakým výsledkem přípravnou třídu absolvovalo. Děti nedostávají vysvědčení, ale obdrží „Pochvalný list“. Výchovný a vzdělávací program pro přípravnou třídu je zpracován do okruhů učiva. Učivo v těchto okruzích je rozpracováno v souladu RVP pro předškolní vzdělávání s možností korekce. Rozhodující jsou vždy individuální možnosti a schopnosti dětí a jejich tempo zvládání požadavků. Organizace i program přípravné třídy je maximálně přizpůsoben vývojovým a jazykovým možnostem dětí a jejich potřebám.

Spolupráce s rodiči

- návštěvy přípravné třídy
- denní pohovory
- informační nástěnky

- třídní schůzky
- výstav dětských prací
- akce pořádané školou

Cíle přípravné třídy

Formy a metody

- skupinové vyučování, metoda dobrého startu
- činnostní učení
- možnost účasti rodičů (po dohodě s učiteli) ve vyučovacích hodinách
- nabídka aktivní účasti rodičů na školních a třídních akcích a zapojení do jejich příprav

Využívat vědomosti v praxi

- sbírat informace potřebné pro život
- exkurze
- výlety
- návštěvy do divadla
- výstavy

Zajistit integraci dětí

- respektování individuality žáků – vyhledávání talentů, pomoc dětem ze sociálně slabého nebo méně podnětného prostředí

Zaměřit se na osobnostní vývoj dětí

- výchova dětí k sebepoznání, komunikaci a kooperaci
- uvědomění si podstaty a svobody, kde je ale nutno dodržovat stanovená pravidla
- péče o kulturní a estetický rozvoj dětí (návštěvy divadelních představení, i koncertů)

Rozvíjet týmovou práci

- společně řešení pracovních a sociálních problémů
- osvojení si potřebných dovedností – umět odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní
- myšlení, vzájemná komunikace, řešení konfliktů,

Propagovat zdravý životní styl

- pohybové hry, zdravotní tělesná cvičení, nácvik jednoduchých tanečků
- důraz na estetické a pohodové prostředí vybavitelnosti a výzdoba třídy
- propagace zásad zdravé výživy
- prevence patologických jevů
- péče o životní styl

Oblasti předškolního vzdělávání

Dítě a jeho tělo

- stimulace a podpora ve vývoji psychomotorické oblasti
- podpora fyzické pohody
- zlepšení tělesné a pohybové zdatnosti, zdravotní kulturu
- rozvoj pohybových a manipulačních dovedností
- učení se sebeobslužným činnostem
- osvojuje si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech
- osvojuje si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí
- vytváření si zdravých životních návyků a postoje zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

- podporovat duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti
- rozvoj intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí
- pěstování citů, vůle i jeho sebepojetí, sebevyjádření a kreativity
- rozvoj vzdělávacích dovedností, poznávání a učení

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a dovedností – vnímání, naslouchání, porozumění
- naučit se dobře vyslovovat, vytvářet pojmy, vyjadřovat se, zlepšit mluvní projev
- rozvoj komunikace a kultivovaného projevu

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- rozvoj smyslového vnímání
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj fantazie
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů a tvořivého sebevyjádření
- rozvoj zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- vytváření kladného postoje k učení

Sebepojetí, city a vůle

- poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj schopnosti sebeovládání, citových vztahů a jejich rozvíjení a prožívání
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit své chování a ovlivnit vlastní situaci

Dítě a ten druhý

- podpora utváření vztahů k jinému dítěti či dospělému
- posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci v mezilidských vztazích
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- naučit se navazovat a rozvíjet vztahy k druhému
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztahu k druhým

Dítě a společnosti

- naučit se pravidla soužití s ostatními
- uvést do světa materiálních a duchovních hodnot
- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti spolupracovat a spolupodílet se
- přijímat základní hodnoty ve společnosti
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije
- vytvářet pozitivní postoje k životu, světu, vztahům

Dítě a svět

- seznamování se s okolním světem a jeho dění, vliv člověka na životní prostředí
- seznamování se s místem, ve kterém žije a vytvářet jeho pozitivní vztah k němu
- vyprávění si o rozmanitosti, vývoji a proměnách okolního světa
- poznávání jiných kultur
- chápání jak můžeme okolní svět chránit a zlepšovat, ale i poškozovat a ničit
- osvojování si jednoduchých činností v péči o okolí
- spolupodílet se na ochraně životního prostředí
- rozvoj úcty i životu
- vytváření si představ o živé a neživé přírodě, lidech, vesmíru

Obsah jednotlivých oblastí se prolíná, prostupuje, vzájemně podmiňuje, dílčí cíle i dlahové kompetence dítěte na sebe navazují a vzájemně se doplňují, někde i částečně překrývají. Také se i v rámci různých oblastí opakují.

Výchovný a vzdělávací obsah

1. Vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků.
2. Rozumová výchova- rozvoj jazykové oblasti a komunikativních schopností, matematických představ a oblast rozvoje poznání.
3. Hudební výchova- rozvoj sluchového vnímání, diferenciací.

4. Výtvarná výchova- rozvoj estetického cítění, jemné motoriky.
5. Pracovní činnosti- sebeobsluha, rozvoj manuální zručnosti.
6. Tělesná výchova- zvyšování tělesné zdatnosti, správné držení těla.
7. Individuální speciální pedagogická péče- výchovní poradce, školní psycholog, logoped.

Hlavní cíle

Jazyk a komunikace

Systematicky rozšiřovat slovní zásobu, vytvářet správné gramatické stavby jazyka, rozvíjet komunikativní dovednosti, rozvoj plynulého vyjadřování, paměti a myšlení.

Matematické představy

Rozvíjet logické myšlení, úsudku a přesného vyjadřování, prostorové orientace, vytváření prvotních představ o číslech, osvojení základních prvků numerace v oboru přirozených čísel do 10.

Rozvoj poznání

Seznamování se se základními poznatky o životě ve společnosti a přírodě v jeho nejbližším okolí.

Hudební činnosti

Povzbuzování muzikálnosti dětí a jejich pohybové kultury, rytmizace, zpěv s tancem, nácvik jednoduchých písní.

Výtvarné činnosti

Naučit se dovednosti práce s tužkou, rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, představivosti a grafomotoriky, rozeznávání základních barev.

Pracovní činnosti

Rozvoj jemné motoriky, získání základů manuální zručnosti a pracovních návyků, seznamování se s technikou práce s jednoduchými pracovními nástroji.

Tělovýchovné činnosti

Umožnit dětem radost z pohybu, rozvíjet základní pohybové dovednosti, posilování pohybové výkonnosti a zvyšování tělesné zdatnosti, naučit je správnému držení těla.

Rozvoj činností a znalostí, které by měly děti zvládnout na konci přípravné třídy

Sebeobsluha

Zvládnutí osobní hygieny, samostatné oblékání a obouvání, zavazování smyček, samostatně jíst – používat příbor, udržovat pořádek a čistotu.

Sociální dovednosti

Naučit se jednat s ostatními, znát a používat jména spolužáků a dospělých, navazovat a udržovat přátelství, dokázat požádat o pomoc dospělé a kamarády přijímat zodpovědnost za své činy, dokázat se orientovat na známých místech i bez dozoru, uznávat autoritu dospělého, projevovat k němu pozitivní vztah, zachovávat běžná pravidla společenského chování, naučit se pracovat se skupinou, dokázat se soustředit a nevyrušovat.

Hrubá motorika

Dobře chodit po schodech, při chůzi nevrážet do ostatních, běhat, skákat přes švihadlo, umět zaujmout různé pozice, udržovat rovnováhu, kontrolovat své tělo zúčastňovat se různých pohybových her, pohybovat se v prostoru podle daných pokynů, udržovat rytmus.

Jemná motorika

Umět si hrát s drobnými předměty, stavět ze stavebnice, navlékat korále, napodobovat psaní, napsat své jméno (tiskací), správný úchop tužky, zvládnutí základních linií (kruhy, čáry, vlnovky,...).

Oblast jazyka a komunikace

Dokázat poslouchat a klást jednoduché otázky, naslouchat celému příběhu během vyprávět, vypravovat o svých zkušenostech a událostech v logické návaznosti, reagovat na pokyny, aktivně se zapojovat do společenské konverzace, komunikovat v různém prostředí a být pochopeno, umět zacházet s knihou, aktivně používat slovní zásobu, chápat obsah čteného, umět interpretovat text, pojmenovat předměty denního použití, umět vyprávět pohádku, dramatizovat.

Oblast matematických, časových a prostorových představ

Vnímá a poznává časové vztahy (začátek, prostředek, konec, první, poslední, včera, dnes, zítra, dny v týdnu, roční období,...), kvalitativní vztahy (hodně, málo, stejně, plný, prázdný,...), prostorové vztahy (nahore, dole, vlevo, vpravo, řazení předmětů dle daných kritérií,...), zná geometrické tvary, umět počítat předměty v daném souboru, tvořit konkrétní soubory s daným počtem prvků, používat celé číselné řady.

Hudební projev

Zazpívá píseň s důrazem na správnou melodii a rytmus, vytleskávat daný rytmus a umět ho vyjádřit různými pohyby, doprovodit zpívanou píseň jednoduchým hudebním nástrojem, umět naslouchat úryvku hudební skladby, vyjádřit pocity a dojmy, umět zatančit jednoduché Tanečky.

Rozvíjené kompetence:

Kompetence k učení

Žák:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- při zadané práci dokončí co započalo, dovede postupovat dle instrukcí a pokynů a je schopno se dobrat výsledků
- odhaduje své cíle, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

- pokud nedostává ocenění, učí se s chutí
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
- raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který ho obklopuje
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- soustředně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje a snaží se sám dosáhnout výsledku, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní nápady, využívá fantazie)
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů, zpřesňuje si početní představy
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k cíli, která nejsou funkční – dokáže se rozhodnout mezi nimi
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i snahu
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí

Kompetence komunikativní

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky, odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje na smysluplný dialog
- dokáže slovně vyjadřovat své pocity, prožitky, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, ..) umí používat komunikaci verbální i neverbální
- komunikuje bez zábran i ostychu s dětmi i dospělými průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

Žák:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si tvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnosti k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování a agresivitu, lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, i podřít, v běžných situacích uplatňuje základní návyky a pravidla společenského styku je schopné druhé respektovat, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla

- při setkávání s neznámými lidmi se chová obezřetně, je schopné chápat různorodost a odlišnost lidí a být k nim tolerantní, chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, vzniklé konflikty lze řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

Kompetence činnosti a občanské

- své činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky a poznávat své slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, dokáže se přizpůsobovat daným okolnostem
- chápe, že to, co dělá a zajímá se, může se rozhodovat svobodně, a také za svá rozhodnutí přebírá zodpovědnost
- má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, úkolům a povinnostem, váží si práce a úsilí druhých

4. Učební plán

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací předmět		Český jazyk	Anglický jazyk	Matematika	Informatika	Člověk a jeho svět			Umění a kultura		Tělesná výchova	Pracovní činnosti	Disponibilní časová dotace	CELKEM
						Prvouka	Vlastivěda	Přírodověda	Hudební výchova	Výtvarná výchova				
Počet hodin	1. ročník	7+2	+1	4	-	2	-	-	1	1	2	1	+3	21
	2. ročník	7+1	+2	4	-	2	-	-	1	1	2	1	+3	21
	3. ročník	7+1	3	4+1	+1	2	-	-	1	1	2	1	+3	24
	4. ročník	6+2	3	4+1	+1	-	2	1	1	2	2	1	+4	26
	5. ročník	6+2	3	4+1	1	-	1+1	1	1	2	2	1	+3	26
	CELKEM	33+8	9+3	20+3	2+1	6	3+1	2	5	7	10	5	+16	118

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací předmět		Jazyk a jazyková komunikace				Matematika	Informatika	Člověk a společnost		Člověk a příroda				Umění a kultura		Člověk a zdraví		Pracovní činnosti	Volitelné předměty	Disponibilní časová dotace	CELKEM
		Český jazyk	Anglický jazyk	Německý jazyk	Anglická konverzace			Dějepis	Výchova k občanství	Fyzika	Chemie	Přírodopis	Zeměpis	Hudební výchova	Výtvarná výchova	Výchova ke zdraví	Tělesná výchova				
Počet hodin	6. ročník	4+1	3	-	-	4	1	2	1	2	-	2	2	1	2	-	2	1	-	+1	28
	7. ročník	4	3	2*	2*	3+1	1	2	1	2	-	2	1+1	1	1	1	2	1	+1	+4	30
	8. ročník	3+1	3	2*	2*	4+1	1	1+1	1	1+1	1+1	1+1	1	1	1	1	2	1	+1	+6	32
	9. ročník	4+1	3	2*	2*	4+1	1	1+1	1	1	2	1	1	1	1+1	+1	2	+1	+1	+7	32
	CELKEM	15+3	12	6*	6*	15+3	4	6+2	4	6+1	3+1	6+1	5+1	4	5+1	2+1	8	3+1	+3	+18	122

Poznámky:

- Seznam volitelných předmětů: Cvičení z matematiky, Základy počítačové grafiky, Literární výchova, Komunikativní a jazykové dovednosti, Psaní na klávesnici všemi deseti, Cvičení z fyziky, Přírodovědná praktika, Země a vesmír, Počítačové technologie. Další volitelné předměty budou zpracovány v příštích letech – nabídka se může v jednotlivých letech lišit dle možností školy a zájmu žáků.
- * Druhý cizí jazyk - žákům, kteří by měli problém se zvládnutím druhého cizího jazyka byly přidány 2 hodiny konverzace v anglickém jazyce (místo dalšího cizího jazyka) – jedná se o upevňování výuky v cizím jazyce. Nevzrostl tak celkový počet hodin pro žáky.

Povinně volitelné předměty	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Cvičení z fyziky	X	X	X
Cvičení z matematiky	X	X	X
Komunikační a jazykové dovednosti	X	X	X
Literární výchova	X	X	X
Základy počítačové grafiky	X	O	O
Přírodovědná praktika	X	X	X

Psaní na klávesnici všemi deseti	X	O	O
Počítačové technologie	O	X	X
Země a vesmír	O	X	X

Poznámky:

X – v daném ročníku se nevyučuje

O – v daném ročníku se vyučuje 1 hodina týdně

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura - Čj

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura přináší dovednosti, které jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svou roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory na přečtené dílo. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí čtenářské návyky i schopnosti interpretace literárního textu. Žáci dospívají k takovým prožitkům a poznatkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotovou orientaci a obohatit jejich duchovní život.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Na 1. stupni zahrnuje tento obor kromě jazykové, komunikační, slohové a literární výchovy také výuku psaní. Důraz je kladen především na čtení s porozuměním, jednoduché písemné vyjádření a správnou komunikaci. V 1. a 3. ročníku je dotován 9 vyučovacími hodinami týdně, ve 2. a 4. ročníku 8 vyučovacími hodinami týdně a v 5. ročníku 7 vyučovacími hodinami týdně. Vzhledem k nutnosti střídání činností při jedné vyučovací hodině si každý učitel zařazuje libovolně vzdělávací obsahy ze všech částí tohoto vzdělávacího oboru.

Na druhém stupni výuka probíhá přesně podle rozdělení vzdělávacího oboru, tedy zvlášť sloh, jazyk i literatura. V 6. ročníku je jazyk dotován 3 vyučovacími hodinami, dále literatura a sloh 1 vyučovací hodinou, celkem tedy 5 vyučovacími hodinami týdně. V 7. a 8. ročníku je jazyk dotován 2

vyučovacími hodinami, sloh a literatura 1 vyučovací hodinou, celkem tedy 4 vyučovacími hodinami týdně. V 9. ročníku je jazyk dotován 2 vyučovacími hodinami, sloh 1 vyučovací hodinou a literatura 2 vyučovacími hodinami, celkem tedy 5 vyučovacími hodinami týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci jazykové výchovy žák zvládá zásady spisovné výslovnosti, intonaci a členění souvislé řeči. Má dostatečnou slovní zásobu, rozumí významu slov, zná zásady obohacování slovní zásoby i způsoby tvoření slov. Rozezná slovní druhy, umí určit mluvnické významy. Vyzná se ve stavbě textu, ovládá pravopis. Formy a metody práce jsou vybírány podle individuálních potřeb žáků tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo cíle.

V komunikační a slohové výchově žák zvládá praktické, věcné, kritické i prožitkové čtení. Je schopen empatie, umí se soustředit na problém, vyjádří subjektivní názor. Zná komunikační normy, základní mluvené žánry. Písemný projev vypracuje na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech. Dokáže vyjádřit postoj ke sdělovanému obsahu. Snaží se o dosažení komunikační úrovně dospělých.

Cílem literární výchovy je volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu a schopnost vytvořit text vlastní. Žák zná strukturu literárního díla i jeho jazyk. Vyzná se v literárních druzích a žánrech. Má základní znalosti o hlavním vývojovém období národní a světové literatury i jejich představitelích.

Kompetence k učení

Žák:

- střídá pracovní formy a metody
- aktivně a samostatně vyhledává a třídí informace
- využívá více možností řešení při zpracování úkolu
- kombinuje a dosazuje získané informace do celku
- kriticky hodnotí svoji práci a učí se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- reprodukuje potřebné informace k danému problému
- rozhoduje se na základě daného úsudku
- řeší problém z více hledisek
- ověřuje správnost svých výsledků
- snaží se nalézt k problémům vlastní stanovisko

Kompetence komunikativní

Žák:

- doplňuje slovní zásobu a rozšiřuje schopnost plynulé a kultivované komunikace
- hledá několik výrazů se stejným významem, snaží se o výstižnost
- učí se naslouchat
- rozvíjí schopnost projevovat se jako svobodná osobnost

Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se týmové spolupráci
- učí se vnímat okolí a své „spoluhráče“ v týmu
- chová se podle pravidel slušného chování
- uvědomuje si sebe sama v různých situacích
- respektuje názory druhých

Kompetence občanské

Žák:

- učí se hledat lidské hodnoty
- chrání zdraví své i zdraví svých spolužáků
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- získává informace o našem kulturním dědictví
- učí se toleranci a ohleduplnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- učí se samostatnosti, cílevědomosti a odpovědnosti
- učí se objektivně hodnotit výsledky své práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Český jazyk – 1. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT ¹ a MV ²
Žák:	Žák dle svých schopností:	Komunikační a slohová výchova Čtení - technika čtení Praktické naslouchání, vyjádření kontaktu s partnerem	OSV – 1,6,8
▪ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	▪ čte jednoduchý text ▪ vnímá sdělení druhé osoby	Mluvený projev – správné dýchání a výslovnost, tempo řeči Komunikace - pozdrav, omluva, oslovení, poděkování	Hv – správné dýchání, říkadla, písně
▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	▪ uplatňuje komunikační návyky ▪ opakuje a prohlubuje správnou výslovnost a srozumitelné mluvení	Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka - hláskosloví a rozlišení slova, věty, slabiky, hlásky	
▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	▪ pozná písmena abecedy ▪ rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky ▪ pozná slovo a větu	Písemný projev – základní hygienické návyky (sezení, držení psacího náčiní)	OSV – 3,4
▪ zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	▪ dodržuje správné návyky u psaní ▪ snaží se o správnou techniku psaní ▪ převádí mluvené slovo do psané podoby	Osvojení psaní všech písmen a jiných grafických znaků	
▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	▪ píše jednotlivá písmena abecedy	Literární výchova Poslech literárních textů Tvořivé činnosti - přednes Základní literární pojmy - pohádka, říkadla, básně	Hv – texty písní
▪ čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	▪ recituje kratší básnický text ▪ orientuje se v textu pro děti		
Průřezová témata a mezipředmětové vztahy			
▪ OSV – 1–4, 6, 8 ▪ MV - 2 ▪ Hv -			

Český jazyk – 2. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák:	Žák dle svých schopností:	Komunikační a slohová výchova Čtení - praktické čtení (plynulé) Naslouchání - věcné (zaznamenat slyšené)	Pr – otázky a úkoly k učivu
▪ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	▪ čte plynule jednoduchý text s porozuměním ▪ aktivně reaguje na mluvené pokyny	Mluvený projev – komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba)	OSV – 1-10
▪ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	▪ dodržuje základní formy společenského styku ▪ zdokonaluje se ve zdvořilostních obrazech		

¹ PT – průřezová témata

² MV – mezipředmětové vztahy

▪ v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	▪ uplatňuje techniku mluveného projevu ▪ rozpozná komunikační situaci	Mluvený projev – užívání správného slovního přízvuku, uplatnění přirozené intonace	
▪ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	▪ porovná rozdílnost situace ▪ volí správné výrazové prostředky	Mluvený projev – základní komunikační pravidla	VDO – 1
▪ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	▪ pochopí ilustraci příběhu ▪ podle seřazených obrázků vypráví	Mluvený projev – spojování textu s ilustrací, vyprávění pohádek	Pr – časové seřazení ilustrací k učivu
▪ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	▪ poznává význam slova ▪ pracuje se slovem ve větě	Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov	MKV – 2 Pč – pomůcky, materiál M – početní operace
▪ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	▪ odůvodní správnost volby párové souhlásky jiným tvarem slova ▪ rozliší délku slabiky i hlásky	Párové souhlásky na konci a uprostřed slov	
▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	▪ píše jednotlivá písmena abecedy ▪ zdokonaluje psaní	Osvojení psaní všech písmen a jiných grafických znaků Upevňování psaní všech písmen a jiných grafických znaků	
▪ zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	▪ dodržuje správné sezení, držení pera a hygieny zraku	Písemný projev – upevňování základních hygienických návyků	OSV – 1-10
▪ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	▪ seznamuje se se slovními druhy ▪ určuje význam slova	Tvarosloví - seznámení s některými slovními druhy	OSV - 1-10
▪ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	▪ seznámí se slovními druhy ▪ používá správné tvary při mluveném projevu	Tvarosloví - správné tvary u podstatných a přídavných jmen, sloves	OSV – 1-10
▪ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	▪ pojmenuje druhy vět ▪ vybírá vhodné výrazové prostředky	Skladba - věta, druhy vět	

odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- rozlišuje krátkou x dlouhou samohlásku - rozezná tvrdou, měkkou a obojetnou souhlásku - osvojuje si správný pravopis po tvrdé a měkké souhlásce - odůvodňuje si napsaný jev - správně zařadí do slova u, ú, ů - odůvodní správnost volby párové souhlásky jiným tvarem slova - použije velké písmeno u typických vlastních jmen - řadí slova dle abecedy	Samohláska Souhláska: tvrdá, měkká, obojetná Slabikotvorné r, l Pravopis - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách Dvojhlásky Dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Velká písmena na začátku vět Psaní u, ú, ů Vlastní jména Abeceda	
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- čte hlasitě i tiše s porozuměním - zkouší správný přednes	Literární výchova Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes	Pr – text v učebnici
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- zahraje roli v pohádce, povídce - nakreslí děj - orientuje se v základních literárních pojmech	Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace Základní literární pojmy - poezie, próza, divadlo	OSV - 1-10

Český jazyk – 3. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Žák dle svých schopností: - začíná číst i naučné texty - hledá v textu informace - uplatňuje přirozenou intonaci	Komunikační a slohová výchova Čtení - praktické, věcné (čtení jako zdroj informací)	OSV –1
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- volí správná slova v určité situaci - zvládá zdvořilostní obraty	Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV –3
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- hlídá svou výslovnost - nahlíží sebekriticky na svůj ústní projev	Mluvený projev – výslovnost	Pr – odpovědi na otázky
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- vkládá do řeči gesta i mimiku - rozlišuje jasné situace	Mluvený projev – mimojazykové prostředky řeči	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- vypráví příběh, který žák zažil - pomáhá si jednoduchou osnovou	Mluvený projev – souvislé vyjadřování	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vypráví pohádku nebo povídku podle ilustrace - zkouší popis dle jednoduché osnovy - správně seřadí pořadí obrázků	Mluvený projev – spojení textu s obrázkem Popis Ilustrace podle dějové posloupnosti	Pr – práce s obrazovým materiálem

▪ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	▪ určuje slova nadřazená, podřazená, souřadná ▪ tvoří slova opačného významu	Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov	
▪ zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	▪ dodržuje správné sezení, držení pera a hygieny zraku	Písemný projev – uplatňování naučných hygienických návyků	OSV – 2,3
▪ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	▪ odstraňuje individuální nedostatky ▪ pozná svůj rukopis	Písemný projev – technika psaní	M – správné psaní číslic
▪ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	▪ dokáže vyplnit poštovní formuláře ▪ napíše adresu ▪ sestavuje krátký písemný projev	Písemný projev – žánry (adresa, blahopřání, pozdrav)	VDO – 1 Pč – výroba přání
▪ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	▪ poznává slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, slovesa) ▪ rozpozná správné tvary	Tvarosloví - podstatná jména, přídavná jména, slovesa	VEGS – 1 Pr – jména rostlin a živočichů
▪ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	▪ rozděluje slovní druhy na ohebné a neohebné ▪ určuje vybrané slovní druhy	Tvarosloví - slovní druhy	
▪ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	▪ rozpozná větu jednoduchou od souvětí ▪ snaží se v souvětí určit spojovací výraz ▪ vytvoří z vět jednoduchých souvětí	Skladba - věta jednoduchá, souvětí, spojovací výrazy	
▪ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	▪ naučí se vyjmenovaná slova ▪ označuje vlastní jména v jasných případech	Pravopis i/y po obojetných souhláskách Vyjmenovaná slova Velká písmena ve vlastních jménech osob, zvířat a místních pojmenováních	
▪ vyjadřuje své pocity z přečteného textu	▪ plně vnímá text ▪ dokáže charakterizovat postavy ▪ líčí atmosféru příběhu	Literární výchova Žážitkové čtení a naslouchání	OSV – 1,2 MKV – 2
▪ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	▪ vyjádří pocity z přečteného textu ▪ pozná rysy pohádky	Základní literární pojmy - literární druhy a žánry	OSV – 1

▪ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	▪ zdramatizuje pohádku ▪ vypráví pohádku podle svých představ ▪ oddělí skutečnost od fantazie	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV 1-10
---	---	--------------------------------------	-----------------

Český jazyk – 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák dle svých schopností: ▪ uvědoměle plynule čte potichu i nahlas ▪ interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text ▪ vyjádří vlastní postoj k textu	Komunikační a slohová výchova Praktické čtení a věcné čtení	OSV – 1,2 M – slovní úlohy
▪ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	▪ používá pravidla dialogu ▪ reaguje na nepřítomnost volaného ▪ vystihne důležité prvky na sdělení na záznamníku	Mluvený projev – základní komunikační pravidla	OSV – 1,2,3,6,7,8
▪ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně jí užívá podle komunikační situace	▪ uvádí vhodné výrazy spisovné, nespisovné a hovorové podle situace ▪ snaží se používat spisovné tvary i v psaném projevu	Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV – 1-5 VDO – 1
▪ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry, nacvičuje tiskací písmena	▪ orientuje se ve stavbě textu ▪ hledá odstavce ▪ pozná rozdíly v žánrech ▪ umí používat správně tiskací písmena	Písemný projev – žánry (dopis, popis, vypravování, pozvánka), tiskací písmo	Př – popis stavby těla živočichů
▪ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	▪ člení příběh ▪ seznámí se s pojmem osnova ▪ pokouší se společně s ostatními sestavit osnovu	Pravidla sestavování osnovy	OSV – 9 VEGS – 1 Př, VI – výpisky k učivu
▪ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	▪ vysvětlí význam slova ▪ sestaví příklady jednoznačných a mnohoznačných slov ▪ umí vytvořit věty s danými slovy	Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov	M – číslovky
▪ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	▪ třídí slovní druhy ▪ používá správné tvary slov v mluveném projevu ▪ seznamuje se s mluvnickými kategoriemi sloves a podstatných jmen	Tvarosloví - slovní druhy a tvary slov	
▪ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní stavební dvojici označuje základ věty	▪ označuje podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný a přísudek ▪ hledá další větné členy ▪ seznamuje se shodou přísudku s podmětem	Skladba - základní skladební dvojice	

▪ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	▪ mění větu jednoduchou a souvětí ▪ pokouší se zapsat větný vzorec	Skladba - věta jednoduchá a souvětí	
▪ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	▪ vkládá vhodné spojovací výrazy ▪ nahrazuje je jinými	Tvarosloví - slovní druhy (spojky) Skladba	
▪ rozlišuje ve slově kořen, část příponou, předponou a koncovku	▪ odlišuje předložku od přípony ▪ píše slova s předponou ▪ rozlišuje části slova	Slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova	
▪ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	▪ formuluje obsah přečtené knihy ▪ ohodnotí knihu ▪ vytvoří vlastní výtvarný doprovod	Literární výchova Žážitkové čtení a naslouchání	OSV – 5,9,10 MKV – 1,2 Vv – výtvarné pojetí
▪ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	▪ vypráví vlastními slovy přečtený text ▪ dokáže vytvořit vlastní práci podle svých možností	Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV – 5,10 MV – 2

Český jazyk – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Žák dle svých schopností: ▪ třídí získané informace ▪ rozlišuje pojem podstatné a okrajové informace ▪ shrnuje základní informace	Komunikační a slohová výchova Čtení - zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	OSV – 1-5 VEGS – 1 M – slovní úlohy VI – práce s mapou
▪ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	▪ vyvodí závěr sdělení ▪ uvádí vhodné příklady k porovnávání ▪ pracuje s osnovou	Orientace v textu	OSV – 10,11 Vv – výtvarné pojetí
▪ reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	▪ vnímá pozorně text ▪ vytyčí důležité body ▪ pracuje s těmito fakty ▪ orientuje se v naučných textech	Naslouchání - věcné (pozorné, soustředěné, aktivní)	VEGS – 2,3 VI – historická období Př – rejstřík živočichů a rostlin
▪ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	▪ vyjádří vlastní názor ▪ toleruje názory druhých	Naslouchání - porovnávání názorů	OSV – 7,8 MV – 1,5
▪ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	▪ má kultivovaný projev ▪ zaujme své posluchače ▪ využívá sílu a barvu svého hlasu	Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV – 7,8 EV – 4
▪ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační	▪ zvládá rozdíly v žánrech ▪ volí správné výrazy ▪ zvládá vyplnění tiskopisů	Písemný projev – žánry (zpráva, vzkaz, inzerát, dotazník), tiskací písmo	VDO – 1,2

žánry, prohlubuje nácvik psaní tiskacích písmen	ovládá psaní tiskacích písmen		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- podle osnovy vypravuje příběh a naopak - sestavuje osnovu podle daných pravidel	Práce s osnovou	OSV – 2,3,4 MV – 7
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- odlišuje předložku od přípony - píše slova s předponou - rozlišuje části slova	Jazyková výchova Slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- ovládá třídění slovních druhů - určuje mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves - skloňuje slovní druhy a píše správně tvary	Tvarosloví	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- používá spisovné tvary slov v psaném i mluveném projevu - používá vhodně nespisovné tvary	Slovní zásoba	VDO – 1 MKV – 1,2
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní stavební dvojici označuje základ věty	- označuje podmět nevyjádřený, několikanásobný - najde ostatní větné členy - dokáže z holého podmětu a přísudku vytvořit rozvitý	Skladba - základní skladební dvojice	Př – zápisky k učivu
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- pozná bezpečně psaní i/y v obojetných souhláskách - rozpozná slova příbuzná - odliší význam slov stejně znějících, jinak psaných	Pravopis - vyjmenovaná slova	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- používá pravidla pravopisu přičestí minulého - nechybuje při shodě přísudku s podmětem nevyjádřeným	Pravopis - shoda přísudku s podmětem	
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- odlišuje literaturu uměleckou a věcnou - zhodnotí literaturu z různých časových období - vyhledá lidovou slovesnost	Literární výchova Poslech literárních textů Základní literární pojmy	
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- vysvětlí literární pojmy jako próza, poezie, spisovatel, rým.... - používá vhodné výrazové prostředky	Základní literární pojmy	MKV – 4 MV – 3

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Žák dle svých schopností: - orientuje se v jazykových příručkách - pracuje s Pravidly českého pravopisu - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	Jazyková výchova Nauka o jazyce Jazyk a jeho útvary Jazykověda a její složky Jazykové příručky Zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči Intonace Členění souvislé řeči	OSV – 1-11 Z – orientace na mapě
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- rozlišuje slovní druhy - ovládá základní pravopisné jevy - užívá jmenné tvary přídavných jmen bez pravopisných potíží - skloňuje zájmena a nezaměňuje jejich tvary - užívá vhodně slovesné tvary - utvrzuje si učivo o shodě přísudku s podmětem	Tvarosloví Slovní druhy Podstatná jména Vlastní jména osobní, místní a jejich pravopis Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa Prohlubování učiva o shodě přísudku s podmětem	OSV –8
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech	- respektuje při písemném dělení slov kořeny slov - chápe zásady tvoření českých slov - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - píše i/y po obojetných souhláskách	Stavba slova a pravopis Slovní zásoba a její jednotky Stavba slova - předpona, kořen, přípona, koncovka Tvoření slov odvozováním Význam slova, homonyma, synonyma – obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov Slova příbuzná Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Hláskosloví Zdvojené souhlásky Skupiny souhlásek bě, bje, pě, vě, vje, mě, mně Prohlubování pravopisu i/y po obojetných souhláskách – pravopis lexikální, morfologický, syntaktický Předpony s, z Předložky s, z	OSV – 1-10 MKV - 1-5 VDO – 1-2

rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozliší větu hlavní a vedlejší - rozliší základní větné členy, část podmětovou a přísudkovou - určuje věty podle funkce - rozliší větu jednoduchou a souvětí	Skladba Výpověď a věta Základní větné členy Podmět vyjádřený, nevyjádřený Přísudek slovesný, jmenný, jmenný se sponou Shoda přísudku s několikanásobným podmětem Rozvíjející větné členy Předmět Přísluvečné určení Přívlastek Věta jednoduchá a souvětí Tvoření vět Přímá a nepřímá řeč	EV – 2-4
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- vyjádří ústně i písemně své zážitky - čte s porozuměním - formuluje hlavní myšlenky textu - uvědomuje si posloupnost děje - odliší podstatné a okrajové informace	Komunikační a slohová výchova Vypravování ústní i písemné dle obrázků, četby, poslechu, hry, filmu, vlastních zážitků Čtení praktické Čtení věcné Čtení kritické Čtení prožitkové Jednoduchá osnova Odstavce Výstižná dějová slovesa Jazykové prostředky vypravování Popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu	OSV – 1-11 VEGS – 1-2 MV – 2,3,5 VDO – 1
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- dokáže souvisle vyjádřit své názory, myšlenky, pocity - rozliší dopis soukromého a úředního charakteru - seznamuje se s originály tiskopisů, umí je vyplnit - odliší zprávu od oznámení - najde hlavní myšlenku textu	Dopis, pohlednice, adresa Tiskopisy Zpráva, oznámení Výpisky Hlavní myšlenky textu Výtah	OSV – 1-11 MV – 5
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- pracuje s literárním textem - rozumí literárním pojmům - přihadí text k příslušnému literárnímu žánru - seznamuje se s lidovou tvořivostí - osvojuje si základní básnické prostředky - dokáže reprodukovat přečtený text - formuluje vlastní názory na četbu, orientuje se v knihovně - pozná druhy rýmů - rozliší základní znaky pohádky - charakterizuje bajku	Literární výchova Poezie Pohádky Bajky	OSV – 1-11 D – Dějiny Řecka

rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- při rozboru literárního díla využívá základních literárních pojmů - reprodukuje text na základě vlastní četby - osvojí si pojmy pranostika, přísloví, pořekadlo - charakterizuje pověst podle základních znaků - pozná baladu a charakterizuje ji	Báje, mýty, pověsti Balady a romance Próza s dětským hrdinou Umělecko-naučná a naučná literatura Hádanky Lidová slovesnost Dobrodružné příběhy Tvořivé činnosti s literárním textem	MV – 2
--	---	--	---------------

Český jazyk – 7. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák dle svých schopností: - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev - seznámí se s ukázkami různých nářečí - používá samostatně slovníky pro určení významu slova	Jazyková výchova Útvary národního jazyka Nářečí, obecná čeština	MKV – 1-5
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- využívá znalosti o podstatných jménech konkrétních, abstraktních v projevech ústních i písemných - vyhledává obtížnější tvary slov v jazykových příručkách - nepoužívá nadbytečně zájmena ukazovací ve svém projevu - rozezná slovesné rody - obohacuje slovní zásobu o výstižná slovesa - určí neohebné slovní druhy	Tvarosloví Slovní druhy Obtížné slovesné tvary	OSV – 1-11
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- dokáže správně rozlišit vlastní jména a napsat je správně - pochozí věcný význam slova, umí používat k tomuto účelu slovník - rozšiřuje svou slovní zásobu o odborné názvy - používá v mluveném i písemném projevu synonymní vyjádření - prohlubuje poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci	Pravopis Psaní velkých písmen ve jménech vlastních i/i, y/y Význam slov Slovo, věcný význam, sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma Odborné názvy Slovní zásoba a tvoření slov Způsoby jejího obohacování Odvozování Skládání slov a zkracování Zkratky a zkratková slova	VDO – 2 VEGS – 1

v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou - orientuje se ve stavbě věty jednoduché - rozlišuje rozvíjející větné členy a správně je určuje	Slovesný rod Skladba Věta jednočlenná a dvojčlenná Větné ekvivalenty Přísudek slovesný, jmenný a jmenný se sponou Vedlejší věta přísudková Podmět vyjádřený, nevyjádřený a všeobecný Vedlejší věta podmětná Shoda přísudku s podmětem Předmět Vedlejší věta předmětná	OSV – 1,2,3,5,8,9,10,11
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	- ovládá pravopis lexikální, tvaroslovný a skladební - ovládá interpunkci ve větě jednoduché a v souvětí - odliší větu vedlejší od věty hlavní - pozná druhy vedlejších vět	Příslovečné určení – druhy Vedlejší věty příslovečné Přívlastek shodný a neshodný, postupně rozvíjející, několikanásobný Vedlejší věta přívlastková Přívlastek volný a těsný Věta hlavní a vedlejší Jednoduchá souvětí	MKV – 1-5
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- vyjádří ústně či písemně své zážitky v různých situacích - formuje hlavní myšlenky textu - obohacuje si slovní zásobu - používá jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci - vyjadřuje se souvisle a plynule - dbá na přednes, hlasitost a výslovnost	Komunikační a slohová výchova Vypravování ústní i písemné ze života dětí Osnova Kompozice Jazykové prostředky Mluvený projev	OSV – 1-11 VDO – 1
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- vyjadřuje se jednoznačně, srozumitelně - uvědomuje si posloupnost děje	Popis uměleckých děl Líčení Popis věci a pracovního postupu	EV – 2-4
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- rozpozná hlavní vnější znaky osoby - pojmenuje kladné a záporné povahové rysy - vyjádří nejdůležitější vlastnosti popisované osoby - rozvíjí kultivovaný písemný projev - najde podstatu v textu	Charakteristika Popis osoby Charakteristika	OSV – 1-11
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- vyjadřuje se souvisle, plynule - dbá na přednes, hlasitost, výslovnost - sestaví svůj životopis - seznámí se se strukturovaným životopisem - podá informaci stručně a zřetelně	Životopis Žádost Pozvánka Výtah	MV – 1-4

	nastylizuje srozumitelně a věcně pozvánku		
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- pracuje s literárním textem - osvojí si základní literární pojmy - rozumí literárním pojmům - přihlíží text k příslušnému literárnímu žánru - seznamuje se se základními básnickými jazykovými prostředky - vyhledá básnické prostředky v textu - recituje báseň dle vlastního výběru - formuluje vlastní názor na literární dílo	Literární výchova Poezie Básně lyrické, epické, lyricko-epické Povídky Způsoby interpretace literárních i jiných děl Povídky historické, humorné a současné Kroniky a letopisy	MV – 1-5
rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- uvede druhy divadelních her, jejich náměty - rozliší dialog a monolog - vysvětlí pojem epilog a prolog	Balady a romance Drama	VEGS – 2
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	prostřednictvím cestopisů poznává nové země, vychází ze svých zážitků z cestování	Cestopisy Aforismy, epigramy, anekdoty Román	MV – 1-6
tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- reprodukuje přečtený text - vyhledává podstatné situace v ději - samostatnou četbou obohacuje vlastní jazykovou kulturu - seznamuje se s hlavními představiteli české a světové literatury - uvede příklad spisovatelů jednotlivých žánrů	Písňová tvorba Píseň lidová a umělá	OSV – 1-11 EV – 4

Český jazyk – 8. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Žák dle svých schopností: - zvládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické - orientuje se ve stavbě věty jednoduché a souvětí	Jazyková výchova Opakování všech základních pravopisných jevů Opakování základních a rozvíjejících větných členů a vedlejších vět	OSV – 2-10 VDO – 1
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- rozlišuje různé druhy souvětí - pozná větu hlavní a vedlejší	Skladba Základní větné členy Rozvíjející větné členy Věta jednoduchá	

	▪ využívá znalosti o významovém poměru mezi souřadně spojenými hlavními větami při komunikaci ▪ užívá větné členy ve větách	Souvětí podřadné Druhy vedlejších vět (i přísudková a doplňková) Souřadně spojené věty vedlejší Tvoření vět Souvětí souřadné Významový poměr mezi větami hlavními	
▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	▪ osvojí si pravopis všech typů vlastních jmen ▪ zdokonaluje se ve skloňování a pravopise ▪ všech slovních druhů ▪ využívá neohebných slovních druhů ve stylistických cvičeních ▪ rozumí slovům cizího původu a umí je nahradit slovy domácími ▪ pracuje s různými typy slovníků a jazykových příruček	Tvarosloví Nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesný vid Slovesa dokonavá a nedokonavá Tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého Využití různých slovesných tvarů Pravopis koncovek jmen a sloves	VEGS – 1-3 OSV – 1-11
▪ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách	▪ zná způsoby obohacování slovní zásoby a využívá je ▪ dbá na kultivovaný mluvený i písemný projev ▪ chápe význam synonym, antonym i homonym ▪ pracuje samostatně se slovníky spisovné češtiny pro určení významu slova ▪ aplikuje získané znalosti ve stylistických cvičeních	Obecné výklady o českém jazyce Nauka o slovní zásobě Slovní zásoba Zápor a jeho užití ve větě Synonyma, homonyma, antonyma Slova přejatá – jejich výslovnost a pravopis Souhrnné opakování – tvarosloví, skladba, tvoření a význam slov	OSV – 1,5,7 MV – 1,6 Aj – odlišná tvorba vzniku slov
▪ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text a dodržováním pravidel mezivětného navazování	▪ odliší charakteristiku od popisu ▪ rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových prostředků ▪ odliší podstatné znaky od méně důležitých ▪ využívá poznatků z vlastní četby	Komunikační a slohová výchova Charakteristika osoby - vnější, vnitřní Hlavní jazykové prostředky popisu Charakteristika literární postavy	OSV – 1-11 MV – 1-6
▪ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	▪ používá vhodné jazykové prostředky pro výklad, popis a ostatní stylistické útvary ▪ odlišuje prvky vypravování, líčení, popisu apod. ▪ posiluje vztah k přírodě, k domovu, k místu, které dobře zná ▪ pracuje s výtahem	Subjektivně zabarvený popis Naslouchání zážitkové Popis přírody Jazykové prostředky - obrazná pojmenování, přirovnání, personifikace, slova citově zabarvená Výtah, osnova, výpisek, citát	EV – 2-4

odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- podá výklad jednoduchého problému - vyjádří svůj postoj a názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky - využívá aktuálních témat z ekologie, problematiky životního prostředí - formuluje přesně a výstižně své myšlenky	Výklad Odborné názvy (termíny) Přesné a jednoznačné pojmenování Odstavce - přehlednost textu Úvaha	VEGS – 1-3 OSV – 1-11
rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- vyjádří své myšlenky a názory - objasní svůj názor, vhodně argumentuje	Člověk ve společnosti Mediální texty	VEGS – 1-3
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- pracuje s literárním textem - rozumí významu a smyslu literárního textu - porovnává témata naší a cizí literatury v daném historickém období - vytvoří si vlastní názor na přečtené texty - hodnotí přečtené umělecké dílo	Literární výchova Literární druhy a žánry v průběhu staletí Hlavní vývojová období národní a světové literatury Nejstarší literární památky Česky psaná literatura Středověká literatura Literatura období humanismu a renesance	VDO – 2 D – humanismus, renesance
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- charakterizuje dobu vzniku textů s pomocí poznatků z ostatních předmětů - rozumí pojmům v textu - hledá poučení v textu - formuluje hlavní myšlenky textu	Česká barokní literatura Lidová slovesnost Česká literatura období národního obrození	OSV – 1-11 VEGS – 3
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- uvědomuje si myšlenku slovanské vzájemnosti - rozpozná básnické prostředky - charakterizuje hlavního hrdinu	Česká literatura druhé poloviny 19. stol. Česká realistická próza	OSV – 1,2,3,4,6,7,9,10,11 MKV – 1-5 MV – 1,5

uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	srovná náměty cizí literatury s tématy literatury české té doby	Ze světové literatury	MV – 1-5 EV – 3,4
---	---	-----------------------	------------------------------------

Český jazyk – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami	Žák dle svých schopností: - má přehled o slovanských a světových jazycích - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev (nářečí, obecnou češtinu) - ovládá základní pravopisné jevy	Jazyková výchova Národní jazyk Obecné výklady o jazyce Slovanské jazyky Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka	VEGS – 1-3
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- tvoří souvětí dle grafů - dokáže správným způsobem použít interpunkci ve větě hlavní i vedlejší - mění větu hlavní ve větu vedlejší v souvětí - využívá různé slovní druhy vhodné jako spojovací výrazy ve větě jednoduché a v souvětí - rozlišuje věty dvočlenné a jednočlenné - orientuje se ve složitějších souvětích - chápe obsahovou souvislost mezi hlavními větami	Skladba Věta jednoduchá Věta jednočlenná a dvočlenná Větný ekvivalent Přístavek Větné členy holé, rozvitě a souřadně spojené Funkce vět a větných ekvivalentů Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa Souvětí podřadné Souvětí podřadné s více větami Souvětí souřadné Souvětí souřadné s více větami Vsuvka Složitě souvětí	OSV – 1-2
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	- dbá na grafické odlišení vět a přímé řeči - zvládá problematiku interpunkce u vedlejších vět souřadně spojených	Čárka v souvětí podřadném Čárka v souvětí souřadném	EV – 2,4
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- zvládá skloňování obecných jmen přejatých cizích jmen vlastních podle vzorů - určuje druhy zájmen a číslovek v textu - chápe podobu znělosti - utvrdí si znalosti v rozborové stránce slova a věty	Tvarosloví Zvuková stránka jazyka Tvoření slov Význam slova	MV – 7

	- rozezná samohlásky a souhlásky, správně je rozdělí - pozná slova nespisovná a vyloučí je z odborného projevu - rozdělí slovo na jednotlivé části a pojmenuje je - rozliší slova jednoznačná a mnohoznačná, použije je v mluveném i psaném projevu - charakterizuje synonyma, homonyma, antonyma		
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory - ožívuje vypravování výstižnými slovesy a jinými jazykovými prostředky - projevuje vztah k přírodě a k místu, kde žije - využívá slova citově zabarvená - rozvíjí svoje cítění po stránce estetické - logicky uvažuje nad zadanými tématy - formuluje vlastní názor na aktuální problémy	Komunikační a slohová výchova Vypravování Vlastní tvořivé psaní	OSV – 2,4,10,11 VDO – 1
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- samostatně a kriticky myslí - zdokonaluje se v kultivovaném písemném projevu - vyjadřuje se jednoznačně, výstižně a přesně - vyhledá a uspořádá ukázky stylů - vyjádří hlavní myšlenky textu - reprodukuje přečtený text	Popis a charakteristika Popis předmětu Popis děje Popis pracovního postupu Úvaha Úřední dopis a tiskopisy	MKV – 1,2
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- vyjadřuje se kultivovaně jak v písemném, tak v ústním projevu - přednese své názory na určité problémy - hodnotí navrhovaná řešení - sděluje svá stanoviska - učí se naslouchání	Proslov Diskuse Teze	MV – 1-6
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- vyhledává a uspořádá ukázky stylů - vyjadřuje hlavní myšlenky textu - reprodukuje přečtený text - vyjadřuje se kultivovaně jak v písemném, tak ústním projevu	Publicistické útvary Zpráva Reportáž Komentář Oznamení Inzerát Výklad a výtah	OSV – 1-11

▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	▪ najde hlavní myšlenky textu a zaznamená je ▪ samostatně a kriticky myslí ▪ v psaném projevu využívá znalostí gramatických jevů, interpunkce, umí vhodně používat cizí slova a rozumí jejich významu ▪ logicky argumentuje ▪ zdokonaluje svůj ústní i písemný projev ▪ tříbí komunikační dovednosti	Souhrnné poučení o slohu Shrnutí slohových postupů Mluvní cvičení Výrazný přednes Prvky dramatizace	OSV – 2,3,5,10 VEGS – 1-3 MKV – 1-5
▪ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	▪ chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot ▪ formuluje názory na diskutované problémy ▪ sleduje jazyk děl a uměleckých prostředků v daných historických etapách ▪ na základě četby rozvíjí emocionální a estetické vnímání	Literární výchova Počátek 20. století Základy literární teorie a historie Struktura literárního díla Jazyk literárního díla Literatura umělecká a věcná Nové umělecké proudy 1. světová válka 20.-30. léta	MV – 1-6
▪ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	▪ sleduje souvislou linii příběhu, prostředí i dobu, do které bylo dílo zasazeno ▪ posuzuje výběr jazykových prostředků v literatuře	Nástup fašismu a 2. světová válka	MV – 1-5
▪ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	▪ charakterizuje literární postavu ▪ konfrontuje literární dílo s historickou skutečností ▪ orientuje se ve struktuře literárního textu ▪ má přehled o představitelích literatury tohoto období	Svět po roce 1945 60. léta – uvolnění a emigrace	MV – 1-5 D – základní orientace v aktuálních historických obdobích
▪ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	▪ charakterizuje jednotlivé literární žánry ▪ vybírá si hodnotnou četbu ▪ srovnává literární dílo s historickou skutečností	90. léta	OSV – 1,2,3,5,6,7,8,10,11
▪ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	▪ má přehled o významných představitelích české a světové literatury ▪ formuluje názory na diskutované problémy ▪ chápe literaturu jako významného pomocníka při získávání životních hodnot	Světová literatura	VDO – 2 VEGS – 3

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. ročník	Žák dle svých schopností: KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty JAZYKOVÁ VÝCHOVA ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech LITERÁRNÍ VÝCHOVA ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
2. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty JAZYKOVÁ VÝCHOVA ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech LITERÁRNÍ VÝCHOVA ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
3. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně JAZYKOVÁ VÝCHOVA: ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménec ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlá - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky LITERÁRNÍ VÝCHOVA: ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
4. ročník	JAZYKOVÁ VÝCHOVA ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

	ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik -určuje samohlásky a souhlásky -seřadí slova podle abecedy -správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě -správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p-- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo -tvoří otázky a odpovídá na ně LITERÁRNÍ VÝCHOVA ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p, čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p, určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše -rozlišuje pohádkové prostředí od reálného -ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
5. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně JAZYKOVÁ VÝCHOVA

	ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvoří slabiky ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky LITERÁRNÍ VÝCHOVA ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
6. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti ; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví dle předem připravené osnovy; s vodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma JAZKOVÁ VÝCHOVA ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov; zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem LITERÁRNÍ VÝCHOVA: ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury a má pozitivní vztah k literatuře
7. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

	ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti ; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví dle předem připravené osnovy; s vodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma JAZYKOVÁ VÝCHOVA: ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov; zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem LITERÁRNÍ VÝCHOVA ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury a má pozitivní vztah k literatuře
8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti ; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví dle předem připravené osnovy; s vodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma JAZYKOVÁ VÝCHOVA: ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov; zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem LITERÁRNÍ VÝCHOVA: ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury a má pozitivní vztah k literatuře
9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA: ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví dle předem připravené osnovy; s vodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma JAZYKOVÁ VÝCHOVA: ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

	ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov; zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem LITERÁRNÍ VÝCHOVA: ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury a má pozitivní vztah k literatuře
--	--

5.1.2 Anglický jazyk - Aj

Charakteristika vzdělávacího oboru

Cizí jazyky přispívají k objevování a chápání skutečnosti. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, pomáhá jednotlivcům v osobním životě, v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů a souvisejícího učiva v rámci tematických okruhů a průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Výuka v 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku tvoří úvod do cizojazyčného vyučování. Jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby a zvládnutí vztahu mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou.

V 6. a 7. ročníku jde již více o osvojování anglického jazyka jako prostředku dorozumívání. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, přičemž čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně významu a pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání a prostředku historického i kulturního vývoje.

V 8. a 9. ročníku se výuka soustřeďuje na komplexní rozvoj řečových dovedností. Na rozvoj čtení s porozuměním a písemné vyjadřování se klade ještě větší důraz, než v předchozích ročnících, také na rozvoj pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Anglický jazyk je vyučován od 1. až do 9. ročníku, od 3. třídy v tříhodinových týdenních dotacích.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

V etapě základního vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk za klíčové považujeme následující kompetence:

Kompetence k učení:

- pochopit důležitost komunikace v angličtině pro další studium a praktický život
- vyhledávat a třídit informace
- posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotit výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů:

- vnímat problémové situace ve škole i mimo ni
- nebát se mluvit anglicky
- umět si nalézt informace z různých pramenů (internet, časopisy, literatura aj.)

Kompetence komunikativní:

- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory přiměřeně svým schopnostem
- rozumět promluvám druhých lidí
- zapojit se do diskuse

Kompetence sociální a personální:

- poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- podílet se na utváření příjemné atmosféry

Kompetence občanské:

- vcítit se do situací ostatních lidí
- respektovat zvyky v anglicky mluvících zemích
- srovnávat život v anglicky mluvících zemích se životem v České republice

Kompetence pracovní:

- samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- využívat znalostí a zkušeností při výuce anglického jazyka v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání, na svoji budoucnost

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Anglický jazyk – 1. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Žák dle svých schopností: ▪ rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a jsou podány s vysvětlením českého významu, a reaguje na ně verbálně ▪ zopakuje slova, se kterými se v průběhu výuky setkal	pozdrav, představení se, vyjádření nálady, jednoduché pohybové pokyny ve třídě	OSV – 1-11
▪ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	▪ rozumí obsahu mluvených jednoduchých vět	barvy čísla 1-10 tělo a obličej rodina zvířata hračky školní potřeby abeceda	
Anglický jazyk – 2. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Žák dle svých schopností: ▪ s pomocí učitele rozumí jednoduchým pokynům a otázkám, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně ▪ zopakuje a použije slova, a s pomocí učitele zopakuje a použije slovní spojení, se kterým se v průběhu výuky setkal	Slovní zásoba: pozdrav, představení se, vyjádření nálady Ve škole (jazyk ve třídě, pokyny)	OSV-1-11
▪ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	▪ zopakuje slova, se kterými se v průběhu výuky setkal ▪ aplikuje nově naučenou gramatiku	Slovní zásoba: dům a nábytek jídlo ve městě práce doprava oblečení zvířata sport	

		počasí Gramatika: Otázka Is it a ...? Krátká odpověď Yes/No na otázku I like..., I don't like I'm wearing sloveso být	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	s pomocí učitele rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má vizuální podobu	jednoduché dialogy písničky slovní zásoba gramatika	OSV –1-11
přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova a s pomocí učitele přihadí mluvenou a psanou podobu slovního spojení	Zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	píše slova na základě vizuální předlohy	slovní zásoba	

Anglický jazyk – 3. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální podporu	Žák dle svých schopností: - fonetiku interpretuje podle vzoru vyučujícího, podle nahrávek rodilých mluvčích - používá slovník učebnice	Poslechová cvičení Jednoduché dialogy	OSV - 1- 11
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- reaguje na pokyny - reprodukuje pokyny, věty - představí, vyjádří souhlas a nesouhlas	Slovní zásoba: příroda Jídlo zvířata Oblečení Svátky (Vánoce, Halloween, Velikonoce) Dny v týdnu Měsíce Gramatika: Množné číslo Sloveso být Sloveso mít There is/ there are I like/ I don't like They're in /on	

		I'm wearing Osobní zájmena Přivlastňovací zájmena (my, your)	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	- reprodukuje pokyny, věty - představí, vyjádří souhlas a nesouhlas - reaguje na pokyny	Pozdrav, představení se, vyjádření nálady Ve škole (jazyk ve třídě, pokyny) Základní výslovnostní návyky	OSV- 1- 11
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- aplikuje transkripci, chápe rozdíl grafické a mluvené podoby slov - používá slovník s výslovností	Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně) Gramatické struktury: členy, množné číslo, základní struktura anglické věty, zájmena, sloveso být Pravopis slov	OSV- 1- 11
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	- dokáže reagovat na konverzaci dvou osob - klade základní otázky - vyjádří domněnku - vytvoří jednoduchou otázku	Slovní zásoba Synonyma, antonyma, význam slov v kontextu	OSV - 1- 11
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- zvládá slovní zásobu uvedenou ve slovníku učebnice - používá abecedu - speluje jména, případně jiná slova	Slovní zásoba Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	VEGS - 1- 3

Anglický jazyk – 4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák dle svých schopností: - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a souvislý projev vyučujícího, poslouchá reprodukováný projev - vyjádří souhlas a nesouhlas	pozdrav, představení se, vyjádření nálady Ve škole (jazyk ve třídě, pokyny) vedení jednoduchého dialogu	OSV - 1- 11
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	- využívá četby k získání nových informací - jinak formuluje hlavní myšlenky - používá dvojazyčný slovník - používá volný překlad nebo jinou formou vyjádří obsah například kresbou	Slovní zásoba: Barvy Měsíce Číslo 1-20 Oblečení Nákupy Můj pokoj Divoká zvířata Jídlo Volný čas Gramatika:	VEGS - 1- 3

		sloveso can otázky Is it a/an...? Yes, it is./No, it isn't. What is he doing? Předložky místa a předložky času Has it got...? Yes, it has. No it hasn't. Do you like...?Yes, I do. No, I don't. Určování času Přítomný čas prostý (bez třetí osoby)	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- interpretuje podle vzoru nahrávek rodilých mluvčích, podle vzoru vyučujícího - běžně používá slovník učebnice - aplikuje slovní zásobu - vybírá základní informace	Práce se slovníkem Poslechová cvičení Jednoduché dialogy	OSV - 1- 11
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- aplikuje transkripci, chápe rozdíl grafické a mluvené podoby slov - používá slovník s výslovností	Zvuková a grafická podoba jazyka Základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Fonetické znaky (pasivně)	OSV - 1- 11
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	píše krátké texty	Práce se slovníkem Slovní zásoba Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovosled	

Anglický jazyk – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák dle svých schopností: - poslouchá s porozuměním běžné pokyny a souvislý projev vyučujícího, poslouchá reprodukováný projev - interpretuje obsah slyšeného	Slovní zásoba: Čísla 1-100 Vzhled Domácí činnosti Ve městě Aktivity Můj den Gramatika: Can/can't množné číslo Is there...? Yes, there is. No, there isn't. Do you like ...ing? Yes I do. No, I don't. What time do you...? Přítomný prostý čas	OSV - 1- 11

		Like/love + ing Určování času Sloveso „have got“ pro popis Přítomný čas průběhový	
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- poslouchá s porozuměním běžné pokyny a souvislý projev vyučujícího, poslouchá reprodukováný projev - vyjádří souhlas a nesouhlas	pozdrav, představení se, vyjádření nálady Ve škole (jazyk ve třídě, pokyny) vedení jednoduchého rozhovoru	
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- využívá četby k získání nových informací - jinak formuluje hlavní myšlenky - používá dvojjazyčný slovník - používá volný překlad - vyjádří domněnku	Poslechová cvičení Jednoduché dialogy	VEGS - 1- 3
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- fonetiku interpretuje podle vzoru nahrávek rodilých mluvčích, podle vzoru vyučujícího - běžně používá slovník učebnice - aplikuje slovní zásobu s fonetickým přepisem - využívá slovní zásobu pro porozumění text	Práce s textem	OSV - 1- 11
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	- orientuje se v textu - používá slovník učebnice - vybírá základní informace - zformuluje odpověď - orientuje se ve slovníku - používá abecedu českou a anglickou	Vyhledávání informací v textu Jednoduché otázky a odpovědi	OSV - 1- 11
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- prakticky aplikuje gramatické poznatky - používá gramatický přehled učebnice	Základní gramatické struktury a typy vět, věta jednoduchá Pořádek slov ve větě Práce se slovníkem	OSV - 1- 11
vyplní osobní údaje do formuláře	uplatňuje získané poznatky	Osobní údaje hláskování	
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- zformuluje odpověď - používá slovní zásobu	Základní gramatické struktury a typy vět věta jednoduchá Pořádek slov ve větě Jednoduchý rozhovor týkající se komunikačních situací spojených se slovní zásobou se kterou se setkal	OSV - 1- 11
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho	- aplikuje zvládnutou slovní zásobu - vyjadřuje vlastními slovy obsah a smysl textu	Vedení dialogu	VEGS - 1- 3

samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			
▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů	▪ reprodukuje naučené fráze ▪ používá slovní zásobu ▪ aplikuje slovní zásobu dle potřebných situací pochopí rozdíl mezi konverzací dětí a dospělých	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích: pozdrav, poděkování, představování aplikuje na slovní zásobu se kterou se setkal	

Anglický jazyk – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák dle svých schopností: ▪ dodržuje pravidla výslovnosti ▪ upevňuje správné výslovnostní návyky ▪ poslouchá s porozuměním učitele, monology i dialogy rodilých mluvčích ze záznamu	Slovní zásoba: Škola Aktivity Rodina Popis osob Předložky místa Obchod Veliká čísla Přídavná jména Svátky Aktivity Oblečení Jídlo Vaření Gramatika: Řadové číslovky Frekvenční příslovce Přítomný prostý čas Přítomný průběhový čas There is / there are/some/any Přivlastňovací zájmena Druhý a třetí stupeň přídavných jmen Příslovce Minulý čas	OSV - 1- 11
▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	▪ formuluje hlavní myšlenky ▪ používá volný překlad ▪ vyjádří domněnku	Slovní zásoba Reálie	OSV - 1- 11

▪ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ sdělí základní informace či hlavní myšlenky	Čtení s porozuměním Elementární znalosti o tvoření slov Technika volného překladu Logický odhad výrazů Zvuková a grafická podoba jazyka	VEGS - 1- 3
▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	▪ pracuje s anglickojazyčnými texty a vyhledává v nich klíčové informace	Učebnicové texty Časopisy	OSV - 1- 1
▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	▪ vyjádří vlastní myšlenky ve formě krátkého textu či jiného sdělení	Mluvení Probíraná témata Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti Slovní a větný přízvuk Intonace	OSV - 1- 11
▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ dokáže hovořit o svém okolí	Jednoduché sdělení Básničky, říkadla Písničky Písemný projev Využití gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru	OSV - 1- 11
▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	▪ pohotově se vyjadřuje v běžných situacích	Prosba, poděkování, omluva Jednoduché dialogy Kdo? Kde? Kam? Kdy? Jaký? Který? Jak? Kolik?	
▪ reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ využívá mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví ▪ pohotově se vyjadřuje v běžných situacích	Prosba, poděkování, omluva Jednoduché dialogy	OSV - 1- 11

Anglický jazyk – 7. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Žák dle svých schopností: ▪ dodržuje pravidla výslovnosti ▪ upevňuje správné výslovnostní návyky poslouchá s porozuměním učitele, monology i dialogy rodilých mluvčích ze záznamu	Slovní zásoba: Popis lidí Škola a školní předměty Počasí Jídlo a pití Počítač a technika Místa ve městě Předložky s místem Frázová slovesa Gramatika: Minulý prostý čas Pravidelná nepravidelná slovesa	OSV - 1- 11

		Data Množné číslo Počítatelné/ nepočítatelné Some/any how much? How many? Budoucí čas will/going to As...as Stupňování přídavných jmen Should / shouldn't Must / mustn't Have to / don't have to	
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	- formuluje hlavní myšlenky - používá volný překlad - vyjádří domněnku	Slovní zásoba Reálie Svátky	OSV - 1- 11
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	sdělí základní informace či hlavní myšlenky	Čtení s porozuměním Znalosti o tvoření slov Technika volného překladu Logický odhad výrazů	VEGS - 1-3
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	pracuje s anglickojazyčnými texty a vyhledává v nich klíčové informace	Učebnicové texty Doplnkový materiál: časopisy, multimediální, knihy Zvuková a grafická podoba jazyka	
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	využívá mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví	Mluvení Skladba: slovosled anglické věty, otázky Podstatná jména: počítatelná a nepočítatelná, členy Zájmena: přivlastňovací Slovesa: přítomný čas prostý a průběhový, Předložky Přídavná jména Přííslovce	OSV - 1- 11
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	produkuje hlavní myšlenky	Jednoduché sdělení Básničky Písničky Písemný projev Srozumitelná výslovnost Slovní a větný přízvuk Intonace	OSV - 1- 11
vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- produkuje hlavní myšlenky - vede dialog	Jednoduché sdělení Vedení dialogu Písemný projev	OSV - 1- 11

▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ vyjádří vlastní myšlenky ve formě krátkého dopisu či jiného sdělení	Psaní Dopis, odpověď na dopis, pozdrav, osobní informace, přání k narozeninám, pozdravy a představování se, popis osoby, popis zvířete Probíraná témata	OSV - 1- 11
▪ reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ reaguje v dialogických situacích každodenního života přiměřeně svým schopnostem	Jednoduché otázky a odpovědi Pravopis slov	VEGS - 1- 3
▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	▪ uplatňuje osobní poznatky	Osobní údaje	

Anglický jazyk – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák dle svých schopností: ▪ dodržuje pravidla výslovnosti ▪ upevňuje správné výslovnostní návyky	Slovní zásoba: Životní období Pohybová slovesa Vztahy Pocity Nemoc a zdraví Already, for, yet, since Idiomy Vesmír Vzdálenost a rychlost Both/either/neither/ none Gramatika: Předpřítomný čas Minulý prostý čas vs. předpřítomný Can/could/ will be able to Have to/ had to Zájmena A few/ a little Druhý a třetí stupeň přídavných jmen	OSV - 1- 11
▪ vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	▪ formuluje hlavní myšlenky ▪ používá volný překlad ▪ vyjádří domněnku ▪ pohotově se vyjadřuje v běžných situacích	Slovní zásoba společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realita zemí příslušných jazykových oblastí Svátky minulý čas prostý a průběhový, vyjádření budoucnosti s použitím „will“ a přítomného času průběhového, předpřítomný čas, modální slovesa	VEGS - 1- 3

▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	▪ reaguje v dialogických situacích každodenního života přiměřeně svým schopnostem ▪ uplatňuje své vědomosti	Kdo? Kde? Kam? Kdy? Jaký? Který? Jak? Kolik? Srozumitelná výslovnost Slovní a větný přízvuk Intonace	
▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	▪ poslouchá s porozuměním učitele, monology i dialogy rodilých mluvčích ze záznamu	Poslech s porozuměním Základní slovní zásoba Učebnicové texty Doplňkový materiál: časopisy, multimediální texty, knihy Zvuková a grafická podoba jazyka	OSV - 1- 11
▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	▪ sdělí základní informace či hlavní myšlenky	Znalosti o tvoření slov Technika volného překladu Logický odhad výrazů Prvky fonologického systému jazyka	VEGS - 1- 3
▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	▪ vyjádří vlastní myšlenky ve formě krátkého dopisu či jiného sdělení	Psaní Produktivní řečové dovednosti Dopis, popis budoucnosti, film, volný čas, příběh Probíraná téma	OSV - 1- 11
▪ reaguje na jednoduché písemné sdělení	▪ využívá mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví a slovní zásobu	Frázová slovesa, minulý čas, budoucí čas, modální slovesa Číslovky (velké) Too/ enough Stupňování přídavných jmen Příslovce Should	OSV - 1- 11
▪ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	▪ reprodukuje hlavní myšlenky textu	Čtení s porozuměním Jednoduché sdělení Učebnicové texty, multimediální články	OSV - 1- 11
▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	▪ reaguje v dialogických situacích každodenního života přiměřeně svým schopnostem ▪ uplatňuje své vědomosti	Učebnicové texty Doplňkový materiál: časopisy, multimediální, knihy Zvuková a grafická podoba jazyka	

Anglický jazyk – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

Žák: mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák dle svých schopností: - dodržuje pravidla výslovnosti - upevňuje správné výslovnostní návyky - čte s porozuměním	Slovní zásoba: Frázová slovesa Vztahy Přídavná jména pro popis míst Budovy Cestování Nakupování Móda Gramatika: Přítomný čas pro vyjádření budoucnosti Podmínkové věty Modální slovesa Svolení: can/could/be allowed to Moc: can/could/may/might Druhý kondicionál Pasivum Nepřímá řeč	OSV - 1- 11
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	poslouchá s porozuměním učitele, monology i dialogy rodilých mluvčích ze záznamu	Poslech s porozuměním Základní slovní zásoba Zvuková a grafická podoba jazyka Prvky fonologického systému jazyka	OSV - 1- 11
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	sdělí základní informace či hlavní myšlenky	Znalosti o tvoření slov Technika volného překladu Logický odhad výrazů	VEGS - 1- 3
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- používá česko-anglický a anglicko-český slovník, případně další typy slovníků - reprodukuje hlavní myšlenky textu	Čtení s porozuměním Učebnicové texty, multimediální texty Práce se slovníkem	OSV - 1- 11
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- reaguje v dialogických situacích každodenního života přiměřeně svým schopnostem - uplatňuje své vědomosti	Doplňkový materiál: časopisy, multimediální texty, literatura Probíraná témata	OSV - 1- 11
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	využije mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví	Psaní Slovesa- předpřítomný čas, minulý čas, modální slovesa, frázová slovesa So do I / Nor do I Might Přídavná jména Učivo z předchozích ročníků	OSV -1- 11
reaguje na jednoduché písemné sdělení	- reprodukuje hlavní myšlenky - využívá mluvnické učivo ze skladby a tvarosloví	Jednoduché sdělení Příběh Prosba, poděkování, omluva, nakupování, blahopřání, žádost o pomoc, souhlas/nesouhlas, setkání, společenský program Jednoduché dialogy adekvátní k věku žáků	OSV - 1- 11

▪ vyžádá jednoduchou informaci	▪ pohotově se vyjadřuje v běžných situacích ▪ uplatňuje osobní poznatky	Osobní údaje Pravopis slov	OSV- 1- 11
--------------------------------	--	-------------------------------	------------

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. ročník	Žák dle svých schopností: CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
2. ročník	CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
3. ročník	CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
4. ročník	CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
5. ročník	CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
6. ročník	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
7. ročník	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
8. ročník	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
9. ročník	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.3 Německý jazyk - Nj

Charakteristika vzdělávacího oboru

Výuka předmětu německého jazyka přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují zkušenosti zprostředkované mateřským jazykem. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa a tím napomáhá snižovat jazykové bariéry. Umožňuje žákům poznávat život lidí a kulturní tradice v německy mluvících zemích., umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje tak mezinárodní porozumění a tolerance.

Vzdělávání v této oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Vede žáka k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, k pochopení jazyka jako nástroje vzdělávání, k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Německý jazyk je vyučován v 7. až 9. ročníku v dvouhodinových týdenních dotacích. Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou s výjimkou žáků s IVP a žáků cizinců, kteří v odůvodněných případech budou prohlubovat anglický jazyk.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí, např. skupinové vyučování, dialogy - výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení:

- Žáci vybírají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- Žáci propojují získané poznatky do širších celků
- Žáci poznávají smysl a cíl učení
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů:

- Žáci jsou schopni pochopit problém
- Žáci umí vyhledat vhodné informace
- učitel klade vhodné otázky
- učitel umožní přístup k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní:

- Žáci komunikují na odpovídající úrovni
- Žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učitel vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- učitel vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- učitel vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích....

Kompetence sociální a personální:

- Žáci spolupracují ve skupině
- Žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- Žáci jsou schopni sebekontroly
- učitel hodnotí žáky způsobem, který umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence občanské:

- Žáci respektují názory ostatních
- Žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- učitel vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- učitel vede žáky k diskusi
- učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní:

- Žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- učitel napomáhá při cestě ke správnému řešení
- učitel zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Německý jazyk – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Žák dle svých schopností: ▪ osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů ▪ používá slovník učebnice ▪ osvojí si základní výslovnostní návyky ▪ klade základní otázky ▪ vytvoří jednoduchou větu ▪ ovládá základní gramatické struktury a typy vět	Mluvnice Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Osobní zájmena Slovesa včetně „haben“ a „können, se změnou kmenové souhlásky a s odlučitelnými předponami Otázky a odpovědi: začínající W..., ano/ne, s časovými údaji Předložky in, aus Akuzativ Členy Čas Slovosled ve větě	OSV – 1-11 VEGS – 1,3
▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	▪ rozlišuje fonetické znaky ▪ reaguje na pokyny ▪ pracuje se slovníkem	Tematické okruhy Škola, volný čas, zvířata, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny) reálie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV – 8
▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	▪ vnímá rozdíl mezi grafickou a mluvenou podobou slov ▪ aktivně pracuje s nabytou slovní zásobou jednotlivých témat ▪ zjišťuje zajímavosti a reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Slovní zásoba V komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem	Čj – druhy vět
▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	▪ uplatňuje získané poznatky	Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně) Základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV – 1-11 VDO – 1 MKV – 1,2,4,5

Německý jazyk – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu	Žák dle svých schopností: - osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tématických okruhů - používá slovník učebnice - osvojí si základní výslovnostní návyky - klade základní otázky - vytvoří jednoduchou větu - ovládá základní gramatické struktury a typy vět dle učiva	Mluvnice Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Přivlastňovací zájmena v 1. pádě Přivlastňování pomocí –s Podstatná jména – povolání Tvary sloves Slovosled ve větě Předložky se 3. pádem (místo) Způsobové sloveso müssen Rozkazovací způsob Větný rámec Nulový člen Neurčitý podmět man Zápor s nicht nebo kein Časové předložky im, am, um Způsobové sloveso wollen	OSV – 1-11 VEGS – 1 MKV – 1,2 MV – 6,7
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- rozlišuje fonetické znaky - reaguje na pokyny - pracuje se slovníkem	Tématické okruhy Domov, rodina, jídlo, nákupy, povolání, realie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV – 1-11 Z – realie cizích zemí Vz – denní režim
rozumí slovům jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- vnímá rozdíl mezi grafickou a mluvenou podobou slov - aktivně pracuje s nabytou slovní zásobou jednotlivých témat - zjišťuje zajímavosti a realie zemí příslušných jazykových oblastí	Slovní zásoba V komunikačních situacích probíraných tématických okruhů Práce se slovníkem	Čj – druhy vět
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	uplatňuje získané poznatky	Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně) Základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	OSV – 1-11 VDO – 1,2

Německý jazyk – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV

Žák: odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Žák dle svých schopností: - osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - používá slovník učebnice - osvojí si základní výslovnostní návyky - klade základní otázky - vytvoří jednoduchou větu - ovládá základní gramatické struktury a typy vět dle učiva	Mluvnice Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Tvary množného čísla Zájmena ve 4. pádu Souřadná souvětí Préteritum sein a haben Časové údaje v minulosti Předložky se 3. pádem Perfektum – větný rámec Příděstí minulé – časování pravidelné a s pomocným slovesem	OSV – 1-11 MKV – 1,2,5 MV – 2,3,7
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozlišuje fonetické znaky - reaguje na pokyny - pracuje se slovníkem	Tematické okruhy Lidské tělo, zdraví, oblékání, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce), realie zemí příslušných jazykových oblastí	EV – 4 VDO – 1,2 lkt – mapy, plánování trasy Př – lidské tělo Vv – umělecké slohy VEGS – 1,2
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- vnímá rozdíl mezi grafickou a mluvenou podobou slov - aktivně pracuje s nabytou slovní zásobou jednotlivých témat - zjišťuje zajímavosti a realie zemí příslušných jazykových oblastí	Slovní zásoba V komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem	OSV – 1-11 Čj – druhy vět
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	uplatňuje získané poznatky	Zvuková a grafická podoba jazyka Fonetické znaky (pasivně) Základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MKV – 1,2

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

7. ročník	-je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka -rozumí jednoduchým pokynům učitele -pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
8. ročník	-rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování -rozumí jednoduchým pokynům učitele -sdělí své jméno a věk -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
9. ročník	-rozumí jednoduchým pokynům učitele -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) -reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.4 Anglická konverzace – Ak

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět Anglická konverzace úzce navazuje na výuku Anglického jazyka, která probíhá na základních školách od 1. ročníku. Je realizován od 7. ročníku, takže žáci zde uplatňují již nabyté znalosti a dovednosti, prohlubují je a osvojují si nové, tak aby byli schopni efektivní komunikace v rámci integrované Evropy a světa. Schopnost komunikace žáků v angličtině snižuje jazykové bariéry, pomáhá jim v osobním životě, v dalším studiu i v budoucím pracovním uplatnění.

Obsahem vzdělávacího programu je naplňování očekávaných výstupů a souvisejícího učiva v rámci tematických a průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Probíraná témata jsou orientována na každodenní život, situace a reálie, se kterými se žáci běžně setkávají.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Předmět je vyučován od 7. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně v každém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při realizaci daného vzdělávacího oboru se žáci učí v cizím jazyce vyjádřit své názory, pocity, poskytnout informace o sobě, získat informace o lidech a věcech, které je obklopují a orientovat se v situacích každodenního života.

Ve vyučovacím předmětu Anglická konverzace jsou důležité tyto kompetence:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost komunikace v angličtině pro další studium a praktický život
- vyhledávat a třídit informace

Kompetence k řešení problémů

- umět si nalézt informace z různých zdrojů (internet, časopisy, noviny, knihy..)
- nebát se mluvit anglicky
- vnímat problémové situace ve škole i mimo ni

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory přiměřeně svým schopnostem
- získávat potřebné informace

- rozumět promluvám druhých lidí

Kompetence sociální a personální

- poskytnout radu, informaci, pomoc nebo o ně požádat

Kompetence občanské

- srovnávat život v anglicky mluvících zemích se životem v České republice
- respektovat zvyky v anglicky mluvících zemích
- vcítit se do situace ostatních lidí

Kompetence pracovní

- využívat znalostí anglického jazyka v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí povolání
- samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Anglická konverzace – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák dle svých schopností: • dodržuje pravidla správné výslovnosti • upevňuje správné výslovnostní návyky • osvojí si slovní zásobu	Moje rodina Přátelé Domov Počasí Přírodní katastrofy Jídlo a zdraví Nákupy Technologie a vynálezy Škola Město, místa	MKV – 4
• zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• sděluje informace a vyjadřuje názory pomocí jednoduchých vět při dodržování gramatických pravidel •	Vedení dialogu Jednoduché otázky	OSV – 7,8

Anglická konverzace – 8. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák dle svých schopností: - dodržuje pravidla správné výslovnosti - upevňuje správné výslovnostní návyky - osvojí si slovní zásobu	Moje rodina Životní fáze Přátelé Lidské tělo Zdraví Nálady a pocity Vesmír Filmy a knihy	MKV – 4
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	sděluje informace a vyjadřuje názory pomocí jednoduchých vět při dodržování gramatických pravidel	Vedení dialogu Jednoduché otázky	OSV – 7,8
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	interpretuje audionahrávku rodilého mluvčího	Zvuková podoba jazyka	OSV – 9

Anglická konverzace – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák dle svých schopností: - dodržuje pravidla správné výslovnosti - upevňuje správné výslovnostní návyky - osvojí si slovní zásobu	Sociální skupina Cestování Budovy Globalizace a moderní život Nakupování Život online Móda	MKV – 4
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	sděluje informace a vyjadřuje názory pomocí jednoduchých vět při dodržování gramatických pravidel	Vedení dialogu Jednoduché otázky	OSV – 7,8
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	interpretuje audionahrávku rodilého mluvčího	Zvuková podoba jazyka	OSV – 9
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny,	dokáže sestavit jednoduché písemné sdělení s využitím slovníku a nabyté slovní zásoby	Tvorba písemného sdělení Práce se slovníkem	OSV – 3,6 Čj – komunikační schopnosti

školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
--	--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
7. ročník	-je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka -rozumí jednoduchým pokynům učitele -pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
8. ročník	-rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování -rozumí jednoduchým pokynům učitele -sdělí své jméno a věk -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
9. ročník	-rozumí jednoduchým pokynům učitele -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) -reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.5 Čeština jako druhý jazyk - ČDJ

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět čeština jako druhý jazyk je určen studentům s odlišným mateřským jazykem, kteří disponují žádnou nebo velmi malou znalostí vyučovacího jazyka. Cílem výuky češtiny jako druhého jazyka je poskytnout žákům-cizincům a žákům s OMJ základní jazykové a sociokulturní kompetence, které jim umožní zapojit se do výuky v běžných třídách. Předmět je realizován od 7. ročníku a u vybraných žáků nahrazuje výuku předmětů německá jazyk a anglická konverzace.

Obsah předmětu vychází z kurikula vydaného Národním pedagogickým institutem v návaznosti na změny Rámcového vzdělávacího plánu pro základní vzdělávání v roce 2023. Probírané učivo cílí na rozvoj jazykových a sociokulturních kompetencí jednotlivce. Součástí předmětu je osvojování si komunikačních dovedností. Předmět obsahuje deset tematických celků rozdělených do dvou úrovní, přičemž na dané úrovni jsou žáci rozdělení dle výsledku ve vstupním testu.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Předmět je vyučován od 7. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně v každém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při realizaci daného vzdělávacího oboru se žáci učí základy českého jazyka, gramatiku, učí se základy komunikace. Rozvíjí se čtenářská gramotnost žáků a práce s psaným textem.

Ve vyučovacím předmětu Čeština jako druhý jazyk jsou důležité tyto kompetence:

Kompetence k učení

Žák:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

Kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Čeština jako druhý jazyk – 7. ročník			
Očekávané výstupy – úroveň 1	Očekávané výstupy – úroveň 2	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Poslech a mluvení:			
Žák: - zachytí známá slova, když se někdo představuje (např. Ahoj, Já jsem Alex, Je mi 8, Chodím do 1. C) - krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky a fráze (např. Dobrý den, Jak se jmenuješ, Kolik ti je let? – ukáže, napíše, vybere z nabídky) - se za pomoci učitele/učitelky představí - zachytí známá slova, která označují školní pomůcky a která se týkají provozu třídy (např. lavice, psát, vzadu) - reaguje na naučené a ustálené instrukce, které se týkají běžného provozu třídy (např. Zavřete dveře, Vyndejte si pastelky)	Žák dle svých schopností: - zachytí klíčové informace, pokud někdo jednoduše vypráví o sobě - odpovídá na otázky, které se týkají představování (např. Kolik ti je let – Devět, Do jaké chodíš třídy? – Třetí BÉ) - samostatně jednoduše se představí (např. sám/sama řekne, jak se jmenuje, kolik mu/jí je let a do jaké chodí třídy) - zachytí klíčové informace, pokud někdo mluví o třídě (např. Vzadu na lavici jsou pastelky. Tady je koš) - reaguje na školní instrukce, které souvisejí s provozem třídy, a na jejich jednoduché varianty (např. čti/přečti, posad se/sedni si, piš/napiš) - reaguje neverbálně i verbálně na větší množství otázek, které se týkají jeho/jejích školních věcí a jeho/její osoby (např. Čí to je? – Moje, Kde máš aktovku? – Tady/Nevím, To je tvoje? – Ano, to je moje) - jednoduše neverbálně i verbálně reaguje na žádost o půjčení potřeb a na pomoc v obvyklých známých situacích týkajících se provozu třídy (např. Nemám)	Úvod do jazyka/Seznamování Informace o sobě (křestní jméno, příjmení, věk, země a obec, odkud pochází, národnost, adresa, telefonní číslo) Pozdravy a rozloučení (např. dobrý den, ahoj, na shledanou) Poděkování (děkuju) Prosba (prosím + např. ukázání na věc, kterou potřebuje) Sdělení, že nerozumí, nebo že rozumí (nerozumím/rozumím) Souhlas/hesouhlas (ano/ne) Oslovení (např. paní učitelky, pana učitele, spolužáků) Otázky na jméno, příjmení, věk, místo bydliště, telefonní číslo, název třídy (např. Jak se jmenuješ? Kde bydlíš? Kolik ti je let? Odkud jsi?) Číslovky pro vyjádření věku žáka (šest, sedm, ..., patnáct, šestnáct) Osobní zájmena (já, ty, on, ona, my, vy, oni), ukazovací zájmeno to Číslovky 1–20 Třída Školní pomůcky (např. tužka, sešit, pero, nůžky) Věci ve třídě (např. křída, židle, počítač, mobil, okno, hodiny)	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

• krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se školních pomůcek (např. Co to je? Pastelka, Kde je penál? ukáže, Máš rozvrh hodin? zavrtí hlavou Ne) • samostatně pojmenuje školní pomůcky, samostatně o pomůcku jednoduše požádá (např. Prosim papír) a na žádost reaguje (např. podá tužku) • jednoduchým způsobem vyjádří, že něčemu nerozumí (např. Nerozumím), omluví se (např. Promiň/te), poděkuje (např. Děkuju) • zachytí známá slova v popisu školy (např. třída, chodba, vpravo) • reaguje krátce verbálně nebo neverbálně na otázky týkající se jeho/jí osobně a školního provozu (např. Co máš první hodinu? Matiku., Máš rozvrh hodin? ukáže Kde je tvoje třída? ukáže na plánku např. 1. patro)	• samostatně krátkou větou požádá o potřebné školní pomůcky nebo o jejich zapůjčení (Můžu dostat papír?, Můžu si půjčit kružítko?, Můžu knihu?) • vyjádří, že nerozumí, a v některých případech jednoduše vyjádří, čemu nerozumí (např. Nevím, Nerozumím, co znamená..., Nevím, co mám dělat) • jednoduše se omluví, že něco nemá, 12 zapomněl/a (např. Omlouvám se, nemám učebnici) • zachytí klíčové informace, pokud mluvčí jednoduše popisuje školu nebo mluví o provozu ve škole (např. o vyučovacích hodinách a přestávkách – První hodinu je tělocvik a potom je přestávka) • reaguje neverbálně nebo krátce slovně na naučené věty, fráze, instrukce (např. Jdi na konec chodby, Jdeme do tělocvičny) • odpovídá na otázky (např. Co hledáš?, Kam jdeš?) • zeptá se, kde je určité místo ve škole (např. Kde je 3. B?) • v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o své škole a svém rozvrhu hodin (např. Ve škole jsou třídy, chodba, tělocvična, jídelna, Teď mám češtinu)	Barvy (např. červený, červená, červené) Orientace (např. nahoře, vpravo, dole, vpředu, vzadu, vlevo, uprostřed, tady a tam) Slovesa – činnosti při výuce (např. číst, psát, cvičit, malovat, opisovat, počítat) Škola Osoby ve škole (např. pan učitel / paní učitelka, žák/žákyně, školník) Předměty ve škole (např. český jazyk, vlastivěda, hudební výchova, čtení) Místnosti ve škole (např. třída/učebna, družina, jídelna, záchod, sborovna) Orientace x směry (např. vlevo x doleva, nahoře x nahoru, vzadu/dozadu; patro, níž, výš, kde) Slovesa (např. chodit, jít, přezouvat se, běhat, moct, muset, nesmět, obědvat, svačit, přinést, koupit si školní časopis/sešit, podepsat, převléknout se) Dny v týdnu (např. pondělí, úterý, středa), odpoledka Čísla, základní číslovky – podle potřeby Řadové číslovky k určení vyučovací hodiny (1./první hodina – 8.) a k určení poschodí (druhé patro)	
Čtení – práce s textem			
Žák: • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která se týkají osobních údajů (např. jména, věku, třídy, adresy) nebo krátké jednoduché věty týkající se představování (např.	Žák: • čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají představování (např. To je Táňa. Je jí 12 let. Bydlí v Pardubicích a chodí do 6. C.)	Práce s jednoduchými texty v českém jazyce	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita, etnický původ

Gabriela chodí do 2. třídy, Je ze Slovenska) - vyhledá informace v materiálech s obrázky a v krátkém zjednodušeném textu, ve kterém se někdo představuje - čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) názvy školních pomůcek, krátké jednoduché věty a ustálené pokyny a instrukce (např. To je pero, Mám pastelky, Piš) - vyhledá informace v krátkém zjednodušeném textu o třídě - čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která se týkají školy, rozvrh hodin, nápisy na třídách (např. ředitelna, 1. B). - čte krátké jednoduché věty (např. Ve škole je tělocvična), instrukce na tabuli, v sešitě, v učebnici (např. čti, piš – ustálené podle toho, co je žák/žákyně zvyklý/zvyklá používat) - vyhledá informace v materiálech s vizuální oporou (např. v plánu školy nebo rozvrhu hodin) a v krátkém zjednodušeném textu o škole	- vyhledá informace v jednoduchém formuláři a vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu - čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) instrukce a krátké jednoduché věty, které se týkají pomůcek a třídy (např. Na lavici je penál a sešit, Pojď k tabuli.) - vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o třídě - čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají školy (Jděte do třídy, Půjdeme do jídelny) - vyhledá informace a klíčová slova v krátkém popisu školy - čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají popisu rodiny, profesí a oslav (např. dort, dárek, květina) - vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o rodině, profesích a oslavě (např. Tatínek je inženýr, Maminka pracuje jako prodavačka, Sestra chce být učitelkou) - doplní do krátkého textu slova, která se týkají rodiny a profesí (např. V nemocnici pracuje..., V obchodě pracuje..., V škole je ... a ...) - píše krátké jednoduché věty o své rodině, každodenním rodinném životě (např. Mám jednu sestru, chodí do 7. třídy, maminka chodí do práce, babička bydlí v Liberci)		
Psaní			

Žák: - opíše slova týkající se představování (např. jméno, třída) - doplní do textu (např. Jmenuju se..., Je mi..., Chodím do...) konkrétní informace o sobě (jméno, příjmení, věk, třídu, adresu) - opíše názvy pomůcek, věcí ve třídě a slovesa školních činností podle předlohy (např. nůžky, počítač, tabule) - doplní slova označující pomůcky a věci ve třídě (např. doplňuje vynechaná slova místo obrázků – koš, dveře, okno) - opíše základní slova, která se týkají školy (např. jídelna, družina, hřiště) - napiše slova, která se týkají školy, do krátkého jednoduchého textu	Žák: - doplní slova nebo krátké jednoduché věty týkající se představování do textu (např. Ahoj, ... – doplní z výběru: Já jsem Alex.) - napiše 3–4 věty, ve kterých se představí - doplní do textu názvy pomůcek a vybavení třídy (např. text s popisem třídy) - napiše, co má v tašce nebo v penále, a jednoduše popíše, jak vypadá jeho třída - doplní do textu slova nebo krátké věty o škole (např. doplní třídní a školní pravidla) - píše krátké jednoduché věty o svém životě ve škole (např. popíše školu nebo podle návodu svůj den ve škole Poslední hodinu mám tělocvik, Jdu do jídelny)	Úvod do jazyka/Seznamování správně (tj. bezchybně) používá gramatiku ve frázích (Jsem Jesica, nikoli Je nebo Em Jesica.; Těší mě. nikoli Těším. apod.) zná osobní zájmena (já, ty, on/ona, my, vy, oni), ukazovací zájmeno to ovládá sloveso být ve všech osobách, k časování používá osobní zájmena seznámí se se záporem pouze v 1. osobě j. č. (já nejsem) Časování sloves (1. a 2. osoba j. č.) v otázkách a odpovědích (Jak se jmenuješ? Jmenuju se... Kde bydlíš? Bydlím v ... Kolik je ti (let)? Je mi...) řadové číslovky ve 2. pádě (Chodím do druhé A / čtvrté B / deváté C.) 2. pád názvů států (Jsem z Ukrajiny/Vietnamu/Ruska.) 5. pád podstatných jmen a vybraných vlastních jmen podle žáků ve třídě v oslovení (Dobrý den, pane učiteli / paní učitelko. Ahoj, Kláro/ Ivane/Tomáši!) Třída pojmenovává školní pomůcky a věci ve třídě v 1. pádě j. č. (To je tužka.), popř. v pomnožném tvaru (To jsou nůžky.), u vybraných slov i v mn. č. (To jsou pastelky/vodovky/přezůvky.) rozděluje podstatná a přídavná jména (barvy) podle gramatického rodu, používá ukazovací zájmena (ten, ta, to,ty) používá správný gramatický rod zájmena můj (můj sešit – moje tužka – moje lepidlo) rozumí, že se ve 4. pádě j. č. mění koncovky podstatných a přídavných jmen ženského rodu (tužka, židle, modrá) 4. pád chápe jako spojení slovesa, např. mít, a podstatného jména aktivně používá 4. pád známých podstatných a přídavných jmen (která se objevují ve frázích spojených s tématem), např. V penálu mám tužku a lepidlo. Nemám červenou pastelku. Zapomněl/a jsem přezůvky. používá sloveso být, mít (v kladu a záporu) ve všech osobách Škola rozlišuje přirozený rod u osob (pan učitel – paní učitelka)	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ
---	--	--	--

		pojmenovává školní předměty, osoby atd. v 1. pádě j. č. aktivně používá 4. pád vybraných podstatných a přídavných jmen (která se objevují ve frázích spojených s tématem), např. Mám matematiku, chemii, dějepis a výtvarnou výchovu; ve středu, v sobotu, v neděli aktivně 1. osoba j. č. přítomného času sloves můžu, mám časuje sloveso být, mít (v kladu a záporu) ve všech osobách ostatní slovesa zná (v infinitivu – přezouvat se) modální slovesa v 1. osobě j. č. + infinitiv (nesmím běhat) používá správné tvary v různých větách, ale učí se je jako slovní zásobu, tj. bez pravidel, např. je v přízemí, kabinet je v prvním patře, první hodinu mám matematiku, byl/a jsem ve třídě, v jídelně použití správného tvaru přivlastňovacích zájmen můj, tvůj ve spojení s pomůckami sloveso můžu ve správném tvaru v souvislosti s prosbou minulý čas několika sloves, vč. jmenného rodu, která potřebuje k mluvení o svém životě ve škole – zapomněl/a jsem (např. úkol, tělocvik), byl/a jsem (např. na obědě, v družině), měl/a jsem (např. matematiku) otázky a odpovědi týkající se věcí ve třídě, barev, místa určení nebo času (např. Co? Kde? Kdy? Jaký? Jakou?)	
Úvod do jazyka			
Žák: • užívá český grafický systém (latinku) • umí označovat hlásky písmeny • správně česky vyslovuje		Abeceda	

Čeština jako druhý jazyk – 8. ročník			
Očekávané výstupy – úroveň 1	Očekávané výstupy – úroveň 2	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Poslech a mluvení:			
Žák: • zachytí známá slova v popisu rodiny (např. při popisu obrázku: To je maminka, to je tatínek)	Žák: • zachytí klíčové informace, pokud mluvčí jednoduše vypráví o rodině či oslavě (např. Na oslavě narozenin)	Rodina Členové rodiny (matka, otec, bratr, sestra, dědeček, babička, dítě/děti...) + jejich varianty (maminka, máma, tatínek, táta, rodiče, děda)	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy

• krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se jeho rodiny a rodinného života (např. To je sestra? – zavrtí hlavou, Kdo s tebou dělá úkoly? – Maminka, Kdo to je? – Máma, Máš bratra? – kývne, Jak se jmenuje bratr? – Daniel, Slavíte narozeniny – Ano) • zachytí známá slova, která se týkají častých činností (např. chodit, běhat, hrát) • krátce verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se jeho koníčků a volnočasových aktivit (např. Co rád děláš? – vybírá obrázky s nápisy, Sportuješ – zavrtí hlavou, Zahraješ si s námi? – Ano, Kde je míč? – ukáže) • zachytí známá slova týkající se času (např. v krátkém, jednoduchém projevu o Vánocích slova jako zima, Vánoce, stromeček) • neverbálně reaguje na nejzákladnější časové údaje, ukáže tyto údaje v kalendáři, na hodinách (např. 12:30 hodin, zítra, v lednu) • účastní se krátkých rozhovorů, které se týkají časových údajů a jeho/její osoby, jednoduše verbálně i neverbálně reaguje na otázky, které se týkají	byla maminka, tatínek a moje sestra. Přijeli i dědeček a babička) • odpovídá naučenou větou na otázky o své rodině, každodenním životě, profesích a oslavách (např. Jak se jmenuje bratr? – Jmenuje se Daniel, Kde jste byli o víkendu? – V parku, Co dělá tatínek? – Je automechanik, Jaká je sestra? – Hodná) • v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o rodině (např. To je maminka, Jmenuje se Sára) • zachytí klíčové informace, pokud mluví o jednoduché vypráví o koníčcích • odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky týkající se koníčků a volnočasových aktivit (např. Chodíš v pátek na kroužek ve škole? – Ne, A proč? – V pátek nemůžu.) • reaguje na jednoduché otázky obsahující následující tvary sloves: umíš, chceš, jdeš (např. Jdeš dnes na judo? – kývne, Chceš malovat? – Ano, Umíš jezdit na koni? – Ne.) • reaguje delší větou než na 1. úrovni na stejné otázky (např. Co rád děláš? – Hraju fotbal) • v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o svých osobních zájmech (např. Ráda maluju a běhám, Každý týden máme tancování, Chodím plavat dvakrát týdně) • zachytí klíčové informace týkající se času a školního provozu a jednoduše adekvátně na ně reaguje (např. Tohle si doděláte doma přes víkend a odevzdáte to v pondělí) • odpoví jednoduše na otázky, které se týkají časových údajů a jeho/její osoby (např. V kolik hodin končí škola? – Ve 13:30, Kdy máš narozeniny? – V lednu)	Širší rodina a příbuzenské vztahy, podle pokročilosti a věku (teta/strýc, bratranec/sestřenice, manžel/ka, vnuk/vnučka) Domácí mazlíčci (např. pes, kočka) Přivlastňovací zájmena, množství upraví učitel/ka podle pokročilosti a věku (můj, moje, tvůj/tvoje, jeho, její; náš/naše, váš/vaše, jejich) Osobní údaje (jméno, věk) a přídavná jména jako ženatý/vdaná, rozvedený/rozvedená, svobodný/svobodná; starší, mladší apod. Povolání důležitých členů rodiny (každý žák se naučí aktivně povolání svých rodičů, pasivně se učí porozumět tomu, co dělají rodiče ostatních, při porozumění může využívat například i kreslení nebo pantomimu) Sloveso pracovat ve frázi pracuje jako... Místa, instituce spojené s prací (kancelář, škola, nemocnice...) Slovesa k popisu rodinného života (pracovat, bydlet, rád/a dělat, uklízet, vařit, odpočívat, pomáhat) Přídavná jména pro popis (vysoký, hodný...) + části lidského těla (vlasy, oči...) + vlastnosti a vyjádření osobního vztahu (hodný, dobrý, mám rád/a) Slova spojená s narozeninami a oslavou (slavit, oslava, narozeniny, svátek, dort, dárek, přání, všechno nejlepší k...) Co rád dělám Pohybová slovesa (jít, jet, chodit, jezdit) Slovesa se sporty (tancovat, hrát fotbal, jezdit na bruslích) Slovesa pro volnočasové aktivity (poslouchat, kreslit, hrát na klavír) Slovesa související s elektronickou a virtuální komunikací (chatovat, být na počítači, hrát hry, pařit) Slovesa označující vztah a schopnost (rád/a, nerad/a, umět, bavit, chtít) Příslovce označující frekvenci prováděných činností (někdy, často, vždycky, nikdy, každý den, jednou týdně) Je důležité zvolit takovou slovní zásobu a situace, které se týkají konkrétních dětí a které v dané konkrétní škole nastávají – např. jestli chodí děti běžně ve družině hrát fotbal nebo kuželky, je třeba zařadit věty typu Jdeš na fotbal?, Jdeš hrát kuželky?, zvlášť mohou-li si z různých aktivit vybírat. Každé dítě se	MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ
---	--	---	---

časových údajů a jeho/její osoby, (např. Kdy jsou prázdniny? – ukáže údaj v kalendáři, Kdy jdeš domů? Po obědě? – kývne hlavou) - reaguje na naučené a ustálené instrukce, které se týkají časových údajů a školy (např. Úkol přinese zítra, V pondělí budete mít pravítko) - jednoduše reaguje na přání (např. Děkuju)	- zeptá se na časové údaje týkající se jeho/jejích potřeb (např. Kdy?, V kolik hodin?, V pátek?) - samostatně jednoduše mluví o hlavních českých svátcích (např. název svátku, zhruba ho zasadí do kalendářního roku a 1 nebo 2 holými větami popíše tradici – Velikonoce jsou na jaře, máme pomlázky, malujeme vajíčka) - samostatně popřeje (např. Hezké Vánoce, Všechno nejlepší)	seznámí s takovou slovní zásobou, aby mohlo mluvit o tom, co dělá ve volném čase. Čas Slova označující časové úseky (den, týden, víkend, hodina, hodiny, minuta, sekunda) Části dne (ráno, večer, dopoledne, odpoledne, noc) Dny v týdnu (pondělí, úterý, středa, čtvrtek, pátek, sobota, neděle) Měsíce (leden – prosinec) Roční období (jaro, léto, podzim, zima) Slova, která se týkají provozu školy v souvislosti s časem (začátek, konec, začínat, končit, přijít, odcházet, musíte mít, musíte dát) Předložky časové (v/na, od, do, za 5 minut) Číslo a číslovky k hodinám a datu (stačí pasivně) Hodiny (1 hodina, dvanáct patnáct) Svátky – Vánoce, Velikonoce, Nový rok, silvestr Časové otázky (Kolik je hodin? V kolik hodin? Kdy?) Časový harmonogram školy (začátek vyučování, vyučování/hodina, přestávka, konec vyučování) Podle věku a pokročilosti lze zařadit: Časová osa – minulost, přítomnost, budoucnost (např. včera/dnes/zítra, minulý týden / tenhle týden / příští týden) Frekvence – každý den, každou středu Délka – celý den, celou středu Jak často (často, obvykle, někdy, nikdy, jednou, dvakrát) za týden, každý den, každou neděli) Jak dlouho (celý den, celou sobotu, dva roky) Kdy – o přestávce, o prázdninách	
Čtení – práce s textem			
Žák: - čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova označující členy rodiny a vlastnosti a krátké jednoduché věty, které se týkají členů rodiny, každodenního rodinného života a oslav - vyhledá informace v materiálech s vizuální oporou (např. v	Žák: - čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty, které se týkají popisu rodiny, profesí a oslav (např. dort, dárek, květina) - vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o rodině, profesích a oslavě (např. Tatiček je inženýr, Maminka pracuje jako prodáváčka, Sestra chce být učitelkou) - čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké	Práce s jednoduchým textem	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

rodinném stromu) a v krátkém zjednodušeném textu o rodině, každodenním rodinném životě nebo o oslavě • opíše základní slova, která označují členy rodiny (např. maminka, děda) • doplní slova označující členy rodiny a jména do krátkého jednoduchého textu (např. doplní jména do rodinného stromu nebo do jednoduchého dotazníku) • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která označují volnočasové aktivity, a krátké jednoduché věty týkající se nejzákladnějších informací o aktivitách, které žák/žákyně dělá nebo ho/ji zajímají • vyhledá informace o volnočasových aktivitách v materiálech s vizuální oporou (např. v informačním letáku ke kroužku) a v krátkém zjednodušeném textu, který se týká zájmů • čte zkratky dnů v týdnu, dny v týdnu, měsíce a digitální čas • vyhledá časové údaje a informace o svátcích a tradicích v krátkém textu nebo v materiálech s vizuální oporou (např. plakát k vánoční besídce)	jednoduché věty, které se týkají volnočasových aktivit (např. Petr rád bruslí, Anna nerada maluje) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o volnočasových aktivitách (např. V pondělí mám fotbal, v úterý plavání a ve středu v šest jdu do kina) • čte s porozuměním vzkaz s časovými údaji (např. informaci o výletu, den a hodinu konání kroužku) • vyhledá časové údaje, informace o svátcích a tradicích v jednoduchém krátkém textu (např. 31. 12. slavíme silvestr. To je konec roku. Nový rok začíná 1. ledna)		
---	--	--	--

Psaní			
Žák: - opíše základní slova, která označují členy rodiny (např. maminka, děda) - doplní slova označující členy rodiny a jména do krátkého jednoduchého textu (např. doplní jména do rodinného stromu nebo do jednoduchého dotazníku) - opíše slova označující volnočasové aktivity a krátké jednoduché fráze týkající se těchto aktivit (např. šachy, počítačová hra, Mám ráda balet, Rád bruslím) - doplní do textu slovesa (např. Rád/a..., nerad/a...) - napiše zkratky dnů v týdnu, dny v týdnu, měsíce, digitální čas, svátky, datum v jedné formě, kterou se naučil/a (např. po, únor, Velikonoce) a slova týkající se tradic, s nimiž byl/a obeznámen/a (např. svíčka, pomlázka) - doplní do textu hodiny, dny v týdnu, měsíce	Žák: - doplní do krátkého textu slova, která se týkají rodiny a profesí (např. V nemocnici pracuje..., V obchodě pracuje..., V škole je ... a ...) - píše krátké jednoduché věty o své rodině, každodenním rodinném životě (např. Mám jednu sestru, chodí do 7. třídy, maminka chodí do práce, babička bydlí v Liberci) - doplní slova a krátké věty označující volnočasové aktivity do krátkého jednoduchého textu (např. poznámka v kalendáři) - napiše své volnočasové aktivity (např. co rád/a a nerad/a dělá, jaké má kroužky, příp. co dělal/a v minulých dnech nebo jaké má plány na víkend nebo příští týden) - zapiše datum a digitální čas, pokud čte/slyší jiné vyjádření (např. slyší-li půl jedné, píše 12:30) - doplní časové údaje, svátky a slova týkající se tradic do jednoduchého krátkého textu - napiše jednoduchý strukturovaný text, jehož základem jsou časové údaje (např. pozvánka)	Rodina umí konstrukci To je maminka. To je tatínek, popř. To je moje maminka. To je můj tatínek. To jsou dědeček a babička. rozlišuje přirozený rod označení členů rodiny (vnuk – vnučka) pochopí přechylování (např. doktor × doktorka), aktivně ho nejprve vytváří pouze u povolání, která se ho bezprostředně dotýkají, učí se princip tvoření – nejprve s příponou –ka (učitelka), -ice (kadeřnice), u jiných typů se učí žák/žákyně povolání jako slovo rozlišuje j. č. i mn. č. slova dítě – děti používá správný rod přivlastňovacích zájmen (např. To je náš pes.) tvoří 4. pád podstatných jmen i mužských životných, popř. číslovky jedna (Mám jednu sestru a jednoho bratra. Mám sestřenici.) s pomocí učitele používá 4. pád mn. č. podstatných jmen, pokud jej potřebuje k vyjádření o vlastní rodině (Mám dva bratry, tři tety a strýce, čtyři bratrance a sestřenice.) opakuje tázací zájmena ve správném rodě (jaký? jaká? jaké?) opakuje a aktivně používá 6. pád podstatných jmen v odpovědi na otázku Kde pracuje ...? (ve skladu, v obchodě, ve škole, na poště, v nemocnici...) používá některá osobní zájmena ve 3. pádě v souvislosti s vyjádřením věku (Je mu ... (let). Je jí ... (let).) Co rád dělám aktivně užívá 5. pád (vokativ) jmen spolužáků, např. Aleno, Karle zná 4 skupiny sloves (dělení sloves do 4 tříd podle češtiny pro cizince: dělat, uklízet/kreslit/rozumět, tancovat, psát), podle pokročilosti a věku zná algoritmus koncovek pro jednotlivé slovesné osoby chápe systém slovesných osob, nejprve rozdíl mezi 1. a 3. osobou – dokáže použít adekvátně výpovědi (např. když mluví o sobě, umí říct: Jdu na fotbal.; když mluví o Pepovi: Jde na fotbal.) umísťuje zvrtné se na 2. pozici ve větě (Dívám se na TV. Každý den se dívám na TV.), dodržuje slovosled vyjadřuje vztah k daným aktivitám (rád/a + sloveso,	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

		nerad/a + sloveso, líbí se mi + 1. pád, baví mě + 1. pád) Čas používá správné tvary slova hodina/minuta s danou číslovkou (v jednu hodinu, za dvě hodiny/minuty, v pět hodin, za 5 minut). používá správné tvary dnů v týdnu ve spojení s předložkou v/ve (ve středu, v sobotu, v neděli) rozumí významu předložek (v pondělí, od pondělí, do středy, za...), ale nemusí ovládat tvary dnů ve 2. pádě j. č. ve správném tvaru (může používat tvar např. *do středa) používá správné tvary měsíců (v lednu – v prosinci, na jaře, v létě, v zimě) tvoří otázku se slovy Kdy je...? V kolik hodin začíná...? používá ty správné tvary sloves končit a začínat, které často potřebuje (např. začíná, končím)	
Úvod do jazyka			
Žák: • užívá český grafický systém (latinku) • umí označovat hlásky písmeny • správně česky vyslovuje		Abeceda	

Čeština jako druhý jazyk – 9. ročník			
Očekávané výstupy – úroveň 1	Očekávané výstupy – úroveň 2	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Poslech a mluvení:			
Žák: • zachytí známá slova (např. názvy potravin a jídel), když někdo mluví o stravování • krátce verbálně nebo neverbálně jednoduše reaguje na otázky, které se týkají jeho/jejího stravování (např. Co nejíš? – Mrkev, Chutná ti banán? – kývne hlavou, Co jíš k snídani? – ukáže na obrázek)	Žák: • zachytí klíčové informace, když někdo mluví o jídle (např. Dnes bude k obědu řízek s bramborem a zítra filé a kaše) • odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky, které se týkají jeho/jejího stravování (např. Co nesmíš jíst? – Nesmím pečivo, Co ráno snídáš? – Jogurt, Co ti nechutná? – Nemám ráda banány) • mluví o jídle a svém stravování (např. Mám rád pizzu, Nejím brambory, Ráno piju čaj)	Stravování Názvy základních potravin a jídel (mléko, máslo, chleba, rohlík, maso, rýže, okurka, maso, knedlík, polévka, omáčka, snídaně, svačina, oběd, večeře) Kategorie v jídelníčku (polévka, hlavní jídlo, moučník, nápoj) Klasifikace jídel, nadřazená slova (ovoce, zelenina, pečivo, maso, mléčné výrobky...) Základní fráze spojené s konzumací jídla (Prosím přidat. Dobrou chuť. Děkuju, už nechci. Mám hlad/žízeň.) Slovesa (např. ne/chutnat, mít rád, potřebovat, snídat, svačit, obědovat, večeřet, jíst, pít) Príslovce (např. hodně, málo, míň, víc) Slovotvorná souvislost mezi slovy typu jahoda – jahodový, čokoláda – čokoládový...	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

- reaguje na běžné fráze ze školní jídelny a fráze spolužáků, (např. Chceš? – Ano, Dej si – Děkuju, nechci, Ještě? – kývne) - zeptá se, pokud něčemu ve školní jídelně nerozumí (Co to je?, Kde je pití?) - řekne, když něco nesmí jíst nebo když má potíže po nějaké potravíně (pouze podle individuálních potřeb žáka) - zachytí známá slova v popisu člověka (včetně oblečení) a zdravotního stavu - jednoduše verbálně nebo neverbálně reaguje na věty a na otázky k danému tématu (např. Co tě bolí? – Hlava, Je ti špatně? – Ano, Vezmi si bundu – udělá to, Máš věci na tělocvik? – kývne, A co máš? – ukáže např. kraťasy a tričko, Kde máš pláštěnku? – ukáže, Vzal/a sis prášek? – kývne) - reaguje na instrukce k bezpečí a hygieně (např. Umyjte si ruce, Dávej pozor na schodech) - popíše sebe nebo jiného člověka pomocí naučených slov a vět (např. Eva je malá, Julie má černé vlasy, Roman má mikinu)	- ve školní jídelně řekne, co chce a nechce (např. Víc omáčky, Okurku ne, Prosim přidat) - objedná si jednoduše verbálně, pokud má možnost výběru (např. Prosim tohle) - samostatně nabídne (např. Chceš?, Vezmi si) a zeptá se na jídlo nebo pití (např. Máš rád kolu?) - zachytí klíčové informace, pokud mluvčí jednoduše vypráví o svém zdraví, o návštěvě lékaře a o obvyklých nemocech (Včera mě bolelo v krku, Šel/šla jsem k doktorovi, Je to angína, Musím ležet v posteli) - odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky, které se týkají zdraví, základních nemocí, popisu člověka a oblečení (např. Máš plavky? – Ne, Proč? – Zapomněl/a jsem. Co se stalo? – Spadl/a jsem.) - v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o svém zdraví, popíše člověka (např. Minulý týden jsem byl nemocný / byla nemocná, Měl/a jsem chřipku) - zachytí klíčové informace v jednoduchých popisech nebo rozhovorech, které se týkají místností, budov, dopravy nebo města či vesnice, které zná (např. V pokoji máme stůl, čtyři židle, knihovnu a křeslo. Na balkoně je židle a květiny) - reaguje na instrukce, které se týkají orientace v místnosti, v budově a v místě, kde bydlí (např. Sedni si dozadu na židli, Dej to na stůl vedle dveří) • zeptá se, kde něco je, kam má jít a čím má jet (např. Dobrý den, to je vlak do Turnova?) - popíše 3 větami svůj pokoj, místo, kde bydlí, a svou cestu do školy	Lidské tělo Popis obličeje, těla + orgány (tělo, hlava, oko, nos, ucho, pusa, břicho, záda, krk, ruka, noha, srdce, kost, zub) – další slovní zásoba z prvouky, přírodovědy a přírodopisu individuálně podle zařazení žáka/žákyně do ročníku (ledviny, žíly, stolička...) Popis člověka – postava (štíhlý, silný, tlustý, malý, vysoký, velký), oči (modré, hnědé, šedé), vlasy (krátké, dlouhé, světlé, tmavé) Nemoc a příznaky nemoci (chřipka, angína, alergie, rýma, kašel, teplota – stupně) Nehoda/úraz (mít zlomenou ruku, odřeného koleno, upadnout/spadnout, popálit se/spálit se...) Návštěva lékaře (doktor/ka, lékař/ka, zubař/ka, zdravotní sestra/bratr, ordinace, čekárna, recept, nemocnice, sanitka, pohotovost, lékárna) lékárnička (obvaz, náplast, teploměr, léky) Integrovaný záchranný systém – hasiči, zdravotní záchranná služba, policie a telefonní čísla (150, 155, 158, 112) Slovesa (bolet, být špatně, být nemocný/nemocná, být zdravý/zdravá) Osobní hygiena (mýt se, sprchovat se, kartáček na zuby, ručník, pasta na zuby, mýdlo, šampon, hřebek, čistý, špinavý) Oblečení + doplňky (košile, tričko, kalhoty, sukně, šaty, kabát, svetr, mikina, boty, tenisky, deštník, pláštěnka, batoh, taška) Slovesa spojená s oblékáním – oblékat, svlékat, převlékat, mít na sobě, nosit Slovesa spojená s vyjádřením pocitů – být, bolet, mít se ve frázích typu Je mi dobře, Jsem nemocný/nemocná, Je to lepší, Bolí mě hlava, Jak se cítíš? Přídavná jména – lepší, horší, stejné (např. Je to lepší, Je to horší, Je to stejné) Rada, povinnost, doporučení – modální slovesa (např. musíš ležet v posteli, nesmím běhat, můžeš jít do školy) Otázky – Co je ti? Jak se cítíš? Co se stalo? Bolí tě ...? Jak je ti? Místo, kde žiju Dopravní prostředky (auto, autobus, tramvaj, metro...) Slovní zásoba spojená s dopravou (zastávka, lístek, zpáteční, nástup, výstup, nástupiště, jízdní řád...)	
---	---	---	--

- rozpozná známá slova v popisu pokoje, domu a cesty do školy, (např. Zastávka je naproti škole, Židle je u stolu, Kuchyň je v prvním patře) - reaguje na instrukce, které se týkají orientace v místnosti, v budově a v místě, kde bydlí (např. Dej to dozadu, Počkej/te před školou / u dveří, Pojedeme autobusem) - reaguje na otázky, které se týkají místnosti, domu, místa, kde bydlí, a dopravy (např. Co máš v pokoji?, Kolik pater má tvůj dům?, Kde je...?) - popíše s pomocí obrázků a fotek 3 věty místo, kde bydlí, svůj pokoj, věci ve svém pokoji - zachytí známá slova v projevu, který se týká přírody a počasí - jednoduše verbálně nebo neverbálně reaguje na otázky týkající se počasí a přírody (např. Jak je dnes? – hezky, Je teplo? – kývne, Jaké je v létě počasí? – Teplo, Máš rád/a květiny? – kývne, Jak je venku? – Prší, Co je to? – Les)	(např. Jdu na zastávku, jedu autobusem číslo 5) - řekne, pokud nerozumí, a ověřuje si porozumění (např. tím, že instrukci zopakuje a čeká od učitele/učitelky potvrzení) - zachytí klíčové informace v jednoduchém a krátkém vyprávění o přírodě, ekologii a o počasí - odpovídá jednoslovně nebo krátkou větou na otázky týkající se přírody, ekologie a počasí (např. Co rád/a děláš o víkendu? – Chodím do parku, Co je v lese? – Stromy, Co děláš rád/a v zimě? – Lyžuju) - v krátkých jednoduchých větách samostatně mluví o přírodě, počasí a o ročních obdobích (např. Je teplo, Chodím plavat, Mám rád/a jaro)	Slovesa spojená s dopravou (jít, jet, letět, nastoupit, vystoupit, přestoupit, (ne)zastavit...) Číslice a písmena – čísla tramvají, autobusů, linky metra apod. (devítka, tři sta padesát dvojka, áčko) Otázky na čas (V kolik hodin jede...? Jak dlouho trvá...?) Osoby spojené s dopravou (řidič/ka, revizor/ka, průvodčí, pilot/ka, cestující...) • Fráze spojené s pohybem (Kam jedeš? Odkud jedeš?...) • Dopravní značky a značení (přechod pro chodce, zákaz vjezdu...) Příroda	
Čtení – práce s textem			
Žák:	Žák: čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké	Práce s jednoduchým textem	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy

• čte slova označující potraviny, jídla, označení jídel (např. ovoce, pečivo) • vyhledá informace o potravinách a stravování v materiálech s obrázky (např. v upraveném jídelním lístku, v letáku) • vyhledá informace v krátkém zjednodušeném textu o jídle a stravování (např. Alenka má ráda čaj a nemá ráda mléko) • čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova, která označují části lidského těla, vybrané nemoci, základní oblečení a hygienické potřeby (např. ruka, kalhoty, kartáček na zuby) • vyhledá informace v materiálech s vizuální oporou (např. vývěsky s činnostmi k dodržování hygieny) a v krátkém zjednodušeném textu, který se týká lidského těla, zdraví a oblečení (např. vzkaz, jehož základem je seznam oblečení na nějakou akci) • čte slova, která se týkají zařízení pokoje, bytu, domu, míst ve městě a dopravních prostředků (např. nádraží, náměstí, vlak) • čte základní jednoduché nápisy na budovách, názvy ulic,	jednoduché věty o jídle a stravování (např. Dnes máme koláč, K večeři bude polévka) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o jídle a stravování (např. popis zdravé a nezdravé stravy) • čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty nebo krátký text, který se týká lidského těla, popisu člověka, zdraví, návštěvy lékaře a oblečení (např. Petr je vysoký, má modré oči a nosí černou mikinu) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém textu o zdraví, návštěvě u lékaře nebo v jednoduchém popisu člověka • čte s porozuměním jednoduché instrukce, které se týkají orientace v místnosti, domě nebo městě (např. text o cestě na sportovní utkání nebo na koncert) • vyhledá klíčové informace v jednoduchém textu o místnosti, domě, městě a dopravě a v mapě města, kde bydlí • čte s porozuměním (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) krátké jednoduché věty k tématům Příroda a Počasí (např. Pouštíme draka, V zimě padá sníh) • vyhledá informace a klíčová slova v krátkém zjednodušeném textu o přírodě, počasí a o ekologickém chování (např. leták o školním ekologickém dnu)		MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ
---	---	--	---

adresu a čísla (např. Restaurace, Večerka, Základní škola, Písecká 12) - čte (např. z tabule, ze sešitu, z učebnice) slova k tématům Příroda a Počasí (např. léto, strom, slunce, teplo) a několik vybraných krátkých vět (např. Prší, Je vítr, Bruslíme) - vyhledá informace v krátkém zjednodušeném textu s obrázky na témata Příroda a Počasí (např. text o činnostech v různých ročních obdobích)			
Psaní			
Žák: - opíše slova označující potraviny, jídla a krátké věty (např. džus, Jablko je ovoce) - napiše slova označující potraviny a jídla do krátkého textu s obrázky (např. do jídelníčku) - opíše základní slova, která označují lidské tělo, zdraví, nemoci a oblečení, opíše fráze spojené s osvojovaným tématem (např. hlava, teplé ponožky, Zlomil/a jsem si nohu) - doplní slova označující části lidského těla, nemoci, oblečení do krátkého jednoduchého textu (např. doplní	Žák: - doplní slova a krátké jednoduché věty týkající se stravování do textu (např. vyplní dotazník na téma Řekněte, co je a není zdravé, účastní se ankety na téma Co jíte během dne) - napiše několik vět o svém stravování (např. co rád/a a nerad/a jí a pije během dne) - doplní do textu slova a krátké jednoduché věty týkající se lidského těla, návštěvy lékaře a základního oblečení (např. dialog u doktora nebo text s krátkými doporučeními) - samostatně popíše sebe nebo jiného člověka - doplní do textu názvy dopravních prostředků - doplní do plánu či mapky (např. domu nebo města) názvy základního zařízení bytu, domu a základních míst ve městě • jednoduše krátkými	Stravování pojmenovává potraviny v 1. pádě j. č. i mn. č. (To je jahoda. To jsou brambory.) tvoří množné číslo potravin s čísly 2–4 (mužský rod: rohlíky, pomeranče; ženský rod: papriky, cibule; střední rod: jablka); pouze pokročilejší se seznámí s komplikovanými slovy (dvě mrkve, rajčata apod.), případně s kombinací 5 + podstatné jméno mluví o tom, co má/nemá rád/a, používá fráze ne/chutná mi, ne/chutnají mi a ne/mám rád/a, pokročilejší časují a tvoří otázku používá 4. pád j. č. i mn. č. ve frázi (Mám/Nemám rád/a...) 2. pád j. č., popř. mn. č. pro vyjádření množství (kilo pomerančů, kilo mouky, půl kila jahod, litr mléka apod.) pro případnou přípravu při psaní receptu (popis pracovního postupu) podle individuální potřeby ovládá 1. osobu jednotného čísla u modálních sloves (a u slovesa potřebovat) + jíst, pít (nesmím jíst, nemůžu jíst, můžu jíst, potřebuju pít často)	OSV – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy, kulturní difference, multikulturalita, etnický původ

podle skutečnosti Dnes mám na sobě..., Jsem..., Mám...) - opíše názvy základních vybraných slov z oblasti dopravních prostředků, zařízení bytu, domu a míst ve městě (např. pokoj, sklep, auto) - doplní do krátkého zjednodušeného textu (např. V pokoji mám..., Z okna vidím...) slova buď podle obrázků, nebo podle skutečnosti - opíše základní slova, která se týkají přírody, počasí, ročních období (např. řeka, sněží). - doplní slova označující přírodu, počasí, roční období do krátkého jednoduchého textu (např. informace o plánovaném školním výletě).	věťami popíše svůj pokoj, byt či dům a místo, kde žije - doplní krátké jednoduché věty a fráze týkající se přírody, počasí, ročních období do souvislého nebo strukturovaného textu nebo do textu s vizuální oporou (např. krátká zpráva o výletě, vyplnění ankety zkoumající, co žáci dělají pro přírodu, text o 4 větách o přírodě na jaře nebo v zimě) - napiše krátký text o přírodě a počasí (např. V lese jsou stromy, houby, zvířata. V rybníce jsou ryby, Na podzim je barevné listí a prší.)	podle individuální potřeby se naučí utvořit otázku, která bude zkoumat složení jídla (např. Je tam mléko? Je tam mouka?) Lidské tělo používá sloveso být, mít a věty – bolí mě/tě ..., je mi/ti ..., jsem + jaký/á ... v přítomném, minulém i budoucím čase – bolí mě břicho, bolela mě hlava, bude tě bolet v krku, je mi špatně, bylo ti špatně, bude ti špatně, jsem nemocný, byla nemocná, bude nemocný seznámí se (kromě přítomného času) s minulým a budoucím časem u frekventovaných sloves spojených s tímto tématem používá správně rody a číslo, přiřazuje zájmeno ten, ta, to, ty (množné číslo u částí lidského těla – ruka – ruce, noha – nohy, oko – oči, ucho – uši; množné číslo u oblečení – typ – ponožky, boty, rukavice; pomnožná podstatná jména – ty šaty, ty kalhoty) dodrжуje rod a čísla u přídavných jmen – velká postava, velké oči, velký nos vhodně používá přídavné jméno nebo příslovce při vyjadřování emocí (Je mi dobře, Jsem unavený/unavená) používá 4. pád j. č. i mn. č. ve spojení s mít na sobě, oblékat si, svlékat si + něco, případně nosit používá 4. pád j. č. i mn. č. podstatných a přídavných jmen (Mám rýmu a alergii. Mám zlomenou ruku.) používá 3. a 4. pád vybraných osobních zájmen (mi, ti, mu/jí; mě, tě, ho/ji; Je mi zima. × Bolí mě hlava.) používá předložky s 2., 6., 3. pádem ve správném významu (nepůjdu do školy × jsem ve škole, půjdu k doktorovi × byl/a jsem u doktora) Místo, kde žiju ovládá 1. osobu jednotného čísla a 2. osobu jednotného čísla a množného čísla u modálních sloves (a u slovesa potřebovat) + jít, např. musíte jít vlevo chápe rozdíl mezi slovesy jít a jet a ovládá rozkazovací způsob sloves jít a jet (Jdi...! Jděte...! Jeď...! Jeďte...!) aktivně používá 6. pád podstatných jmen ve spojení s tématem jako odpověď na otázku Kde? (v obchodě, v parku, ve škole, v nemocnici, v kině, na nádraží, na letišti, v koupelně), chápe a ovládá změnu na konci slova (banka > v bance, hora > na hoře, střecha > na střeše, Praha > v Praze) rozlišuje použití předložek v × ve × na (v bance, ve škole, na letišti)
---	---	---

		seznámí se s 2. pádem podstatných jmen j. č. v odpovědi na otázku Kam? (do parku, do školy, do nemocnice, do kina) chápe rozdíl otázek Kde to je? (lokace) a Kam jdeš? (směr), v odpovědi rozlišuje 6. pád (Jsem ve škole / na poště. Je to vlevo.) a 2. pád (Jdu do školy. Jděte doleva.), popř. 4. pád (Jdu na poštu.) rozumí, které předložky se pojí se 6. pádem (v/ve), se 4. pádem (na) a s 2. pádem (do, z/ze, blízko, vedle) pojmenovává místnosti v domě/bytě, zařízení atd. konstrukcí To je... To jsou... (1. pád podstatných a přídavných jmen) ovládá řadové číslovky k vyjádření patra (To je první, druhé, třetí patro...), popř. v odpovědi na otázku Kde? (v prvním, druhém, třetím patře...) aktivně používá 7. pád ve spojení s dopravou (jedu autobusem) používá v kontextu tvary sloves být, jít, mít (mám, půjdu, byl jsem)	
Úvod do jazyka			
Žák: • užívá český grafický systém (latinku) • umí označovat hlásky písmeny • správně česky vyslovuje		Abeceda	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
7. ročník	-je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka -rozumí jednoduchým pokynům učitele -pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
8. ročník	-rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování -rozumí jednoduchým pokynům učitele -sdělí své jméno a věk -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
9. ročník	-rozumí jednoduchým pokynům učitele -rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) -reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika - M

Charakteristika vzdělávacího oboru

Tento vyučovací obor je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logického a kritického usuzování. Předmět Matematika je úzce spjat s ostatními předměty. Během školního roku se střídají tematické celky aritmetiky a geometrie dle uvážení vyučujícího.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve vyučovacích hodinách tj. 45 min. V 1., 6. a 7. ročníku je zařazen čtyřikrát týdně a ve 2.-5. a v 8.-9. ročníku je zařazen pětkrát týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce v tomto vzdělávacím oboru se snažíme o získání těchto kompetencí:

Kompetence k učení:

- žák si osvojí základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváří si zásoby matematických nástrojů
- využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů:

- žák provádí rozbor problémů a plánů řešení, odhaduje výsledky
- učí se zvolit správný postup řešení slovních úloh

Kompetence komunikativní:

- žák vytváří hypotézy, zdůvodňuje matematické postupy

Kompetence sociální a personální:

- učí se věcně argumentovat a schopnosti sebekontroly při práci ve skupině

Kompetence pracovní:

- žák si zdokonaluje grafický projev
- je veden k efektivitě při organizaci vlastní práce i při náročnosti výpočetních postupů

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Matematika –1. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák dle svých schopností: ▪ spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20-ti (včetně) ▪ používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací ▪ řeší slovní úlohy s čísly v oboru do 20-ti bez přechodu desítky	Číslo a početní operace Číselná řada Obor přirozených čísel Součet čísel (bez přechodu desítky) Rozdíl čísel (bez přechodu desítky)	OSV – 1,3 Hv – lidové písně
▪ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá vztah rovnosti a nerovnosti	▪ porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20-ti ▪ přečte a zapíše čísla 0 - 20	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa Čtení a psaní čísel Porovnávání čísel Znaménka >, <, =, +, -	OSV – 2,4
▪ provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	▪ sčítá a odčítá čísla v oboru 0 – 10, v oboru 10 – 20 bez přechodu desítky, s přechodem přes desítku – seznámení s rozkladem a postupem	Sčítání a odčítání v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky Seznámení s přechodem přes desítku	Čj – čtení s porozuměním
▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	▪ vytváří konkrétní soubor s daným počtem prvků do 20-ti	Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání	Pč – práce s modelínou
▪ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	▪ orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za) ▪ rozeznává geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, krychle, kvádr, koule, válec	Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině – čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník, Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec	OSV – 8, 10 Pr – orientace v prostoru (dojít bezpečně do školy, orientace ve škole a blízkém okolí) Vv – kresba obrázců

Matematika – 2. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák dle svých schopností: - sčítá a odčítá v oboru do 20-ti s přechodem přes desítku - spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně) - vytváří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti, apod.) s daným počtem prvků do 100 - násobí a dělí v oboru násobek 0, 1, 2, 3, 4	Číslo a početní operace Číselná řada Součet a rozdíl čísel v oboru 0 - 100 Sčítání a odčítání s přechodem základu desítky Násobilky 0, 1, 2, 3, 4	OSV -1-10 Pr,Vv – ovoce a zelenina
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapíše pomocí symbolů - zaokrouhluje na celé desítky	Čtení a zápis čísel Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů Automatizace násobek Zaokrouhlování na 10	OSV – 1-10 Čj – čtení číslíc
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	orientuje se na číselné ose	Číselná osa	
provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	násobí a dělí v oboru násobek 2, 3, 4	Závorky Sčítání a odčítání v oboru do 100	OSV – 1-10
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 - řeší slovní úlohy s užitím vztahů o n-více (méně) v oboru do 100	Slovní úlohy Zápis	
orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	- orientuje se v čase - převádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti, vztahy a práce s daty Den, hodina, minuta	Pr – orientace v čase
popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- čte údaje na hodinkách včetně digitálních - sleduje jednoduché závislosti na čase např. změna teploty během dne, příchod a odchod ze školy	Čtení údajů na hodinkách Jednoduché závislosti na čase	OSV – 1-10
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich realizaci	- poznává geometrická tělesa v praxi - vymodeluje tělesa (kvádr, krychle) - kreslí křivé a rovné čáry	Geometrie v rovině a v prostoru Úsečka, přímá, křivá a lomená čára Rýsování úseček Označení bodů a úseček	Vv – prvky vizuálně obrazného vyjádření, linie, tvary
porovnává velikosti tvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- měří délku úsečky na centimetry - odhaduje délku úsečky na centimetry a decimetry	Délka úsečky Porovnávání úseček Shodnost úseček Jednotky délky: centimetr, metr	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- poznává geometrická tělesa - modeluje tělesa	Užití různých stavebnic ke stavbám podle obrázků Modelování těles	Pč – modelování těles

Matematika – 3. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák dle svých schopností: - vytváří konkrétní soubor (penězi, milimetrovým papírem apod.) s daným počtem prvků do 1 000 - automaticky užívá spoje všech násobílek - zaokrouhluje na stovky a desítky	Číslo a početní operace Číselná řada Zaokrouhlování čísel na stovky, desítky Rozklad čísel v desítkové soustavě Násobilky 5, 6, 7, 8, 9 Dělení v oboru těchto násobílek Násobení deseti	OSV –1 Pr – obchod
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- čte a píše trojčíslná čísla - čte a sestavuje tabulky násobků	Zápis čísel Písemné algoritmy sčítání a odčítání Odhad a kontrola výsledku Čtení a zápis trojčíslných čísel Dělení se zbytkem	OSV –1-11 Čj – čtení s porozuměním, orientace v textu
užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- zakresluje obraz daného čísla na číselné ose - porovnává čísla do 1 000	Číselná osa Porovnávání čísel Znázornění čísel pomocí číselné osy	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	násobí pamětně dvojčíselné číslo jednocíselným v jednoduchých případech	Počítání po stovkách, desítkách a jednotkách Odhad a kontrola výsledků Pamětné sčítání a odčítání	OSV –4,6
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojčíselných čísel, sčítání a odčítání na vztahy o n – více (méně) - provádí předběžný odhad výsledku řešení - řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k užítí vztahů n – krát více, n – krát méně	Pamětné násobení a dělení Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání Řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony	OSV –8
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.)	Číselné souvislosti	
rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek - sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky na milimetr - seznámí se s konstrukcí trojúhelníku, čtverce, obdélníku a kružnice	Geometrie v rovině a v prostoru Přímka, polopřímka, rovnoběžky, různoběžky Vzájemná poloha dvou přímek Průsečík dvou různoběžek Čtvercová síť Rovinné obrazce a tělesa (trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice, krychle, kádr, kužel)	Vv – grafika, uspořádání objektů do celku
porovnává velikosti tvarů, měří a odhaduje délky úseček	- měří délku úsečky s přesností na milimetry - převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10 - provádí odhad délky, vzdálenosti	Měření úseček a délek stran rovinných obrazců s přesností na milimetr Odhady délek úseček a různých vzdáleností Rýsování úseček dané délky Jednotky délky: milimetr, centimetr, decimetr, kilometr	Pr – měření a odhady v přírodě

▪ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	▪ k modelaci souměrných rovinných tvarů využívá různých předmětů (pastelky, špejle apod.)	Modelace Hry se stavebnicí nebo s různými předměty	PČ – stavebnice
--	---	---	------------------------

Matematika – 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Žák dle svých schopností: ▪ počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících ▪ porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice ▪ rozkládá čísla v desítkové soustavě	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel Zápis v desítkové soustavě, číselná osa Násobilka Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – 1,10 Př – jednotky délky, času a měny
▪ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	▪ písemně sčítá a odčítá ▪ písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem ▪ písemně dělí jednociferným dělitelem	Písemné algoritmy početních operací Posloupnost přirozených čísel Porovnávání čísel do milionu Vlastnosti sčítání a odčítání Vlastnosti násobení	Hv – zápis taktů
▪ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	▪ zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky ▪ rozkládá čísla v desítkové soustavě ▪ čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose	Zaokrouhlování čísel Odhad výsledku Kontrola výpočtu Vymezení základních vlastností početních výkonů Užívání závorek	
▪ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	▪ řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n- více (méně), n- krát více (méně) ▪ řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony ▪ řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu ▪ sčítá zlomky se stejným jmenovatelem	Slovní úlohy	
▪ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	▪ celek rozdělí na stejné části ▪ pojmenuje celek i část ▪ vysvětlí na názorném příkladu vztah čitatele a jmenovatele ▪ čte zlomky ▪ znázorní zlomky v kulatém grafu („koláči“) ▪ názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku	Zlomky Znázornění zlomků Kulatý graf „koláč“ Čítatel, jmenovatel a zlomková čára	Vv – grafické znázornění zlomků

▪ porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	▪ převádí zlomky na společného jmenovatele ▪ porovnává zlomky se společným základem ▪ odhaduje shodnost zlomků s různým základem ▪ sčítá a odčítá jednoduché zlomky se společným základem	Společný základ zlomků Sčítání a odčítání zlomků se společným jmenovatelem	
▪ vyhledává, sbírá a třídí data	▪ samostatně vyhledává souvislosti ▪ pátrá po vztazích reality a daných dat	Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti a jejich vlastnosti	OSV – 1,8
▪ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	▪ čte a sestavuje jednoduché tabulky ▪ orientuje se v jízdním řádu	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řady	VI – orientace na mapě, práce s mapou, časová přímka, řazení letopočtů
▪ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	▪ řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obvodu ▪ sestrojí trojúhelník, čtverec, obdélník a kružnici	Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Obvod a obsah obrazce	Vv – reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly
▪ sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	▪ sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	Vv – uspořádání objektů do celku
▪ sestrojí rovnoběžky a kolmice	▪ vnímá vztahy mezi přímkami (směr)	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
▪ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	▪ zakreslí rovinný obrazec do čtvercové sítě ▪ vyčte délku jednotlivých stran obrazce ▪ určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě	Čtvercová síť jako prostředek k výpočtu obvodu rovinného obrazce	PČ – obrazce ve čtvercové síti
▪ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	▪ najde v rovinném obrazení osu souměrnosti ▪ zvládne techniku překládání papíru k určení osy souměrnosti ▪ řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce ▪ určí osu souměrnosti modelováním ▪ nakreslí souměrný útvar	Osová souměrnost Osově souměrné útvary	Vv – zvětšování a zmenšování obrazu pomocí čtvercové sítě
▪ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	▪ řeší jednoduché praktické slovní úlohy ▪ k řešení takových úloh využívá vlastních úvah nikoli matematických algoritmů ▪ hledá souvislosti v praktickém životě	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	OSV – 4,9,10

Matematika – 5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Žák dle svých schopností: - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose - zapiše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě - sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel Zápis v desítkové soustavě, číselná osa Násobilka Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – 10 Čj – čtení, psaní
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá dvě přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jedno a dvojčiferným dělitelem	Písemné algoritmy početních operací Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem Desetinná čárka Desetina, setina	
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností - pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech	Přirozená čísla do milionu Posloupnost přirozených čísel	OSV – 6,8
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	zapisuje celek s použitím zlomku	Zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem	
porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	sčítá a odčítá zlomky	Sčítání a odčítání zlomků	
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- přečte desetinné číslo - orientuje se v rozdělení desetinného čísla před čárkou a za čárkou - vymezi vztah zlomku a desetinného čísla, vystihne jejich podobu - orientuje se na číselné ose	Desetinná čísla Desetinná čárka Desetina Vyznačení desetinných čísel na ose	VDO - 3
porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- vymezi pojem celá čísla - vyznačí celé číslo na číselné ose - orientuje se na číselné ose jak od nuly doprava, tak doleva - seznámí se se záporným číslem	Celá čísla Číselná osa vpravo i vlevo od nuly Teploměr, model Záporná čísla	VI – časová osa vývoje historie planety
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly - čte a zapiše dané desetinné číslo řádu desetin a setin - řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel	Řešení jednoduchých rovnic a nerovnic	VEGS – 1,2,3 VI – orientace na mapě, práce s mapou
vyhledává, sbírá a třídí data	- doplňuje řady čísel - doplňuje tabulky - vyhledává mezi získanými daty souvislosti	Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády a mapy	Čj – vyhledávání v obsahu a v rejstříku

čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- čte a sestavuje sloupkové diagramy - sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic	Grafikony Figurální diagramy	Pč – modelování těles
narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	- zvládá hygienické návyky při rýsování - čistě narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník	Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník Základní rovinné útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	OSV – 1,4,10
sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce	Obvod a obsah obrazce Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	
sestrojí rovnoběžky a kolmice	- narýsuje rovnoběžky a kolmice - hledá mezi nimi různé vztahy	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Osově souměrné útvary	
určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	převádí jednotky obsahu	Obsah a jeho jednotky	
- rozpozná a znázorní - ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- najde v rovinném obrazci osu souměrnosti - zvládne techniku překládání papíru k utčení osy souměrnosti - řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce - určí osu souměrnosti modelováním - nakreslí souměrný útvar	Osová souměrnost Osově souměrné útvary	Vv – zvětšování a zmenšování obrazu pomocí čtvercové sítě
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce, povrchu kvádrů a krychle - při řešení se neopírá o standardní matematické postupy - do řešení zapojuje životní zkušenosti	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy	OSV – 9,10

Matematika – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Žák dle svých schopností: - rozlišuje druhy čar - užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při	Geometrické útvary v rovině Rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh Převody jednotek Obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku Vzdálenost bodu od přímky	OSV – 1,4 VDO – 1-4

	řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku		
načrtne a sestrojí rovinné útvary	rýsuje lineární útvary	Základní pravidla rýsování Druhy čar Trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)	Vv – písmo
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazí desetinné číslo na číselné ose - porovnává a zaokrouhluje des. čísla - provádí početní operace s des. čísly - vypočítá aritmetický průměr - převádí jednotky - scítá a odčítá jednoduché zlomky	Desetinná čísla Čtení a zápis v desítkové soustavě Zobrazení na číselné ose Porovnávání Početní operace Aritmetický průměr Převody jednotek Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Převrácené číslo Zlomky	OSV – 2-4
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně používá kalkulátor	zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Desetinná čísla Zaokrouhlování Odhady	
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- využívá pojem násobek, dělitel - používá znaky dělitelnosti - využívá pojem prvočíslo, číslo složené - rozloží číslo na součin prvočísel - určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N	Dělitelnost přirozených čísel Prvočíslo číslo složené násobek dělitel nejmenší společný násobek největší společný dělitel kritéria dělitelnosti	OSV – 5-8 F, Z – řešení početních úloh
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	- narýsuje a změří daný úhel - graficky přenese úhel a sestrojí jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - chápe pojem mnohoúhelník - sestrojí pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	Úhel a jeho velikost Osa úhlu Druhy úhlů	F – lom světla, těžiště Z – azimut, světové strany, zeměpisná poloha, úhel hloubkový, výškový, zorný Tv - úhel odrazu, vrhu Vv – perspektiva

▪ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	▪ provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) ▪ pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností	Početní operace s velikostmi úhlů	Vv – výtvarné umění, architektura Př – souměrnost v přírodě (květ, krystal aj.) Pč – osově souměrné výrobky
▪ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar	▪ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ▪ v osově souměrnosti ▪ pozná útvary osově souměrné a shodné útvary	Osová souměrnost osová souměrnost, středová souměrnost	
▪ odhaduje a vypočítá obsah základních rovinných útvarů	▪ převádí jednotky obsahu ▪ vypočítá obsah čtverce a obdélníku ▪ využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců	Rovinné útvary trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky	
▪ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	▪ charakterizuje jednotlivá tělesa: kvádr, krychle	Prostorové útvary Kvádr Krychle	Vv – znázorňování staveb F – duté míry
▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	▪ načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání ▪ vypočítá povrch krychle, kvádru ▪ užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí ▪ odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru	Povrch a objem krychle a kvádru Zobrazování těles Povrch krychle, kvádru Jednotky objemu Objem krychle, kvádru	F – těžiště
▪ načrtne a sestrojí síť základních těles	▪ načrtne a narýsuje síť a z ní vymodeluje těleso	Síť krychle a kvádru	
▪ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	▪ řeší úlohy z učebnic, pracovních sešitů a sbírek	Nestandardní aplikační úlohy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	OSV – 2,10

Matematika – 7. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Žák dle svých schopností: ▪ chápe zlomek jako část celku ▪ upravuje zlomky rozšiřováním a krácením ▪ používá pojem smíšené číslo ▪ porovnává a uspořádává zlomky ▪ počítá se zlomky	Zlomky Zlomek, desetinné číslo Rozšiřování a krácení Porovnávání Zobrazení na číselné ose Smíšené číslo Početní operace	OSV –1-3 VDO – 1-2

		Slovní úlohy Složený zlomek	
provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	- rozlišuje kladná a záporná čísla - zobrazí kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose - chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v nich - využívá matematický aparát v oboru celých čísel - rozumí pojmu racionální číslo - chápe, že je možné jedno racionální číslo vyjádřit nekonečně mnoha zlomky - zapiše zlomek desetinným nebo periodickým číslem - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky	Celá čísla Čtení a zápis čísla Zobrazení na číselné ose Opačné číslo Absolutní hodnota Početní operace Čísla navzájem opačná Racionální čísla Čtení a zápis zlomku Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Zobrazení na číselné ose Převrácený zlomek Smíšené číslo Složený zlomek	F – teplota dlužné částky, hotovost F,Z – numerické výpočty, čísla kolem nás: denní tisk, internet, statistika
zaokrouhuje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	- provádí početní operace s racionálními čísly - řeší slovní úlohy s využitím racionálních čísel	Početní operace s celými a racionálními čísly	lkt – technika potřebná k matematickým výpočtům
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	- vyjádří poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - využívá pojem úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem	Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Zvětšení a zmenšení v daném poměru Rozdělení dané hodnoty v daném poměru Měřítka Úměra Trojčlenka	Z – práce s mapou, Pč – využití poměru v reálném životě (vaření, míchání barev, spotřeba materiálu, benzínu, zakázky, počet dělníků aj.) Pč – technický výkres Vv – trojčlenka Ch – směsi F – závislost veličin, pohyb

řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- chápe pojem 1 % - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Procenta Procento, promile; základ, procentová část, počet procent Slovní úlohy	EV –3,4 Vo – význam procent v praktickém životě (úroky, slevy, promile alkoholu) lkt – grafy v Excelu
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	- určí shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků sss, sus, usu	Shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)	Vv – souměrnost a nesouměrnost Př – souměrnost v přírodě
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	- sestrojí trojúhelník dle sss, sus, usu - sestrojí obraz v osové a středové souměrnosti - určí osu a střed souměrnosti - užívá osovou a středovou souměrnost v praxi - dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Trojúhelník Osová souměrnost Středová souměrnost	Vv – architektura
načrtne a sestrojí rovinné útvary	- charakterizuje pojem rovnoběžník - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - sestrojí rovnoběžník - rozpozná a pojmenuje lichoběžník - využívá vlastnosti lichoběžníku - sestrojí lichoběžník	Rovnoběžníky Vlastnosti Rozdělení Konstrukce Lichoběžník Konstrukce	OSV - 7-9
odhaduje a vypočítá obsah a obvod rovinných útvarů	- odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Obvod a obsah rovnoběžníku Obsah trojúhelníku Obvod a obsah lichoběžníku	F – skládání sil, těžiště, hmotný bod
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	řeší úlohy z praxe	Úlohy z běžné praxe s využitím vlastností rovinných útvarů	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary	rozezná a pojmenuje hranol	Prostorové útvary Hranol	Pč – výroba modelů těles
načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a narýsuje síť a z ní vymodeluje těleso	Síť hranolu	
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz hranolu ve volném rovnoběžném promítání	Zobrazování těles Hranol	
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	- odhaduje a vypočítá povrch hranolu - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem hranolu	Povrch a objem hranolu	OSV – 1

užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	řeší úlohy z učebnic, pracovních sešitů a sbírek	Nestandardní aplikační úlohy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	OSV –7-9
---	--	---	-----------------

Matematika – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Žák dle svých schopností: - určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo - rozliší odvěsny a přepony - seznámí se s odvozením vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku - využívá poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Druhá mocnina Odmocnina Čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin Určení druhých mocnin a odmocnin Pojem reálného čísla Pythagorova věta Pojem Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Užití Pythagorovy věty Mocniny s přirozeným mocnitelem Čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem Zápis čísla pomocí mocnin deseti Početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	OSV – 1-3 VDO – 1,2 F – volný pád
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	s využitím dosavadních znalostí o celých a racionálních číslech řeší jednoduché životní situace týkající se tohoto oboru	Číslo celé a racionální v praxi	OSV – 4 F – vztahy mezi veličinami, řešení fyzikálních úloh, využívání vzorců z chemie, fyziky a geometrie
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- určí hodnotu výrazu - zapiše slovní text výrazem - provádí početní operace s výrazem - vytýká a užívá vzorce ke zjednodušení výrazů	Výrazy číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny	OSV – 10,11

formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení, chápe její význam - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou) - zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení, užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení	Lineární rovnice Rovnost Lineární rovnice Slovní úlohy	
načrtne a sestrojí rovinné útvary	- určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic	Kruh Kružnice Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice	
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	vypočítává obvod a obsah kruhu	Obsah kruhu	
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary	rozezná a pojmenuje válec	Prostorové útvary Rotační válec	
načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a narýsuje síť a z ní vymodeluje těleso	Síť válce	PČ – výroba modelů těles
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz válce ve volném rovnoběžném promítání	Zobrazování těles Válec	
odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	- odhaduje a vypočítá povrch válce - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem válce	Povrch a objem válce Povrch válce Jednotky objemu Objem válce	
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	s využitím dosavadních znalostí o rovinných a prostorových tělesech řeší jednoduché životní situace týkající se tohoto oboru	Tvary a tělesa v praxi	OSV – 11 PČ – objem a povrch nádrže, bazénu, praktické měření objemů, výroba modelů těles
využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	- sestrojí jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách	Konstrukční úlohy Množiny všech bodů dané vlastnosti Základní konstrukční úlohy Thaletova kružnice	D – Thales

řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- z reálného života samostatně vyvodí úlohu k řešení - převádí reálné životní situace do situací matematických	Logické a netradiční geometrické úlohy	
--	---	--	--

Matematika – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Žák dle svých schopností: - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy	Lomený výraz Úpravy výrazů pomocí vzorců Rozklad výrazů na součin Pojem lomený výraz Početní operace s lomenými výrazy	OSV – 1-3 VDO – 1,2
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic	Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic	VDO -1,2,4
vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- zakreslí bod v PSS - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce	Funkce Pravouhlá soustava souřadnic Grafy	EV – spotřeba benzínu, porodnost, teplota
matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- užívá funkční vztahy při řešení úloh - chápe pojem funkce	Funkce Úlohy z praxe	D – René Descartes
určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	určuje lineární a nepřímou úměrnost	Funkce lineární, nepřímá úměrnost	Vo – vývojové křivky: růst a pokles (ceny, zisky), čtení z grafu, jízdní řády
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- sestavuje grafy na základě souboru dat - pracuje s kruhovým diagramem	Příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky	
porovnává soubory dat	vyhodnocuje a porovnává soubory dat	Četnost znaku, aritmetický průměr Medián	
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	- chápe pojmy inflace, jednoduché a složené úrokování, úrok, daň a využívá je při řešení úloh - řeší úlohy z praxe	Finanční matematika Základní pojmy finanční matematiky	MV – 7 Pč – plat, srážky, úroky, mince, bankovky, platební karty

▪ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary	▪ rozezná a pojmenuje kužel, jehlan a kouli	Prostorové útvary Kužel Jehlan Koule	Z – Zeměkoule
▪ načrtne a sestrojí síť	▪ načrtne a narýsuje síť a z ní vymodeluje tělesa	Síť kuželu, jehlanu a koule	Pč – výroba modelů těles
▪ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	▪ načrtne a sestrojí obraz kuželu, jehlanu a koule ve volném rovnoběžném promítání	Zobrazování těles Kužel Jehlan Koule	OSV – 7-10
▪ odhaduje a vypočítává objem a povrch těles	▪ odhaduje a vypočítá povrch kuželu, jehlanu a koule ▪ užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí ▪ odhaduje a vypočítá objem kuželu, jehlanu a koule	Povrch a objem kuželu, jehlanu a koule Povrch kuželu, jehlanu a koule Objem kuželu, jehlanu a koule	Pč – spotřeba materiálu, stavebnictví
▪ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	▪ s využitím dosavadních znalostí o rovinných a prostorových tělesech řeší jednoduché životní situace týkající se tohoto oboru	Tvary a tělesa v praxi	OSV – 5 Pč – objem a povrch nádrže, bazénu, praktické měření objemů, výroba modelů těles
▪ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	▪ řeší úlohy z učebnic, pracovních sešitů a sbírek	Nestandardní aplikační úlohy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	OSV – 6-9
▪ řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	▪ z reálného života samostatně vyvodí úlohu k řešení ▪ převádí reálné životní situace do situací matematických	Logické a netradiční geometrické úlohy	OSV – 10,11

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. ročník	Žák dle svých schopností: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
------------------	--

	-zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu -uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko
2. ročník	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko
3. ročník	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE: M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslce v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY: M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítko
4. ročník	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

	M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla -používá kalkulaátor ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce -určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích -provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času -uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru -pozná základní tělesa NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech
5. ročník	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulaátor ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

	M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech
6. ročník	ČÍSLO A PROMĚNNÁ: M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY: M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - zvládá početní úkony s penězi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU: M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
7. ročník	ČÍSLO A PROMĚNNÁ: M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta - zvládá orientaci na číselné ose GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
8. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádra, krychle a válce M-9-3-11p sestrojí síť základních těles M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

9. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY: M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
------------------	--

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Výuka předmětu Informatika probíhá vždy 1 hodinu týdně od 3. do 9. ročníku. Pro výuku jsou využívány specializované počítačové učebny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

U žáků rozvíjíme pomocí informatiky kompetence k učení tím, že:

- vedeme žáky k osvojování pojmů, znaků a symbolů při práci na PC
- osvětluje jim používané termíny
- učíme je využívat naučené metody prací s výukovými programy

sociálně personální tým, že:

- vedeme žáky k upevňování sociálního chování a k sebeovládání při práci v týmu
- učíme je schopnosti umět se i podřídit a zároveň pomoci svým spolužákům
- uvědomí si svůj přínos pro tým, kterým ovlivňuje kvalitu práce všech

komunikační tým, že:

- žáky vedeme k porozumění obsahu sdělení
- učíme je vést dialog na dané téma
- prezentují svou práci, obhájí ji a vyjádří své názory

pracovní tým, že:

- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- dbáme na to, aby si žák uvědomoval, že PC je vlastně elektrický spotřebič
- pracují samostatně podle návodu
- hodnotí své práce, posiluje schopnost srovnání s prací ostatních

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Informatika – 3. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žák dle svých schopností : ▪ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ▪ edituje digitální text, vytvoří obrázek ▪ přehraje zvuk či video ▪ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ▪ používá krok zpět, zoom ▪ řeší úkol použitím schránky ▪ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Základy práce s počítačem Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	OSV – 1-5 Čj, M, Pr, Aj – výukové programy

▪ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ▪ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ doplní posloupnost prvků ▪ umístí data správně do tabulky ▪ doplní prvky v tabulce ▪ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	MV – 1-3 Čj – orientace v seznamech, rejstřících aj.
---	--	---	---

Informatika – 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ▪ najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ▪ propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Žák dle svých schopností : ▪ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ▪ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ▪ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ▪ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ▪ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	OSV – 1-5 Čj, M, Pr, Aj – výukové programy
▪ popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji ▪ vyčte informace z daného modelu	▪ sdělí informaci obrázkem ▪ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ▪ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ▪ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ▪ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	MV – 1-3 Čj – orientace v seznamech, rejstřících aj.

Informatika – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: - uveďte příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Žák dle svých schopností: - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplňuje posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplňuje prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	OSV – 1,5
v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	OSV – 5,9 MV – 6,7
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	MV – 1,6,7

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	OSV – 7,8 MKV – 1,2
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	OSV – 7,8 MKV – 1,2

Informatika – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Žák dle svých schopností: - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	OSV – 1-11
- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí	- najde a opraví chyby u různých interpretací těchto dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	OSV – 8 VDO – 1,2 MV – 1-4

její funkčnost, případně navrhne její úpravu	- doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů		
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	OSV – 8 VDO – 1,2 MV – 1-4
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu emailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV – 8 VDO – 1,2 MV – 1-4

Informatika – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV

Žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák dle svých schopností: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Zpracování a využití informací Vytvoření programu Opakování Podprogramy	OSV – 1-11
- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	MV – 3,6

• po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	MV – 1-4
---	---	---	-----------------

Informatika – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV

Žák: • Očekávané výstupy RVP • Žákyně/žák: • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák dle svých schopností: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá souřadnice pro programování postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Zpracování a využití informací Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	OSV – 1-5
• vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat • nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce	• při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • přepíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	OSV – 5,9 MV – 6,7

pro automatizaci zpracování dat	ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat		
---------------------------------	---	--	--

Informatika – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: - Očekávané výstupy RVP - Žákyně/žák: - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák dle svých schopností: - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Zpracování a využití informací Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	OSV - 1-5
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu	- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	Hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Síť	OSV – 8 MV – 1-4

s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	• popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zaslání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	
--	--	---	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
3. ročník	Žák dle svých schopností: DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními Technologiemi DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
4. ročník	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními Technologiemi DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

5. ročník	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů INFORMAČNÍ SYSTÉMY I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
6. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení INFORMAČNÍ SYSTÉMY I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci da
7. ročník	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
8. ročník	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
9. ročník	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Prvouka - Pr

Charakteristika vzdělávacího oboru

Prvouka uvádí žáka do prostředí školy a řádu školního života a pomáhá mu překlenout období, kterým je pro ně zahájení pravidelné školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných. Zahrnuje informace týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a ochrany. Klade důraz na utváření přímých zkušeností žáků např. v dopravní výchově. Seznamuje je se základními právy a povinnostmi a se světem financí. Pomáhá nastavit pojem „zdraví“ jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života a zároveň důležitou hodnotu, která je potřeba chránit. Předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, včetně situací ohrožení, za své chování, jednání a rozhodování a za plnění zadaných úkolů. Učí pravidla první pomoci.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Tento vzdělávací obor je aplikován do 1. až 3. ročníku a je dotován vždy 2 hodinami týdně. Výuka probíhá běžnou formou, tj. vyučovací hodinou (45 min).

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Osvojování učiva prvouky je založeno především na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování, pojmenovávání a porovnávání skutečností, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich „napodobování“ a rozvíjení v modelových hrách (scénkách), výměna zkušeností a zážitků. Žáci si ověřují své poznatky a dovednosti v praxi. Výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávají žáci různými způsoby, tj. výtvarně i písemně.

Kompetence k učení

Žák:

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a posuzuje, vyvozuje poučení a závěry
- vyhledává a třídí dostupné informace, využívá je při hodinách prvouky
- využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro efektivní učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- promyslí a naplánuje způsob řešení problému a využívá k tomu vlastní úsudky a zkušenosti
- získané vědomosti využívá k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- orientuje se v problematice peněz a cen
- spravuje osobní rozpočet

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně a souvisle
- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů a komunikačních prostředků
- při komunikaci prostřednictvím elektronických médií dbá na bezpečnost

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině, učí se týmové práci
- upevňuje mezilidské vztahy, pomáhá slabším, oceňuje zkušenosti druhých
- vytváří pozitivní představu o sobě, pracuje tak, aby zvyšoval své sebevědomí

Kompetence občanské

Žák:

- pozná pravidla společenského chování, uvědomuje si svá práva a povinnosti
- chrání zdraví své i svých spolužáků, v případě potřeby zajistí pomoc dospělé osoby
- buduje si tolerantní a ohleduplný vztah k lidem i přírodě
- vnímá podstatu zdraví a příčiny jeho ohrožení a předchází jim
- dodržuje preventivní pravidla

Kompetence pracovní

Žák:

- svědomitě plní své povinnosti
- zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Prvouka – 1. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Žák dle svých schopností: - orientuje se ve škole a nejbližším okolí, pozná prostory školy - orientuje se v okolí svého bydliště - pojmenuje nejdůležitější části obce, - zná dopravní prostředky v obci - popíše místní krajinu	Místo, kde žijeme Škola, seznámení s budovou školy, vztahy ve škole Domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště Obec a její části	OSV – 1,2,3,8,9
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- vysvětlí příbuzenské vztahy - zhodnotí role jednotlivých členů rodiny a jejich vztahy	Lidé kolem nás Rodina a vztahy v rodině Život v rodině, komunikace, principy demokracie Pravidla slušného chování	OSV – 6,7,8,9
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období a jejich sled - charakterizuje měsíce a roční období	Lidé a čas Základní orientace v čase a časový řád Den: části dne, činnosti v průběhu dne, dny v týdnu, pracovní dny, svátky, měsíce, roční období	M – pojmy před, za, hned před, hned za, první, poslední apod. Vv, Pč – výroba kalendáře
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná vybraná zvířata	Rozmanitost přírody Živá a neživá příroda	EV – 2,4

• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• určuje části těla, které je vidět podle skutečnosti nebo modelu • pozoruje lidi, nalézá rozdíly a podobnosti mezi nimi • zná význam zdravého denního režimu, základních hygienických návyků, vliv stravy a pitného režimu pro zdraví • v modelových situacích si osvojí způsoby běžného chování při různých činnostech	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo: stavba těla Péče o zdraví Zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim Osobní bezpečí: bezpečné chování při různých činnostech – při práci, sportu, zábavě Ochrana za mimořádných situací Situace hromadného ohrožení	OSV – 2,3,4,6,7,8 MV – 5 EV – 4
--	---	---	---

Prvouka – 2. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Žák dle svých schopností: - vhodně se chová k učiteli a spolužákům - ví, že ve škole a jejím okolí jsou místa, kde může dojít k úrazům, zvládne řešit problémovou situaci a předchází jim - zná adresu svého bydliště	Místo, kde žijeme Škola, seznámení s budovou školy, vztahy ve škole Domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště Obec a její části	OSV – 1,2,3,4,6 VDO – 1
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- orientuje se v profesi svých rodičů - vhodně se chová k různým členům rodiny - rozlišuje různá povolání a uvědomuje si jejich význam	Lidé kolem nás Rodina Příbuzenské vztahy v rodině Pracovní činnosti lidí, různá povolání Pracovní režim, doba práce a odpočinku Volný čas a jeho využití, vhodně a nevhodně strávený volný čas	OSV – 8,9 VDO – 1,2,4
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- určuje čas podle hodin - chápe časové posloupnosti známých událostí, vlastních zážitků, pohádek, jiných příběhů apod.	Lidé a čas Orientace v čase a časový řád Určování času Kalendář Roční období	MKV- 1,2,3,4,5 Vv, Pč – výroba hodin
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- porovnává proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozliší zástupce jednotlivých rostlin a živočichů - popíše a určí některé rostliny a známá zvířata	Rozmanitost přírody Živá a neživá příroda	EV – 4 Čj – popis a jiná mluvní cvičení

• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• osvojuje si způsoby přátelského chování ve třídě i mimo školu • určí základní části lidského těla • pravidelně provádí základní hygienické návyky a pečuje o svůj zevnějšek v průběhu denního režimu • chápe škodlivé vlivy sladkých, tučných aj. pokrmů a jejich nadměrné konzumace • sestaví seznam potravin a nápojů prospívajících a neprospívajících zdraví • vysvětlí škodlivé účinky návykových látek	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo, stavba těla Péče o zdraví, zdravý životní styl	OSV – 2,3,4,6,7,8 MV – 5 EV – 4
• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• vysvětlí škodlivé účinky návykových látek	Návykové látky a zdraví	EV -3,4
• chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• uvědomuje si existenci lidí, kteří jsou schopni záměrně ublížit • v modelových situacích nacvičí vhodné chování při snaze neznámého člověka o navázání kontaktu a rozhodné odmítnutí různých návrhů a lákání cizími osobami • pamatuje si telefonní čísla tísňového volání, umí je použít	Osobní bezpečí: bezpečné chování doma, na ulici, v dopravním prostředku, výtahu atd., nebezpečí zneužití mladšího a slabšího Zastrašování, týrání, šikanování Ochrana za mimořádných situací Situace hromadného ohrožení	MV – 5

Prvouka – 3. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

Žák: začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Žák dle svých schopností: - neohrožuje zdraví své ani svých spolužáků - dojde bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět a popíše ji - zná nejdůležitější telefonní spojení na rodiče - orientuje se v obci - pojmenuje dopravní prostředky v obci	Místo kde žijeme Škola Dopravní výchova Domov: vztahy v místě bydliště Obec (město): komunikační síť obce (města), obecní úřad, významné budovy	OSV – 1,8,9
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	- vhodně se chová v různých situacích a uplatňuje základní pravidla slušného chování - snaží se řešit spory nenásilným způsobem, nevynucuje si své požadavky, respektuje odlišné názory a zájmy jiných, jejich soukromí apod.	Lidé kolem nás Člověk - společenský tvor, potřeba vzájemné pomoci, dorozumění, poznávání jiných Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům Vztahy mezi spolužáky	OSV – 2,3,4,6,7,8,9,10,11
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	orientuje ve významných osobnostech a událostech regionu	Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	OSV – 2,3,4,6,7,11 Čj – vyprávění a jiné mluvní cvičení
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	rozpozná znaky živé a neživé přírody	Rozmanitost přírody Živá a neživá příroda Život v přírodě	EV – 2,3,4

• uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• osvojuje si způsoby přátelského chování ve třídě i mimo školu • určí základní části lidského těla • pravidelně provádí základní hygienické návyky a pečuje o svůj zevnějšek v průběhu denního režimu • chápe škodlivé vlivy sladkých, tučných aj. pokrmů a jejich nadměrné konzumace • sestaví seznam potravin a nápojů prospívajících a nepospívajících zdraví • vysvětlí škodlivé účinky návykových látek	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo, stavba těla Zásady bezpečného chování Péče o zdraví Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí	OSV – 2,3,4,6,7,8 MV – 5 EV – 4
• rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• vysvětlí škodlivé účinky návykových látek • chápe zdravotní rizika návykových látek, jejich užívání a experimentování s nimi	Návykové látky a zdraví	EV -3,4

reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- uvědomuje si existenci lidí, kteří jsou schopni záměrně ublížit - v modelových situacích nacvičí vhodné chování při snaze neznámého člověka o navázání kontaktu a rozhodné odmítnutí různých návrhů a lákání cizími osobami - pamatuje si telefonní čísla tísňového volání, umí je použít	Ochrana za mimořádných situací Situace hromadného ohrožení	MV – 5
--	---	--	---------------

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. ročník	Žák dle svých schopností: ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
2. ročník	ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
3. ročník	ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

5.4.2 Vlastivěda - VI

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti, s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize a ze zájmových oblastí. Formuje u žáků vědomí k příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje správnou hodnotovou orientaci a rozvíjí zájem žáků o poznávání života. Zahrnuje informace týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a ochrany. Seznamuje je se základními právy a povinnostmi a se světem financí. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vlastivěda je aplikována do 4. a 5. ročníku. Dotace ve 4. ročníku je 1 hodina týdně, která je doplněna ještě 1 disponibilní hodinou týdně, tedy celkem 2 hodiny týdně. V 5. ročníku činí dotace 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá formou běžné vyučovací hodiny, tj. 45 min.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka Vlastivědy je naplňována prostřednictvím pozorování a pojmenovávání jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Žáci jsou vedeni k osvojování poznatků činností, aby uměli vyjadřovat své myšlenky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých. Důležité je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet, návštěva knihovny, muzea), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí (společné návštěvy památek, výstav). Výuku vhodně doplňují obrazy, mapy a plány, vědomostní soutěže, práce ve skupinách, filmy, besedy, výstavy, exkurze, školní výlety.

Ve vlastivědě se věnujeme jazykovému vyjadřování, procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti aj. Učíme se ochráně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce. Snažíme se vyvolat zájem žáků o minulost a kulturní bohatství regionu i celé země.

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace z odborné literatury a internetu a využívá je při výuce
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí a propojuje poznatky do širších souvislostí
- má pozitivní vztah k učení, plánuje, jak by mohl své učení zdokonalit

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby jejich řešení
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů, osvědčené postupy aplikuje při řešení podobných problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim a vhodně reaguje
- komunikační prostředky tvořivě využívá ke svému rozvoji

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině, učí se týmové práci
- upevňuje mezilidské vztahy, pomáhá slabším, oceňuje zkušenosti druhých
- vytváří pozitivní představu o sobě, pracuje tak, aby zvyšoval své sebevědomí

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jich
- chrání a oceňuje kulturní i historické tradice
- chová se zodpovědně v krizových situacích, dle svých možností poskytne pomoc

Kompetence pracovní

Žák:

- svědomitě plní své povinnosti
- zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Vlastivěda – 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Žák dle svých schopností: • konkretizuje pojmy území, poloha, místní krajina, místní oblast, územní správní celek • vyjádří svými slovy územně správní pojmy: obec, okres, region • popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	Místo, kde žijeme Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, Obec ve vyšším územním správním celku, místní oblast, okres, region Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, Významné obce a města, společenské, hospodářské a technické objekty v místní krajině, dopravní síť, cestovní ruch	OSV- 1,2,3,4 EV – 2,3,4
• určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje • určí světové strany	Zeměpisná poloha a přírodní tvářnost místní krajiny a regionu(povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, využití půdy), seznámení s mapou místní oblasti Mapy obecně zeměpisné a tematické-obsah, grafika, vysvětlivky	

vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	- s pomocí vhodných map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny a místní oblasti - rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina - orientuje se na vlastivědné mapě ČR - vyhledá jednotlivé oblasti - vyjádří jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky	Naše vlast Domov, vlast, národ, národní hrdost, vlastenectví, cizina Soužití národů a národností v jedné zemi, rovnocennost národů a národností, nejdůležitější národnostní menšiny v České republice Poloha ČR v Evropě, přírodní podmínky území, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Významná města, zemědělská, průmyslová, rekreační a kulturní střediska, chráněné oblasti, významné památky a památná místa Současný stav životního prostředí v ČR Náš region Náš region v minulosti, místní pověsti, významné události a jejich místa, významní předkové regionu Životní prostředí regionu a místní krajiny, důležité údaje o jeho narušení, ochraně a tvorbě Regionální zvláštnosti, regionální tradice, lidová tvorba	OSV – 6,7,10 EV –3 VDO –2 MKV - 1
porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	porovná způsob života a přírodu v Česku a sousedních zemích	Evropa a svět kontinenty, evropské státy	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- pozná, vyjmenuje a popíše státní symboly ČR - používá a vysvětlí základní státoprávní pojmy – stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie - uvede jméno prezidenta a premiéra	Významné osobnosti politického života ČR Česká státnost Státní symboly	VDO – 2
vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- orientuje se ve vztazích mezi lidmi a chápe základní práva a povinnosti jednotlivce - na modelových situacích si osvojuje projevy respektu, úcty, vzájemného porozumění, vcítění se do problémů druhých	Lidé kolem nás Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie Mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie.	VDO – 2,4 VEGS –1 OSV – 6,7 VEGS – 3 VDO - 1 MKV – 1,2
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- charakterizuje svými slovy způsob života starých národů - uvede rozdíl mezi životem v různých časových obdobích - vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností	Souvislosti mezi minulostí, současností a budoucností Život lidí v minulosti Nejvýznamnější události a osobnosti českých dějin	OSV –8,9 VEGS – 3

	• popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva a nastíní způsob života lidí v této době • jmenuje významné osobnosti dané doby		
--	--	--	--

Vlastivěda – 5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	Žák dle svých schopností: • má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě • určí a lokalizuje sousední státy na mapách • vyjmenuje a vyhledá na mapách významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu	Místo, kde žijeme Česká republika, Evropa, svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování Sousední státy ČR, jejich poloha, přírodní podmínky, hospodářská a společenská vyspělost Oblasti cestovního ruchu na území sousedních států ČR, vzájemné vztahy mezi ČR a jejími sousedy ČR na mapě Evropy, významné evropské státy, významná evropská města a střediska cestovního ruchu, EU ČR na mapě světa, orientační seznámení s polohou světadílů a oceánů na zemi	OSV – 1,2,3,4 VEGS – 1,2 EV – 2,3
• rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	• chápe význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování	Lidé kolem nás Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví a duševních hodnot	VDO – 2,4 OSV – 3,11
• orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	• orientuje se v různých formách vlastnictví • uvědomuje si rozdíly ve vlastnictví • má správný vztah ke svým věcem i majetku ostatních • orientuje se ve své státní měně	Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
• pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• uvede rozdíl mezi životem různých časových období • vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností	Souvislosti mezi minulostí, současností a budoucností Nejvýznamnější události a osobnosti českých dějin	MKV – 1,2,4 OSV – 8,9

	• posoudí změny způsobu života v novověku • vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby		
• využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti	• charakterizuje svými slovy změny způsobu života v průběhu dějin • navštíví knihovnu, muzeum nebo galerii • uvědomuje si náročnost a důležitost péče o kulturní památky státu	Lidé a čas Dějiny jako časový sled událostí Kalendáře Letopočet Generace Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Péče o památky Lidé a obory zkoumající minulost	EV – 4 MV – 7
• srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	• charakterizuje svými slovy způsob života předků • uvede rozdíl mezi životem v různých časových obdobích • popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva a nastíní způsob života lidí v této době	Péče o památky Lidé a obory zkoumající minulost	MKV – 1,3,4 VEGS – 1

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

4.ročník	Žák dle svých schopností: MÍSTO, KDE ŽIJEME ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky LIDÉ KOLEM NÁS ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů LIDÉ A ČAS ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách, uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
5. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky LIDÉ KOLEM NÁS ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů LIDÉ A ČAS ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.4.3 Přírodověda - Pře

Charakteristika vzdělávacího oboru

Přírodověda je předmět, který se opírá o vybrané poznatky z různých přírodovědných odborů a je svým pojetím zaměřena na to, aby žáci získávali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se ty jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije. Zahrnuje informace týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a ochrany. Klade důraz na utváření přímých zkušeností žáků např. v dopravní výchově. Pomáhá nastavit pojem „zdraví“ jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života a zároveň důležitou hodnotu, která je potřeba chránit. Předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, včetně situací ohrožení, za své chování, jednání a rozhodování a za plnění zadaných úkolů. Učí pravidla první pomoci.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Přírodověda je aplikována do 4. a 5. ročníku. Ve 4. ročníku je dotována 2 hodinami týdně. Dotace v 5. ročníku je 1 hodina týdně, která je doplněna ještě 1 disponibilní hodinou týdně, tedy celkem 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v běžné vyučovací hodině, tj. 45 min.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci se učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků z jejich života, ale i z modelových situací a pokusů. Informace získávají žáci z literatury a dalších informačních zdrojů. Zjištěné výsledky i jejich třídění žáci zaznamenávají a prezentují různými způsoby. Nezbytnou součástí výuky jsou vycházky, exkurze, besedy a nejrůznější projekty.

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí dostupné informace, využívá je v hodinách přírodovědy
- posoudí vlastní pokrok a určí překážky bránící učení
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a posuzuje, vyvozuje poučení a závěry

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby jejich řešení
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech, naplňuje způsob řešení
- je zodpovědný za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině, učí se týmové práci
- upevňuje mezilidské vztahy, pomáhá slabším, oceňuje zkušenosti druhých
- vytváří pozitivní představu o sobě, pracuje tak, aby zvyšoval své sebevědomí

Kompetence občanské

Žák:

- chová se zodpovědně v krizových situacích, dle svých možností poskytne pomoc
- buduje si tolerantní a ohleduplný vztah k lidem i přírodě
- zná pravidla, jak udržovat dobré životní prostředí a chránit přírodu

Kompetence pracovní

Žák:

- svědomitě plní své povinnosti
- zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Přírodověda – 4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Žák podle svých schopností: - rozliší vybrané jedovaté a jedlé houby, kulturní a plané rostliny, některé keře, listnaté a jehličnaté stromy, jedovaté rostliny, léčivky - cíleně pozoruje přírodní - uvede rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub - rozliší základní části rostlin (kořen, stonek, list), uvede jejich funkce a příklady přizpůsobení částí rostlin prostředí - hovoří samostatně o přípravě živočichů i rostlin na zimu - popíše změny v přírodě, ke kterým dochází během roku - pozoruje život rostlin a živočichů - rozlišuje základní ekosystémy a uvádí jejich charakteristiku	rostliny, houby, živočichové znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí rovnováha v přírodě význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	OSV – 1,2,3,4 EV – 1,2,3,4
využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	- chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad, některých zdravotních preventivních opatření a uplatňováním zdravého způsobu života - dbá o pravidelnou tělesnou i intimní hygienu a uvědomuje si zdravotní důsledky jejich zanedbávání nebo nesprávného provádění - uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus - zná souvislosti mezi vysokou spotřebou tučných, sladkých i slaných pokrmů a civilizačními chorobami - uvědomuje si rozdíly stravovacích zvyklostí v rodině a doporučenými zásadami zdravé výživy	Člověk a jeho zdraví Zdraví, osobní hygiena, režim dne, první pomoc Zdraví a jeho ochrana – vlastní a lékařská péče (preventivní, léčebná) Nemoci a jejich příznaky – přenosné a neprenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) Imunitní systém Zásady zdravého životního stylu, vliv na stravování člověka, současné směry správné výživy, pitný režim	OSV – 4,8

rolišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- orientuje se v základech lidské reprodukce - popíše vývoj jedince, jeho dovednosti a způsob obživy - chápe pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	Vývoj jedince Biologické a psychické změny v dospívání	OSV – 3,6,7,11
účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	naplňuje svůj denní režim	Plánování a denní režim	OSV – 2,3,4,11 MV – 1,2
rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- respektuje skutečnost, že léky proti bolesti, na spaní, na uklidnění a léky předepsané jiné osobě nesmí užívat bez doporučení lékaře a vědomí rodičů - rozpozná možná nebezpečí ohrožující zdraví a ví, že dítě má právo na své bezpečí a nikdo mu nesmí ubližovat ani ho týrat - chová se účelně v případě ohrožení - uvědomuje si, že někteří lidé využívají různé triky, aby přiměli děti k určitému chování	přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	OSV –8,9
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	postupuje dle pokynů učitele v modelových mimořádných situacích s ohledem na zachování svého zdraví	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV – 6,7,8 EV – 4 MV –1,2,3
Přírodověda – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV

Žák: vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Žák dle svých schopností: - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru - uvádí důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus - ukáže pohyb Země a jeho důsledky na glóbusu	Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	OSV – 1,3 EV – 2,3,4 M – osová souměrnost
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- rozpozná příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy a světa - zná některé z příčin přizpůsobování organismů vnějším podmínkám - ví o negativních důsledcích přenášení organismů člověkem do jiných oblastí	nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam životní podmínky rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	EV –3,4 MV -1
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- užívá třídění organismů na skupiny podle diakritických znaků - rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné (byliny a dřeviny) - rozlišuje živočichy na bezobratlé a obratlovce - svá určení zdůvodní	rostliny, houby, živočichové znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	EV –1,3,4 VEGS - 2
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	hodnotí působení člověka na přírodu	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	

• uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• postupuje dle pokynů učitele v modelových mimořádných situacích s ohledem na zachování svého zdraví	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV – 6,7,8 EV – 4 MV – 1,2,3
• předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• uvědomuje si, že zneužívání látek ohrožuje zdraví • dokáže čelit tlaku vrstevníků při nabízení návykových látek a ovládá některé způsoby odmítání • vyhledá adresy a telefonní čísla odborných služeb	návykové látky, závislosti a zdraví návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	VDO – 2
• založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	• změří hmotnost tělesa na vahách (g, kg), objem odměrným válcem (ml, l), teplotu teploměrem (C), čas hodinkami a stopkami • využívá magnety v praxi	Pokusy – záznamy, vyhodnocení Srovnávání výsledků pokusů s realitou	OSV – 10 EV – 3,4 Čj – diagramy, tabulky aj.
• uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• ví o nebezpečných místech ve svém okolí a svým chováním umí předcházet možným nebezpečím • používá adresy a telefonní čísla odborných institucí poskytujících pomoc v nesnázích a kontaktuje se s nimi v případě potřeby	osobní bezpečí, krizové situace vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	OSV – 4,6,9,10,11

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

4. ročník	Žák dle svých schopností: ROZMANITOST PŘÍRODY ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
5. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis - D

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. stol., kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Dějepis je zařazen do 6. až 9. ročníku a je dotován vždy 2 vyučovacími hodinami týdně, tj. 2 krát 45 min.

Výchovné a vzdělávací strategie

V etapě základního vzdělávání ve vyučovacím předmětu Dějepis za klíčové považujeme následující kompetence:

Kompetence k učení:

- žák umí vyhledat zdroj informací o minulosti, orientuje se na časové ose a v historické mapě, rozliší rok, století, tisíciletí
- žák vysvětlí smysl historického zkoumání

Kompetence k řešení problémů:

- žák dokáže vyhledávat informace a využívat je k řešení daných problémů

Kompetence komunikativní:

- žák rozezná příčiny a záminky válek
- žák prokazuje orientaci v základních událostech národních dějin

Kompetence sociální a personální

- žák pochopí život lidí, jejich materiální i duchovní hodnoty v určité historické etapě
- žák zná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací
- žák pochopí podstatu demokracie i význam křesťanství

Kompetence občanské

- žák rozezná znaky jednotlivých kulturních stylů, přiřadí jejich představitele a uvede příklady kulturních památek
- žák se orientuje v politických proudech, politických stranách, chápe význam ústavy i občanská práva

Kompetence pracovní

- žák se v základních obrysech orientuje v problémech současného světa – věda, technika

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Dějepis – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Žák dle svých schopností: • rozvíjí zájem o současnost a minulost vlastního národa	Úvod do historie Minulost, dějiny, dějepis a historie Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách	OSV – 1,2,3,4
• uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	• vysvětlí cíl a způsob poznávání historie, poslání a hlavní úkoly archivů, muzeí, knihoven, galerií	Historické prameny: muzea, archívy, galerie	Čj – báje, pověsti, mýty
• orientuje se na časové ose a v historické mapě,	• orientuje se v historickém čase • rozliší staletí a tisíciletí	Orientace v historickém čase a prostoru Časová osa, kalendář a letopočet Periodizace dějin	

řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu			
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní	• charakterizuje, neolit a období kovů • stručně popíše pravěké osídlení Evropy a našich zemí	Pravěk Lovci a sběrači v době kamenné První lidé	OSV – 7,11 CH – chemické značky a vlastnosti používaných kovů Z – přírodní podmínky
• objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	• objasní význam objevu zemědělství a metalurgie pro lidskou civilizaci	Vznik zemědělství Zpracovatelé kovů Pravěk v českých zemích	VEGS – 1,2,3
• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	• objasní vliv přírodních poměrů na rozvoj společnosti • objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace • uvede obecné znaky a specifické zvláštnosti jejich hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje	Přírodní podmínky a rozvoj zemědělství ve starověku Předpoklady vzniku států Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	MKV – 2 Vv – umění orientálních států Z – orientace na mapě
• porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	• objasní přínos starověkých států pro rozvoj světové civilizace • uvede obecné znaky a specifické zvláštnosti jejich hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje • charakterizuje přínos řecké a římské kultury pro rozvoj evropské civilizace	Antické Řecko a Řím	OSV – 1,2,3,4 Z – orientace
▪ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství	• vysvětlí podstatu a význam křesťanství • objasní vliv antické kultury na evropskou civilizaci	Antická kultura Křesťanství střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	VDO – 1,2 MKV – 4 Vo – druhy a význam náboženství
▪ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	• rozezná různé starověké civilizace dle významných hmotných památek	Kultura starověkých civilizací a hmotné památky	OSV – 8

popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- charakterizuje kulturní změny v důsledku stěhování národů - Rozezná významné státní útvary v západoevropském prostoru	Nový etnický obraz Evropy Utváření států v západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- Popíše postavení Velké Moravy v rámci Evropy - Objasní kulturní význam Velké Moravy	Velká Morava, její vnitřní vývoj a postavení v Evropě	

Dějepis – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- Žák dle svých schopností: - popíše osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše - popíše hlavní rozdíly mezi křesťanstvím a islámem v době raného středověku	Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové)	VEGS – 1,2,3 Vv – stavební slohy, ikony, fresky, mozaiky
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- stručně charakterizuje společenské poměry na území českého státu v době vlády Přemyslovců a Lucemburků - popíše postavení českého státu v rámci středověké Evropy	Český stát a jeho vnitřní vývoj Postavení českého státu v Evropě Přemyslovci Lucemburkové	MKV – 5 Čj – ukázky jazyka doby
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- vysvětlí změny ve způsobu života ve městech - na konkrétních příkladech charakterizuje románskou a gotickou kulturu - popíše strukturu středověké společnosti, hospodářství a způsob života jednotlivých vrstev	Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	OSV – 7,8
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	objasní postavení a úlohu církve a náboženství ve středověké společnosti	Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	MKV – 1
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka nové myšlenky žádající	uvede nejvýznamnější představitele renesanční kultury	Renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou	Vv – umění představitelů renesance

reformu církve včetně reakce	popíše význam renesance pro kulturní vývoj		
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	vysvětlí náboženské problémy, které vyústily v husitské hnutí	Husitství	VDO – 4
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	- popíše hlavní objevné cesty a vysvětlí jejich význam a důvody - objasní hospodářské a kulturní změny v Evropě a v nově objevených oblastech	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	EV – 3,4 Z – práce s mapou
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	- objasní důvody, které vedly k rozpoutání třicetileté války - zhodnotí dopady třicetileté války na český stát a jeho obyvatelstvo	Třicetiletá válka Předpoklady, příčiny a záminka Důsledky třicetileté války Český stát a velmoci v 15.–18. století	Vv – barokní umění v architektuře
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- uvede nejvýznamnější představitele barokní kultury - popíše význam osvícenství pro kulturní vývoj	Barokní kultura a osvícenství	MKV – 1,3 VEGS – 2

Dějepis – 8. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Žák dle svých schopností: - objasní vliv průmyslové revoluce na hospodářský, společenský a kulturní vývoj našich zemí a celé Evropy - srovná způsob života a formy vlády zemí Evropy	Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby	VEGS – 1,2,3 VDO – 1,2,3,4 Z – orientace na mapě
objasní souvislosti mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě	- porovná vývoj v jednotlivých částech Evropy - objasní dopad Francouzské revoluce a napoleonských válek na celosvětové dění - charakterizuje vznik demokracie a kořeny rasismu na příkladu USA	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA	OSV – 1,2,3,4,5 F – vynálezy a vynálezci v období průmyslové revoluce

vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	- popíše rozvoj průmyslové výroby a její vliv na společnost - charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě v 50. letech 19. století - charakterizuje hlavní změny koncem 19. a začátkem 20. století v oblasti hospodářské, společenské, kulturní a v mezinárodních vztazích	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka	OSV – 6,7,8,9 VEGS – 2
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	- popíše utváření novodobého českého národa - porovná dění ve vybraných veropských státech v první polovině 19. století	Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	MKV – 1-5 OSV – 6-9 Čj – souvislosti s dobou v literatuře 1. světové války
na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	- zhodnotí situaci v jednotlivých státech - na základě získaných vědomostí popíše vztahy mezi velmocemi - vysvětlí rozpory mezi jednotlivými státy a hlavní důvody, které vedly k vypuknutí první světové války - objasní postavení českých zemí v Rakousku – Uhersku a hlavní cíle české politiky	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	

Dějepis – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Žák dle svých schopností: - objasní pojmy rasismus, antisemitismus, holocaust - porovná pojmy fašismus a komunismus - dokáže vysvětlit význam Mnichovské dohody v historii - objasní příčiny vypuknutí války - popíše průběh 2. světové války - charakterizuje složitost životních podmínek lidí	Druhá světová válka Zločiny proti lidskosti	OSV – 8,9 Čj – 2. světová válka v literatuře OSV – 1-11

na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	popíše technologický rozvoj spojený s globálními konflikty	Důsledky první světové války Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	MKV – 1-5 OSV – 6-9 Čj – souvislosti s dobou v literatuře 1. světové války
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	zhodnotí meziválečnou situaci a předpoklady k nástupu totalitních režimů v Evropě	Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech	
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	charakterizuje vývoj v Československu v kontextu s evropským a světovým vývojem v letech 1938 – 1944	Vznik Československa, jeho hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy	VDO – 1-4 Vo – morální hodnoty člověka
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- dokáže porovnat průběh 1. a 2. světové války - dovede využívat poznatky z jiných předmětů a popíše rozvoj vědy, techniky vzdělanosti a umění - objasní vývoj v Československu v období totalitní vlády a po pádu komunistického režimu - vysvětlí odlišné představy o poválečném uspořádání světa a Evropy - popíše situaci po válce na našem území vysvětlí nastolení totalitní moci v Československu - charakterizuje na příkladech studenou válku	Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět Druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	OSV – 8 MKV – 1-5 MV – 1,2,5 EV – 2,3,4
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	charakterizuje antisemitismu a Holokaust	Holokaust	
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	- popíše rozdělení světa na západ a východ - pochozí rozdíly života v západním a východním bloku	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989	MV – 1,2,5
posoudí postavení rozvojových zemí	pochozí v globálu důvody životní úrovně v rozvojových zemích	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	VDO – 2,4

	popíše důvody závislosti rozvojových zemí na zemích kapitalistických		
vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	- pochozí nutnost hospodářské i vojenské spolupráce států pro udržení míru - pochozí hlavní zásady nové ekonomiky	Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vznik České republiky	VEGS – 2,3
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- využívá poznatky z jiných předmětů a popíše rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění - charakterizuje základní globální problémy lidstva a dokáže uvažovat o možnostech o jejich řešení	Problémy současnosti □ věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	MKV – 1-5

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. ročník	Žák dle svých schopností: D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu
7. ročník	D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
8. ročník	D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
9. ročník	D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.5.2 Výchova k občanství - Vo

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací oblast Člověk a společnost vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Z toho plynou cíle tohoto vzdělávacího oboru. Výchova k občanství formuje získané dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Zaměřuje se na orientaci žáků v sociální realitě, otvírá cestu k sebepoznání, poznávání osobnosti druhých lidí, pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v různých životních situacích. Seznamuje žáky se vztahy v rodině, v širších společenstvích, v hospodářském životě, s činností politických stran a institucí, s možným zapojením jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití, přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování, jednání a jejich důsledky.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Výchova k občanství je zařazen do 6. až 9. ročníku a je dotován vždy 1 vyučovací hodinou týdně, tj. 45 min.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchova k občanství rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, smysl jednotlivce pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě. Důležitým tématem je prevence rasistických, xenofobií a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv. Vhodnými metodami a postupy je žákům vštěpována rovnost mužů a žen a úcta k přírodním i kulturním památkám. Žáci se naučí rozpoznávat a formulovat společenské problémy minulosti i současnosti, orientovat se v oblasti financí, nalézt řešení a vyvodit závěry, které aplikují v reálných životních situacích.

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace na základě jejich pochopení
- chápe obecně užívané termíny, znaky a symboly

- navrhuje rozmanité způsoby řešení
- kombinuje a dosazuje získané informace do celku
- snaží se o aktivní hodnocení své práce

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- diskutuje o problémových situacích, jejich příčinách i řešeních
- hledá vlastní stanovisko k řešení problémů
- odhaduje své možnosti
- myslí kriticky

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky logicky
- aktivně komunikuje při skupinové práci i při řešení samostatných úkolů
- využívá různé formy komunikace, verbální i nonverbální
- užívá správného názvosloví
- ochotně přijímá kritiku své práce

Kompetence sociální a personální

Žák:

- učí se týmové spolupráci
- chápe pojem tolerance
- pomáhá slabším členům skupiny při pochopení problému
- využívá všechny dosažené zkušenosti své i cizí

Kompetence občanské

Žák:

- chápe druhého
- diskutuje o různých názorech

- hovoří o lidských hodnotách, o daném společenském žebříčku hodnot
- udržuje pravidla pro kvalitní životní prostředí
- vnímá psychické a fyzické násilí, útlak nebo šikanu

Kompetence pracovní

Žák:

- volí vhodný pracovní postup
- pracuje s odbornou literaturou
- svědomitě vykonává zadanou práci

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Výchova k občanství – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Žák dle svých schopností: • vyjmenuje symboly našeho státu a zná jejich původ • orientuje se v kalendáři, zná vybrané letopočty • vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků	zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	MKV – 2 VDO – 1 VEGS – 1 Z – planeta Země D – historie symbolů
• rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• vysvětlí pojmy vlastenectví a nacionalismus • rozlišuje mezi projevy vlastenectví a nacionalismu	pojem vlasti a vlastenectví	
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny pro zdravý vývoj dítěte • vzájemně si pomáhá a důvěřuje • rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení • popíše do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje • rozhodne, jak vhodně naložit se svým kapesným a uspořenými penězi	zásady lidského soužití morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	OSV –1-5 Vz – funkce rodiny

objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti - uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a okolí	naše obec, region, kraj důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	stručně charakterizuje Evropskou unii a postavení Česka v rámci EU	Evropská unie a ČR	

Výchova k občanství – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Žák dle svých schopností: - popíše smysl školní docházky - volí vhodné způsoby komunikace	naše škola život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život vztahy mezi lidmi osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	rozpozná projevy xenofobie a rasismu	kulturní život rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce	MKV -3 VDO -4 Čj – slovník cizích slov
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá	- hodnotí mezilidskou interakci - vysvětlí smysl pravidel a morálky	lidská setkání přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti zásady lidského soužití	

tolerantní postoje k menšinám		morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají - uvede příklady památných míst obce a regionů	naše vlast pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	EV – 4 D – historická hlediska Př,Z – oblastní souvislosti
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	- charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury na veřejné mínění	masová kultura, prostředky komunikace	OSV – 1 MKV – 4
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	- vysvětlí slovo „vlastnictví“ - rozezná různé formy vlastnictví - uvede příklady vlastnictví z okolního života - objasní pojem „duševní vlastnictví“ - klasifikuje jeho zásady - ve svém jednání se snaží tyto zásady dodržovat	majetek, vlastnictví formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	EV – 3 MKV – 2 OSV – 4 Př – volní vlastnosti jedince
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	- vysvětlí zásady hospodárnosti - uvědomuje si, že majetek neznamená vždy jen peníze - popíše příklady hmotného majetku	hospodaření rozpočet domácnosti, úspory, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnost	M – rozpočet
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a	vysvětlí rozdíly mezi hotovostní a bezhotovostní platbou	peníze formy placení	

bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení			
--	--	--	--

Výchova k občanství – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Žák dle svých schopností popisuje odlišnosti v chování různých osob	podobnost a odlišnost lidí projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání	
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	reflektuje vlastní charakterové vlastnosti	osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál	
kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	hodnotí a koriguje své chování	vnitřní svět člověka vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- popisuje své životní cíle - objasňuje svou motivaci	osobní rozvoj životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	

• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• volí vhodné komunikační prostředky při komunikaci s ostatními lidmi	lidská setkání přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti vztahy mezi lidmi osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	
• rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	• porovná nejčastější typy států a rozliší je s využitím jejich znaků	právní základy státu znaky státu, typy a formy státu	
• rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	• charakterizuje jednotlivé složky státní moci v Česku • popíše strukturu samosprávy v Česku	státní správa a samospráva orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkol	
• objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	• charakterizuje princip demokratického fungování společnosti	principy demokracie znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus	
• vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	• vysvětlí funkci místní samosprávy • popíše pravomoci místní samosprávy	význam a formy voleb do zastupitelstev	
• přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	• popíše základní lidská práva	lidská práva základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	
• objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• vysvětlí význam vybraných právních vztahů pro běžný život	právní řád České republiky význam a funkce právního řádu	

• uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci	• charakterizuje vybrané občanskoprávní vztahy na příkladech z běžného života	orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů právo v každodenním životě důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	
• dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	• charakterizuje právní ustanovení, se kterými se setká v běžném životě	protiprávní jednání druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost	
• rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	• popíše systém soudní soustavy	význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů	
• rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	• rozliší různé druhy protiprávního jednání	druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce	
• diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	• objasní pojem korupce a důsledky korupčního jednání	druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce	

Výchova k občanství – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Žák dle svých schopností: • popíše funkci bankovního systému	banky a jejich služby aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	VEGS – 3 MKV – 2,3,4 VDO – 2
• uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• vysvětlí principy nakládání s finančními prostředky • popíše způsob krytí deficitu	hospodaření rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing;	OSV – 3

na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	vysvětlí principy fungování tržního hospodářství	principy tržního hospodářství nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu	OSV – 6-8
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	charakterizuje různé oblasti příjmu státu	rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	Př – lidský mozek a myšlení Vz – rodinné vztahy
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	- klasifikuje současné globální problémy lidstva - vyhledává informace v médiích - zaujímá stanovisko - vyjmenuje možné důsledky	Globální problémy současnosti	
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- na konkrétních příkladech uvede změny související se vstupem ČR do EU - popíše základní lidská práva lidí v EU - zhodnotí význam vstupu ČR do EU - vlastními slovy vyjádří podstatu vzniku EU - vystihne výhody pro ČR související se vstupem do EU	Evropská integrace Evropská unie a ČR: podstata, význam, výhody Integrační proces v Evropě Význam evropské integrace	VEGS –3 VDO –4
objasní souvislost globálních a lokálních problémů	- vysvětlí rozdíl globálního a lokálního problému - navrhne řešení takových problémů - vymyslí způsob řešení konkrétního globálního problému na lokální úrovni	Globální x lokální problémy lidstva Řešení globálního problému na lokální úrovni: v obci, v regionu Příklady, příčiny a možné důsledky pro spoluobčany	VEGS – 3 EV – 3

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6.ročník

Žák dle svých schopností:

VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

	VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
7.ročník	VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
8.ročník	VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
9.ročník	VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika - F

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika v RVP ZV. Cílem výuky vyučovacího předmětu Fyzika je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, rozvíjení přirozené touhy po poznání světa, ve kterém žijeme. Předmět směřuje k poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede žáka k získávání a využívání osvojených poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh, při objasňování podstaty fyzikálních jevů jak v přírodě, denním životě, tak v technické oblasti. Rozvíjí experimentální stránku dovedností, vyvozovat z nich závěry a směřuje k vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování. Učí žáky osvojovat si základní fyzikální pojmy a odbornou terminologii.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

V 6., 7. a 8. ročníku je Fyzika dotována 2 vyučovacími hodinami týdně, v 9. ročníku pouze 1 vyučovací hodinou týdně. Výuka probíhá ve specializované učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací obor Fyzika rozvíjí tyto klíčové kompetence žáků:

K řešení problémů tím, že

- rozvíjíme schopnosti žáka získávat informace a hledat nejvhodnější způsob řešení technických problémů,
- hledáme společně s žáky odpovědi na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku.

K učení tím, že

- učíme žáky porovnávat a zobecňovat nové poznatky a vlastní zkušenosti a využívat je v praktickém životě,
- učíme žáky porozumět vztahům a souvislostem mezi činnostmi lidí a životním prostředím.

Občanské tím, že

- vedeme žáky k osvojování dovedností předcházet a řešit situace ohrožující životy, zdraví nebo majetek a ke schopnosti poskytnout první pomoc při zasažení elektrickým proudem,
- se snažíme, aby se žák svým chováním dokázal podílet na ochraně životního prostředí.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Fyzika – 6. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	- Žák dle svých schopností: - rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné - nalezne společné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek - uvede příklady využití vlastností látek - popíše alespoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky jsou v neustálém pohybu - vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných plyných látek pomocí rozdílu v jejich částicové stavbě	Vlastnosti látek a těles Tělesa a látky Vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek Částicová stavba látek Difuze	OSV -1-5
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikost, směry a výslednici	- změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země) - experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles a tento jev vysvětlí - znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu - popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití	Síla Gravitační síla Měření síly Elektrické vlastnosti látek Magnetické vlastnosti látek	OSV – 2,3,4 M – měření
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, objem tělesa odměrným válcem a hmotnost na vahách - vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny - určí hustotu látky a měřením hmotnosti a objemu - odhadne a změří dobu trvání děje - převádí údaje o čase v různých jednotkách	Měření fyzikálních veličin Měření délky Měření objemu Měření hmotnosti Měření času	M – převody jednotek
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	- zjistí hustotu látky v tabulkách - vypočítá hmotnost tělesa z jeho objemu a látky, ze které je těleso	Výpočet hmotnosti látky Výpočet hustoty látky	
předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	- uvede příklady změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty - vysvětlí princip měření teploty teploměrem - určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - změří změny teploty s časem a zaznamená je tabulkou a grafem	Měření teploty	

sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu - správně používá schematické značky a zakreslí schéma elektrického obvodu - určí a pokusem ověří podmínky vedení proudu obvodem - experimentem rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant - uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu - objasní, popř. pokusem ukáže nebezpečí vzniku zkratu a možnost ochrany před ním pomocí tavné pojistky - pokusem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech - porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů - zapojí spotřebiče (žárovky) seriově a paralelně, uvede příklady zapojení v praxi - experimentem porovná proud v různých částech jednoduchého a rozvětveného obvodu - dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickým zařízením a k jejich objasnění využívá poznatky o vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech - objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky - vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem a umí tento postup použít	Elektrický obvod Elektrický proud Vodiče el. Proudu Elektrické izolanty Tepelné účinky elektrického proudu Magnetické pole elektrického proudu Rozvětvený elektrický obvod Bezpečné chování při práci s elektrickým přístroji a zařízeními	EV – 3,4 Čj – popis
--	---	--	--------------------------------------

Fyzika – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	- Žák dle svých schopností: - rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje, nebo je v klidu vůči jinému tělesu - určí trajektorii konkrétního pohybu tělesu s rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý - rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný	Pohyb tělesa Klid a pohyb tělesa Popis pohybu: trajektorie, dráha, čas Druhy pohybu Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný Rychlost rovnoměrného pohybu	OSV – 1-5 M – řešení úlohy o pohybu, vztah přímé úměrnosti

využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- určí rychlost rovnoměrného pohybu - má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost běžných pohybů (chůze, auta) - velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti - vypočte dráhu rovnoměrného pohybu - z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase - vypočítá průměrnou rychlost pohybu z daných údajů - změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost	Dráha rovnoměrného pohybu Průměrná rychlost	
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působící na těleso, jejich velikost, směry a výslednici	- v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou a jaký je účinek vzájemného působení - změří velikost síly siloměrem - znázorní sílu graficky - určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso určité hmotnosti - prokáže experimentem účinky elektrického, magnetického a gravitačního pole určí výslednici sil působících v jedné přímce - rozhodne, zda jsou dvě síly v rovnováze - odhadne polohu těžiště - experimentem určí těžiště tělesa - rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní, nebo nestabilní - předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí - porovná tlaky vyvolané různými silami - určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak - v jednoduchém případě změří třecí sílu - porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch - uvede příklady působení klidové třecí síly - objasní působení klidové třecí síly při chůzi člověka nebo při jízdě auta - rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé a navrhne vhodný způsob jeho zvětšení nebo zmenšení	Síla Skládání sil Vzájemné působení těles Síla a její měření Gravitační, elektrická a magnetická síla Gravitační, magnetické a elektrické pole Vztah $F_g = mg$ Znázornění síly Skládání sil stejného a opačného směru Rovnováha sil Těžiště tělesa Deformační účinky síly Tlaková síla Tlak $p = F/S$ Tření Tření, třecí síla Měření třecí síly Třecí síly v praxi	EV – 2

využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	- předpoví, zda se bude těleso v kapalině bude potápět, vznášet či plovat; uvede příklady využití v praxi - pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětlí příčiny jeho existence - porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku (Torricelliho pokus, tlakoměr, barograf) - předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně - vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulických zařízení - porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin - použije vztah $p = h \rho g$ při řešení konkrétních problémů - objasní některé jevy, které souvisejí s hydrostatickým tlakem (např. sifon, vodoznak, stavba hrází) - určí pokusem i výpočtem velikost vztlačkové síly působící na těleso v kapalině ($V = V_{\text{pkg}}$) - znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny	Mechanické vlastnosti tekutin Přenos tlaku v kapalině: Pascalsův zákon Hydraulická zařízení Hydrostatický tlak Archimédův zákon	OSV – 1-5
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- rozezná zdroj světla a osvětlené těleso - rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůhledné - uvede rychlost světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích - objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce - vysvětlí vznik stínu, zatmění Slunce a Měsíce - využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení problémů a úloh ke geometrické konstrukci obrazu rovinným zrcadlem - pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a které vypuklé - uvede příklady využití kulových zrcadel	Světelné jevy Zdroje světla Rychlost světla ve vakuu a různých prostředích Přímé šíření světla Měsíční fáze Zatmění Slunce a Měsíce Zákon odrazu světla Zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem	Př – střídání dne a noci
rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke kolmici, a kdy k lomu od kolmice	Lom světla	

Fyzika – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- Žák dle svých schopností: - určí výkon z práce a času - v jednoduchých případech odhadne práci nebo výkon, např. při sportu různý - porovná velikost dvou různých prací nebo výkonů, např. na stavbě - při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon použitím vztahu $P = Fv$	Práce Výkon Účinnost	
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- rozhodne, zda tepelná výměna (např. vytápění místnosti ústředním topením) probíhá vedením, prouděním nebo zářením, uvede příklady, jak ji lze v případě potřeby zlepšit, nebo naopak omezit - porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití, např. navrhne zlepšení tepelné izolace domu nebo bytu - objasní tepelnou výměnu prouděním při vaření na plotýnce nebo při chlazení potravin v chladničkách - na příkladech z denního života ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat tepelnou výměnu vedením a zářením, např. volbou oblečení podle ročního období - uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace) z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje - z tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě, popř. předpoví, k jaké skupenské změně při dané teplotě tělesa dojde - pokusem ukáže změnu skupenství určité látky a prokáže uvolnění nebo pohlcení skupenského tepla - vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě uspořádání a rychlosti pohybu částic látky - nalezne v Tabulkách měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam - popíše pokus, který prokazuje zvětšení objemu vody při mrznutí - objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho negativních důsledků (např. praskání potrubí nebo zdíva) - navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapalin, uvede praktické využití	Určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně (bez změny skupenství) Tepelná výměna prouděním Tepelné záření Využití energie slunečního záření Změny skupenství látek Tání Tuhnutí Vypařování Var Kapalnění Pístové spalovací motory	

	• předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou, uvede praktické využití tohoto jevu • na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu • vysvětlí vznik, mlhy, jinovatky a oblaků • popíše součásti spalovacích motorů a vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem		
• rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	• rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat • vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa • ukáže pokusem a vysvětlí, proč se k zelektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu (polarizaci izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce) • pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole, např. kruhové nabitě destičky nebo mezi dvěma nesouhlasně nabitými deskami	Elektrický náboj Elektrické pole Elektrování těles třením Elektrický náboj Vodič a izolant v elektrickém poli Siločáry elektrického pole	
• sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	• objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a elektrolytech (jednoduchý model) • vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud • rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu a ověří jejich splnění pokusem • určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu • vyjádří elektrickou práci uvedenou ve Js nebo kWh a joulech • určí výkon elektrického proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U •	Elektrický proud Elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin Elektrický obvod Elektrická práce Elektrická energie Výkon elektrického proudu	
• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	• předpoví změnu proudu v kovovém vodiči při změně napětí mezi jeho konci • předpoví změnu proudu v obvodu, když se při stálém napětí zvětší nebo zmenší odpor rezistoru zapojeného do obvodu • pokusem určí závislost proudu procházejícího daným spotřebičem na napětí mezi svorkami spotřebiče a vyjádří výsledek graficky • porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem	Elektrický odpor Závislost odporu na vlastnostech vodiče	

	•		
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku - vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí - uvede příklady, že rychlost zvuku závisí na prostředí v němž se zvuk šíří - na příkladech vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vakuu	Zvukové jevy Zdroje zvuku Šíření zvuku prostředím Rychlost šíření zvuku	OSV – 5
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- popíše, jak přijímáme zvuk uchem - vysvětlí vznik ozvěny a odrazivost zvuku	Ucho jako přijímač zvuku Ozvěna Pohlcování zvuku Odraz zvuku na překážce	Př – lidské ucho, sluchová ústrojí u různých živočichů, ultrazvuk

Fyzika – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- Žák dle svých schopností: - prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech - předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce a ukáže, na čem závisí jeho hodnota a směr - vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru - uvede příklady použití elektromotoru v praxi - vysvětlí princip, na kterém pracuje transformátor	Co už víme o magnetickém poli Magnetické pole cívky s elektrickým proudem Elektromagnet Působení magnetického pole na cívku s elektrickým proudem Elektromagnetická indukce Elektromotor	OSV – 1-5

		Transformátory	
rozezná vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- uveďte příklady vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu - objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech (usměrněný pohyb volných elektronů), v elektrolytech (usměrněný pohyb volných iontů), v plynech (usměrněný pohyb volných iontů a elektronů) a v polovodičích (usměrněný pohyb volných elektronů a děr) - předvede a objasní vznik elektrické jiskry při elektrování - popíše podstatu blesku a objasní způsob ochrany před bleskem - vysvětlí vznik elektrického oblouku a uvede příklady jeho využití v praxi - uveďte příklady vedení elektrického proudu ve zředěných plynech - řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	Co už víme o vedení elektrického proudu Elektrické vodiče a izolanty Elektrický proud v kovových vodičích Elektrický proud v kapalinách Elektrický proud v plynech Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními Elektrické spotřebiče v domácnosti Ochrana před úrazem elektrickým proudem	Ch – galvanické články a elektrolyza - akumulátory
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- pro vlnění dané vlnové délky určí kmitočet - popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich použití - uveďte velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla např. ve vodě - vysvětlí, proč televizní vlny pronikají špatně přes překážky a dlouhovlnné radiové vlny snadno - uveďte příklady využití mikrovln v denním životě - zdůvodní, proč je nebezpečné přílišné opalování na Slunci i v soláriu	Elektromagnetické záření Elektromagnetické vlny a záření Vlnová délka a kmitočet Zdroje záření	OSV – 5
rozezná stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru - uveďte příklady použití elektromotoru v praxi - objasní vznik střídavého proudu - změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu - změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu (např. mezi svorkami žárovky)	Stejný proud Střídavý proud Vznik střídavého proudu Měření elektrického proudu Měření elektrického napětí	

	určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou		
rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- ukáže na pokusu a uvede příklad ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla - v konkrétních případech předpoví, zda nastane lom od kolmice nebo ke kolmici. - uvede příklad úplného odrazu světla a objasní, kdy může nastat - rozliší pokusem spojnou a rozptylnou čočku - najde pokusem ohnisko spojky - zobrazí předmět spojkou - určí, jaký obraz vznikne při použití rozptylky - vysvětlí a ukáže použití spojky jako lupy - vysvětlí funkci čočky v lidském oku - popíše vady oka a jejich korekci čočkami - uvede příklady použití dalekohledu a mikroskopu	Co už víme o světle Odrážení světla Zobrazování rovinnými, kulovými zrcadly Lom světla Čočky Optické vlastnosti oka Lupa, mikroskop, dalekohledy	Př – stavba oka, pozorování lupou M – geometrické znázornění vzniku obrazu
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- popíše základní stavební částice atomu - popíše složení jádra atomu - na příkladu objasní, co rozumíme izotopem daného prvku - popíše, jakou látku nazýváme nuklidem - uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti - uvede a objasní příklady využití radionuklidů - popíše řetězovou jadernou reakci - vysvětlí k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně - uvede současné možnosti likvidace vyhořelého jaderného paliva - popíše možnost ochrany před jaderným zářením	Jaderná energie Atom Atomová jádra Izotopy a nuklidy Radioaktivita Využití jaderného záření Řetězová jaderná reakce Jaderný reaktor Jaderná energetika	EV – 2,3,4 Ch – částicové složení látek
objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- popíše, z čeho se skládá sluneční soustava - pomocí Internetu a Tabulek umí porovnat vzdálenost planet od Slunce, jejich hmotnost, počet měsíců a fyzikální vlastnosti	Země a vesmír Sluneční soustava Měsíční fáze	Z – země jako vesmírné těleso

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. ročník

Žák dle svých schopností:

	LÁTKY A TĚLESA F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
7. ročník	POHYB TĚLES; SÍLY F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
8. ročník	ENERGIE F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
9. ročník	ZVUKOVÉ DĚJE F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka VESMÍR F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2 Chemie - Ch

Charakteristika vzdělávacího oboru

Tento vzdělávací obor je založen na pozorování, porovnávání, měření a experimentování. Přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, k přechodu od názorného poznání k poznání reflektujícímu prvky vědy. Učí žáky přesnému vyjadřování, logickému myšlení, vyslovování hypotéz a jejich kritickému zhodnocení. Výuka je zaměřena především na osvojování poznatků a jejich využití při řešení problémů a úloh, při objasňování podstaty přírodních jevů, které se vyskytují v každodenním životě i v technické praxi. Informace získané v tomto oboru jsou pro žáka pouze částí z uceleného systému přírody, což ho motivuje k zájmu o další vzdělávání v souvisejících oborech (Fyzika, Přírodopis a Zeměpis).

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku a je dotována vždy 2 hodinami týdně. Výuka probíhá ve specializované učebně upravené k možné realizaci jednoduchých chemických pokusů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Smysl celé vzdělávací oblasti Člověk a příroda je založen na pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Proto nejdůležitější strategií je vytváření předpokladů k otevřenému a kritickému myšlení, jenž podporuje alternativní názory. Do hodin Chemie jsou zařazovány motivační a problémové úkoly a úlohy, čímž jsou žáci vedeni k samostatnosti při doplňování svých poznatků. Zároveň se učí využívat dostupné zdroje informací a informační technologie. V hodinách laboratorních prací žáci získané naměřené údaje třídí, hodnotí a dále zpracovávají. Osvojují si také bezpečnost práce

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení, ke kritickému posuzování dané problematiky a využití vyvozených závěrů v praxi,
- učíme vyhledávat a třídit informace, dále je pak efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- učíme žáky pracovat s chemickým jazykem (znaky, symboly, značky, vzorce atd.),
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, které kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k nacházení řešení chemických problémů, k dovednosti hledání různých variant řešení,
- používáme osvojené postupy na řešení podobných nebo nových situací,
- učíme pracovat s chybou.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulování a vyjadřování myšlenek v logickém sledu,
- dbáme na používání odborné terminologie,

- vedeme je k výstižnému a jednoznačnému vyjadřování při popisu, interpretaci a hodnocení pozorovaných jevů a při formulaci závěrů,
- učíme je pracovat s různě náročnými odbornými texty a vedeme je k jejich rozklíčování,
- učíme je využívat různé tabulky, schémata, encyklopedie, internet atd.,
- učíme žáky vyslovovat v diskusích své názory, vhodně reagovat na názory druhých.

Kompetence sociální a personální

- připravujeme modelové situace práce jednotlivce a skupiny při řešení problémů a učíme je chápat efektivnost týmové práce,
- podílíme se společně na tvorbě pravidel práce v týmu,
- vedeme žáky k vysvětlování a obhajování výsledků své práce před kolektivem,
- posilujeme u žáků uvědomění si vlastní hodnoty a vedeme je k respektování druhých,
- uplatňujeme individuální přístup k žákům.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci,
- vedeme je k provádění jednoduchých pokusů, k dovednosti rozplánování celé laboratorní práce,
- vedeme žáky k odpovědnosti za dosažené pracovní výsledky a reflexi své vlastní činnosti,
- vedeme žáky k využívání získaných kompetencí v rozhodování se o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Chemie – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
• určí společné a rozdílné vlastnosti látek	• rozlišuje vlastnosti látek pozorováním • klasifikuje barvu, lesk, zápach, skupenství • klasifikuje teplotu tání a varu, hustotu, rozpustnost, hořlavost, elektrickou a tepelnou vodivost	Vlastnosti látek: hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	OSV – 1-3 MV – 6,7 Př – chemické látky v atmosféře
• pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	• pojmenuje nejčastěji používané sklo a pomůcky v laboratoři • pracuje bezpečně s vybranými látkami • uvede příklady nebezpečných běžně dostupných látek • seznámí se ze způsobem označení těchto látek (R-věty, S-věty)	Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	VDO – 1-4

rozlišuje směsi a chemické látky	- rozlišuje směsi a chemické látky - rozliší typy různorodých směsí	Směsi - různorodé, stejnorodé roztoky	
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	- vypočítá složení roztoků a připraví je v laboratoři i v běžném životě - správně používá pojmy koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku Koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace - uvede příklady využití v praxi	Oddělování složek ze směsí stejnorodých a různorodých: usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	OSV – 5
rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	- rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek - uvede příklady výskytu a využití - uvede způsoby získávání pitné vody - objasní princip vodárny	Voda- destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody Vzduch- složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva	EV –1-4
používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	- vysvětlí pojem protonové číslo a užívá jej k označení složení a struktury atomu - vysvětlí pojmy atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal, elektrony - používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech - zapiše jednoduché schéma vzniku chemické vazby	Částicové složení látek -molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony	OSV -1-10 EV -1-4
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- používá vybrané názvy a značky chemických prvků - čte chemické zápisy (vzorce, značky) - rozliší chemické zápisy prvků a sloučenin - orientuje se v periodické soustavě - rozliší kovy, polokovy, nekovy - uvede vlastnosti a použití vybraných kovů - uvede vlastnosti a použití významných nekovů - uvede vlastnosti a použití vodíku	Prvky - názvy a značky vybraných prvků vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě, protonové číslo chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	OSV -1-10 EV -1-4
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	- vysvětlí pojem: chemické reakce, chemické rovnice, reaktanty, produkty, chemický rozklad, slučování - upraví zápis chemického děje na chemickou rovnici - uvede využití významných slitin v praxi - objasní pojmy anion, kation	Chemické reakce zákon zachování hmotnosti chemické rovnice látkové množství molární hmotnost	OSV -1-10 EV -1-4

	• zapíše schéma vzniku iontů • vysvětlí umístění prvků v periodické soustavě, objasní periodický zákon • vyhledá hodnoty elektronegativity v tabulkách • určí typ vazby v jednoduchých sloučeninách		
• porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• používá oxidační čísla k psaní a čtení vzorců dvouprvkových sloučenin • popíše vznik, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných dvouprvkových sloučenin	Anorganické sloučeniny Oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů kyseliny a hydroxidy- kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů Soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	OSV -1-10 EV -1-4
• orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi, poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	• vysvětlí pojem indikátor a uvede příklady • sleduje průběh neutralizace vybraných hydroxidů a kyselin a zapíše chemickou rovnici, objasní obecný princip neutralizace • uvede příklady využití neutralizace v běžném životě	Kyselost a zásaditost vodných roztoků, Indikátory Neutralizace	OSV -1-10 EV - 1-4

Chemie – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
• aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• uvede faktory ovlivňující průběh chemické reakce • aplikuje zákon zachování hmotnosti	Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí- teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
• zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	• vysvětlí pojmy hoření, oxidace, hořlaviny, teplota vznícení • vyjmenuje příklady fosilních a vyráběných paliv, porovná jejich výhřevnost s použitím grafu • vysvětlí využití fosilních paliv, uvede využití produktů v běžném životě a průmyslu	Paliva- ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	EV – 2 F – teplo Z – ložiska uhlí Př – vznik uhlí

zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie	• uvede základní frakce destilace ropy a jejich využití • zhodnotí spalování přírodních a vyráběných paliv z hlediska péče o životní prostředí		
• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• vysvětlí princip hašení • uvede běžně používané hasící prostředky	Hořlaviny- význam tříd nebezpečnosti	OSV – 5,10
• rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• objasní vlastnosti uhlíku v organických sloučeninách – čtyřvaznost, typy řetězců, typy vazeb, typy vzorců • charakterizuje areny, vysvětlí pojem benzenové jádro • uvede příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	Uhlovodíky- příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků	Př – organické látky-stavební jednotky organismů, hubení škodlivého hmyzu M – geometrické tvary
• rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	• příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	Deriváty uhlovodíků- příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	OSV – 1-11 Z – textilní průmysl v ČR Vko – alkoholismus
• uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	• zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	Přírodní látky- zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	
• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• využije poznatky o chemii a výrobcích s ohledem na své zdraví a ochranu životního prostředí	Chemie a společnost Uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin Chemický průmysl v ČR- výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze	EV –1-4
• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• průmyslová hnojiva • tepelně zpracovávané materiály- cement, vápno, sádra, keramika • plasty a syntetická vlákna- vlastnosti, použití, likvidace • detergenty, pesticidy a insekticidy • hořlaviny- význam tříd nebezpečnosti • léčiva a návykové látky	Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály- cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna- vlastnosti, použití, likvidace Detergenty, pesticidy a insekticidy Hořlaviny- význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky	Př – hnojení půdy Z – průmysl v ČR Vko – drogová závislost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

8. ročník

Žák dle svých schopností:

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - rozpozná přeměny skupenství látek
rozpozná přeměny skupenství látek

	CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
9. ročník	CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.6.3 Přírodopis - Př

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Přírodopis se snaží se o podchycení a rozvíjení zájmu žáků o přírodu a přírodniny. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům. Umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, které má vliv na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku. Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích. Seznamuje žáka se stavbou živých organismů. Přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. až 8. ročníku je dotován 2 vyučovacími hodinami týdně, v 9. ročníku pouze 1 vyučovací hodinou týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce jsou využívány různé formy a metody práce, jsou zařazovány podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Žáci tedy pracují frontálně s demonstračními pomůckami i skupinově. Chodí na krátkodobé vycházky zaměřené na pozorování a zabývají se krátkodobými projekty na dané téma.

Vzdělávací obor Přírodopis rozvíjí:

Kompetence k učení tím, že

- učitel zadává samostatnou práci, doporučuje další studijní zdroje a tím vede žáky k samostatnosti a aktivitě při učení
- vedeme žáky k kritickému hodnocení věrohodnosti jednotlivých informačních zdrojů
- učitel vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědě a poznávání.

Kompetence k řešení problémů tím, že

- při výuce žákům umožňuje samostatně hledat a nacházet novými přístupy nová řešení a závěry pouhým pozorováním svého okolí

Kompetence komunikativní tím, že

- dovoluje otevřenou komunikaci o biologických souvislostech
- pro ucelení vědomostí nutí využívat všechny dostupné komunikační technologie (tisk, televizi, internet)

Kompetence sociální a personální tím, že

- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské tím, že

- učitel je svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem

Kompetence pracovní tím, že

- umožňuje pracovat v rámci výuky s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých i neživých organismů
- dlouhodobějšími projekty žáky připravuje na soustavný celoživotní pracovní proces

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Přírodopis – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
• Žák: • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	• Žák dle svých schopností: • pochopí vznik a vývoj Země • osvojí si teorie vzniku planety Země	Vznik a vývoj Země jako celku Vznik a vývoj Země Vznik a vývoj atmosféry	Z – Země a lidé, zemský povrch a podnebí, ovzduší, počasí, vodstvo

	naučí se princip fotosyntézy a vznik kyslíku		
rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- popíše vznik Země, chemickou a biologickou evoluci - osvojí si základní fyziologické děje v buňce - rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití	Organické a anorganické látky Vznik a projevy života Výživa Dýchání Růst Rozmnožování Vývin Projevy života	EV – 4
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- pochopí rozdíl mezi bakterií a virem - vymezí nebezpečí virových a bakteriálních onemocnění - rozliší nemoci způsobené viry a bakteriemi - osvojí si prevenci virových a bakteriálních onemocnění - uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Viry Výskyt Význam Praktické využití Bakterie Výskyt Význam, Praktické využití	EV – 1-4
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - určí nejedovatější houbu - popíše účinky jedovatých hub na lidský organismus	houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy □ houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami líšejníky – výskyt a význam	PČ – první pomoc při otravě houbami
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	- charakterizuje danou skupinu organismů - třídí organismy do skupin podle klíčů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní	Systematické skupiny Význam a zásady třídění organismů Stavba těla a funkce jednotlivých částí Vývoj, rozšíření a význam Vývin, vybraní zástupci Systém, zařazení do systému Prvoci Žahavce Ploštěnci Hlísti Měkkýši Plži Mlži Hlávonožci	Vv – grafika – pavučina

	jejich způsob života a přizpůsobení daného prostředí • pochopí tvorbu názvosloví • rozlišuje vnitřní a vnější parazity • podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce • pochopí vývojové zdokonalení stavby těla • rozlišuje vodní a suchozemské druhy • rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků • rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou • orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce • rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	Kroužkovci Mnohoštětinatci Klasovci Pijavice Členovci: Pavoukovci, Hmyz Pavoukovi – klepítkatci Pavouci, Sekáči, Štíři, Roztoči, Koryši, Žábronožky, Lupenonožci, Klanonožci, Rakovci Mnohonožky, Stonožky, Chvostoskoci Hmyz Proměna dokonalá a nedokonalá N – Jepice, Vážky, Švábi, Kudlanky, Škvoři, Rovnokřídli, Strašilky, Stejnokřídli, Ploštice D – Sítokřídli, Chrostíci, Motýli, Dvoukřídli, Blechy, Blanokřídli, Brouci Ostnokožci Hvězdice, Hadice, Ježovky, Sumýši	
• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • aplikuje praktické metody poznávání přírody	• pochopí nebezpečí jedovatých a jinak nebezpečných druhů živočichů pro člověka • naučí se obraně před roztoči, endoparazity a hmyzem • zhodnotí pozitivní a negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu • ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Ochrana osobního bezpečí při pohybu ve volné přírodě Projevy chování živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů Praktické metody poznávání přírody, pozorování lupou, mikroskop, atlasy rostlin a hub	EV – 1-4 Ch – insekticidy

Přírodopis – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
• Žák: • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	• Žák dle svých schopností: • vysvětlí význam a zásady třídění organismů • vymezí jednotlivé taxonomické jednotky • pochopí vznik a vývoj Země	Třídění organismů	OSV – 1-5

• porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• porovná vnější a vnitřní stavbu strunatců a nižších živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci a ontogenetický vývoj jednotlivých orgánů • rozdělí zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování • vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí	Systematické skupiny Význam a zásady třídění organismů Stavba těla a funkce jednotlivých částí Vývoj, rozšíření a význam Významní zástupci Systém, zařazení do systému	VEGS – 1 EV – 1-4 D – rybníkářství v Čechách
• rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	• objasní význam mihulí pro určení čistoty vod • vysvětlí význam žraloka v potravním řetězci • pozná vybrané zástupce ryb • rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby • vymezí zástupce tažných a přezimujících ptáků • popíše vnější a vnitřní stavbu těla živočichů • vysvětlí funkce jednotlivých orgánů • určí základní znaky savců	Strunatci: podkmen obratlovci Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci Savci Charakteristika, zástupci, význam	EV – 3-4 Z – cesty ptáků
• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	• ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Savci Charakteristika, zástupci, význam	
• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• popíše možnosti přizpůsobení prostředí	Přizpůsobení prostředí	
• porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	• vysvětlí vývoj rostlin • rozliší nižší a vyšší rostlinu • vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod)	Vývoj rostlin Přechod rostlin na souš Stavba rostlinného těla Kořen, stonek, listy, květ, plod, semeno	EV – 2-4

odvodí na základě porovnání uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- určí jednotlivé části rostlin, jejich modifikace - pochopí funkci jednotlivých pletiv	Rostlinná pletiva	OSV – 10 VEGS - 1
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklad - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - vymezí významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je rozřadit	Vyšší rostliny Rostliny výtrusné Mehorosty Kapařorosty Plavuně, Přesličky, Kapařorosty Nahosemenné rostliny Primitivní nahosemenné Jehličnany Krytosemenné rostliny Jednoděložné Dvouděložné	EV – 1,2 VEGS – 1,2 EV – 3,4 Čj – vyhledávání v rejstřících
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vyjmenuje základní rostlinné fyziologické procesy - popíše jednotlivé základní fyziologické procesy - najde souvislosti mezi těmito procesy a pěstováním rostlin	Fyziologie rostlin Základní principy fotosyntézy Dýchání Růst Rozmnožování	F – tlaky uvnitř rostlin Ch – cytrátový cyklus, dýchání
aplikuje praktické metody poznávání přírody	- vymezí význam lesa a způsoby jeho ochrany - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - chová se v přírodě optimálně - pomocí klíče určuje rostliny - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Ekosystém louky Ekosystém lesa Výcházka do přírody Pozorování lupou, mikroskopem, využívání atlasů rostlin, tvorba herbáře	EV – 1-4

Přírodopis – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- Žák dle svých schopností: - dokáže vysvětlit rozdíl mezi chováním sociálním, komfortním, rozmnožovacím a obranným - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	Etologie Typy chování	OSV – 6-9
uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	- vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismů - objasní rozdíl mezi tělní a pohlavní buňkou	Biologie člověka Základy genetiky Dědičnost a proměnlivost organismů, podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	EV – 2
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - zařadí člověka do systému živočišné říše - charakterizuje biologické znaky lidského a živočišného organismu - orientuje se ve vývoji člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí po stáří - uvede charakteristické změny v jednotlivých etapách života	Vývoj člověka Fylogeneze a ontogeneze člověka	MKV – 1-5 D – vývoj člověka

určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - vymezí stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - zvládne vyjmenovat orgánové soustavy lidského těla a jejich základní funkce - vymezí význam soustav tvořících oporu těla a umožňujících pohyb - pojmenuje základní kosti a svaly - vysvětlí, jak tělo získává energii - pojmenuje a popíše části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve - vymezí soustavu srdce a druhy cév - vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - vymezí význam a stavbu kůže a jejích vlastností - vymezí stavbu nervové soustavy a její základní části (neuron, axon, dendrit, synapse) - popíše činnost nervové soustavy - popíše části mozku a jejich funkci - vysvětlí reflexní oblouk a původ reflexů - vymezí stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí, jejich propojení s nervovou soustavou - pochozí význam kůže a jejích receptorů - rozlišuje nejdůležitější hormony lidského těla, místo vzniku a jejich vliv na řízení lidského organismu - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce	Buňky, tkáně, orgány Anatomie a fyziologie Soustava opěrná a svalová Energie Trávicí soustava Dýchací soustava Tělní tekutiny Oběhová soustava Soustava vylučovací Soustava kožní Nervová soustava Smyslové orgány Žlázy s vnitřní sekrecí Rozmnožování Pohlavní soustava	VEGS – 1,2 EV – 1-4 MKV – 1-5 Tv – význam posilování, udržování kondice Ch – aerobní procesy, oxidace, F – zákon zachování energie, přeměna energie Ch – cukry, tuky, bílkoviny, oxidy a spalování
---	---	--	--

objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří a léčby	- vysvětlí způsob oplození - pochozí jak fyzický tak psychický vývoj jedince - popíše vznik a vývin jedince	Ontogeneze člověka	VEGS – 1
rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- pochozí rozlišit příčiny běžných onemocnění pohybové, trávicí, dýchací, oběhové, vylučovací, kožní, nervové a pohlavní soustavy a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - seznámí se s prevencí - vymezí vliv vnějšího prostředí a životního stylu na zdraví člověka - vyjmenuje návykové látky a popíše jejich nebezpečí	Člověk a zdraví Choroby Prevence Epidemie Nemoci, úrazy	Vz – sexualita, pohlavně přenosné choroby Vz – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka	Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	
Aplikuje praktické metody poznávání	využívá metody poznávání	Praktické metody: mikroskop, tlakoměr, měření tepové frekvence, smysly	

Přírodopis – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- Žák dle svých schopností: - vysvětlí teorii vzniku Země - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	Země – vznik a stavba vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Geologické děje vnitřní – příčiny a důsledky Geologické děje vnější - příčiny a důsledky	OSV – 1-5 Z – planeta Země – stavba
rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - vymezí význam některých důležitých nerostů (руды) - pomocí atlasů a školních sbírek určí nerosty a umí je zařadit do skupiny	Petrologie – horniny Vlastnosti, vznik, využití a praktický význam Horniny vyvřelé Horniny usazené Horniny přeměněné Mineralogie Nerost, hornina, krystal Ložiska Třídění nerostů Vlastnosti chemické a fyzikální	VEGS – 1,2 EV - 2 D – využívání hornin jako stavebního kamene v minulosti F,Ch – terminologie, rozpustnost Ch – chemické vzorce, značky prvků

	• pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny		
• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických jevů • popíše druhy zvětrávání • popíše vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) • vysvětlí pojem glaciální relikť • na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	Geologické děje vnitřní – příčiny a důsledky Magmatismus Zemětřesení Geologické děje vnější - příčiny a důsledky Zvětrávání Eroze Činnost ledovců	MKV – 5 Z – vznik pohoří, pohoří v ČR a na světě
• rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	• orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) • rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí • uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce • vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy	Ekologie Základní ekologické pojmy Typy krajiny Funkce krajiny Tvorba krajiny a reliéfu Ochrana ovzduší Půda – složení, vlastnosti a význam	EV – 1-4 VEGS – 1-3
• vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	• vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	Vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystém	

• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• sleduje aktuální stav životního prostředí • chápe principy trvale udržitelného rozvoje • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • orientuje se v globálních problémech biosféry • pochopí princip a význam třídění odpadů a jejich další zpracování • osvojí si možnosti zamezení úniku skleníkových plynů do atmosféry	Člověk a životní prostředí Vliv člověka na životní prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu Význam vody a teploty prostředí pro život Ochrana a využití přírodních zdrojů Význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EV – 1-4 VEGS – 1-3 Ch – nebezpečné chemické látky pro životní prostředí
• uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí	• pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	Vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	
• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Ochrana přírody a životního prostředí	EV – 1-4 Ch – nukleové kyseliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. ročník	Žák dle svých schopností: pochopí vznik a vývoj Země osvojí si teorie vzniku planety Země naučí se princip fotosyntézy a vznik kyslíku osvojí si základní fyziologické děje v buňce vymezí základní projevy života, uvede jejich význam, vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam pochopí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním pochopí rozdíl mezi bakterií a virem vymezí nebezpečí virových a bakteriálních onemocnění rozliší nemoci způsobené viry a bakteriemi osvojí si prevenci virových a bakteriálních onemocnění charakterizuje danou skupinu organismů třídí organismy do skupin podle klíčů porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení daného prostředí pochopí tvorbu názvosloví rozlišuje vnitřní a vnější parazity podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce pochopí vývojové zdokonalení stavby těla rozlišuje vodní a suchozemské druhy podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce
------------------	---

	rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce pochopí nebezpečí jedovatých a jinak nebezpečných druhů živočichů pro člověka naučí se obraně před roztoči, endoparazity a hmyzem zhodnotí pozitivní a negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu vysvětlí vývoj rostlin rozliší nižší a vyšší rostlinu vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) zná příklady výtrusných rostlin rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, lišejníky – význam a výskyt
7. ročník	vymezí základní projevy života, uvede jejich význam, vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam pochopí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním pochopí rozdíl mezi bakterií a virem vymezí nebezpečí virových a bakteriálních onemocnění rozliší nemoci způsobené viry a bakteriemi osvojí si prevenci virových a bakteriálních onemocnění charakterizuje danou skupinu organismů třídí organismy do skupin podle klíčů porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení daného prostředí pochopí tvorbu názvosloví rozlišuje vnitřní a vnější parazity pochopí vývojové zdokonalení stavby těla rozlišuje vodní a suchozemské druhy vysvětlí vývoj rostlin rozliší nižší a vyšší rostlinu vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) zná příklady výtrusných rostlin vybrané zástupce rozlišuje na mechorostry a kaprad'orosty vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin
8. ročník	zařadí člověka do systému živočišné říše orientuje se ve vývoji člověka objasní rozdíl mezi tělní a pohlavní buňkou vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus vymezí stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla zvládne vyjmenovat orgánové soustavy lidského těla a jejich základní funkce pojmenuje základní kosti a svaly pojmenuje a popíše části dýchací soustavy

	popíše složení krve a funkci jednotlivých částí krve vymezí soustavu srdce a druhy cév vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy vymezí význam a stavbu kůže a jejích vlastností vymezí stavbu nervové soustavy a její základní části (neuron, axon, dendrit, synapse) popíše části mozku a jejich funkci vysvětlí reflexní oblouk a původ reflexů vymezí stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí, jejich propojení s nervovou soustavou pochopí význam kůže a jejích receptorů rozlišuje nejdůležitější hormony lidského těla, místo vzniku a jejich vliv na řízení lidského organismu popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy vysvětlí způsob oplození pochopí příčiny onemocnění pohybové, trávicí, dýchací, oběhové, vylučovací, kožní, nervové a pohlavní soustavy seznámí se s prevencí vymezí vliv vnějšího prostředí a životního stylu na zdraví člověka vyjmenuje návykové látky a popíše jejich nebezpečí
9. ročník	vysvětlí teorii vzniku Země rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) rozliší prvky souměrnosti krystalu orientuje se ve stupnici tvrdosti podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty vymezí význam některých důležitých nerostů (rudy) pomocí atlasů a školních sbírek určí nerosty a umí je zařadit do skupiny rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů uveďte konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických jevů popíše druhy zvětrávání popíše vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) vysvětlí pojem glaciální relikt rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí uveďte konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uveďte konkrétní příklady parazitismu a symbiózy sleduje aktuální stav životního prostředí chápe principy trvale udržitelného rozvoje rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie orientuje se v globálních problémech biosféry pochopí princip a význam třídění odpadů a jejich další zpracování osvojí si možnosti zamezení úniku skleníkových plynů do atmosféry vymezí pojem gen, křížení a genové inženýrství pochopí genetiku jako moderní disciplínu vysvětlí genové inženýrství a jeho rizika využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu – pozorování lupou, mikroskopem, určování podle klíče, atlasu

5.6.4 Zeměpis - Z

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Je v něm integrováno všech šest průřezových témat z RVP ZV. Tento vzdělávací obor je úzce propojen s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, tedy s Fyzikou, Chemií, Přírodopisem a dále s Dějepisem a Výchovou k občanství. Žáci se tak učí pracovat s různými zdroji informací.

V poznatkové části získávají základní informace o Zemi jako vesmírném tělese, o znázorňování zemského povrchu, seznamují se s glóblem a mapami. Seznamují se s přírodními, společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními poměry jednotlivých oblastí naší republiky a do určité míry i ostatních oblastí světa. V tematických celcích zaměřených na makroregiony světa se seznámí se současnými globálními problémy lidstva. Získají poznatky o krajině a životním prostředí, učí se pracovat s mapami a plány, pracují se statistickými údaji a učí se získávat a třídit informace z jiných zdrojů. Poznání je založeno na pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Seznámí se s příčinami různých přírodních procesů, které mají vliv na ochranu zdraví, životů, prostředí a majetku. Učí se komunikovat s lidmi a spolupracovat s žáky v týmu, hledat cestu k úspěšnému řešení problémů, obhajovat výsledky své práce, chápat pojmy demokracie a morálky. Žáci jsou vedeni k vytváření kladných postojů ke vzdělávání.

Předmět Zeměpis umožňuje žákům orientovat se v současném světě a problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Zeměpis se vyučuje v 6. a 7. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět Zeměpis nabízí ve školní praxi uplatnění širokého spektra tradičních, méně tradičních i inovačních metod, forem, technik a postupů při výuce. Základem je použití tradičních pomůcek (glóbus, kompas, busola, nástěnné mapy, atlasy, audiovizuální materiály, animované počítačové sekvence) během frontální výuky. Dále se uplatňují kooperační formy výuky ve dvojicích či skupinách a různé individuální formy výuky. Mohou být uplatněny i netradiční formy práce – integrované (mezipředmětové) postupy, problémové pojetí výuky, debaty, plánovací hry, školní diskuse, schematické nákresy krajiny, volné asociace při řešení problémových úloh, školní zeměpisné projekty i terénní výuka. Během těchto činností se žáci učí pronikat do otázek týkajících se prostorového upořádání světa, rozšíření objektů a jevů a procesů (Proč je to tam? Jak to vzniklo? Jaké mají objekty znaky a vlastnosti? Jak fungují? Jaký mají vliv na okolí?) a zároveň na tyto otázky nacházet odpovědi.

Žáci se učí data a informace vyhledávat samostatně v tisku, na internetu, v odborných příručkách, encyklopediích či jiných zdrojích. Získaná data se učí vyhodnotit, zpracovat formou referátů či rešerší. Učí se propojovat získané vědomosti, hledat možná řešení a vyjadřovat vlastní názor. Didaktické

techniky tohoto předmětu usilují o motivaci žáků k dalšímu učení a ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací. Žáci jsou vedeni k jasnému, zřetelnému a srozumitelnému vyjadřování svých vědomostí, názorů a postojů. Jsou vedeni i k utváření pozitivního vztahu ke společenskému a pracovnímu prostředí, k vlastnímu zdraví a zdravému životnímu stylu rozvojem kompetencí.

Kompetence k učení:

- třídí a vyvozuje obecně platné závěry zejména na základě informací získaných při práci s mapou
- aktivně a samostatně vyhledává aktuální informace a zapojuje se do výuky v hodinách zeměpisu
- využívá více možností řešení při zpracování úkolu a dochází různými cestami ke správnému řešení
- aktivně hodnotí svoji práci a učí se z vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů:

- k řešení problémů využívá dříve získaných zkušeností nebo hledá nová řešení
- ověřuje správnost svých výsledků
- využívá svých předností při řešení zadaných problémů ve skupinové práci i při řešení samostatných úkolů

Kompetence komunikativní:

- aktivně komunikuje při skupinové práci a snaží se společně hledat řešení zadaných problémů
- užívá správného odborného názvosloví
- prezentuje výsledky své práce, aktivně odpovídá na otázky, je ochoten oponovat a přijmout kritiku své práce

Kompetence sociální a personální

- je schopen být odpovědný za práci celé skupiny a prosazovat ve skupině svůj názor
- chová se podle pravidel slušného chování
- pomáhá slabším členům skupiny při pochopení a zpracování zadaného úkolu
- respektuje názory druhých, dokáže se od nich poučit, aktivně argumentovat a obhajovat svůj názor

Kompetence občanské

- chrání zdraví své i svých spolužáků, v případě úrazu jim pomůže nebo zavolá dospělého
- zná pravidla, jak udržovat kvalitní životní prostředí, jak chránit přírodu

Kompetence pracovní

- svědomitě vykonává zadanou práci a hodnotí výsledky své práce i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru:

Zeměpis – 6. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	- Žák dle svých schopností: - zvládá přiměřeně organizaci práce s třídění materiálů při práci s učebnicí, atlasem, mapami a plány - vyhledává informace z různých zdrojů – časopisy, encyklopedie, internet	Komunikační geografický a kartografický jazyk Vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy Základní topografické útvary Důležité body, Výrazné liniové– čárové útvary Plošné tvary a jejich kombinace Hlavní kartografické produkty: plán, mapa Jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky Statistická data a jejich grafické vyjádření Tabulky, Základní informační geografická média a zdroje dat	OSV – 1,5,8,9,10 MV – 1,2 Ikt – využití zdrojů z internetu, vyhledávání Čj – komunikativní výchova, řečové dovednosti M – práce s daty
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	- rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu - chápe způsob znázornění výškopisu a polohopisu na mapách - charakterizuje vysvětlivky – značkový klíč map a v souvislosti s tím s porozuměním pracuje s pojmy: výškopis, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, hloubnice, polohopis, smluvené značky	Geografická a kartografická topografie Glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; Měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	MV – 1,3,5 Ikt – využití zdrojů z internetu, vyhledávání, zpracování a využití informací M – převody jednotek – měřítko map a plánů

• prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	• posoudí postavení Země ve vesmíru, tvar a rozměry Země • objasní důsledky pohybů Země kolem zemské osy a kolem Slunce pro život na Zemi, pro střídání dne a noci a střídání ročních období • v činnostech prokazuje porozumění pojmům: glóbus, měřítko glóbu, poledníky, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžky, zeměpisná síť, zemský rovník, nadhlavník, obratníky, polární kruhy, letní slunovrat, zimní slunovrat, jarní rovnodennost, podzimní rovnodennost, polární den, polární noc, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka, zeměpisná šířka, časová pásma, smluvený čas, datová mez • vysvětluje délku dnů a nocí na Zemi v závislosti na zeměpisné šířce a pravidelné střídání ročních období v mírných podnebných pásmech	Země jako vesmírné těleso Tvar, velikost a pohyby Země střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	EV –3,4 F – hvězdy, měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce Př – vznik a stavba Země Vo – smluvní čas, globalizace F – sluneční soustava, hvězdy, pohyby těles, gravitační síla D – nejstarší civilizace, středověké představy o vesmíru
• rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	• vysvětluje s porozuměním pojem geografická (krajinná) sféra jako soubor všech krajín na zemském povrchu tvořený přírodou a lidskou společností a výsledky její činnosti • určuje jednotlivé složky přírodní sféry • orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře, v rozložení prvků litosféry: objasňuje s porozuměním stavbu zemského tělesa, dna oceánů, proces zemětřesení a sopečné činnosti, vznik pohoří, proces zvětrávání, činnost větru a působení povrchové tekoucí vody, ledovců a ledu na utváření zemského povrchu • orientuje se v objektech, jevech a procesech v atmosféře a v rozmístění prvků atmosféry, pracuje s porozuměním s pojmy: počasí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře, tlak vzduchu, proudění vzduchu, podnebí, podnebné pásy na Zemi, vítr, pasáty, monzuny, ochrana ovzduší • orientuje se v objektech, jevech a procesech a rozložení prvků v hydrosféře, pracuje s porozuměním s pojmy: oceány a moře, pohyby mořské vody, voda na pevnině, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, prameny, bezodtoké oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže • orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků pedosféry, používá s porozuměním pojmy: složení půdy, půdní profil,	Krajinná sféra přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně	EV – 1,2,3,4 Př – vývoj zemské kůry, půdy F – atmosférický tlak, jeho měření, skupenství látek, teplota a její změna M – racionální čísla

	humus, matečná hornina, typy a struktura půd, eroze a úbytek půd, význam a ochrana půd • orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků biosféry v geografických šířkových pásmech na Zemi, určuje, lokalizuje a s porozuměním charakterizuje tato pásma na mapách (tropické lesy, savany, pouště a polopouště, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundra a lesotundra)		
• porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	• určuje a vyhledává na mapách podnebné pásy na Zemi: tropický pás, subtropické pásy, mírné pásy, polární pásy • objasňuje elementárním způsobem planetární oběh vzduchu v atmosféře, vytvořit si představu o vlivu teploty a tlaku vzduchu na proudění vzduchu z oblastí vyššího tlaku do oblastí nižšího tlaku vzduchu • vyhledává na mapách světové oceány, nejvýznamnější světová moře, řeky, jezera a největší přehradní nádrže, nejrozsáhlejší pevninské ledovce a bezodtokové oblasti • lokalizuje na mapách přibližný rozsah nejvýznamnějších půdních typů a charakterizuje jejich hospodářské využití • objasňuje uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země a vlivy člověka na přírodní prostředí	Krajinná sféra přírodní sféra, složky a prvky přírodní sféry, společenská a hospodářská sféra Systém přírodní sféry na planetární úrovni geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni přírodní oblasti	EV – 1,2,3,4 Př – vnější a vnitřní geologické procesy, podnebí a počasí ve vztahu k životu, ochrana přírody a životního prostředí organismy a prostředí F – souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	• zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi • objasní pojmy porodnost, úmrtnost a přirozený přírůstek • porovná očekávanou délku života vyspělých a méně rozvinutých zemí a vysvětlí příčiny rozdílů • argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím • rozlišuje pojmy národ a národnost • zařazuje hlavní světové jazyky do jazykových skupin • rozliší vybrané formy písma (latinka, azbuka, obrázkové formy) • objasní pojmy: světová náboženství, monoteismus, polyteismus	Obyvatelstvo světa základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	EV – 1,2,3,4 MKV – 3,4 VEGS – 1,2 VDO – 4 Vo – člověk ve společnosti D – počátky lidské společnosti, křesťanství a středověká Evropa
• posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje	• rozlišuje sídla podle velikosti a uvádí konkrétní příklady z místního regionu • vysvětlí pojem urbanizace	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary správní oblasti, kraje, města, aglomerace	EV – 1,3,4

obecné základní geografické znaky sídel			
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- uvádí kritéria pro porovnávání hospodářství a společenské vyspělosti zemí - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva - specifikuje jednotlivá podnebná pásma s pomocí reprezentativních pěstovaných zemědělských plodin - lokalizuje v mapách hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat - lokalizuje dva hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství – severské jehličnaté lesy a jádra tropických lesů	Světové hospodářství sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	VEGS – 2 EV – 1,2,3,4 Vo – stát, hospodářství a právo, mezinárodní vztahy, globální svět Ch – chemie a společnost Př – základy ekologie, organismy a prostředí
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- vysvětlí základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví - vymezí v mapách hlavní oblasti těžby surovin a rozmístění průmyslové výroby - rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace a podle druhu dopravního prostředku - rozlišuje výrobní a nevýrobní služby - hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí světa - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu	Světové hospodářství územní dělba práce	VEGS – 1,2,3 OSV – 6,7,8 Vo – kulturní život F – energie Ch – chemický průmysl, bezpečnost práce, mimořádné události
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu (pevniny, oceány, moře), ve vztahu k přírodě (přírodní sféra) a ve vztahu k lidské společnosti (společenská a hospodářská sféra) - rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajin	Krajina přírodní a společenské prostředí, typy krajin	EV – 2,4
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- zvládá pohyb ve městě i v terénu - zná zásady bezpečného chování v přírodě - má základní znalosti jednání související s mimořádnými událostmi (požár, únik toxických látek, nebezpečí na horách, živelné pohromy – povodně, zemětřesení aj.)	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

Zeměpis – 7. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

Žák: • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• Žák dle svých schopností: • charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit ve vybraných světových makroregionech • vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti vybraných světových makroregionů, určí nejvýznamnější státy těchto oblastí, hlavní koncentrace obyvatelstva, hospodářské oblasti, určí a vyhledá hlavní a nejvýznamnější města	Světadíly, oceány, makroregiony světa určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Modelové makroregiony: subsaharská Afrika, region MENA, jižní Asie, jihovýchodní Asie, východní Asie, severní a střední Asie, Latinská Amerika, Severní Amerika, Austrálie a Oceánie	OSV – 1,2,3,4 VEGS – 1,2,3 EV – 1,2 Čj – jazykové oblasti Ameriky D – modernizace společnosti Vo – globální svět, kulturní oblasti a životní styl
---	---	---	--

• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• porovná rozlohu vybraných světových makroregionů • uvede a vyhledá na mapách významné oblasti koncentrace obyvatelstva, zemědělské a průmyslové oblasti vybraných světových makroregionů, hlavní města a nejvýznamnější města • vyhledá na mapách a charakterizuje významné oblasti koncentrace obyvatelstva, hlavní průmyslové a zemědělské oblasti, určí a vyhledá hlavní a největší města vybraných států • posoudí aktuální demografickou, politickou a hospodářskou pozici vybraných světových makroregionů • v tematických mapách vyhledá informace týkající se přírodních, společenských i hospodářských poměrů vybraných světových makroregionů • objasní aktuální politické a hospodářské postavení ve vybraných světových makroregionech ve světě • vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu ve vybraných světových makroregionech, posoudí přírodní a společenské činitele cestovního ruchu v těchto územích • v tematických mapách vyhledá informace týkající se přírodních, společenských i hospodářských poměrů vybraných světových makroregionů	Světadíly, oceány, makroregiony světa určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Modelové makroregiony: subsaharská Afrika, region MENA, jižní Asie, jihovýchodní Asie, východní Asie, severní a střední Asie, Latinská Amerika, Severní Amerika, Austrálie a Oceánie	OSV – 1,2,8,9,10 VEGS – 1,2,3 MKV – 1,2,3,4 VDO – 1,2,3 D – nejstarší civilizace, objevy a dobývání, zámořské objevy
• zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• popíše základní etapy a události v historii osídlování vybraných světových makroregionů • zdůvodní mimořádné hospodářské postavení významných států ve vybraných světových makroregionech, charakterizuje hospodářský rozvoj nově industrializovaných zemí vybraných světových makroregionů • zhodnotí přehledně aktuální stav ve vybraných světových makroregionech životního prostředí v jednotlivých zeměpisných oblastech ve vybraných světových makroregionech a místní rizikové faktory ovlivňující životní prostředí	Světadíly, oceány, makroregiony světa určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Modelové makroregiony: subsaharská Afrika, region MENA, jižní Asie, jihovýchodní Asie, východní Asie, severní a střední Asie, Latinská	EV – 1,2,3 MV – 1,2 Př – ochrana přírody a životní prostředí, využívání přírodních zdrojů v jednotlivých oblastech světa

		Amerika, Severní Amerika, Austrálie a Oceánie	
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vyhodnotí dopad činnosti člověka na životní prostředí	přírodní a společenské prostředí vztah přírody a společnosti udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva Modelové makroregiony: subsaharská Afrika, region MENA, jižní Asie, jihovýchodní Asie, severní a střední Asie, Latinská Amerika, Severní Amerika	
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	se zorientuje v terénu s využitím mapy, kompasu, či mapových aplikací	orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	vytváří mentální mapy lokalit	jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	

Zeměpis – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- Žák dle svých schopností: - charakterizuje polohu, rozlohu, členitost, pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit ve vybraných světových makroregionech - vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé zeměpisné oblasti vybraných světových makroregionů, určí nejvýznamnější státy těchto oblastí - určí a vyhledá na mapách jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti vybraných světových makroregionů, hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství - vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí vybraných světových makroregionů, hlavní a největší města těchto států	Světadíly, oceány, makroregiony světa určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Modelové regiony světa: regiony Evropy – západní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, střední Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa	OSV – 1,2,3,4 VEGS – 1,2,3 EV – 1,2 Čj – jazykové oblasti Ameriky D – modernizace společnosti Vo – globální svět, kulturní oblasti a životní styl
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	- objasní aktuální politické a hospodářské rozdělení vybraných světových makroregionů - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu ve vybraných světových makroregionech, posoudí přírodní a společenské činitele cestovního ruchu v těchto územích - v tematických mapách vyhledá informace týkající se přírodních, společenských i hospodářských poměrů ve vybraných světových makroregionech	Světadíly, oceány, makroregiony světa určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Modelové regiony světa: regiony Evropy – západní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, střední Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa	OSV – 5,6,7,8 VEGS – 1,2 MKV – 1,2,3,4,5 VDO – 3,4 D – nejstarší civilizace, objevy a dobývání, zámořské objevy

zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	zhodnotí přehledně aktuální stav životního prostředí v jednotlivých zeměpisných oblastech vybraných světových makroregionů a místní rizikové faktory ovlivňující životní prostředí	Světadíly, oceány, makroregiony světa určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Modelové regiony světa: regiony Evropy – západní Evropa, severní Evropa, jižní Evropa, střední Evropa, jihovýchodní Evropa, východní Evropa	EV – 1, 2, 3, 4 MV – 1,2 Př – ochrana přírody a životní prostředí, využívání přírodních zdrojů v jednotlivých oblastech světa
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vyhodnotí dopad činnosti člověka na životní prostředí	přírodní a společenské prostředí vztah přírody a společnosti udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	

Zeměpis – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	- Žák dle svých schopností: - určí zeměpisnou polohu místního regionu - specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti	Místní region zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	OSV – 10
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu,	- porovnává regiony na stejné řádovostní úrovni - hodnotí region dle vybraných charakteristik	základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	OSV – 1,2,3,4 Vo – 3
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní	- určí geografickou polohu ČR a posoudí další aspekty polohy - rozliší průběh státní hranice se sousedními státy	Česká republika zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo:	OSV – 5,8 VEGS – 1,2,3 EV – 1,2,3,4

zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	• porovná rozlohu ČR s ostatními státy Evropy • s pomocí map nastíní hlavní evoluční změny a procesy probíhající na našem území od prvoroh do dnešní doby • s pomocí statistických údajů objasní hlavní trendy demografického vývoje, migrační trendy a příčiny těchto migrací v ČR • zhodnotí rozmístění obyvatelstva v ČR v souvislosti s přírodními podmínkami a dalšími faktory • pracuje se statistickými údaji: národnost, náboženství, zaměstnanost • rozděluje sídla podle určitých kritérií, uvádí příklady sídel podle funkce • člení hospodářství do jednotlivých sektorů: primér, sekundér, terciér, kvartér, nalézá souvislosti mezi sektory • zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářství • popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektrárén z ekonomických i ekologických ohledů	základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady;	MKV – 1,2,5
• lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	• lokalizuje jednotlivé jádrové oblasti ČR • rozlišuje mezi jádrem a periferií • lokalizuje s využitím mapy kraje ČR	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu	OSV – 1,9 VDO – 1,2,3,4 VEGS – 1,2,3 EV – 3,4 MV – 1,2 D – nejstarší civilizace, industrializace a její důsledky, úloha strojů v dějinách F – energie Ch – chemie a společnost; bezpečnost práce; mimořádné události, havárie chemických provozů, únik nebezpečných látek Př – základy ekologie, vliv zemědělství na životní prostředí Ch – přínos chemie pro dopravu Vo – stát a hospodářství
• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	• pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým (suverénním) státem, autonomním a závislým územím • dokumentuje vývoj a rozpad koloniálních říší • vzájemně srovnává státy podle fyzickogeografických kritérií (rozloha, poloha,	politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států	MV – 1,2,3,4,5

	členitost pobřeží) a podle společenských a hospodářských kritérií (počet obyvatel, hustota zalidnění, státní zřízení, správní členění) za použití map a geografických tabulek		
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- uvádí rozdíly mezi jednotlivými formami státního zřízení (republika, konstituční a absolutistická monarchie) - rozlišuje mezi unitárním a federativním státem - pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států světa - uvádí příklady přežívajících totalitních režimů ve světě (znaky totalitního a demokratického vládnoucího systému) - uveče názvy hlavních mezinárodních politických organizací - pojmenuje a vyhledává v mapách lokality tradičních a aktuálních konfliktů - objasní obecné příčiny ozbrojených konfliktů - zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací při řešení konfliktů	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	VDO – 3 VEGS – 1,2,3 OSV – 7 Vo – státní správa a samospráva, principy demokracie, lidská práva
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	- používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu (pevniny, oceány, moře), ve vztahu k přírodě (přírodní sféra) a ve vztahu k lidské společnosti (společenská a hospodářská sféra) - rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajin - uvádí a rozlišuje na konkrétních příkladech základní složky a prvky krajiny	Krajina a životní prostředí Krajinná sféra Fyzickogeografická sféra Socioekonomická sféra Krajinné složky, funkce a vzhled krajiny Krajina jako určitá část krajinné sféry, místní krajina Přírodní a kulturní složky a prvky Přírodní, společenské a životní prostředí Krajinotvorní činitelé a procesy Typy krajin – přírodní a kulturní	EV – 2,4
uvádí příklady účasti a působení České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	- charakterizuje přeshraniční spolupráci - popíše zapojení ČR do vybraných mezinárodních organizací - hodnotí postavení ČR ve světě	přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	EV – 1,4 VEGS – 1,3 Vo – mezinárodní vztahy; globální svět; evropská integrace a spolupráce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
6. ročník	Žák dle svých schopností: GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu POLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírody
7. ročník	REGIONY SVĚTA Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírody
8. ročník	Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
9. ročník	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, ozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ČESKÁ REPUBLIKA Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost Z-9-6-03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavost

5.7. Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova - Hv

Charakteristika vzdělávacího oboru

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Tyto vzájemně se propojující tvůrčí činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebních schopností. Žák je tak veden k uplatňování svého individuálního hlasového potenciálu, své individuální instrumentální dovednosti, své pohybové dovednosti a je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle individuálního zájmu a zaměření.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Na 1. i 2. stupni je vzdělávací obor Hudební výchova dotován jednou hodinou týdně. Jejím obsahem jsou 4 tematické okruhy: Vokální činnosti, Instrumentální činnosti, Hudebně pohybové činnosti a Poslechové činnosti.

Výuka probíhá formou běžné vyučovací hodiny, tj. 45min.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v hudební oblasti a aby s nimi dovedli zacházet. Předložíme jim dostatečné množství hudebních prožitků a snažíme se, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě. Vedeme je k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali.

Poskytneme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu hudebnímu projevu, rozvíjíme jejich tvořivost, učíme je vyjadřovat své myšlenky a dojmy.

Předvedeme dětem na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování. Na základě respektování názorů každého žáka v nich budujeme sebedůvěru.

Vysvětlíme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví a objasníme jim základní pravidla pro grafický záznam hudby.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům hudební oblasti a dovedli s nimi zacházet
- ukazuje žákům, že přehled v oblasti umění jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě, tak, aby svůj názor byli schopni obhájit
- předkládá žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytuje dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vysvětluje žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat, může být přínosem
- poskytuje dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální

Učitel:

- vysvětluje a buduje zásady chování na kulturních akcích
- předvádí dětem na příkladech z hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka buduje v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví
- buduje v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- vede žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel:

- objasňuje žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Hudební výchova – 1. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: zpívá v jednohlase	- Žák dle svých schopností: - rozpozná předvedené správné dýchání od nesprávného - zopakuje nácvik správného dýchání předvedeného učitelem - seznámí se se základy hlasové hygieny	Vokální činnosti Správné dýchání a výslovnost Rozšiřování hlasového rozsahu Hlasová hygiena	OSV – 1,2 Pr – výchova ke zdraví Vv – ilustrace písní
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	- rozlišuje rytmizaci od melodizace - deklamuje říkadla	Rytmizace, melodizace Hudební hry	OSV – 5 Čj – dramatizace říkadel
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá základní Orffovy nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje – hra na Orffovy nástroje	OSV – 3,4,9
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- vyjádří pohybem emocionální zážitek z hudby - reprodukuje pohyby při tanci či pohybových hrách	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Orientace v prostoru utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	MKV – 1,2 Tv – cvičení s hudbou
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- vyjádří vlastními slovy některé kvality tónů - upozorní na výraznou změnu v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti Kvality tónů – délka, síla, barva, výška	Vv – abstraktní vyjádření emocionálního prožitku z hudby
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- rozpozná vokální hudbu od hudby instrumentální - vyjádří vlastními slovy znaky hudebního žánru ukolébavka	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry - ukolébavka	Čj – popis hudebního nástroje Vv – výtvarné ztvárnění hudebních nástrojů

Hudební výchova – 2. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV

Žák: zpívá v jednohlase	Žák dle svých schopností: - rozpozná předvedené správné dýchání od nesprávného - vyzkouší si měkce nasazovat tón - zaznamená pomocí linky pohyb melodie - osvojí si základy hlasové hygieny	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	OSV – 1-10 Pr – výchova ke zdraví Vv – ilustrace písně
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	používá notu jako grafický znak pro tón	záznam vokální hudby zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV – 1-10 Čj – dramatizace říkadel
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- pojmenuje základní Orffovy nástroje a vysvětlí způsob jejich použití - rozpozná rytmické nástroje od nástrojů melodických - reprodukuje jednoduché motivy pomocí jednoduchých Orffových nástrojů	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	OSV – 1-10
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- vyjádří pohybem emocionální zážitek z hudby - reprodukuje pohyby při tanci či pohybových hrách	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance Orientace v prostoru utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	MKV – 1,2 Tv – cvičení s hudbou
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- sluchem rozlišuje vlastnosti tónů - rozpozná výraznou změnu v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti Kvality tónů – délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky	OSV – 1-10 Vv – abstraktní vyjádření emocionálního prožitku z hudby
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- rozlišuje u instrumentální hudby hru na bicí a dechové nástroje - rozpozná vokální hudbu od hudby instrumentální - vyjádří vlastními slovy odlišnosti mezi hudbou vokální a instrumentální - vlastními slovy popíše znaky pochodové hudby	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry – pochodová hudba	Čj – popis hudebního nástroje Vv – výtvarné ztvárnění hudebních nástrojů.

Hudební výchova – 3. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

Žák: zpívá v jednohlase	Žák dle svých schopností: - uvede klady správného dýchání a záporny nesprávného dýchání - hospodárně dýchá, zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu - měkce nasazuje tón - objasní a dodržuje zásady hlasové hygieny - zapiše rytmus jednoduché písně	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Kánon záznam vokální hudby zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně	OSV -6-9 Pr – výchova ke zdraví Vv – ilustrace písní
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	orientuje se v jednoduchém notovém zápisu písně	Záznam vokální hudby – houslový klíč, notová osnova, taktová čára, nota (hodnoty not) Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu Hudební hry	OSV – 5-9 Čj – dramatizace textů
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- rozpozná a porovná základní rozdíly mezi rytmickými a melodickými nástroji - sám zvolí doprovodný nástroj - používá souzvuk dvou tónů	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	OSV – 1-5
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- vyjádří pohybem, gesty emocionální zážitek z hudby - používá přísuvný krok - samostatně vybere správné držení rukou při jednoduchém lidovém tanci - používá dvoudobou chůzi a tanec v průpletu	taktování, pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	MKV – 1-5 Tv – cvičení s hudbou
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozlišuje vlastnosti tónů - porovná vlastnosti tónů - rozpozná a vlastními slovy popíše výraznou změnu v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti Kvality tónů – délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky	Vv – abstraktní vyjádření emocionálního prožitku z hudby
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	- rozliší hudbu určenou k slavnostním příležitostem od hudby populární - rozpozná vybrané hudební styly a žánry - vlastními slovy vyjádří pocit z poslechu znějící hudby - rozliší podle vzhledu i podle tónu nástroje strunné, dechové a bicí	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry Hudební nástroje	Čj – popis hudebního nástroje Vv – výtvarné ztvárnění hudebních nástrojů

Hudební výchova – 4. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Žák dle svých schopností: - respektuje dané zásady správného pěveckého a mluveného projevu - interpretuje a dodržuje zásady hlasové hygieny objasní důvod dodržování pravidel hlasové hygieny	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. intonace, vokální improvizace diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)	OSV – 6-9 MV – 4 Čj – dramatizace písní Vv – ilustrace písní Př – výchova ke zdraví
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- orientuje se v jednoduchém notovém (grafickém) zápisu písně - realizuje jednoduchou melodii pomocí zpěvu či tance	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků notový zápis jako opora při realizaci písně	OSV – 1-5
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- používá doprovod dvěma tóny na nástroje melodické a doprovod na nástroje rytmické - rozlišuje melodii od doprovodu - sám zvolí doprovodný nástroj	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje, reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladiček s pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	OSV – 2 Čj – popis hudebního nástroje
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozpozná dvojdílnost a trojdílnost v hudbě (a,b; a,b,a) a rondo - vlastními slovy vyjádří emocionální prožitek z poslouchané hudby	Poslechové činnosti Hudební formy (malá písňová forma, rondo, variace) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová) Interpretace hudby	VEGS – 1-3 EV – 3-4 MKV – 1-5 VI – historická období
vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- používá hru dvoutaktových meziher při zpěvu spolužáků - tvorí jednoduché přede hry, mezihry, dohry	rytmizace, melodizace, hudební improvizace tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednoduchá písňová forma (a–b)	OSV – 5

rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- rozliší melodii od doprovodu - odlišuje durový a mollový tónorod - rozpozná a upozorní na některé výrazové prostředky	Poslechové činnosti Kvality tónu – délka, síla, barva, výška Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	Čj – mluvní cvičení: vyjádření prožitku z hudby Vv – abstraktní vyjádření emocionálního zážitku z hudby
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktuje na dvě a tři doby - vyjádří pohybem, gesty emocionální zážitek z hudby - používá při jednoduchém lidovém tanci kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (např. sousedská) - realizuje hrou na tělo předvěti – závětí a celou periodu	Hudebně pohybové činnosti Taktování na dvě a tři doby Pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý a třídobý takt Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách	OSV – 10 MKV – 1-5 Tv – cvičení s hudbou

Hudební výchova – 5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Žák dle svých schopností: - respektuje a dodržuje dané zásady správného pěveckého a mluvního projevu a objasní důvod, proč tyto zásady dodržovat - interpretuje a dodržuje zásady hlasové hygieny objasní důvod dodržování pravidel hlasové hygieny	Vokální činnosti Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) Rozšiřování hlasového rozsahu Intonace, vokální improvizace Hlasová hygiena Hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas aj. Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď aj.)	OSV – 6-9 MV – 4 Čj – dramatizace písni Vv – ilustrace písni Př – výchova ke zdraví
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- orientuje se v jednoduchém notovém (grafickém) zápisu písni - vypracuje notový záznam „svých“ melodií - používá notový zápis jako oporu při realizaci písni	Orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce	OSV – 1-5

využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	- používá doprovod písní tónikou a dominantou - realizuje hru jednoduchých lidových písní na rytmické nástroje - sám zvolí doprovodný nástroj a odůvodní jeho výběr	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček s pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů aj.	OSV – 2 Čj – popis hudebního nástroje
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozpozná základní hudební formy - chápe základní společenské funkce hudby - vlastními slovy vyjádří emocionální prožitek z poslouchané hudby - vyjadřuje vlastní postoj k poslouchané hudbě - hodnotí kvalitu poslouchané hudby	Poslechové činnosti Hudební formy (malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace) Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, populární aj.) Interpretace hudby	VEGS – 1-3 EV – 3,4 MKV – 1-4 VI – historická období
vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- používá hru dvoutaktových meziher při zpěvu - při hudební improvizaci tvoří a používá jednoduché přede hry, mezihry a dohry	Instrumentální činnosti Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace	OSV – 5
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	- rozliší hudbu polyfonní a monofonní - vyjádří vlastní slovy rozdílnost mezi hudebními tělesy - rozpozná a vlastními slovy popíše některé hudební výrazové prostředky - vyjadřuje vlastní postoj k poslouchané hudbě	Poslechové činnosti Kvality tónu – délka, síla, barva, výška Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	Čj – mluvní cvičení: vyjádření prožitku z hudby Vv – abstraktní vyjádření emocionálního zážitku z hudby
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktuje na čtyři doby - vyjádří pohybem, gesty i pantomimou emocionální zážitek z hudby	Hudebně pohybové činnosti Taktování na čtyři doby Pohybový doprovod znějící hudby – čtyřdobý takt Taneční hry se zpěvem Jednoduché lidové tance Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách	MKV – 1-5 Tv – cvičení s hudbou

Hudební výchova – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti dovednosti při hudebních aktivitách	- Žák dle svých schopností: - využívá a posiluje správné pěvecké návyky - dle svých fyzických dispozic a věkových zvláštností - snaží se o kultivaci svého projevu - rozvíjí hudební sluch, rytmické, tonální i harmonické cítění	Vokální činnosti Správné pěvecké návyky: dýchání, nasazení a tvorba tónu, dynamika a hlasová hygiena Slovní a hudební rytmus Reflexe vokálního projevu Jednohlas, kánon	OSV – 1-5 MV – 4
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- orientuje se v základních hudebních pojmech - pěstuje hudební představivost a paměť - uplatňuje svůj zpěv v sólovém a sborovém projevu	Orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie Reprodukce notového záznamu Náprava hlasové nedostatečnosti Hudební nauka – F klíč, noty, pomlky, stupnice C-dur	MKV – 1-5 EV – 3-4
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- hraje na hudební nástroje a využívá je k hudební reprodukci a produkci - používá hudební značky v praxi - rozvíjí rytmické cítění - tvoří vlastní rytmické doprovody	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře Vyjádření hudebních i nehmotných představ pomocí hudebních nástrojů Hra na tělo jako rytmický doprovod	OSV – 5,9
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- přihlíží značkám hudební teorie jejich praktický význam a aplikuje je při produkci a reprodukci - zdůvodní rozčlenění jednotlivých skladeb ke stylu a žánru	Vyjádření hudebního zápisu s uplatněním představ o tempu, dynamice Uplatnění individuální instrumentální dovednosti v souborové hře	MV –1

rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- ztvární pohybem poslouchané skladby pomocí tance, gest i mimiky - prohlubuje tvořivost a hudební paměť - hudebně pohybovými hrami upevňuje - rytmické cítění	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby: taktování, taneční kroky Pohybová reakce na změny v proudu znějící hudby: tempo, dynamika, rytmus, metrum	MKV – 1,3,4 OSV – 1,2,3,10
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- aktivně vnímá znějící hudbu - poslechovými hrami procvičuje sluchové vnímání - rozvíjí hudební sluch, tonální, harmonické a rytmické cítění	Poslechové činnosti Interpretace znějící hudby – slovní charakteristika v rovinách: jaká je to hudba a proč taková je Sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě: zvukomalba, pohyb melodie	OSV – 1-5 Čj – rozvoj slovní zásoby
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- kombinuje projevy hudební i nehudební a odvodí vzájemné vztahy mezi nimi - vyhledává v naučné a odborné literatuře díla výtvarná a literární a navrhuje vztah s hudebními díly - ilustruje přiměřeně svým schopnostem poslouchanou hudbu	Činitelé hudby Dějiny hudby – počátky, chorál, románské a raně gotické období (13. století) Hudební dílo a jeho autor Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními a nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi Inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost	OSV – 7,8 EV – 3,4 VEGS – 1-3

Hudební výchova – 7. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

- Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Žák dle svých schopností: - využívá a posiluje správné pěvecké návyky dle svých fyziologických dispozic a věkových zvláštností - kultivuje svůj hudební projev - využívá svých schopností k aktivnímu vnímání a reprodukci	Vokální činnosti Správné pěvecké návyky Dýchání Nasazení a tvorba tónu Dynamika a hlasová hygiena Slovní a hudební rytmus Reflexe vokálního projevu Jednohlas Kánon	OSV – 1-5 MV – 1,4
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- orientuje se v základních hudebních pojmech - pěstuje hudební představivost a paměť - uplatňuje svůj zpěv v sólovém a sborovém projevu - aplikuje získané pěvecké návyky i v běžném mluvním projevu	Orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie Reprodukce notového záznamu Náprava hlasové nedostatečnosti Hudební nauka – takt 2/4 a 3/4, taktování, rytmus, polka x valčík	OSV – 5,8 MKV – 1-5 EV – 3,4
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- používá hudební nástroje osvojuje si základní techniky hr - zvládá reprodukci jednoduchých hudebních motivů - nástroje využívá k vyjádření vlastního hudebního prožitku - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje - seznámí se s notovým materiálem skladeb různých stylových období - rozčlení notový zápis na základní hudební značky (jména a hodnoty not a pomlk) - sestaví z hudebních značek vlastní rytmický či melodický motiv	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře Vyjádření hudebních a nehudebních představ pomocí hudebních nástrojů Hra na tělo jako rytmický doprovod Vyjádření hudebního zápisu s uplatněním představ o tempu, dynamice Uplatnění individuálních instrumentálních dovedností v souborové hře	OSV – 1-5 MV – 1 Čj – rozvoj slovní zásoby

rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- vnímá poslouchanou hudbu jako prostředek nonverbální komunikace - vyjádří pomocí gest, mimiky a tance vlastní sdělení - vyjádří pomocí gest, mimiky a tance hudební sdělení - hudebně pohybovými hrami upevňuje rytmické citění - reaguje pohybem na změny v proudu znějící hudby	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Taneční kroky Tempo Dynamika Rytmus Metrum	MKV – 1-5 D – proměny tance v průběhu historie Vv – malířství a hudební slohy
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- porovná skladbu klasické hudby a populární hudby a co nejpodrobněji vyjádří vlastními slovy rozdíly v hudební řeči - upevňuje tonální a harmonické citění - aktivně vnímá znějící hudbu	Poslechové činnosti Dějiny hudby – Gotika, Renesance, Baroko (14. – 18. století) Interpretace znějící hudby Slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč taková je Významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě Zvukomalba Pohyb melodie	OSV – 1-5 MV – 1-5 MKV – 4 Čj – rozvoj slovní zásoby

Hudební výchova – 8. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

- Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	- Žák dle svých schopností: - využívá a posiluje správné pěvecké návyky dle svých fyziologických dispozic a věkových zvláštností - kriticky kultivuje svůj hudební projev - využívá svých schopností k aktivnímu vnímání a reprodukci	Vokální činnosti Správné pěvecké návyky Dýchání Nasazení a tvorba tónu Dynamika a hlasová hygiena Slovní a hudební rytmus Reflexe vokálního projevu Jednohlas Dvojhlas Kánon Jednoduchá polyfonie	OSV – 1-11 MV – 1-5
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- orientuje se v základních hudebních pojmech - pěstuje hudební představivost a paměť - uplatňuje svůj zpěv v sólovém a sborovém projevu - aplikuje získané pěvecké návyky i v běžném mluvním projevu - hlasovými cvičeními si osvojuje základy hlasové hygieny	Orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie Reprodukce notového záznamu Náprava hlasové nedostatečnosti Hudební nauka – dynamika, tempo Hudební názvosloví	MKV –1-5 EV – 1-4
reprodukuje na základě na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- používá hudební nástroje osvojuje si základní techniky hry - zvládá reprodukci jednoduchých hudebních motivů - nástrojů využívá k vyjádření vlastního hudebního prožitku - roztřídí jednotlivé nástroje do příslušných nástrojových skupin - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře Vyjádření hudebních a nehmotných představ pomocí hudebních nástrojů Hra na tělo jako rytmický doprovod Vyjádření hudebního zápisu s uplatněním představ o tempu, dynamice Uplatnění individuálních instrumentálních dovedností v souborové hře	OSV - 6-10 MV – 1 Čj – rozvoj slovní zásoby
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních	- vnímá poslouchanou hudbu jako prostředek nonverbální komunikace - vyjádří pomocí gest, mimiky a tance vlastní sdělení - vyjádří pomocí gest, mimiky a tance hudební sdělení - hudebně pohybovými hrami upevňuje rytmické cítění	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Taneční kroky Reakce pohybem na změny v proudu znějící hudby Tempo Dynamika Rytmus	OSV – 1,5 MKV – 1-5 D – proměny tance v průběhu historie Vv – malířství a hudební slohy

hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	specifikuje vztah hudby a tance	Metrum	
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- porovná skladbu klasické hudby a populární hudby a co nejpodrobněji vyjádří vlastními slovy rozdíly v hudební řeči - upevňuje tonální a harmonické citění - aktivně vnímá znějící hudbu - hrou na "hudebního kritika" posoudí sémantickou kvalitu skladebních principů poslouchaných skladeb	Poslechové činnosti Interpretace znějící hudby Slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč taková je Významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě Zvukomalba Pohyb, melodie	OSV – 1-5 MV – 1-5 Čj – rozvoj slovní zásoby
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- malbou vyjádří svůj osobní hudební zážitek - spojením hudby a obrazu vytváří vlastní „klipy“ ke skladbám různých stylových období - kombinuje projevy hudební a nehudební a odvodí vzájemné vztahy mezi nimi	Hudební dílo a jeho autor Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními a nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi Inspirace Epigonství Kýč Módnost a modernost	OSV – 6-9 EV – 3-4
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- vyvodí principy rozčlenění předložených skladeb k poslechu a vlastními slovy formuluje jejich společné rysy - konfrontuje vlastní názor o hudebních stylech s obecně ustáleným pojetím	Dějiny hudby – Klasicismus, Romantismus (19. století) Orientace v hudebním prostoru a struktuře hudebního díla: forma, harmonie, rytmus, tonalita Hudební styly a žánry: chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	VDO – 1,2 VEGS – 2 MKV – 4

Hudební výchova – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

• Žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	• Žák dle svých schopností: • využívá a posiluje správné pěvecké návyky dle svých fyziologických dispozic a věkových zvláštností • kriticky kultivuje svůj hudební projev • využívá svých schopností k aktivnímu vnímání a reprodukci • vyzkouší si na základě osvojených pěveckých zkušeností pěvecké techniky "klasické" a populární hudby	Vokální činnosti Správné pěvecké návyky Dýchání Nasazení a tvorba tónu Dynamika a hlasová hygiena Slovní a hudební rytmus Reflexe vokálního projevu Jednohlas Dvojhlas Kánon Jednoduchá polyfonie	OSV – 1-5 MV – 2
• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	• orientuje se v základních hudebních pojmech • pěstuje hudební představivost a paměť • uplatňuje svůj zpěv v sólovém a sborovém projevu • aplikuje získané pěvecké návyky i v běžném mluvním projevu • hlasovými cvičeními si osvojuje základy hlasové hygieny • vhodnou transpozicí zvládne reprodukci písně • pěveckými cvičeními zvětšuje svůj hlasový rozsah	Orientuje se v notovém (grafickém) záznamu melodie Reprodukce notového záznamu Náprava hlasové nedostatečnosti Hudební nauka – nástroje, orchestr Hudební názvosloví	MKV – 1-5 EV – 3-4

reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- používá hudební nástroje osvojuje si základní techniky hry - zvládá reprodukci jednoduchých hudebních motivů - nástrojů využívá k vyjádření vlastního hudebního prožitku - roztřídí jednotlivé nástroje do příslušných nástrojových skupin - podle možností školy si prakticky vyzkouší hru na různé hudební nástroje - navštíví v rámci školní exkurze interaktivní výstavu hudebních nástrojů (např. Petr Nikl v MČH) - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje - seznámí se s notovým materiálem skladeb různých stylových období - rozčlení notový zápis na základní hudební značky (jména a hodnoty not a pomlk) - sestaví z hudebních značek vlastní rytmický či melodický motiv, který se pokusí dle možností reprodukovat na hudebním nástroji	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře Vyjádření hudebních a nehmotných představ pomocí hudebních nástrojů Hra na tělo jako rytmický doprovod Vyjádření hudebního zápisu s uplatněním představ o tempu, dynamice Uplatnění individuálních instrumentálních dovedností v souborové hře	OSV – 1-5 MV – 1 Čj – rozvoj slovní zásoby
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- vnímá poslouchanou hudbu jako prostředek nonverbální komunikace - vyjádří pomocí gest, mimiky a tance vlastní sdělení - vyjádří pomocí gest, mimiky a tance hudební sdělení - hudebně pohybovými hrami upevňuje rytmické cítění - specifikuje vztah hudby a tance - klasifikuje různé taneční styly	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby Taktování Taneční kroky Reakce pohybem na změny v proudu znějící hudby Tempo Dynamika Rytmus Metrum	MKV – 1-5 D – proměny tance v průběhu historie Vv – malířství a hudební slohy

orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- porovná skladbu klasické hudby a populární hudby a co nejpodrobněji vyjádří vlastními slovy rozdíly v hudební řeči - upevňuje tonální a harmonické citění - aktivně vnímá znějící hudbu - hrou na "hudebního kritika" posoudí sémantickou kvalitu skladebních principů poslouchaných skladeb	Poslechové činnosti Interpretace znějící hudby Slovní charakteristika v rovinách jaká je to hudba a proč taková je Významné sémantické prvky a jejich význam v hudební skladbě Zvukomalba Pohyb melodie	OSV – 1-5 MV – 1,4 Čj – rozvoj slovní zásoby
vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- malbou vyjádří svůj osobní hudební zážitek - spojením hudby a obrazu vytváří vlastní „klipy“ ke skladbám různých stylových období - kombinuje projevy hudební a nehudbní a odvodí vzájemné vztahy mezi nimi	Hudební dílo a jeho autor Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními a nehudbními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi Inspirace Epigonství Kýč Módnost a modernost	OSV – 7,8 EV – 3,4
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- vyvodí principy rozčlenění předložených skladeb k poslechu a vlastními slovy formuluje jejich společné rysy - konfrontuje vlastní názor o hudebních stylech s obecně ustáleným pojetím - sluchovou analýzou zařadí poslechové skladby k slohovému období	Dějiny hudby – 20. století a současnost Orientace v hudebním prostoru a struktuře hudebního díla Forma, harmonie, rytmus, tonalita Hudební styly a žánry Chápání funkcí hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	VDO – 1-4 VEGS – 1-3 MKV – 4

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. ročník	Žák dle svých schopností: HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
2. ročník	HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
3. ročník	HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby
4. ročník	HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje
5. ročník	HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

	HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování
6. ročník	HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
7. ročník	HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
8. ročník	HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
9. ročník	HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně - pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.7.2 Výtvarná výchova - Vv

Charakteristika vzdělávacího oboru

Výtvarná výchova je výukou užívání a chápání dynamického modelu vytváření a interpretace výtvarného díla, možností poznávání skutečnosti jeho prostřednictvím a sdělování těchto možností ostatním. Pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoli jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Tvůrčími činnostmi rozumíme rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Na 1. stupni od 1. do 4. ročníku je Výtvarná výchova dotována vždy 1 vyučovací hodinou týdně, jen v 5. ročníku 2 vyučovacími hodinami týdně. Jedna vyučovací hodina Výtvarné výchovy je distribuována do Informatiky pro 3. a 4. ročník (viz. Vzdělávací obsah).

Na 2. stupni je Výtvarná výchova dotována 1 vyučovací hodinou týdně v 7. a 8. ročníku a 2 vyučovacími hodinami týdně v 6. a 9. ročníku.

Vyučovací hodina má 45 min, pouze když jsou v daném ročníku 2 vyučovací hodiny týdně, jsou v rozvrhu zařazeny za sebou. Mohou tak probíhat bez přestávky v 90 minutovém bloku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák:

- realizuje různé formy práce, pozoruje, experimentuje
- hodnotí svou práci, učí se z chyb

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- využívá při práci své zkušenosti a schopnosti
- hledá takové postupy, které mu umožňují co nejlepší splnění úkolu

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své názory
- radí se o postupu při zadávání práce i během ní
- hodnotí svou práci, vyjadřuje se i k práci svých spolužáků

Kompetence sociální a personální

Žák:

- aktivně spolupracuje při skupinové práci
- respektuje názory ostatních

Kompetence občanské

Žák:

- chrání zdraví své, svých spolužáků i životní prostředí
- návštěvami výstav pěstuje vztah k výtvarnému umění a respekt ke kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně různé materiály, nástroje i výtvarné techniky
- dodržuje stanovená pravidla

Ve vztahu k obrazovým znakům se učí žák podle svých rozvíjejících se schopností chápat jednotlivé obrazové znaky v jejich systémovém začlenění v obrazové řeči, učí se chápat důvody a okolnosti jejich vzniku.

Ve vztahu k výtvarnému umění se učí žák především svobodně vyjadřovat vlastní zážitky a otevřeně komunikovat o společně sdílených obsazích. Tato svoboda znamená schopnost tvořivě experimentovat a tyto experimenty na různých úrovních reflektovat.

Ve vztahu k vlastnímu kompletnímu vzdělání se učí žák postupně vědomě odhalovat obrazové znaky jako jeden ze zdrojů vlastní aktivity vizuálního vnímání, cítění, myšlení a hodnocení a učí se tuto aktivitu cíleně rozvíjet.

Ve vztahu k rozvíjení smyslové citlivosti žák rozvíjí schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomuje si vliv této zkušenosti na výběr vhodných prostředků.

Ve vztahu k uplatňování subjektivity si žák uvědomuje své vlastní zkušenosti při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Ve vztahu k ověřování komunikačních účinků žák utváří obsah vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace, uplatňuje výsledky vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl obrazových médií.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Výtvarná výchova – 1. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV

Žák: rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Žák dle svých schopností: - poznává různé druhy linií a jejich výrazových možností - seznamuje se s kompozicí plochy s použitím libovolných prvků, např. geometrických - rozpozná a zkouší základní vlastnosti plastických materiálů (pevnost, tažnost, ohebnost) a vytváří objem modelováním - hraje si s barvou a poznává vlastnosti barev - vlastními slovy se vyjadřuje o zkušenostech, vjemech, zážitcích a představách	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality Kresba Kombinované techniky Práce s různými druhy papírů – stříhání, trhání, mačkání apod. Plastická a prostorová tvorba – spontánní hry s různými tvárnými materiály Malba – temperové a krycí vodové barvy, pastel	OSV – 1-10 M – vytváření plošné a prostorové představivosti, rozdíl mezi čarou, geometrickým tvarem a tělesem M – práce s geometrickými tvary Pr – lisování a jiné práce s přírodninou Čj – popis pomůcek a jejich využití
v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti a uplatňuje při tom v plošném prostorovém uspořádání linie, tvary, objekty a další prvky a jejich kombinace	- aplikuje své vlastní životní zkušenosti v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvarů, objemů, barev, objektů a dalších prvků a jejich kombinací - výtvarně dotváří přírodniny na základě svých představ - uspořádává prostorové útvary seskupováním a kombinováním přírodních materiálů	Uspořádání objektů do celků (na základě jejich výraznosti a velikosti) Práce s drobným materiálem Práce s krycí vodovou barvou, temperami apod. Práce s přírodninami	OSV – 1-10 Čj – rozvíjí schopnost mluvit o svých zkušenostech, vjemech, zážitcích a představách
vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	- sám zvolí své výtvarné vyjádření události a prožitku na základě vlastních pocitů - učí se organizovat vlastní výtvarnou práci - popíše danou lidovou tradici - uvede vztah dané práce k lidové tradici	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových Práce s drobným materiálem Prvky lidových tradic ve vyrobených předmětech	EV – 4 OSV -1-10 MKV – 1,2 Pr – velikonoce a vánoce v lidové tvořivosti, vede k uvědomování si druhů smyslů a smyslových ústrojí, různé práce s přírodninou

Výtvarná výchova – 2. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné	Žák dle svých schopností: ověřuje si vedení linie v různých plastických materiálech	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality – jejich jednoduché vztahy: podobnost, kontrast, rytmus Práce s drobným materiálem	EV - 4 M – vytváření plošné a prostorové představivosti, rozdíl mezi čarou, geometrickým tvarem

interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	- rytmicky si rozdělí plochu s využitím různých prvků ve 2 – 3 světlých a tmavých barvách - zvládá rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických, řazení různých tvarů vystřihovaných apod.	typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba	Pr – různé práce s přírodninou
rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- poznává různé druhy linií a jejich výrazových možností - seznamuje se s kompozicí plochy s použitím libovolných prvků, např. geometrických - rozpozná a zkouší základní vlastnosti plastických materiálů (pevnost, tažnost, ohebnost) a vytváří objem modelováním - hraje si s barvou a poznává vlastnosti barev - vlastními slovy se vyjadřuje o zkušenostech, vjemech, zážitcích a představách	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality Kresba Kombinované techniky Práce s různými druhy papírů – stříhání, trhání, mačkání apod. Plastická a prostorová tvorba – spontánní hry s různými tvárnými materiály Malba – temperové a krycí vodové barvy, pastel	OSV – 1-10 M – vytváření plošné a prostorové představivosti, rozdíl mezi čarou, geometrickým tvarem a tělesem M – práce s geometrickými tvary Pr – lisování a jiné práce s přírodninou Čj – popis pomůcek a jejich využití
vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	- sám zvolí své výtvarné vyjádření události a prožitku na základě vlastních pocitů - učí se organizovat vlastní výtvarnou práci - popíše danou lidovou tradici - uvede vztah dané práce k lidové tradici	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových Práce s drobným materiálem Prvky lidových tradic ve vyrobených předmětech	EV – 4 OSV -1-10 MKV – 1,2 Pr – velikonoce a vánoce v lidové tvořivosti, vede k uvědomování si druhů smyslů a smyslových ústrojí, různé práce s přírodninou

Výtvarná výchova – 3. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

Žák: interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Žák dle svých schopností: - ověřuje si vedení linie v různých plastických materiálech - rytmicky si rozdělí plochu s využitím různých prvků ve 2 – 3 světlých a tmavých barvách - zvládá rytmické řazení různých přírodních prvků, jejich otisky do plastických, řazení různých tvarů vystřihovaných apod.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality – jejich jednoduché vztahy: podobnost, kontrast, rytmus Práce s drobným materiálem typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba Jednoduché grafické techniky	EV - 4 M – vytváření plošné a prostorové představivosti, rozdíl mezi čarou, geometrickým tvarem Pr – různé práce s přírodninou
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- vyjadřuje výtvarné vyprávění od popisu děje k charakteristice postav, jejich vztahů, ve vyjádření v prostoru - zorganizuje si vlastní výtvarnou práci	osobní postoj v komunikaci jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) proměny komunikačního obsahu záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Čj – rozvíjí schopnost mluvit o svých zkušenostech, vjemech, zážitcích a představách, obhájit svůj nápad a tvorbu před ostatními
interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	pracuje s vybranými vizuálně obraznými vyjádřeními	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film	

Výtvarná výchova – 4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

Žák: při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	Žák dle svých schopností: - výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí - aplikuje základní kompoziční principy - seznamuje se s vyjadřováním proporcí lidské postavy a hlavy konfrontací představy se skutečností (výtvarné vyjádření hlavy pohádkových postav) - vytvoří expresivní volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti - využívá výrazových možností linie, plochy, tvaru a struktury	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Kresba Malba Kombinované techniky Koláž Textilní techniky Modelování Prostorové vytváření Různé druhy papíru	EV – 3,4 OSV – 1-11 Př – lidské tělo, druhy smyslů, různé práce s přírodninou M – vytváření plošné a prostorové představivosti, rozdíl mezi čarou, geometrickým tvarem a tělesem
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	- vyjadřuje dějový celek se vztahem k prostředí - používá redukovanou barevnou škálu - využívá základní kompoziční zákonitosti - vyjadřuje prostorové vztahy	Osobní postoj v komunikaci Rozvíjení prostorového vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů Ověřování výtvarného výrazu vlastní činností	OSV – 1-11 VDO – 1,2 EV – 3,4
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	- řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše, umí zjednodušit prvky a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici - používá symetrická a asymetrická řešení - seznamuje se s funkcí písma: sdělnou i výtvarnou a používá písmeno jako dekorativní prvek (psané, kreslené, stříhané) - vytváří jednoduché prostorové objekty na základě hry a experimentování - uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech, uplatňuje kontrast a vztah tvaru, ploch a barev v plošné kompozici	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Kresba Práce s drobným materiálem Kombinované techniky Aplikované grafické techniky Malba	MKV – 1-5 MV – 1-5 Čj – písmo M – písmo v geometrii (lomená čára apod.)
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - porovnává různé typy vizuálně obrazných vyjádření	Prvky lidových tradic typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	MKV – 1-5 Př, VI – Velikonoce a Vánoce v lidové tvořivosti

Výtvarná výchova – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje	Žák dle svých schopností: uplatňuje ve své výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky	Proměny komunikačního obsahu Záměny tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění Kresba Malba Práce s různými grafickými materiály. Koláž Mozaika	OSV – 1-11 VEGS – 1-3 Čj – vyhledávání v odborné literatuře, popis pomůcek a jejich využití
nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- seznamuje se s proporcemi lidského těla a hlavy - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě - používá různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů - rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vzájemný vztah mezi nimi - projevuje smysl a cit pro prostorové formy, zobrazuje prostorové jevy a vztahy	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením Hledisko jejich vnímání: vizuální, haptické, statické, dynamické a fantazijní Kresba Malba Kombinované techniky Koláž Aplikované grafické techniky Textilní techniky Modelování Prostorové vytváření Práce s drobným materiálem	OSV – 1,2 VDO – 1-4 MKV – 1-5 Př – lidské tělo, druhy smyslů, různé práce s přírodinou VI – historie slavných umělců

• porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• poznává výtvarné principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentu se zaměřením na užitou a dekorativní tvorbu v bytovém prostředí • vybírá vlastní materiály a výtvarně je zpracovává z hlediska účelu a estetické funkce • poznává druhy volného výtvarného umění • rozlišuje tvar přírodní a tvar opracovaný člověkem • seznamuje se s lidovým uměním a jeho dekorem • sleduje výtvarnou úpravu knih	typy vizuálně obrazných vyjádření jejich rozlišení, výběr a uplatnění hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	MKV – 1-5 MV – 1-5 EV – 4 Čj – vyhledávání v odborné literatuře Př – různé práce s přírodinou VI – technický vývoj, lidová tvořivost
---	--	--	---

Výtvarná výchova – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů	Žák dle svých schopností: • správně používá pomůcky a materiál v různých výtvarných technikách	Lineární kompozice jednotlivých objektů Přírodní objekty: kontrast, rytmus, dynamické proměny Techniky: kresba prograssa, pastelky, malba – tempery, vodové barvy, práce s různými typy papíru a přírodním materiálem, kaširování, frotáž Využití počítačové techniky	OSV – 1 EV – 3,4 M – oblá, hranatá tělesa Př – vnímání přírodních struktur Hv – rytmus, kontrast
• zaznamenává vizuální zkušenosti získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	• vyjadřuje různými výrazovými prostředky konkrétní i abstraktní téma	Sport a člověk a výtvarné umění Stylizace pohybu člověka	OSV – 1-4 Tv – význam pohybu, upevňování volných vlastností Čj – stylizace
• vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	• uplatňuje výrazové vlastnosti linie • experimentuje s různými druhy linie • orientuje se v prostorových a barevných vztazích	Nálada barev; barevné sny	OSV – 5 VDO – 1-4 Čj – rozvoj fantazie – literární díla, film, divadlo
• ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	• poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, sochařství, grafice, kresbě	Malířská, sochařská díla ve spojení s dějinami lidstva	OSV – 10 VEGS – 1-5 MV – 1 D – dějiny starého Egypta

• uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	• rozlišuje užitek, technickou a estetickou stránku předmětů • chápe vzájemný vztah mezi nimi	Čím děti žijí - osobní prožitky, setkání s filmovými a literárními díly → výtvarná podoba prožitku	OSV – 1-11 MKV – 1-5 MV – 5 Čj – literární díla, umělecké cítění → vyjádření osobních prožitků Vo – vztahy mezi lidmi
---	--	---	--

Výtvarná výchova – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Žák dle svých schopností: ▪ využívá k vizuálně obraznému vyjádření tvary, objemy, linie, kontrasty, struktury, rytmy	Pozorování zajímavých předmětů, přístrojů, mechanismů Prostorové práce – objekty Techniky: kresba – progressa, pastelky, uhlí, malba – tempery, vodové barvy, pastel – barevné křídly, práce s papírem, textilem a sádrou Využití počítačové techniky	OSV – 1-5 MKV – 1-5 F – funkčnost přístrojů, pomůcek M – tělesa; prostor
• zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	• uplatňuje své vlastní poznatky a zkušenosti z vizuálně obrazných vyjádření – film, tisk, televize, počítačová grafika, reklama • pracuje s vlastními kombinacemi a variacemi v tvorbě	Auta a současnost – kresba, koláže, perokresba, makety	OSV – 1-5 VEGS – 1-3 EV – 3,4 F – člověk a stroje Čj, D – historie a vývoj strojů ve vztahu k člověku; literární zpracování tématu Člověk a stroj
• rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, rovině subjektivního účinku	• uspořádá objekty do celků v ploše a prostoru • vyjádří vztahy, pohyb a proměny uvnitř i mezi objekty na ploše • symbolicky vyjadřuje zobrazený objekt • uvědomuje si své pocity, smyslové vnímání	Bratr strom – sbírka různých typů přírodních objektů; význam přírody pro člověka – vyjádření barevnou formou i pomocí symbolů (význam barev – nálady)	EV – 3,4 VEGS – 1-3 Př – příroda a člověk; význam ekologického pohledu na svět

vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- rozvíjí smyslovou citlivost pomocí různých forem na základě vlastních zkušeností a pocitů; - poznává hlavní architektonické znaky doby románské, gotické, renesanční z hlediska figury	Člověk – lidské tělo; Člověk – části lidského těla Člověk – hlava a její odlišnosti (proporce, jednotlivé části) Návštěva galerie výtvarného umění	MV – 1-5 Př – člověk, stavba těla, lidská hlava D – umění v jednotlivých obdobích, poznatky o proměnách lidské postavy
--	---	--	---

Výtvarná výchova – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Žák dle svých schopností: - tvoří obraz životního prostředí - výtvarně vyjadřuje svá stanoviska k životnímu prostředí i ke změnám, které ovlivňuje člověk - objasní barevnou nadsázku expresivní i symbolickou	Člověk mezi lidmi – vztahy postav na obraze; hledání a vyjádření vztahů mezi zobrazenými postavami Postava , výtvarné vyjádření pomocí skutečnosti i nadsázky Postava v pohybu Techniky: kresba - progressa, uhel, rudka, tužka, malba – tempery, vodové barvy, barvy na textil, perokresba, práce s papírem a přírodninami, malba na sklo a porcelán Využití počítačové techniky	MV – 1-5 EV – 2,3,4 MKV – 1-5 VEGS – 1-3 OSV – 1-5 Vo – vztahy mezi lidmi, vliv prostředí na člověka Čj – vztahy mezi literárními postavami; význam slova Př – stavba lidského těla Tv – pohyb
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- seznamuje se s reálným i výtvarně nadsazeným pohledem na okolní prostředí - v dané kompozici uplatňuje význam čar, linií a barevných ploch - prezentuje a obhajuje výsledky své tvorby	Perspektiva a okolní pohled na svět; na základě pozorované skutečnosti nakreslí dům, případně ulici (dopravní prostředky), stanici metra	OSV – 1-5 EV – 2,3,4 Vo – prostředí ve kterém žijí; vztah k okolí Čj – hledání vhodných výrazových prostředků k vyjádření pocitů a dojmů ze své tvorby
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- tvoří obraz životního prostředí pomocí linie, barvy a prostorové práce - vytváří a shrnuje své prožitky do osobního výtvarného projevu - prezentuje svou tvorbu	Bydlím, bydlíš, bydlíme – vztah k osobním věcem České a světové výtvarné umění 18. a 19. stol. – hlavní znaky Křik a ticho – použití barevné nadsázky, grafické znázornění, použití symbolů, použití písma	OSV – 6-9 VDO – 1-4 VEGS – 2 MKV – 1-5 EV – 2,3,4 MV – 2 D – vývoj předmětů osobní spotřeby ve vztahu k období vzniku (nábytek, architektura), umění 18.- 19. stol. Př – smysly člověka, vztah ke zdraví Vo – volní vlastnosti Hv – rytmus, vyjádření pocitů

Výtvarná výchova – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- Žák dle svých schopností: - využívá znalostí o stavbě lidského těla ve výtvarném projevu - vytváří otisky částí lidského těla - využívá vhodných forem k vyjádření symboliky mezilidských vztahů - prezentuje a obhazuje svá díla	Šaty dělají člověka – práce prostorová (manekýn, manekýnka) Stopy člověka – lidské dlaně, stopy chůze – práce s linií; otisky Techniky: kresba – progressa, uhl, rudka, tužka, paste – barevné křídly, perokresba, malba – tempery, vodové barvy, práce s papírem, dřevem, umělými hmotami, koláže, malba na textil a zeď Využití počítačové techniky	OSV – 1-5 VDO – 1,2 D – vývoj oblečení v různých etapách Př – lidská těla, vývoj člověka
uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- uplatňuje reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - uplatňuje vlastní fantazii při hledání vyjádření se výtvarnou zkratkou - používá veškerých dostupných technik k vyjádření svých představ	Živly – země, voda, oheň, vzduch, vítr Planeta Země; Vesmír – meteority, vesmírná technika, robot, kosmické lodě, vesmírná tělesa	VEGS – 1-3 EV – 1-4 Z – planeta Země, Vesmír F – vznik fyzikálních jevů Ch – vzduch, voda Př – člověk a příroda
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- uplatňuje své osobité vnímání obrazných vyjádření - uvědomuje si působení obrazných vyjádření na vlastní smysly a city - hledá nejúčinnější formu vlastního vyjádření vnímaných věcí	Portrét a jeho proměny – proměny portrétů, poskládaná hlava, barevné proměny Návštěva galerie – znaky a principy výtvarných směrů a proudů 20. století (kubismus, abstraktní umění, op-art, kinetické umění)	MV – 1-5 MKV – 1-5 VEGS – 1-5 VDO – 1-4 OSV – 1-11 D – portrét v jednotlivých obdobích Hv – význam hudební tvorby 20. století

interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou - projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně - poznává vybraná základní umělecká díla z národního i světového výtvarného umění - orientuje se v oblasti výtvarné kultury	Přátelství a láska – symboly mezilidských vztahů, odznak přátelství, láska v umění a kýči Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace a kultury; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů	MKV – 1-5 MV – 1,2 Vo – vztahy mezi lidmi Vz – význam citového vztahu
--	---	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. ročník	Žák dle svých schopností: VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdílet svým spolužákům
2. ročník	VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdílet svým spolužákům
3. ročník	VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdílet svým spolužákům
4. ročník	VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla
5. ročník	VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla
6. ročník	VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

	VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
7. ročník	VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
8. ročník	VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
9. ročník	VV-9-1-01p až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví - Vz

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávání v tomto učebním oboru je zaměřeno především na chování podporující zdraví a vede žáka k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek a učí ho být za ně odpovědný. Žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a je veden k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích při mimořádných událostech. Naučí se předcházet úrazům, aby tak chránil osobní bezpečí a odmítat návykové látky, seznámí se s protidrogovou prevencí. Získá orientaci v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování. Upevní si způsoby poskytování první pomoci.

Předmětem Výchova ke zdraví se prolínají všechna průřezová témata, především Osobnostní a sociální výchova, díky nimž si žák rozšiřuje a prohlubuje poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Naučí se jednat ve specifických rolích a situacích. Učí se rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční a politické reklamy, cenit zdraví a chápat vliv prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí. Respektuje svobodu lidské vůle, humanismus, morálku a kritické myšlení.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví se vyučuje v 7.-9. ročníku vždy jednu vyučovací hodinu tj. 45 min týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce jsou využívány různé formy a metody práce, jsou zařazovány podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Žáci tedy pracují frontálně, skupinově i samostatně. Individuální přístup je v tomto oboru zcela neefektivnější, neboť respektuje individuální dispozice jednotlivých žáků.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví rozvíjí:

Kompetence k učení

Žák:

- pozná zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot,
- pochopí zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů.

Kompetence komunikativní:

Žák:

- uplatňuje bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- se orientuje v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- propojuje činnosti a jednání související se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím aj.,
- chápe zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu jako významný předpoklad výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností aj.

Kompetence občanské

Žák:

- pozná člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu jeho vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- využívá osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- ochraňuje zdraví a životy při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- se aktivně zapojuje do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Výchova ke zdraví – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Žák dle svých schopností: • respektuje sebe i druhé osoby • ovládá principy empatického chování a očekávaných výstupů z něj • osvojí si principy chování, které napomáhá k utváření dobrých vztahů • vymezí pravidla asertivního chování a umí je použít v praxi • používá základní komunikační dovednosti • uvědomuje si utváření hodnot vlastních i hodnot společnosti	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace • Respektování sebe sama i druhých • Přijímání názorů druhého • Empatie • Chování podporující dobré vztahy • Aktivní naslouchání, dialog • Efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích • Dopad vlastního chování a jednání	MV – 1,5 MKV – 1,3 VDO – 1-4
• respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• rozliší komunikaci mezi kamarády ve škole, v rodině, v zaměstnání • pochopí význam kamarádství a partnerství v životě každého jedince • osvojí si základní dovednosti při řešení partnerských vztahů • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství • projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	Změny v životě člověka a jejich reflexe Vztahy ve dvojici • Kamarádství • Přátelství • Láska • Partnerské vztahy • Manželství • Rodičovství Morální rozvoj Cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností	VEGS – 1-3

		• Dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích • Pomáhající a prosociální chování • Prevence šikany	
• vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	• pochopí význam rodiny v životě každého jedince a ve společnosti • vymezí postavení muže a ženy ve společnosti v historii • vymezí vliv rodiny na utváření osobnosti • rozpozná pozitivní a negativní vliv na kvalitu sociálního klimatu	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity • Rodina • Škola, vrstevnická skupina • Obec, spolek	MKV – 1,2
• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• pojmenuje tělesné fyziologické a psychické změny dospívání • vymezí práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	Změny v životě člověka a jejich reflexe • Dětství • Puberta • Dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	MV – 1,2,5
• respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• uplatňuje odpovědné přístupy k sexualitě • rozpozná problémy týkající se reprodukčního zdraví • pojmenuje tělesné fyziologické a psychické změny dospívání • vymezí práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví • Zdraví reprodukční soustavy • Sexualita jako součást formování osobnosti • Zdrženlivost • Předčasná sexuální zkušenost • Promiskuita • Ochrana před chorobami přenosnými pohlavním stykem a krví	MV – 1,2,5

vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- rozpozná a pochopí vliv manipulativní reklamy a učí se čelit jejímu vlivu - vymezí sekty a jejich vliv na člověka, umí vyjmenovat nejznámější sekty a jejich historii	Manipulativní reklama a informace - Reklamní vlivy - Působení sekt	MKV – 2
---	--	--	---------

Výchova ke zdraví – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Žák dle svých schopností: - uplatňuje ve svém denním režimu zásady zdravého stravování - vymezí rizika spojená s poruchami příjmu potravy; ví, kde vyhledat odbornou pomoc - posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů	Zdravý způsob života a péče o zdraví - Zásady zdravého stravování - Pitný režim - Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - Poruchy příjmu potravy - Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	EV – 2,3,4
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- vyjmenuje dětská krizová centra, linky důvěry, policie: adresy, telefony - osvojí si možnost pomoci lidem v postižených oblastech - vyjmenuje centra pomoci v krizových situacích - chrání osobní bezpečí	Bezpečné chování a komunikace - Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - Sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - Bezpečné prostředí ve škole - Ochrana zdraví při různých činnostech - Bezpečnost v dopravě - Rizika silniční a železniční dopravy - Vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity - Postup v případě dopravní nehody – tísňová volání, zajištění bezpečnosti	MV – 5

vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	- pochopí význam osobní, intimní a duševní hygieny - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy	Tělesná a duševní hygiena - Denní režim - Zásady osobní, intimní a duševní hygieny - Otužování - Vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit - Význam pohybu pro zdraví - Pohybový režim	OSV – 1-5 MV – 1,2 EV- 2,3,4
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	- zná typy stresů - osvojí si základy řešení stresových situací v rodině, mezi vrstevníky a ve škole - rozlišuje relaxační techniky a jejich praktické provádění - rozezná příznaky stresové situace a umí jim předcházet - osvojí si základní návyky péče o zdraví	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví Kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	OSV – 10,11 MKV – 1 EV – 3,4
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod - orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální aj.) - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití - vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů - pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí, jak se před nimi chránit	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - Poruchy genderové identity	OSV – 6,7 Př – biologie člověka
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační a aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků	Hodnota a podpora zdraví Ochrana před přenosnými chorobami - Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence - Respirační nákazy - Nákazy přenosné potravou - Nákazy získané v přírodě - Nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem - Nákazy přenosné bodnutím hmyzu	

		Nákazy přenosné stykem se zvířaty	
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí	- rozlišuje mezi drobnými a závažnými poraněními - samostatně zvládá základy postupu první pomoci včetně obvazové techniky	Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů Základy první pomoci	OSV – 1-11
dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob	Zdravý způsob života a péče o zdraví Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a úrazy - Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění - Preventivní a léčebná péče - Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů – úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě aj.	MKV – 1-5

Výchova ke zdraví – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Žák dle svých schopností: - uplatňuje ve svém denním režimu zásady zdravého stravování - posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů - rozlišuje mezi potravinami s vysokým a nízkým obsahem tuku, cukru a soli a rozhoduje se ve prospěch zdravých pokrmů - zhodnotí rozpory v současném stravování dětí a dospívajících a v zásadách zdravé výživy	Hodnota a podpora zdraví - Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - Složky zdraví a jejich interakce - Základní lidské potřeby a jejich hierarchie - Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence - Působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - Odpovědnost jedince za zdraví - Podpora zdravého životního stylu - Programy podpory zdraví	OSV – 1-11

	• charakterizuje základní složky potravy a dává je do souvislosti s růstem a správnou funkcí orgánů • posoudí nabídku rychlého občerstvení, preferuje potraviny zdravé výživy		
• uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• osvojí si možnost boje proti návykovým látkám • vymezí základní legální a nelegální návykové látky • vyhledá odbornou pomoc • uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a drogami, argumentuje ve prospěch zdraví • používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky • orientuje se v zákonech omezujících kouření • vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu • orientuje se v trestně právní problematice návykových látek • v případě potřeby samostatně vyhledá specializovanou pomoc • kriticky se vyjadřuje k projevům násilí	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Auto-destruktivní závislosti • Psychická onemocnění • Násilí mířené proti sobě samému • Rizikové chování • Alkohol • Aktivní a pasivní kouření • Zbraně • Nebezpečné látky a předměty • Nebezpečný internet • Násilné chování • Těžké životní situace a jejich zvládání • Trestné činnosti • Doping ve sportu	OSV – 1-11 EV – 1-4 Ch – chemické složení drog D – historie tabáku
• posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• vyjmenuje dětská krizová centra, linky důvěry, policie – adresy, telefony • chrání osobní bezpečí • rozpozná nevhodné chování • vymezí práva každého jedince v oblasti sexualit a reprodukce	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Skryté stupně a formy individuálního násilí a zneužívání • Šikana a jiné formy násilí Sexuální kriminalita • Formy sexuálního zneužívání dětí • Kriminalita mládeže • Komunikace se službami odborné pomoci	OSV – 2,3,8

• projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	• uvědomuje si svou vlastní identitu a osobnost • porovnává vztah k sobě samému a k druhým lidem • zkouší v praxi vlastní seberealizaci	Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí • Vztah k sobě samému • Vztah k druhým lidem • Zdravé a vyrovnané sebepojetí Utváření vědomí vlastní identity	OSV – 1-3 MKV – 2
• samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• pomocí her natrénuje sebereflexi a sebekontrolu • zvládá sebekontrolu v problémových situacích • stanoví si osobní cíle • ovládá typy stresů a pochopí význam pozitivního stresu (eustresu) • najde pomoc a řešení problému • vymezí vliv stresu na utváření osobnosti • ovládá základní techniky vyrovnání se se stresem • zvládá krizové situace • samostatně využívá relaxační techniky k regeneraci a k předcházení stresových situací	Seberegulace a sebeorganizace činností a chování • Cvičení sebereflexe • Cvičení sebekontroly a sebeovládání • Cvičení zvládání problémových situací • Stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích • Pomáhající a prosociální chování • Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu • Hledání pomoci při problémech	OSV – 4,7,8,9 MKV – 1,3
• uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	• vymezí zásady ochrany člověka za mimořádných situací • vymezí zásady kolektivní ochrany obyvatelstva • vymezí potenciální nebezpečí • vymezí zásady chování po vyhlášení mimořádné situace • vymezí zásady chování po vyhlášení evakuace	Ochrana člověka za mimořádných událostí • Klasifikace mimořádných událostí • Varovný signál a jiné způsoby varování • Základní úkony ochrany obyvatelstva • Evakuace • Činnost po mimořádné události • Prevence vzniku mimořádných událostí	OSV – 8

• projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	• charakterizuje mimořádné situace • vymezí integrovaný záchranný systém •	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • Bezpečnost v dopravě • Rizika silniční a železniční dopravy • Vztahy mezi účastníky silničního provozu • Postup v případě dopravní nehody	VDO – 1-4 OSV - 9
---	--	--	----------------------

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
7. ročník	VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
8. ročník	VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
9. ročník	VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.8.2 Tělesná výchova - Tv

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na straně druhé k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti. V tomto vzdělávacím oboru je velice důležité motivační hodnocení žáka, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem, které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáka. Každý jedinec by se měl naučit zařadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Vzdělání je zaměřeno

na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu, poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty a rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné i duševní zdraví.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících a je dotován 2 vyučovacími hodinami týdně.

Na 1. stupni probíhá výuka s celou třídou v tělocvičně vybavené náčiním a nářadím. V teplejším období může probíhat i venku v blízkém parku nebo v ZŠ Strozziho, kde můžeme využívat celý tělovýchovný areál. Ve 3. a 4. ročníku je zařazeno na druhé pololetí plavání. Pro výuku na 2. stupni je každá třída rozdělena na dvě skupiny (chlapci a dívky), přičemž vyučovací hodina probíhá současně v obou skupinách. V zimních měsících žáci využívají 2 tělocvičny a od dubna do poloviny listopadu mají k dispozici opět zázemí ZŠ Strozziho.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem vzdělávacího oboru Tělesná výchova je naučit žáky angažovanému přístupu k druhým, zásadám slušnosti, tolerance a odpovědnému chování. Učitel se snaží o objasnění problematiky vlivu prostředí na zdraví vlastní i druhých lidí. Žák by měl být schopen zrealizovat obecné modely řešení problémů, zvládat rozhodovací situace a jednat ve specifických rolích.

K dosažení těchto cílů je třeba věnovat se v průběhu výuky kompetencím:

Kompetence k učení

- žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit, plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- žáci si postupně osvojují tělovýchovné dovednosti
- žáci užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka a dodržují zásady bezpečnosti

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině a podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby žáci poskytnou pomoc nebo o ni požádají, vytvářejí si představu o osobním zdravotním oslabení a snaží se situaci řešit vhodným rehabilitačním programem
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch tím, že akceptuje osobní sportovní vybavenost a hodnotí pokrok

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních a aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- žáci se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví
- žáci rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Kompetence pracovní

- žáci spoluorganizují svůj pohybový režim a ovládají základní postupy první pomoci
- učitel vyžaduje vhodné sportovní vybavení pro výuku a dohlíží na to, aby příprava cvičebního náradí splňovala zásady bezpečnosti, a tím vede žáky k ochraně zdraví

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Tělesná výchova – 1. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- Žák dle svých schopností: - akceptuje, že pohyb je vhodný pro zdraví a že by měl denně cvičit	Činnosti ovlivňující zdraví Hygiena a bezpečnost Význam pohybu pro zdraví	EV – 4 Pr – výchova ke zdraví
uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- vymezí základní pravidla chování při tělesné výchově a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele) - samostatně se převlékne do cvičebního úboru a umyje se - seznámí se se zásadami správného sezení, držení těla ve stoje a dýchání - uplatňuje správné držení těla ve všech polohách - Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojený základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	Základní pravidla chování při Tělesné výchově a sportu Zásady bezpečnosti Správné držení těla Příprava organismu před pohybovou činností Bezpečnost při pohybových činnostech	OSV – 1-10
Zvláda v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině: usiluje o jejich zlepšení	- Zvláda podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - volí vhodné náradí dle pokynů učitele - vyjádří jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem - reaguje pohybem na znějící hudbu	Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu Průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení Správné držení těla Základy gymnastiky Základy atletiky Turistika a pobyt v přírodě	EV- 4

Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	zvládá základní způsoby házení	Základy sportovních a pohybových her Pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek	Pr- výchova ke zdraví
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Hygiena při TV Základní povely a signály	EV- 4

Tělesná výchova – 2. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- Žák dle svých schopností: - chápe, že různá cvičení mají různé účinky - akceptuje své pohybové nedostatky	Činnosti ovlivňující zdraví Hygiena a bezpečnost Význam pohybu pro zdraví – délka a intenzita pohybu Preventivní význam zdravotně zaměřených činností	OSV – 1-10 EV – 4
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- pracuje na svých pohybových přednostech a nedostacích s pomocí učitele - projevuje samostatnost a vůli ke zlepšení svého výkonu - zvládá základy atletiky a gymnastiky - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k odstranění vlastních chyb - zvládá základní estetické držení těla - v případě potřeby přivolá pomoc - vymezí základní pravidla chování při tělesné výchově a sportu a řídí se jimi (za pomoci učitele) - samostatně se převlékne do cvičebního úboru - seznámí se se zásadami správného sezení, držení těla ve stoje a dýchání uplatňuje správné držení těla ve všech polohách	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry Základy gymnastiky Základy atletiky Rytmické a kondiční formy cvičení Turistika a pobyt v přírodě Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná a kompenzační cvičení Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu	OSV –1-10 Pr – zdravotvěda

• spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• soutěží a jedná v duchu fair play • pokouší se o organizaci jednoduché pohybové hry • spolupracuje při jednotlivých týmových činnostech • vymezí některé pohybové hry, k pohybové hře využije i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní • vymezí základní pravidla osvojovaných her • uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele předcházet • dodržuje zásady bezpečnosti při hrách	Základy sportovních a pohybových her Znalost zjednodušených pravidel Bezpečnost při hrách	OSV – 1-10 Pč – výroba cvičebního nářadí
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Základní povely a signály	VDO - 1

Tělesná výchova – 3. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák dle svých schopností: • zdůvodní důležitost rozcvičení • ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému růstu, rozvoji srdce, kostí, svalů a plic • akceptuje své pohybové nedostatky	Činnosti ovlivňující zdraví Poznatky z Tělesné výchovy a sportu Příprava organismu před cvičením Význam pohybu pro zdraví	EV – 3,4 Pr – výchova ke zdraví, lidské tělo a jeho funkce
• uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• dodržuje zásady hygieny • uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je za pomoci učitele • aktivně se pohybuje • zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k odstranění chyb	Různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu Hygiena a bezpečnost	OSV – 1,4 Pr – hygiena, první pomoc

• zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	• vymezí několik základních cviků z každé osvojované oblasti a dovede je s pomocí učitele seřadit do ucelené sestavy • zvládá základy atletiky a gymnastiky • snaží se samostatně o estetické držení těla • používá základní osvojované pojmy	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy gymnastiky Základy atletiky Turistika a pobyt v přírodě Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu	OSV – 2,3,4 EV – 3,4 VDO – 1 HV – lidové tance M – měření, tabulky, grafy
• spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích	• soutěží a jedná v duchu fair play • pokouší se o organizaci jednoduché pohybové hry • spolupracuje při jednotlivých týmových činnostech • vymezí některé pohybové hry, k pohybové hře využije i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní • vymezí základní pravidla osvojovaných her • uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele předcházet • dodržuje zásady bezpečnosti při hrách	Základy sportovních a pohybových her Znalost zjednodušených pravidel Bezpečnost při hrách	OSV – 8,9,10,11 MKV – 1,2 Čj – pohádky, vypravování, říkadla
• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• samostatně provádí osobní hygienu před vstupem a po odchodu z plaveckého bazénu • snaží se překonat strach z vody • potopí hlavu pod vodu, položí tělo na hladinu za pomoci plaveckých pomůcek • dodržuje základní pravidla při pohybu ve vodě	Plavání – základní plavecká výuka Hygiena plavání Adaptace na vodní prostředí Základní plavecké dovednosti	OSV – 1-4 Tv – tělesné dovednosti ořebné k nácviu jednoho plaveckého stylu

zvládá v souladu s individuálními předpoklady prvky sebezáchrany a bezpečnosti	seznámí se s pravidly plavání v bazénu i v přírodě	Prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Hv – hygiena správného dýchání
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- při cvičení reaguje na pokyny k odstranění chyb - reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	Základní povely a signály	VDO – 2,4

Tělesná výchova – 4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- procvičuje individuální činnosti jednotlivce při sportovních hrách - Cvičí na nářadí, využívá náčiní - Provádí úpolové hry - Zvládá základy bruslení	základy sportovních her základy gymnastiky průpravné úpoly bruslení turistika a pobyt v přírodě	VDO – 1
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- samostatně vede rozcvičku - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu	zdravotně zaměřené činnosti význam pohybu pro zdraví příprava organismu rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV – 2,3 Přa – režim dne
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	dodržuje zásady bezpečnosti při hodinách tělesné výchovy	hygiena při TV bezpečnost při pohybových činnostech	EV – 3,4 Přa – životospráva, zdravotní péče
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	- zvládá základní techniku běhu - zvládá základní techniku skoků - zvládá techniku hodů a chytání	pohybové hry základy atletiky	OSV – 1-11 MKV – 1,2 Hv – taneční hudba

• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• samostatně provádí osobní hygienu • snaží se překonat strach z vody • potopí hlavu pod vodu, položí tělo na hladinu za pomoci plaveckých pomůcek • rozvíjí základní plavecké dovednosti	plavání hygienu plavání základní plavecké dovednosti	OSV – 1-4 Tv – tělesné dovednosti otřebné k nácviu jednoho plaveckého stylu
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• naučí se základní pohyby jednoho plaveckého stylu a aplikuje ho ve vodě • seznámí se s pravidly plavání v bazénu i v přírodě • respektuje pravidla bezpečnosti ve vodě	plavání základní plavecké dovednosti prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Hv – nácvik správného dýchání
• jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel • chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, uplatňuje zásady fair play jednání ve hře	zásady jednání a chování osvojovaných pohybových činností	OSV – 5
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• reaguje na pokyny, smluvené povely a signály učitele • užívá základní tělocvičné názvosloví • pojmenuje užívané nářadí a náčiní	komunikace v TV – povely, signály	VDO – 3,4 OSV – 1,4
• Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• Zhodnotí své sportovní výkony a porovná je se svými spolužáky	měření a posuzování pohybových dovedností měření výkonů, základní pohybové testy	OSV - 5
• Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	• Pomáhá organizovat nenáročnou pohybovou hru	organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí	TV - tělesné dovednosti potřebné k nácviu pohybové činnosti
• změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• používá stopky, pásmo a jiné pomůcky pro měření dosažených výsledků • zapisuje samostatně do připravené tabulky • porovná a zhodnotí vlastní výsledky	měření a posuzování pohybových dovedností měření výkonů, základní pohybové testy	EV – 3,4 M – tabulky, grafy, měření

orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	ví, kde je možné získat informace o sportu ve svém okolí	zdroje informací o pohybových činnostech	MV – 1-5 Čj – referát, čtení z novin
--	--	---	---

Tělesná výchova – 5. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	- procvičuje individuální činnosti jednotlivce při sportovních hrách - Cvičí na nářadí, využívá náčiní - Provádí úpolové hry Zvládá základy bruslení	základy sportovních her základy gymnastiky průpravné úpoly bruslení turistika a pobyt v přírodě	VDO – 1
zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- samostatně vede rozcvičku - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu	zdravotně zaměřené činnosti význam pohybu pro zdraví příprava organismu rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV – 2,3 Přa – režim dne
uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	dodržuje zásady bezpečnosti při hodinách tělesné výchovy	hygiena při TV bezpečnost při pohybových činnostech	EV – 3,4 Přa – životospráva, zdravotvěda
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	- zvládá základní techniku běhu - zvládá základní techniku skoků - zvládá techniku hodů a chytání	pohybové hry základy atletiky	OSV – 1-11 MKV – 1,2 Hv – taneční hudba

• adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• samostatně provádí osobní hygienu • snaží se překonat strach z vody • potopí hlavu pod vodu, položí tělo na hladinu za pomoci plaveckých pomůcek • rozvíjí základní plavecké dovednosti	plavání hygienu plavání základní plavecké dovednosti	OSV – 1-4 Tv – tělesné dovednosti otřebné k nácviku jednoho plaveckého stylu
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	• naučí se základní pohyby jednoho plaveckého stylu a aplikuje ho ve vodě • seznámí se s pravidly plavání v bazénu i v přírodě • respektuje pravidla bezpečnosti ve vodě	plavání základní plavecké dovednosti prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Hv – nácvik správného dýchání
• jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel • chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání, uplatňuje zásady fair play jednání ve hře	zásady jednání a chování osvojovaných pohybových činností	OSV – 5
• užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• reaguje na pokyny, smluvené povely a signály učitele • užívá základní tělocvičné názvosloví • pojmenuje užívané nářadí a náčiní	komunikace v TV – povely, signály	VDO – 3,4 OSV – 1,4
• Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	• Zhodnotí své sportovní výkony a porovná je se svými spolužáky	měření a posuzování pohybových dovedností měření výkonů, základní pohybové testy	OSV - 5
• Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	• Pomáhá organizovat nenáročnou pohybovou hru	organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí	TV - tělesné dovednosti potřebné k nácviku pohybové činnosti
• změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• používá stopky, pásmo a jiné pomůcky pro měření dosažených výsledků • zapisuje samostatně do připravené tabulky • porovná a zhodnotí vlastní výsledky	měření a posuzování pohybových dovedností měření výkonů, základní pohybové testy	EV – 3,4 M – tabulky, grafy, měření

orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	ví, kde je možné získat informace o sportu ve svém okolí	zdroje informací o pohybových činnostech	MV – 1-5 Čj – referát, čtení z novin
--	--	---	---

Tělesná výchova – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Žák dle svých schopností: pomáhá s organizací vlastního pohybového režimu	zdravotně orientovaná zdatnost bruslení	EV – 4
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zaujímá správné cvičební polohy	význam pohybu pro zdraví	MKV -2
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- chápe význam přípravy organismu před cvičením - připravuje a uklízí náradí a náčiní - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - plní zodpovědně pokyny učitele - uplatňuje pravidle bezpečného chování ve sportovním prostředí	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	zadáva povely v roli cvičitele	komunikace v TV Gymnastika	OSV –1-11

posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele je ovlivňuje - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	VDO – 1-2
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- umí základní skoky na trampolínce - zvládá základní estetické držení těla - ví, že cvičení s hudbou má relaxační účinky - rozliší estetický a neestetický pohyb a naznačí jeho příčiny	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem	MV - 1-7 EV – 2 Hv – 2
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	- změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách - používá průpravná cvičení k osvojení základních atletických dovedností	Atletika měření výkonů a posuzování pohybových dovedností úpoly	M – 3
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření , pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- dodržuje pravidla v duchu fair play - zná základní pravidla bezpečnosti	historie a současnost sportu pravidla osvojovaných pohybových činností	
dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- uplatňuje základní pravidla sportovních her - vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her	sportovní hry	OSV –1-11
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	seznámí se s pravidly vybraných týmových sportů	komunikace v TV organizace prostoru a pohybových činností zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	

Tělesná výchova – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Žák dle svých schopností: pomáhá s organizací vlastního pohybového režimu	zdravotně orientovaná zdatnost bruslení	EV – 4
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zaujímá správné cvičební polohy	turistika a pobyt v přírodě bruslení další (i netradiční) pohybové činnosti	MKV – 2-3
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- chápe význam přípravy organismu před cvičením - připravuje a uklízí náradí a náčiní - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - plní zodpovědně pokyny učitele - uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí	Bezpečnost v Tělesné výchově a sportu Úpoly význam pohybu pro zdraví	MKV – 2-3
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	zadávat povely v roli cvičitele	komunikace v TV gymnastika	OSV – 1-11
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele je ovlivňuje - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VDO -1-2

• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• umí základní skoky na trampolínce • zvládá základní estetické držení těla • ví, že cvičení s hudbou má relaxační účinky • rozliší estetický a neestetický pohyb a naznačí jeho příčiny	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem gymnastika pohybové hry	MV – 7 EV – 3-4 Hv – 1
• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• volí adekvátní způsob rozcvičení	význam pohybu pro zdraví zdravotně orientovaná zdatnost	Př – 1
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• upraví doskočiště, připraví změř a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • používá průpravná cvičení k osvojení základních atletických dovedností	Atletika měření výkonů a posuzování pohybových dovedností pravidla osvojovaných pohybových činností	
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• změř a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • používá aktivně základní osvojované pojmy	komunikace v TV měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	M – 1
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření , pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• dodržuje pravidla v duchu fair play • zná základní pravidla bezpečnosti	Pohybové hry historie a současnost sportu	OSV – 1-11
• dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje	• uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her	Sportovní hry pravidla osvojovaných pohybových činností	OSV – 1-11

rolišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	seznámí se s pravidly vybraných týmových sportů	komunikace v TV organizace prostoru a pohybových činností zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
--	---	--	--

Tělesná výchova – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Žák dle svých schopností: pomáhá s organizací vlastního pohybového režimu	zdravotně orientovaná zdatnost bruslení	EV – 2-3
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zaujímá správné cvičební polohy	turistika a pobyt v přírodě bruslení další (i netradiční) pohybové činnosti	MKV – 2-3
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- chápe význam přípravy organismu před cvičením - připravuje a uklízí nářadí a náčiní - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - plní zodpovědně pokyny učitele - uplatňuje pravidle bezpečného chování ve sportovním prostředí	Bezpečnost v Tělesné výchově a sportu Úpoly význam pohybu pro zdraví	MKV – 2-3

užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	zadáva povely v roli cvičitele	komunikace v TV gymnastika	OSV – 1-11
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - ví o svých pohybových přednostech a nedostacích a s pomocí učitele je ovlivňuje - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VDO – 1-4
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	- ví, co je to doping - vysvětlí, proč sportovci prochází dopingovou zkouškou - charakterizuje dopad škodlivých látek na organismus	význam pohybu pro zdraví rekreační a výkonnostní spor	EV – 2-3
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	- umí základní skoky na trampolínce - zvládá základní estetické držení těla - ví, že cvičení s hudbou má relaxační účinky - rozliší estetický a neestetický pohyb a naznačí jeho příčiny	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem gymnastika pohybové hry	MV – 4-7 EV – 2-4 Hv – 1

• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• volí adekvátní způsob rozcvičení	význam pohybu pro zdraví zdravotně orientovaná zdatnost	Př – 1
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• upraví doskočiště, připraví změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • používá průpravná cvičení k osvojení základních atletických dovedností	Atletika měření výkonů a posuzování pohybových dovedností pravidla osvojovaných pohybových činností	M – 1
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • používá aktivně základní osvojované pojmy	komunikace v TV měření výkonů a posuzování pohybových dovedností	OSV – 1-11
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření , pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• dodržuje pravidla v duchu fair play • zná základní pravidla bezpečnosti	Pohybové hry historie a současnost sportu	OSV – 1-11
• dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her	Sportovní hry	
• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• seznámí se s pravidly vybraných týmových sportů	komunikace v TV organizace prostoru a pohybových činností zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV – 1-11

Tělesná výchova – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
--------------------------	-----------------------	---------------------------------	----------------------

Žák: aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Žák dle svých schopností: pomáhá s organizací vlastního pohybového režimu	Činnosti ovlivňující zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	EV – 1-4
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - zaujímá správné cvičební polohy	turistika a pobyt v přírodě bruslení další (i netradiční) pohybové činnosti	MKV – 1-4
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- chápe význam přípravy organismu před cvičením - připravuje a uklízí náradí a náčiní - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - plní zodpovědně pokyny učitele - uplatňuje pravidle bezpečného chování ve sportovním prostředí	Bezpečnost v tělesné výchově a sportu Úpoly význam pohybu pro zdraví	MKV – 1-5
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	zadáva povely v roli cvičitele	komunikace v TV gymnastika	OSV – 1-11
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele je ovlivňuje - dovede prožívat cvičení a soustředit se na správné a přesné provedení pohybu	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	VDO – 1-4

• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• umí základní skoky na trampolínce • zvládá základní estetické držení těla • ví, že cvičení s hudbou má relaxační účinky • rozliší estetický a neestetický pohyb a naznačí jeho příčiny	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem gymnastika pohybové hry	MV – 1 EV – 1 Hv – 1
• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• volí adekvátní způsob rozcvičení	význam pohybu pro zdraví zdravotně orientovaná zdatnost	Př – 1
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• upraví doskočiště, připraví změřit a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách • používá průpravná cvičení k osvojení základních atletických dovedností	Atletika měření výkonů a posuzování pohybových dovedností pravidla osvojovaných pohybových činností	
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření , pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• dodržuje pravidla v duchu fair play • zná základní pravidla bezpečnosti	historie a současnost sportu	OSV –1-11
• dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her	Sportovní hry	OSV – 1-11

rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	seznámí se s pravidly vybraných týmových sportů	komunikace v TV organizace prostoru a pohybových činností zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	MV – 1-11
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	vypomůže při sportovních školních akcích s organizací i s přípravou	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech organizace prostoru	OSV –1-11 MV – 1-7

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. ročník	Žák dle svých schopností: TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
2. ročník	TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

3. ročník	TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
4. ročník	TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
5. ročník	TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
6. ročník	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

7. ročník	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
8. ročník	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
9. ročník	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

	TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
--	---

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti - Pč

Charakteristika vzdělávacího oboru

Obor Člověk a svět práce poskytuje žákům seznámení se s běžnými pracovními činnostmi a technologiemi a umožňuje jim osvojení si základních pracovních dovedností. Při praktických činnostech s různými materiály se učí plánovat, organizovat svou práci, spolupracovat ve skupině. Pak je žák lépe vybaven k autentickému a hlavně objektivnímu poznávání okolního světa. Velmi důležitá je i autoevaluace žáka. Tím se přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, k rozvoji jejich tvůrčích myšlenkových pochodů. Během výuky jsou žáci vedeni k zodpovědnosti, k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prvotním cílem vzdělávací oblasti je vytvořit pozitivní vztah k práci založený na odpovědnosti za kvalitu osobních pracovních výsledků. Zvládnutí těchto cílů přispívá k lepší seberealizaci a k rozvoji podnikatelského myšlení.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Tento vzdělávací obor je na 1. stupni dotován jednou hodinou týdně. Obsahuje 4 tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů. Výuka probíhá ve třídě, jen tematický okruh Příprava pokrmů je realizován ve specializované učebně – kuchyňce.

Na 2.stupni je tento obor dotován 1 hodinou týdně, přičemž z praktických důvodů probíhá výuka ve dvouhodinových blocích jedenkrát za čtrnáct dnů. Výuka tak může probíhat bez přestávky v 90 minutovém bloku. V 6. a 7. ročníku se střídá tematický okruh Práce s technickými materiály - Příprava pokrmů, v 8. ročníku Svět práce - Provoz a údržba domácnosti, v 9. ročníku Svět práce - Desing a konstruování. Tematické okruhy Práce s technickými materiály a Příprava pokrmů jsou realizovány ve specializovaných pracovnách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast je založena na tvůrčí a myšlenkové spoluúčasti žáků. Proto se snažíme o zajištění co nejlepších pracovních podmínek, aby žáci byli dostatečně motivováni. Žák si pak na základě praktických činností vytváří komplexnější pohled na svět i sám na sebe, uvědomuje si vzájemné souvislosti, cíleně pozoruje, objevuje kulturní hodnoty. Pracovní postupy vyžadují promýšlení a plánování způsobů řešení, při čemž je žák trénován ve vytrvalosti a shovívavosti při nezdarech. Tímto způsobem je veden k zodpovědnosti. Žák se učí formulovat své myšlenky, komunikovat a spolupracovat ve skupině, používat návody a navržené pracovní postupy. Osvojuje si návyky, které přispívají k utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby zvládne poskytnout pomoc druhému či o pomoc požádat. Na získaných znalostech a osvojených dovednostech zakládá své vlastní názory a orientuje se i v jednoduchých otázkách spojených s postavením zaměstnance a zaměstnavatele.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Pracovní činnosti – 1. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák dle svých schopností: zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Práce s drobným materiálem Druhy drobného materiálu Vlastnosti drobného materiálu	OSV – 1-10 Pr – lisování přírodnin
pracuje podle slovního návodu a předlohy	- zopakuje jednoduchý pracovní postup - dle předlohy napodobuje výsledný předmět z drobného materiálu - vytváří si návyk organizace a plánování práce	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV – 1-10 MKV – 2
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	vlastními slovy popíše proměnu ročních období	Pěstitelské práce Pozorování přírodních jevů: roční období, měsíce, počasí, rozmnožování fauny a flóry aj. základní podmínky pro pěstování rostlin	EV – 2 Prv – základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, energie a přírodní zdroje
pečuje o nenáročné rostliny	provádí činnosti týkající se péče o nenáročné rostliny	pěstování pokojových rostlin	Pr – péče o nenáročné rostliny

Pracovní činnosti – 2. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV

Žák: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák dle svých schopností: - pojmenuje a popíše různé druhy materiálu - rozpozná a porovná základní vlastnosti materiálu - rozlišuje přírodní a technický materiál	Práce s drobným materiálem Druhy drobného materiálu Vlastnosti drobného materiálu	EV – 2,4 Pr – lisování a jiné práce s přírodninou
pracuje podle slovního návodu a předlohy	- vyjádří vlastními slovy daný postup práce a orientuje se v něm - dle předlohy napodobuje výsledný předmět z drobného materiálu - vytváří si návyk organizace a plánování práce	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV – 1-10 MKV – 2
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	vlastními slovy popíše proměnu ročních období	Pěstitelské práce Pozorování přírodních jevů: roční období, měsíce, počasí, rozmnožování fauny a flóry aj. základní podmínky pro pěstování rostlin	EV – 2 Prv – základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, energie a přírodní zdroje
pečuje o nenáročné rostliny	provádí činnosti týkající se péče o nenáročné rostliny	pěstování pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti	Pr – péče o nenáročné rostliny

Pracovní činnosti – 3. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák dle svých schopností: - pojmenuje a popíše různé druhy materiálu - rozpozná a porovná základní vlastnosti materiálu - rozlišuje přírodní a technický materiál	Práce s drobným materiálem Druhy drobného materiálu Vlastnosti drobného materiálu pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	EV – 2,4 Pr – lisování a jiné práce s přírodninou
pracuje podle slovního návodu a předlohy	- vyjádří vlastními slovy daný postup práce a orientuje se v něm - dle předlohy napodobuje výsledný předmět z drobného materiálu - vytváří si návyk organizace a plánování práce	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV – 1-10 MKV – 2

provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	vlastními slovy popíše proměnu ročních období	Pěstitelské práce Pozorování přírodních jevů: roční období, měsíce, počasí, rozmnožování fauny a flóry aj. základní podmínky pro pěstování rostlin	EV – 2 Prv – základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, energie a přírodní zdroje
pečuje o nenáročné rostliny	provádí činnosti týkající se péče o nenáročné rostliny	pěstování pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	Pr – péče o nenáročné rostliny
Zvláda elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Zvláda elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	M - vytváření prostorové představivosti, rozdíl mezi geometrickým tvarem a tělesem
Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Upraví stůl pro jednoduché stolování	Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu	MKV – 1-5
Chová se vhodně při stolování	Chová se vhodně při stolování	Pravidla správného stolování	MKV – 1-5

Pracovní činnosti – 4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák dle svých schopností: - definuje různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a vztahy mezi nimi - doplňuje i netradiční druhy materiálu a pojmenuje jeho vlastnosti - navrhne využití základních vlastností daného materiálu - sám zvolí a objasní pracovní postup, zorganizuje vlastní práci	Práce s drobným materiálem Druhy drobného materiálu Vlastnosti drobného materiálu pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	EV – 3,4 OSV – 1-11 Př – lisování a jiné práce s přírodninou
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- popíše danou lidovou tradici - uvede vztah dané práce k lidové tradici	lidové zvyky, tradice, řemesla	MKV – 1-5 Př, VI – velikonoce a vánoce v lidové tvořivosti

Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	Př – lisování a jiné práce s přírodninou
Udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	organizace práce	M – vytváření prostorové představitosti, rozdíl mezi geometrickým tvarem a tělesem
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž i demontáž	- samostatně kombinuje montážní postupy, aby dospěl k danému cíli - samostatně navrhne a zrealizuje demontážní postup	stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	OSV – 1-4
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- analyzuje plán nebo nákres a slovně ho reprodukuje - organizuje vlastní pracovní postup - posoudí a porovná kvalitu své práce s ostatními, uvede klady a zápory - vyvodí závěr a vyhodnotí nejlepší pracovní postup	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Čj – mluvní cvičení: popis plánu práce
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- realizuje jednoduché pěstitelské činnosti - rozlišuje druhy rostlin z hlediska umístění a užitečnosti	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	EV – 1-4 Př – základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, energie a přírodní zdroje Př – půda a druhy rostlin z různých hledisek
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	respektuje dané zásady při pěstování rostlin	pěstování pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	MV – 5 Čj – vyhledávání v odborné literatuře
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- sám zvolí správnou pomůcku nebo nástroj k dané práci - rozhoduje o vhodnosti vybraných pracovních pomůcek a nástrojů	Pomůcky, nástroje a náčiní pro práci s drobným materiálem pro pěstitelské činnosti	Čj – popis pomůcek a jejich využití
udrží pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- interpretuje a dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce, vyvodí obecné závěry - objasní důvod dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci - reprodukuje postup první pomoci při úrazu	Základy bezpečnosti a hygieny práce První pomoc při úrazu při práci s drobným materiálem a při konstrukčních i pěstitelských činnostech	Př – první pomoc

Pracovní činnosti – 5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

Žák: vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák dle svých schopností: - definuje různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a vztahy mezi nimi - doplňuje i netradiční druhy materiálu a pojmenuje jeho vlastnosti - navrhne využití základních vlastností daného materiálu - sám zvolí a objasní pracovní postup, zorganizuje vlastní práci	Práce s drobným materiálem Druhy drobného materiálu Vlastnosti drobného materiálu pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	EV – 3,4 OSV – 1-11 Př – lisování a jiné práce s přírodninou
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- popíše danou lidovou tradici - uveďe vztah dané práce k lidové tradici	lidové zvyky, tradice, řemesla	MKV – 1-5 Př, VI – velikonoce a vánoce v lidové tvořivosti
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- realizuje jednoduché pěstitelské činnosti - rozlišuje druhy rostlin z hlediska umístění a užitečnosti	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	EV –1-4 Př – základní podmínky života: voda, ovzduší, půda, energie a přírodní zdroje Př – půda a druhy rostlin z různých hledisek
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	respektuje dané zásady při pěstování rostlin	pěstování pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	MV – 5 Čj – vyhledávání v odborné literatuře
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- sám zvolí správnou pomůcku nebo nástroj k dané práci - rozhoduje o vhodnosti vybraných pracovních pomůcek a nástrojů	Pomůcky, nástroje a náčiní pro práci s drobným materiálem pro pěstitelské činnosti	Čj – popis pomůcek a jejich využití
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- registruje, používá a interpretuje pravidla kodexu chování při stolování - objasní jednotlivá pravidla	Kodex chování při stolování	OSV – 1-4 Čj – dramatizace návštěvy restaurace
orientuje se v základním vybavení kuchyně	- pojmenuje a objasní způsob použití základního vybavení kuchyně - zhodnotí pomoc moderních spotřebičů	základní vybavení kuchyně	Čj – popis vybavení kuchyně VI – technický vývoj společnosti

připraví samostatně jednoduchý pokrm	- ovládá jednoduché činnosti k přípravě pokrmů - zorganizuje přípravu potravin - samostatně uspořádá jejich uskladnění do doby spotřeby - naplánuje samostatně i podle návodu pracovní postup a zrealizuje ho	Výběr, nákup a skladování potravin Základní činnosti při vaření Recepty	MKV – 1-4 VI – historie slavných kuchařů
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- interpretuje a dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce, vyvodí obecné závěry - objasní důvod dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci - posoudí a provede kritiku zvládnutí těchto pravidel - definuje pravidla první pomoci při pracovním úrazu	Základy bezpečnosti a hygieny práce První pomoc při úrazu při práci	Př – první pomoc
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- interpretuje a dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce, vyvodí obecné závěry - objasní důvod dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci - posoudí a provede kritiku zvládnutí těchto pravidel - definuje pravidla první pomoci při pracovním úrazu	Základy bezpečnosti a hygieny práce První pomoc při úrazu při práci	Př – první pomoc
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- interpretuje a dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce, vyvodí obecné závěry - objasní důvod dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci - posoudí a provede kritiku zvládnutí těchto pravidel - definuje pravidla první pomoci při pracovním úrazu	Základy bezpečnosti a hygieny práce První pomoc při úrazu při práci	Př – první pomoc
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- interpretuje a dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce, vyvodí obecné závěry - objasní důvod dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci - posoudí a provede kritiku zvládnutí těchto pravidel - definuje pravidla první pomoci při pracovním úrazu	Základy bezpečnosti a hygieny práce První pomoc při úrazu při práci	Př – první pomoc

Pracovní činnosti – 6. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- Žák: - rozeznává základní druhy materiálů – dřevo, kov, plasty - určuje základní vlastnosti materiálů - zvládá měření a orýsování	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	EV – 1 Př – dřeviny, význam lesa F – fyzikální vlastnosti látek M – měření, rýsování, početní operace
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	efektivně používá vhodné nástroje a nářadí pro ruční opracování	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	OSV – 10
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	za pomoci učitele stanoví pracovní postup při zhotovování jednoduchého výrobku	jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy, úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	M – rýsování, kótování
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	čte jednoduchý technický náčrt	technické náčrtu a výkresy, technické informace, návody	OSV – 1-4,6-11
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- chová se v souladu s řádem dílny a pravidly bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím - neohrožuje své zdraví při používání barev a laků - poskytne první pomoc dle svých možností	bezpečnost ochrany práce a zdraví, poskytnutí první pomoci	EV – 3-4
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	- objasní důvod dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci - chová se v souladu s řádem pracovní kuchyně - bezpečně obsluhuje základní kuchyňský inventář a elektrické spotřebiče	Kuchyně základní vybavení, udržování pořádku a čistoty	OSV – 1-4 Čj – porozumění textu

připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- porozumí textu, receptům - shrnuje a zaznamenává základní informace - třídí získané informace - ovládá jednoduché činnosti k přípravě pokrmů - zorganizuje přípravu potravin - naplánuje samostatně i podle návodu pracovní postup a zrealizuje ho - porovná svůj postup s jinými a pokusí se obhájit správnost svého postupu - zhodnotí volbu svého postupu	Potraviny výběr, nákup, skladování, skupiny potravin Příprava pokrmů úprava pokrmů za studena základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV – 1,5,8 MV – 5 F – fyzikální vlastnosti látek M – měření, početní operace
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- naučí se základním zásadám stolování - osvojí si společenské chování u stolu - seznámí se s pravidly obsluhy u stolu	Úprava stolu a stolování jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	MKV – 1,3,4 Vv – estetické cítění
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- poskytne první pomoc, dle svých možností - dodržuje pravidla bezpečné práce v kuchyni a hygienické požadavky	Kuchyně bezpečnost a hygiena provozu	Př – první pomoc

Pracovní činnosti – 7. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	- Žák: rozeznává základní druhy materiálů – dřevo, kov, plasty - určuje základní vlastnosti materiálů - zvládá měření a orýsování	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	EV – 1 Př – dřeviny, význam lesa F – fyzikální vlastnosti látek M – měření, rýsování, početní operace
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	efektivně používá vhodné nástroje a nářadí pro ruční opracování	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	OSV – 10
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	za pomoci učitele stanoví pracovní postup při zhotovování jednoduchého výrobku	jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité technologické postupy, úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	M – rýsování, kótování

• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• čte jednoduchý technický náčrt	technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody	OSV – 1-4,6-11
• dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	• chová se v souladu s řádem dílny a pravidly bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím • neohrožuje své zdraví při používání barev a laků • poskytne první pomoc dle svých možností	bezpečnost ochrany práce a zdraví, poskytnutí první pomoci	EV – 3-4
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	• chová se v souladu s řádem pracovní kuchyně • neohrožuje své zdraví při používání elektrického inventáře • vymezí základní vybavení kuchyně	Kuchyně základní vybavení, udržování pořádku a čistoty	OSV – 1-4 MV – 5 F – fyzikální vlastnosti látek M – měření a početní operace
• připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	• správně nakupuje jednotlivé potraviny • řídí se hygienickými požadavky pro skladování poživatin • rozpozná záruční dobu (dobu doporučené spotřeby) • ovládá základní pojmy v oboru výživy a stravování • vysvětlí zásady pro sestavování jídelníčku a sestaví jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy • připravuje jednoduchý pokrm teplé kuchyně • dodržuje technologické postupy pro jednotlivé tepelné úpravy z hlediska zásad zdravé výživy • orientuje se ve váhových a objemových jednotkách • vyhledává požadovaný recept v kuchařce a postupuje dle návodu přípravy pokrmu	Potraviny výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku Příprava pokrmů základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	OSV – 8 Vv – estetické cítění MKV – 1-5
• dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	• zná a dodržuje základní pravidla stolování • předvede společenské chování při stolování • na příkladu ukáže správnou přípravu stolujících	Úprava stolu a stolování jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce - poskytne první pomoc, dle svých možností - objasní důvod dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci	Kuchyně bezpečnost a hygiena provozu	Vv – estetické cítění Př – první pomoc
---	---	--	---

Pracovní činnosti – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Žák dle svých schopností: - vytvoří systém prvotních informací o technologiích a organizaci práce - uvědomuje si vztah člověka k technologiím a výrobním postupům, význam služeb	Trh práce povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností	VDO – 1-4 Vo – člověk a pracovní život
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	odhadne své uplatnění v souvislosti se svými zálibami, znalostmi a zdravotním stavem	Volba profesní orientace základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	OSV – 2-4 Vz – rozvoj osobnosti
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	zhodnotí aktuální nabídku dalšího vzdělávání s ohledem na své potřeby	Možnosti vzdělávání náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby	MV – 1-5 Vo – člověk a pracovní život, životní perspektivy
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- zmapuje možnosti pracovního uplatnění v místě bydliště - vysvětlí funkce úřadu práce	Zaměstnání pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání	OSV – 9-10

Pracovní činnosti – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Žák dle svých schopností: - vytvoří systém prvotních informací o technologiích a organizaci práce - uvědomuje si vztah člověka k technologiím a výrobním postupům, význam služeb	Trh práce druhy pracovišť charakter a druhy pracovních činností požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	VDO – 1-4 Vo – člověk a pracovní život

posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	odhadne své uplatnění v souvislosti se svými zálibami, znalostmi a zdravotním stavem	Volba profesní orientace sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	OSV – 2-4 Vz – rozvoj osobnosti
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	zhodnotí aktuální nabídku dalšího vzdělávání s ohledem na své potřeby	Možnosti vzdělávání náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	MV – 1-5 Vo – člověk a pracovní život, životní perspektivy
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- zmapuje možnosti pracovního uplatnění v místě bydliště - sestaví svůj strukturovaný životopis - vysvětlí funkce úřadu práce - rozliší pojmy zaměstnanec a zaměstnavatel	Zaměstnání pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	OSV – 5,7,8,9 Čj – životopis M – finanční matematika, statistika

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
1. ročník	ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
2. ročník	ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
3. ročník	ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
4. ročník	ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí péstitelská pozorování ČSP-5-3-03 volí podle druhu péstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy
5. ročník	ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí péstitelská pozorování

	ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy
6. ročník	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
7. ročník	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
8. ročník	ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
9. ročník	ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

5.10 Povinně volitelné předměty

5.10.1 Cvičení z matematiky – CvM

Charakteristika vzdělávacího oboru

Žáci si osvojují dovednost matematizovat reálnou situaci. Tento předmět rozvíjí jejich pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat. Současně jsou vedeni k aplikaci poznatků z matematiky do reálného života. Důležitým úkolem je i vést žáky k sebedůvěře, sebekontrolě a k vytváření závěrů, které vyplývají z pozorování.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího oboru

Na druhém stupni bude tento povinně volitelný předmět dotován v sedmém, osmém a devátém ročníku jednou hodinou týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce v tomto předmětu žák získává tyto kompetence.

Kompetence k učení :

- žák si osvojí matematické pojmy a vztahy v širších souvislostech
- žák operuje se znaky a symboly
- žák při své práci využívá výpočetní techniku

Kompetence k řešení problémů :

- žák třídí informace
- žák využívá k řešení problému znalosti a dovednosti na základě pozorování
- žák ověřuje správnost výsledků v porovnání s praxí
- žák dokáže zdůvodnit svůj postup řešení

Kompetence komunikativní:

- žák si vytváří hypotézy, ověřuje jejich platnost
- žák dokáže prezentovat své myšlenky
- žák spolupracuje na řešení problému s ostatními
- žák využívá informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální:

- žák se učí věcně argumentovat
- žák je při práci veden k sebekontrolě
- žák dokáže naslouchat názorům druhých a oceňuje jejich přínos k řešení problému

Kompetence občanské :

- žák si je vědom svých práv a povinností
- žák k výsledkům své práce přistupuje zodpovědně

Kompetence pracovní :

- žák při řešení úkolů využívá poznatků, které získal v jiných předmětech či v praktickém životě
- žák se snaží svou práci co nejvíce zefektivnit
- žák se orientuje v základních pojmech spojených s finanční sférou

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Cvičení z matematiky – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • užívá matematické symboly s dohodnutým významem	Žák dle svých schopností: • rozlišuje znaky relací, početních výkonů a pomocné znaky	Abeceda matematiky Konstanty Proměnné Relace Početní výkony	OSV – 1,10
• umí sestavit jednoduchý výraz a určit jeho hodnotu	• provede předepsanou operaci • dosazením za proměnnou určí hodnotu výrazu	Výrazy = slova matematiky	VDO –1

odliší větu v matematice od gramatické věty	určí pravdivost výroku	Výroky, výrokové formy a matematické věty	
řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	- používá znaky dělitelnosti - rozloží číslo na součin prvočísel - užívá násobky a dělitele při řešení slovních úloh	Dělitelnost přirozených čísel	
pracuje s pojmy a symboly množinové matematiky	chápe vztahy mezi pojmy množina, prvek, podmnožina, rovnost, sjednocení a průnik množin	Množinový jazyk matematiky Co je množina, prvek, podmnožina. Znázornění množin a jejich vztahů. K čemu jsou dobré důkazy?	OSV –1-4
využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh	- sestrojí osy základních geometrických útvarů - charakterizuje jednoduché geometrické útvary množinovým pojetím	Konstrukční úlohy Základní útvary v rovině a jejich vlastnosti	
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	- zvládá zaokrouhlování čísel a je schopen využití v praxi - je schopen určité přesnosti při odhadu	Zaokrouhlování Aproximace čísel	
osvojil si přehled číselných oborů	- rozlišuje čísla přirozená, racionální a reálná - využívá vlastnosti reálných čísel	Přehled číselných oborů Čísla přirozená Čísla opačná Čísla celá Čísla racionální Čísla převrácená Čísla iracionální Početní výkony s reálnými čísly a jejich vlastnosti	
řeší výpočtem situace vyjádřené poměrem	- vyjádří poměr mezi danými hodnotami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - využívá trojčlenku při řešení úloh - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí	Poměr Přímá a nepřímá úměrnost	

Cvičení z matematiky – 8. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
-------------------	----------------	--------------------------	---------------

Žák: umí popsat základní útvary v rovině a jejich vlastnosti	Žák dle svých schopností: - označuje body a přímky, rozlišuje jejich polohu, chápe pojem polopřímky a opačné polopřímky, označí vnitřní bod polopřímky - osvojí si pojem poloroviny, hraniční přímky a vnitřního bodu poloroviny - rozlišuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, svazek přímek a dvojice vzájemně kolmých přímek - určí šířku rovinného pásu a jeho osu	Body a přímky Vzájemná poloha bodu a přímek Dva a tři body v rovině Dvě přímky v rovině Úsečky a orientované úsečky Porovnávání úseček, součet, násobek úsečky Vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžných přímek	OSV – 1,10
znázorňuje body a přímky	používá druhy čar dle jejich významu	Druhy čar a jejich použití Technické písmo Řecká abeceda Význam indexů u písmen	Vv – písmo D – kultura Řecka
si osvojil pojem úhlu	- chápe pojem úhlu konvexního a nekonvexního - rozlišuje úhly ostré, pravé, tupé - využívá vlastností úhlů vedlejších, vrcholových, souhlasných střídavých - porovnává úhly - zkonstruuje osu úhlu - sestrojí úhel dané velikosti - provádí výpočty s velikostmi úhlů	Úhly Znázorňování úhlů Druhy úhlů Konstrukce a porovnávání úhlů Rozdělení úhlů Výpočty a převody s velikostmi úhlů Oblouková míra	D – zámořské objevy Z – práce s mapou
provádí konstrukce základních rovinných útvarů	- využívá svých poznatků při řešení - složitější konstrukcí	Konstrukční úlohy	VDO – 1-4

Cvičení z matematiky – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: rozpozná základní útvary z oblasti	Žák dle svých schopností: - rozlišuje kruh a kružnici, oblouk kružnice, kruhovou úseč - používá vlastností Thaletovy kružnice - určí sečnu, tečnu a vnější přímku - vypočte obsah kruhu a délku kružnice - chápe pojem množina daných vlastností - využívá shodnosti a podobnosti při řešení konstrukčních úloh	Kružnice a kruh Základní pojmy Oblouk kružnice Úhly v kružnici Thaletova kružnice Kružnice a přímka Dvě kružnice a jejich poloha Množina všech bodů dané vlastností Shodnost Podobnost	OSV – přechod od konkrétního myšlení k abstraktnímu Vv – znázorňování těles v prostoru, portrét Z – mapa

vyjadřuje velikost rovinných i prostorových útvarů	má osvojeny jednotky délky, objemu a hmotnosti	Převody jednotek Velikost rovinných útvarů Měření rovinných útvarů Převody Význam předpon	VDO – 1-4 F – objem těles
rozlišuje mnohoúhelníky	- využívá vlastností jednotlivých typů mnohoúhelníků při jejich konstrukci - určí jejich obvod a obsah	Mnohoúhelníky Mnohoúhelník konvexní a nekonvexní Pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník, pětiúhelník, desetiúhelník Trojúhelníky Čtyřúhelníky	VDO – 8,9,10 Z – znázornění Zeměkoule
umí popsat základní tělesa a jejich vlastnost	při znázorňování a určování povrchu a objemu těles využívá jejich vlastnosti	Tělesa Hranoly Jehlan a kužel Koule Komolý jehlan a kužel	

5.10.2 Základy počítačové grafiky - Zpg

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Žák získá elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky, seznámí se s moderními informačními technologiemi a získá přehled ve světě informací. Vyučovací předmět podporuje u žáků kreativitu při práci s informacemi a jejich využití v dalším vzdělání i v praxi. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou efektivního rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Vzdělávací obor Základy počítačové grafiky je dotován 1 hodinou týdně v 7. – 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák je veden k tomu, aby sbíral a třídil informace ze všech dostupných zdrojů a zpracoval vyhledané informace do požadované podoby. Při výuce se využívají výkladové hodiny s ukázkami (počítač, video, projektor), samostudium, řízený rozhovor, samostatná cvičení. Během výuky jsou rozvíjeny všechny klíčové kompetence.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Základy počítačové grafiky – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ovládá základní standardní funkce grafického editoru a využívá vhodných aplikací	Žák dle svých schopností: - ovládá základní příkazy grafického editoru - uplatňuje základní estetická pravidla - zvládá jednoduché úpravy digitálních fotografií - využívá tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací - sleduje věcnou správnost a přesnost mediálního sdělení	Počítačová grafika Základní pojmy počítačové grafiky Úvod do vektorové a rastrové grafiky Základy práce s rastrovým grafickým editorem: obal na CD, omalovánky Základy práce s vektorovým grafickým editorem: logo, návrh diplomu, seskupování objektů – CD letadlo Práce s digitálním fotoaparátem Práce se skenerem Základní úpravy fotografií a obrázků: červené oči, barevná korekce, otočení	OSV – 5 MV – 1-7 Vv – estetické cítění
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- ovládá program na tvorbu prezentací - zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě	Tvorba prezentací Základy práce s programem na tvorbu prezentací Prezentace na zvolené téma: pohádka, profil hudební skupiny Předvedení prezentace s komentářem	OSV – 2,3,5 MV – 5

Základy počítačové grafiky – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ovládá základní standardní funkce grafického editoru a využívá vhodných aplikací	Žák dle svých schopností: - ovládá základní příkazy grafického editoru - uplatňuje základní estetická pravidla - zvládá jednoduché úpravy digitálních fotografií - využívá tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací - sleduje věcnou správnost a přesnost mediálního sdělení	Počítačová grafika Základní pojmy počítačové grafiky Úvod do vektorové a rastrové grafiky Základy práce s rastrovým grafickým editorem: školní časopis, pohlednice školy, dopravní značky Základy práce s vektorovým grafickým editorem: vizitka školy, „člověče, nezlob se“, erb Práce s digitálním fotoaparátem Práce se skenerem Základní úpravy fotografií a obrázků: retušování, barevné tónování	OSV – 5 MV – 1-7 Vv – estetické cítění
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- ovládá program na tvorbu prezentací - zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě	Tvorba prezentací Základy práce s programem na tvorbu prezentací Prezentace na zvolené téma: výlet Předvedení prezentace s komentářem	OSV – 2,3,5 MV – 5

Základy počítačové grafiky – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: ovládá základní standardní funkce grafického editoru a využívá vhodných aplikací	Žák dle svých schopností: - ovládá základní příkazy grafického editoru - uplatňuje základní estetická pravidla - zvládá jednoduché úpravy digitálních fotografií - využívá tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací - sleduje věcnou správnost a přesnost mediálního sdělení	Počítačová grafika Základní pojmy počítačové grafiky Úvod do vektorové a rastrové grafiky Základy práce s rastrovým grafickým editorem: vesmír + UFO, plakát Základy práce s vektorovým grafickým editorem: hlavičkový papír, leták, křížovka, vzorník geometrických těles Práce s digitálním fotoaparátem Práce se skenerem Základní úpravy fotografií a obrázků: koláž, popisky	OSV – 5 MV – 1-7 Vv – estetické cítění
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- ovládá program na tvorbu prezentací - zpracuje a prezentuje informace v textové, grafické a multimediální formě	Tvorba prezentací Základy práce s programem na tvorbu prezentací Prezentace na zvolené téma: naše třída, multimediální učebnice Předvedení prezentace s komentářem	OSV – 2,3,5 MV – 5

5.10.3 Literární výchova - Lv

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Literární výchova rozvíjí úroveň jazykové kultury, která patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Učí žáky řešit jednotlivé komunikační situace pomocí volných vlastností jedince. Vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Tento vzdělávací obor je dotován 1 hodinou týdně v 7. – 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Žáci se snaží na základě přečteného nebo slyšeného textu analyzovat a kriticky posoudit jeho obsah. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Pomocí různých forem verbální i nonverbální komunikace žák rozvíjí všechny klíčové kompetence a získává tak základní předpoklady kvalitní komunikace jako jsou psychosomatické, herní a sociálně komunikační dovednosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Literární výchova – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Žák dle svých schopností: - zvládá pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické - prohlubuje si slovní zásobu - posuzuje výběr vhodných stylistických prostředků - charakterizuje pohádku a postihne její zákonitosti - pokusí se o vlastní tvorbu a následné vypravování	Pohádka Stavba pohádky Nadpřirozené prvky Dobro x zlo	OSV – 1-10 Čj – ukázky z děl českých a světových autorů
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- vnímá umělecký jazyk - rozpozná druhy veršů - rozliší báseň lyrickou a epickou - utvoří rým - při jednoduchém rozboru používá elementární literární pojmy - správně recituje	Poezie Druhy veršů Rým Lyrická x epická báseň Recitace	OSV – 1,2,3
rozlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	- charakterizuje pověst - vysvětlí, co je základem pověsti - vychází z vlastní četby - seznámí se s pověstí svého města a okolí - interpretuje pověst	Pověst Historický základ pověsti	EV – 1-4
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči	- charakterizuje bajku - vysvětlí původ vzniku bajky - rozezná hlavní rysy bajky - interpretuje libovolnou bajku	Bajka Rysy bajky Morální podtext Interpretace	VEGS – 1-3 MKV – 1-5
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel	- rozlišuje východisko a jádro sdělení - posuzuje jazykové prostředky v textu - tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí	Povídka Stavba povídky Jazykové prostředky v textu Vlastní tvorba Prezentace vlastní tvorby	MKV – 1-5 Čj – vlastní četba, charakteristika hlavních i vedlejších postav

mezivětného navazování			
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- vysvětlí monolog, dialog, scénické poznámky - pokusí se vytvořit scénář podle pohádky - zahraje etudu na dané téma - použije mimiku	Divadelní hra Monolog, dialog Scénář Etuda na dané téma Nonverbální komunikace	VEGS – 1-3
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou pro text přednese referát	- pojmenuje hlavní rysy své povahy - potlačuje své nedostatky a vyzdvihne své klady - rozpozná kladné rysy povahy svých spolužáků - využívá poznatků z vlastní četby a filmové tvorby - odliší podstatné znaky povahy od méně důležitých	Charakteristika Kladné a záporné vlastnosti Podstatné znaky	VDO – 1-4 MKV – 1-5
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- vymezí zákonitosti vypravování - použije rozmanitá dějová slovesa - utvoří osnovu a následně podle osnovy hovoří	Vypravování Osnova	EV – 1-4
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	- ostatním sdělí své zážitky i názory - zdokonaluje se v kultivovaném mluveném projevu	Kultivace projevu	VEGS – 1-3
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- rozliší důležité a méně důležité zákonitosti - vyjadřuje se věcně a výstižně - chápe význam termínů a používá je	Popis Věcné a výstižné vyjadřování Termíny	VDO – 1-4
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- správně formuluje své potřeby - vymezí základní formy žádosti - formuluje svá přání kultivovaně a výstižně	Žádost Základní formy žádosti Formulace	OSV – 7,8

rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- užívá jazykové prostředky pro danou komunikační situaci - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Subjektivní a objektivní sdělení Jazykové prostředky	OSV – 7,8
--	---	---	-----------

Literární výchova – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák dle svých schopností: - charakterizuje legendu - seznámí se s významem slov 9. století - pokusí se vlastními slovy převyprávět úryvek legendy	Legenda Slovní zásoba 19. století	VEGS – 1-3 Čj – úryvky z Legendy o sv. Václavovi, Legendy o sv. Ludmile, z díla Život Konstantinův
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- seznámí se s životopisy našich předků - pracuje tvořivě s literárním textem podle svých schopností	Tvořivá práce s literárním textem	VDO – 1-5 VEGS – 1-3
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- chápe důležitost lidové slovesnosti a její význam v době národního obrození - rozumí významu lidové slovesnosti pro dnešní podobu českého jazyka	Lidová slovesnost Význam pro dnešní dobu	Čj – ukázky z české lidové slovesnosti, říkadla, hádanky, písničky, rozpočítadla
rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- charakterizuje baladu - vyjmenuje hlavní autory balad - rozezná základní rysy balady sociální	Balada Charakteristika Sociální balada	Čj – ukázky z díla K. J. Erbena, L. Čelakovského, J. Wolkera, P. Bezruč
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- charakterizuje epigram - postihne hlavní rysy - chápe smysl epigramu v konkrétní politické situaci - vysvětlí, co je jinotaj a pochopí jeho funkci - pokusí se vymyslet náměty k epigramům	Epigram Charakteristika Jinotaj	VDO – 1-4 Čj – ukázky z díla K. H. Borovského
rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	- charakterizuje fejeton - rozpozná hlavní myšlenku díla - řeší problém nastíněný v díle - vymyslí náměty pro fejeton současné doby	Fejeton Charakteristika Vlastní tvorba	MV – 1-5 Čj – ukázky z díla J. Nerudy, R. Křesťana Vo – práce s denním tiskem

uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	- charakterizuje libreto - vymezí autory libret - napiše příběh podle libreta a porovná s již hotovým dílem	Libreto Charakteristika	Čj – libreta E. Krásnohorské, K. Sabiny, J. Kvapila
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního i filmového představení	- charakterizuje dobrodružnou literaturu - vymyslí náměty pro nové knihy - vychází z vlastní četby - seznámí se s novými autory dobrodružné literatury	Dobrodružná literatura Charakteristika	Čj – ukázky z dobrodružných knih našich i zahraničních autorů
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- rozpozná hlavní rysy dívčí literatury - nachází odpovědi na své otázky - vychází z vlastní četby - rozpozná literaturu tzv. Červené knihovny - učí se vystihnout charakter hlavní postavy	Literatura pro dívky Charakteristika „Červená knihovna“	MKV – 1-5 Čj – ukázky ze starší i moderní, české i zahraniční literatury pro dívky
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- používá vhodné jazykové prostředky pro tento druh popisu - odlišuje prvky vypravování - posiluje vztah k domovu, k přírodě, k vlasti - uvědomí si svůj vztah k nějakému místu, kde je rád	Subjektivně zabarvený popis Jazykové prostředky	EV – 1-4
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- používá odborné názvy a umí vysvětlit odborné termíny - podá výklad jednoduchého problému - vyjadřuje svůj názor odpovídajícími stylistickými a jazykovými prostředky - využívá aktuálních témat ze života kolem sebe	Výklad Termíny	EV – 1-4
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- formuluje přesně důležité fakta - vymezí základní záležitosti pozvánky - vytvoří pozvánku pro rodiče na významnou akci školy (vernisáž, sportovní utkání, besídka, karneval aj.)	Pozvánka Fakta	MV – 1-5 VV – seznámí se s výtvarnými technikami vhodnými pro vytvoření kvalitní pozvánky

rolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	- sestaví svůj vlastní životopis - zjistí zajímavosti ze života svých rodičů, prarodičů... - pomocí různých informačních zdrojů vypíše klíčové události ze života slavné osobnosti (spisovatel, herec, sportovec, novinář, reportér, politik aj.)	Životopis Stavba životopisu Informační zdroje	OSV – 1,2
---	---	--	------------------

Literární výchova – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Žák dle svých schopností: - ústně vyjádří své zážitky - používá výrazy adekvátní danému slohovému útvaru - používá výstižná slovesa - zapojuje fantazii - převypráví obsah přečteného - zvládá vypravování podle osnovy a osnovu vytvoří	Vypravování Fantazie	MKV – 2, 5 Čj – ukázky z děl českých i zahraničních autorů
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- rozezná lyrickou a epickou prózu - upevní svůj vztah k přírodě, domovu, vlasti - rozvíjí svou osobnost po stránce estetické - formuluje vlastní názor na aktuální problémy - používá základní umělecké prostředky - pracuje se slovy citově zabarvenými	Subjektivně zabarvený popis Lyrická próza Epická próza Estetické vnímání Umělecké prostředky Slova citově zabarvená	VDO – 1-4 Čj – lyrická próza českých autorů
využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	- logicky uvažuje nad zadanými tématy - přemýšlí o svém životě - adekvátně používá citáty i přísloví - kriticky myslí - formuluje vlastní názor na aktuální problémy	Úvaha	MKV – 1,5 VEGS – 1-3

odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- volí verbální prostředky charakterizující proslov - pozná, k jaké příležitosti se proslov hodí - využívá řečnických otázek - navazuje kontakt s posluchačem - zřetelně a správně vyslovuje	Proslov Charakteristika Řečnické otázky Výslovnost	MKV – 1-5 OSV – 1-11
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	- správně pracuje s členěním, tempem i přízvuky - zdůrazní to, co zdůrazněno být má - kontroluje své chování a koordinaci pohybů doprovázejících projev	Mluvený projev	EV – 3,4
zapojuje se do diskuze, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	- vyjádří svůj názor na určitý problém - zhodnotí navrhovaná řešení - sdělí své stanovisko k navrhovanému řešení	Osobní stanovisko Řešení komunikační situace	MKV – 1-5
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- řídí diskusi - usměrní průběh diskuze - vyhýbá se výrazům nespisovným - vyjadřuje se věcně, stručně a jasně - chová se asertivně - hodnotí sebe sama	Diskuze Řízená diskuze Spisovná čeština	MV – 6-7 OSV – 1-11
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnotí, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	- používá adekvátní slovní zásobu - používá vhodné spisovné výrazy - slušně vystupuje - pohotově informuje o aktuálních otázkách	Zpravodajské útvary Zpráva Oznámení Inzerát Interview	VDO – 1-4 OSV – 1-11
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem nebo i vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- uvažuje o významných aktuálních společenských problémech současné doby - zaujímá postoj ke konkrétnímu problému současnosti nebo minulosti - informuje s dokumentární přesností o zajímavých místech nebo lidech	Publicistické útvary Úvodník Komentář Reportáž	MKV – 2 Čj – denní tisk, časopisy pro děti a mládež, ukázky z literatury českých autorů

uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	najde aktuální témata ve společnosti a zpracuje je ve fejetonu	Fejeton	OSV – 2,3,4 MV – 1-5 Čj – využití odborné literatury, práce s internetem
rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	- seznamuje se s rytmem básní - recituje báseň - porozumí veršům	Poezie Recitace	Čj – ukázky z básnické tvorby českých i světových autorů
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- charakterizuje divadelní hru - sestaví dialog a pracuje se scénickými poznámkami	Drama Historická divadelní hra Drama s aktuální tematikou ze současnosti	Čj – dramatická tvorba českých i zahraničních autorů
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- přednese monolog - vytvoří scénář podle libovolné povídky	Scénář	VDO – 1-4

5.10.4 Komunikační a jazykové dovednosti – Kjd

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vzdělávací obor Komunikační a jazykové dovednosti přináší žákům základní poznatky o psychosomatických, sociálně komunikačních a herních dovednostech. Seznámí je s důležitými fakty využití umění komunikace a pomáhá k získání kompetencí, které jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svou roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Předmět Komunikační a jazykové dovednosti je doplňující vzdělávací obor a je vyučován jako volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku s hodinovou týdenní dotací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vzdělávacím oboru Komunikační a jazyková výchova se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu.

Učitel vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti. Důležité je samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, internet). Výuka je vhodně doplněna testy, vědomostními soutěžemi, prací ve skupinách a navozováním situací ke správnému používání nabytých poznatků, vědomostí a praktických zkušeností. Žáci využívají k ověření znalostí komunikačních a jazykových dovedností praktických cvičení a testů, pomocí nichž poznávají sami sebe a dokáží hodnotit lidi kolem sebe. Konkrétní situace zvládají dle možností jednotlivce.

Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. Žáci dospívají k takovým prožitkům a poznatkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotovou orientaci a obohatit jejich duchovní život.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Komunikační a jazykové dovednosti – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy	Žák dle svých schopností: - lépe porozumí sobě i lidem - chápe význam slova komunikace - zná vývoj řeči v souvislosti s historií i s vývojem jedince - používá správná slova, chápe význam porozumění slovům - přesně formuluje to, co chce vyjádřit a logicky využívá jazyk - rozumí pojmu neverbální komunikace - beze slov vyjádří emoce, projeví zájem, vytváří dojem o tom, kdo jsme, ovlivňuje postoj komunikačního partnera, řídí chod vzájemného styku - vysvětlí slovo asertivita a chápe jeho význam - rozlišuje konkrétní příklady základních typů jednání - používá jednotlivé typy asertivity a jejich projevy ve slovním jednání	Komunikovat neznamená jen mluvit Historie řeči Sdělování pomocí slov Sdělování beze slov Asertivita jako strategie jednání	OSV – 1-11 VDO – 1,2,4 Čj – zásady dorozumívání Vo – pravidla chování

zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání	- uvede klady a nedostatky své osoby i ostatních - obhájí, argumentuje a prosadí svůj názor, popř. přijme argumenty ostatních - pojmenuje a popíše charakteristické rysy jednotlivých typů osobnosti	Umění jednání s lidmi Osobní image Sebepoznání	MV –1-5
rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav	- objasňuje a demonstruje zásady tvorby osobní image(kladné i záporné) - popíše a objasní, co ovlivňuje strukturu osobnosti - vyjádří vlastními slovy a vysvětlí pojmy: intuice, empatie, aspirace a kreativita	Lidská povaha Znalost lidí	Vo – podobnost a odlišnost lidí

Komunikační a jazykové dovednosti – 8. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla	Žák dle svých schopností: - vymezí základní prostředky komunikace - objasní umění jednat s lidmi - vysvětlí strukturu osobnosti - definuje pojmy verbální a neverbální komunikace, pochopení ilustruje na příkladech - zvládá četbu řeči těla - rozpozná i umí použít verbální i neverbální prostředky komunikace silou - vymezí druhy rozhovorů - využije je pro získání informací i k vzájemnému ovlivňování dvou nebo více osob	Komunikace = spojení Struktura osobnosti Já a ti ostatní Vyjadřovací schopnosti Verbální komunikace Neverbální komunikace Komunikace silou Umění rozhovoru	OSV – 1-11 VDO – 1-4 Čj – komunikační žánry
propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním sebe i druhých	- určí druhy distanční komunikace, které jsou zprostředkovávány za pomoci moderních technických prostředků - definuje je, demonstruje jejich použití	Distanční komunikace Jednání Vyjednávání	MV – 1-7 Vo – prostředky masové komunikace, masmédia

	vymezí fáze vyjednávání, připraví se na ně včetně argumentů, zvládá ústupky a kompromis		
--	---	--	--

Komunikační a jazykové dovednosti – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní témata a konflikt; uvědomuje si analogie mezi fiktivní situací a realitou	Žák dle svých schopností: - vysvětlí kritéria úspěchu - určí cíl a způsob vyjednávání - určí skutečnosti podílející se na výsledku vyjednávání - chápe a zvládá roli oponenta i protihráče, umí argumentovat i účinně se bránit argumentům - zná a vysvětlí pojmy agresivní, pasivní, asertivní a taktické jednání, ví jak je použít - objasní sugesci jako součást komunikace - objasní účinnost sugestivního jednání a ví na čem závisí	Umění přesvědčit a vyjednat Vybavení vyjednavatele Fáze vyjednávání Faktory ovlivňující výsledek vyjednávání Překonání nesouhlasného stanoviska protihráče Zvládnutí vyhraněného konfliktu Reakce na kritiku Taktické jednání Sugestivní jednání	OSV – 1-11 VDO – 1-4 Čj – zásady kultivovaného projevu
rozvíjí, variuje a opakuje herní situace (samostatně, s partnerem, ve skupině), přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí	- vyjmenuje vlastnosti posuzované osoby, které jsme pro to stanovili - ví, na co se zaměřit a čeho si všimnout - uvědomuje si, že základem je sebepoznání - prakticky zvládá předvést i pozorovat projevy klamných manévrů protihráče (znaky neverbální komunikace) - rozliší verbální aspekty neupřímného projevu	Praktické posuzování druhých osob Rozeznání pravdy a lži na základě verbálního i neverbálního projevu	MV – 1-7 Vo – konflikty v mezilidských vztazích, mezilidská komunikace

5.10.5 Psaní na klávesnici všemi deseti – Psvd

Charakteristika vzdělávacího oboru

Psaní všemi deseti přispívá ke schopnostem žáka základní úrovně informační gramotnosti. Tento vzdělávací obor pomáhá žákům získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky.

Výuka je vedena pomocí počítačového výukového programu Mount Blue, který vede žáky individuálně k zvládnutí psaní všemi deseti, která je důležitá pro obsluhu počítače. Jde o osvojení si prstokladu, zrychlení ovládání klávesnice a tedy i komunikace s PC. Zároveň k této výuce patří správný způsob sezení, držení rukou, správná poloha, psaní naslepo, technika stisku kláves, což významně přispívá k ochraně zdraví.

Klávesnice osobního počítače je příliš rozsáhlá na to, aby byla celá ovládána všemi deseti prsty najednou. Z tohoto důvodu je nezbytné ji rozdělit na tři dílčí klávesnice. Psaní znaků se v každé dílčí klávesnici provádí z jiné polohy prstů - tzv. základní polohy. Výhodu pro nácvik psaní všemi deseti mají lidé, kteří se někdy učili na některý klávesový hudební nástroj. Naopak problémy bude činit žákům, kteří se naučili ovládat klávesnici jen několika prsty a mají tento systém již „zažitý“, neboť návyk nutí člověka například dívat se na klávesnici atd. Ovládání všemi deseti prsty je vhodné jak pro praváky, tak i pro leváky. Většinou leváci píší lépe než praváci. Nesnáze při výuce mohou mít dyslektici.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Předmět psaní na klávesnici všemi deseti je doplňující vzdělávací obor a je vyučován jako volitelný předmět. Psaní na klávesnici všemi deseti je rozloženo do dvou po sobě následujících ročníků: 7. a 8. nebo 8. a 9.

Rozložení učiva bude velmi individuální s ohledem na případné problémy dyslektiků. Během prvního roku by měli žáci dojít v počítačovém programu do tábora č. 23. Bude však možná odchylka vzhledem k různé úrovni žáků a jejich schopnostem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka Pvd je naplňována prostřednictvím rozvoje klíčových kompetencí. Žáci jsou vedeni k osvojování činností, aby uměli ovládat psaní na klávesnici všemi deseti prsty jako je opis podle předlohy nebo psaní na diktát, psaní na zvolenou dobu, podrobné vyhodnocení napsaného textu s možností tisku nebo uložení do souboru a další.

Žáci využívají k ověření dovedností praktická cvičení a testy v programu, pomocí nichž poznávají úroveň svých zvládnutých kompetencí. Pracují individuálně v počítačové pracovně.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Psaní na klávesnici všemi deseti – 7. až 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tématické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	Žák dle svých schopností: - dodržuje správné návyky u psaní: výška očí, sezení, poloha nohou a rukou - hlídá si vzdálenost těla od monitoru	Postavení těla při psaní na klávesnici Hygienické návyky	OSV – 1-4

• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce	• dodržuje pravidla uvedená ve vnitřním řádu školy, která se týkají pobytu v počítačových pracovnách	Pravidla bezpečnosti v počítačové pracovně	VDO – 1 OSV – 2,3,6
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci s počítačem a na klávesnici	• pozná umístění písmen abecedy na klávesnici • snaží se o zdokonalení a zrychlení prstokladu na klávesnici • respektuje při psaní textu základní typografická pravidla • napíše krátký text • smaže text	j, f, mezerník, u, r, n, v, t, z, e, i, d, k, s, Backspace, l, o, a, h, c, čárka, b, m, Shift levý + pravý, tečka, p, y, á, í, ě, é, ř, ý, č, ů, Enter, š, ž, ú, g, délka písmene, 1, x, pomlčka, w, =, q, levá závorka, otazník, uvozovky, paragraf	OSV – 1,2,3,10
• pracuje podle slovního návodu a předlohy	• zvládá správnou techniku psaní • převádí mluvené slovo do psané podoby • orientuje se v textu pro přepis	Souvislé psaní textu	OSV – 8 Čj – porozumění textu lkt – plynulé psaní, orientace na klávesnici
• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• získané dovednosti využívá v hodinách informatiky i v běžných vyučovacích předmětech při zpracování domácích úkolů, referátů, projektů aj.		MV – 3,6,7 OSV – 1-11 VDO – 1-4
• využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	• zvládá pracovat s textem • podívá se na text náhledem • pracuje s otevřeným oknem • uloží nebo vytiskne text • zná význam většiny kláves	Význam kláves Počítačové zkratky	
• interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svými dosavadními zkušenostmi	• pomocí výkonů prezentuje své umělecké možnosti • reaguje na práce ostatních žáků • vyhledává klady a zápory ve své práci • zaujme postoj k názorům učitele i spolužáků vzhledem ke zdokonalování sama sebe	Sebekritika a sebehodnocení vlastní práce	OSV – 1-4 MV – 1-5
• pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	• své naučené dovednosti aplikuje do jiných programů či editorů	Aplikace dovedností	
• respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	• učí se empatii, toleranci a kompromisu • dodržuje zásady algoritmizace a formalizace	Práce na síti	VDO – 2 MV – 1-5 Vz – rozvoj osobnosti

chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- registruje zákony o duševním vlastnictví - dodržuje zákony netiky (nepísaných pravidel chování na síti a internetu)		
--	--	--	--

5.10.6 Cvičení z fyziky – CvF

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět Cvičení z fyziky prohlubuje a doplňuje poznatky z vyučovacího předmětu Fyzika, který je realizován v 6. až 9. ročníku. Cvičení z fyziky umožní žákům s hlubším zájmem o fyziku uplatnit svoje teoretické a praktické schopnosti při řešení úloh, rozšiřuje a prohlubuje učivo. Vede žáka k získávání a využívání osvojených poznatků a dovedností při řešení fyzikálních problémů a úloh, při objasňování podstaty fyzikálních jevů jak v přírodě, denním životě, tak v technické oblasti. Rozvíjí dovednost objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to v souvislosti s řešením praktických problémů.

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Vzdělávací obor Cvičení z fyziky je dotován 1 hodinou týdně v 7. – 9. ročníku. Předmět je vyučován ve specializované učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Ve vzdělávacím oboru Cvičení z fyziky dáváme učivo fyziky do souvislosti s každodenní zkušeností žáků. Předkládáme žákům přiměřeně náročné úkoly, jejichž řešením žákům umožňujeme prohlubovat vlastní zkušenosti s fyzikálními jevy a umožňujeme jim poznávat fyzikální podstatu přírodních zákonitostí. Při řešení úkolů se žáci učí vyhledávat, zpracovávat, kriticky posuzovat fyzikální poznatky z několika různých zdrojů, a ty dávat do širších souvislostí s dalšími, především přírodovědnými poznatky o světě. Učí se řídit vlastní práci. Jsou zde zařazovány úlohy, při kterých žáci na základě svých vlastních zkušeností s fyzikálními jevy a logickým myšlením docházejí k fyzikální podstatě zkoumaných jevů, které souvisejí s probíraným učivem. Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků a jejich spolupráci při řešení úloh, pro formulaci hypotéz, obhajobu názorů a vhodnou argumentaci. Vedeme žáky k tomu, že k vyřešení předloženého úkolu nedílně patří i srozumitelné a přesvědčivé sdělení výsledku jiným. Umožňujeme žákům využívat moderní komunikační a informační prostředky a technologie při zpracování výsledků fyzikálních pozorování a měření. Navozujeme podmínky pro diskusi a kritický přístup žáků k závěrům svým i k závěrům spolužáků; tím je učíme používat věcné argumenty pro obhajobu svého názoru a přijmout názor spolužáků, je-li podložen přesvědčivými důkazy. Rozvíjíme sebedůvěru žáků a vytváříme příležitosti pro uvědomování si sociálních rolí a vztahů žáků, např. organizováním skupinové práce. Diskutujeme s žáky o užitečnosti technických vynálezů, strojů a prací pro člověka.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Cvičení z fyziky – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Žák dle svých schopností: dodržuje pravidla bezpečné práce	Seznámení s pravidly bezpečnosti práce	OSV – 1
poskytne první pomoc při úrazu	poskytne první pomoc dle svých možností	První pomoc	Př – první pomoc
zpracuje protokol o cíli průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	pochopí význam a osvojí si způsob realizace protokolu	Laboratorní protokol	OSV – 8 Čj – sloh, formulace myšlenek
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	- změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, hmotnost na vahách - vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny - vysvětlí princip měření teploty teploměrem - určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - změří změny teploty s časem a zaznamená je tabulkou a grafem - aplikuje podobnost trojúhelníků k určení výšky tělesa	Hmotnost, délka Teplota Výška tělesa	OSV – 1-11 M – převody jednotek, měření
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost - graficky znázorní pohyb	Pohyb tělesa Grafické znázornění pohybu	M – řešení úlohy o pohybu, vztah přímé úměrnosti
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	- odhadne polohu těžiště - experimentem určí těžiště tělesa - rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní, nebo nestabilní	Těžiště nepravidelné plochy	

• aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	• ověří podmínku pro rovnovážnou polohu páky • prověří, jak se mění síla potřebná ke zvednutí závaží na kladce a kladkostroji • porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch	Rovnováha sil na páce Kladka Třecí síla	OSV – 5
• předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	• určí velikost vztlačkové síly působící na těleso • určí objem pevného tělesa užitím Archimédova zákona • ověří podmínky plování těles	Vztlačková síla Archimédův zákon Hustota kapalin	
• využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	• objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce • vysvětlí vznik stínu, zatmění Slunce a Měsíce • využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení problému a úloh ke geometrické konstrukci obrazu rovinným zrcadlem • využije poznatky o přímočarém šíření světla ve vzduchu k sestavení dírkové komory • využije poznatky o zraku k řešení optických klamů a spektrálnímu skládání barev	Měsíční fáze Rovinná zrcadla Dírková komora Optické klamy Složení spektrálních barev	EV – 2 Př – střídání dne a noci

Cvičení z fyziky – 8. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Žák dle svých schopností: • dodržuje pravidla bezpečné práce	Seznámení s pravidly bezpečnosti práce	OSV – 1
• poskytne první pomoc při úrazu	• poskytne první pomoc dle svých možností	První pomoc	Př – první pomoc
• zpracuje protokol o cíli průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	• pochopí význam a osvojí si způsob realizace protokolu	Laboratorní protokol	OSV – 8 Čj – sloh, formulace myšlenek

určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	porovná práci při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem	Práce na kladce	OSV – 1-11
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- v jednoduchých případech odhadne výkon - určí výkon z práce a času	Výkon	
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- v jednoduchých případech určí změnu pohybové, resp. polohové energie tělesa z vykonané práce - porovná pohybové energie těles pomocí rychlosti a hmotnosti těles - popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při pohybu v gravitačním poli Zem	Přeměna pohybové a polohové energie	
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	- popíše kalorimetr - v jednoduchých případech pokusem určí teplo odevzdané nebo přijaté při tepelné výměně - uveče příklady změn skupenství z praktického života - pokusem ukáže změnu skupenství určité látky a prokáže uvolnění nebo pohlcení skupenského tepla	Teplo Měrná tepelná kapacita kalorimetru Měrná tepelná kapacita pevné látky Tepelná účinnost Skupenské teplo tání	EV – 2 M – měření, odečet z osy
rozeře vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích - vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud	Vodiče a izolanty	
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu a ověří jejich splnění		PČ – konstruktivní činnosti
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	- předpoví změnu proudu v kovovém vodiči při změně napětí mezi jeho konci - předpoví změnu proudu v obvodu, když se při stálém napětí zvětší nebo zmenší odpor rezistoru zapojeného do obvodu	Odpor tenkých vrstev tuhy Elektrický odpor rezistoru Ohmův zákon Řazení rezistorů Úlohy z praxe Měření spotřebované energie	OSV – 1,10

	- vypočte jednu z veličin proud, napětí, odpor pro kovový vodič (spotřebič) jestliže zná zbývající dvě (aplikace Ohmova zákona), výsledek ověří pokusem - pokusem určí závislost proudu procházejícího daným spotřebičem na napětí mezi svorkami spotřebiče a vyjádří výsledek graficky - porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem - rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - předpoví, jak se změní proud v obvodu, když zapojíme dva spotřebiče místo sériově paralelně nebo naopak		
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vakuu - vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí - uvede příklady, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří	Rychlost zvuku	OSV – 5 Př – lidské ucho, sluchová ústrojí u různých živočichů

Cvičení z fyziky – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
- Žák: - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	- Žák dle svých schopností: - dodržuje pravidla bezpečné práce	Seznámení s pravidly bezpečnosti práce	OSV – 1
poskytne první pomoc při úrazu	poskytne první pomoc dle svých možností	První pomoc	Př – první pomoc

zpracuje protokol o cíli průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	pochozí význam a osvojí si způsob realizace protokolu	Laboratorní protokol	OSV – 8 Čj – sloh, formulace myšlenek
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- vysvětlí princip stejnosměrného elektromotoru - uvede příklady použití elektromotoru v praxi - prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech	Elektromotor Elektromagnet	OSV – 1-11
rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady použití transformace dolů a transformace nahoru	Transformátor	OSV – 1-11
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- uvede zdroje pro získání energie - vysvětlí princip rozvodné elektrické sítě	Elektrárny a energie	EV – 2 Př – přírodní zdroje
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích - vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud	Vodiče a izolanty	
zapojí správně polovodičovou diodu	- zapojí polovodičovou diodu v propustném a závěrném směru - uvede příklady využití usměrňujícího účinku polovodičové diody	Polovodičová dioda	PČ – konstruktivní činnosti
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- uvede příklady využití mikrovln v denním životě - popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich použití	Mikrovlny	
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	- zobrazí předmět spojkou - vysvětlí a ukáže použití spojky jako lupy - uvede příklady použití dalekohledu a mikroskopu	Čočky Lupa Dalekohled	Př – stavba oka, pozorování lupou M – geometrické znázornění vzniku obrazu

využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	- vysvětlí, k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně - uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti - popíše možnost ochrany před jaderným zářením	Jaderná energie	EV – 1-4 Ch – částicové složení látek
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	aplikuje podobnost trojúhelníků k určení výšky tělesa	Výška tělesa	M – převody jednotek, měření
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	porovná práci při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem	Kladka	
využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	- změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost - graficky znázorní pohyb	Pohyb tělesa	M – řešení úlohy o pohybu, vztah přímé úměrnosti
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	v jednoduchých případech pokusem určí teplo odevzdané nebo přijaté při tepelné výměně	Teplo	

5.10.7 Přírodovědná praktika – Přpr

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět Přírodovědná praktika vede žáka k uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Rozvíjí dovednost objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních přírodopisných pojmů
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat přírodopisné jevy

- k umění zacházet s mikroskopem, lupou, laboratorní soupravou atd.
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce
- získávání dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech v laboratoři

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Přírodovědná praktika jsou volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 6.-9. ročníku. Jsou dotována 1 hodinou týdně, z praktických důvodů se vyučují ve dvouhodinových blocích jednou za 14 dnů. Přírodovědná praktika mohou být vyučována v laboratoři, v kmenových třídách i v terénu.

Tento vzdělávací obor se prolíná a vzájemně doplňuje s výukou Přírodopisu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Přírodovědná praktika prolíná do všech kompetencí, kterých by měl žák dosáhnout v daném ročníku. Snahou učitele při tomto vzdělávacím oboru je:

při dosahování kompetencí k učení

- učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- učí žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení
- podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment
- motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení

při dosahování kompetencí k řešení problémů

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit
- učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

při dosahování kompetencí komunikativních

- vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci

- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty
- podporuje kritiku a sebekritiku
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky
- podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

při dosahování kompetencí sociálních a personálních

- vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učí žáky pracovat v týmech, rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli)

Tento předmět se bude hodnotit formou odevzdaných laboratorních prací, referátů a aktivity žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Přírodovědná praktika – 7. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Žák dle svých schopností: • dodržuje pravidla bezpečné práce • rozliší a popíše základní laboratorní pomůcky	Seznámení s pravidly bezpečnosti práce (nepít, nejíst, nekouřit, ...) Laboratorní vybavení (laboratorní sklo, nástroje, lupy, mikroskop)	OSV – 1 Ch, F – pravidla bezpečnosti práce v laboratoři Ch, F – laboratorní vybavení
• poskytne 1. pomoc při úrazu	▪ poskytne první pomoc dle svých možností	První pomoc poskytování první pomoci: poruchy vědomí, poleptání kyselinou, hydroxidem, řezné rány, otravy, popáleniny	OSV – 1-11 Př – základy poskytnutí 1. pomoci
• zpracuje protokol o cíli průběhu a výsledcích své experimentální práce a	• pochopí význam a osvojí si způsob realizace protokolu	Laboratorní protokol (úvod, pomůcky, postup, závěr) Laboratorní protokol s využitím ICT	OSV – 8 Ch, F – laboratorní protokol lkt – laboratorní protokol

zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	• pochopí význam a osvojí si způsob realizace protokolu s využitím PC		
• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	• dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Bezpečnost při práci s biologickým materiálem	
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • pozoruje vybrané zástupce bezobratlých živočichů, specializuje se na novinky ve vývoji.	Anatomie a morfologie živočichů Anatomie bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci, hmyz)	OSV - 1-11 EV – 1,2 Př – živočichové
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Stavba rostlinného těla Kofen, stonek, listy, květ, plod, semeno Anatomie a morfologie rostlin	OSV – 1-11 Př – rostliny
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	• všímá si rozdílů mezi jednotlivými orgány	Fyziologie rostlin	
• vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	• vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • vyjmenuje základní rostlinné fyziologické procesy • popíše jednotlivé základní fyziologické procesy • najde souvislosti mezi těmito procesy a pěstováním rostlin	Základní principy fotosyntézy Dýchání Růst Rozmnožování	EV – 2
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	• aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody (lov bezobratlých, sběr rostlin a herbářování, uchovávání biolog. materiálu, zhotovení přírodopisných pomůcek)	MV – 3
• rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasu	• rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Vyšší rostliny Určování rostlin podle klíčů a atlasů	Čj – vyhledávání v rejstřících

	• pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin		
• uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• pochopí rozdíl mezi bakterií a virem • zná nebezpečí virových a bakteriálních onemocnění • osvojí si prevenci virových a bakteriálních onemocnění • pěstuje bakterie na agarových půdách s použitím otisků rukou na základě dodržování hygienických návyků. • osvojuje si základy mentálního mapování	Viry Výskyt Bakterie Výskyt Pěstování bakterií Mentální mapy (základy mentálního mapování)	OSV – 1-11 EV – 1
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• vypracuje plán recyklace a třídění odpadů pro ZŠ, výroba papíru recyklací.	Recyklace papíru	OSV – 5 EV – 1-4 Vz – hygienické návyky Vv – výtvarné techniky

Přírodovědná praktika – 8. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Žák dle svých schopností: • dodržuje pravidla bezpečné práce • rozliší a popíše základní laboratorní pomůcky	Seznámení s pravidly bezpečnosti práce (nepít, nejíst, nekouřit, ...) Laboratorní vybavení (laboratorní sklo, nástroje, lupy, mikroskop)	OSV – 1 Ch, F – pravidla bezpečnosti práce v laboratoři Ch, F – laboratorní vybavení
• poskytne 1. pomoc při úrazu	• poskytne první pomoc dle svých možností	První pomoc poskytování první pomoci: poruchy vědomí, poleptání kyselinou, hydroxidem, řezné rány, otravy, popáleniny	OSV – 1-11 Př – základy poskytnutí 1. pomoci
• zpracuje protokol o cíli průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	• pochopí význam a osvojí si způsob realizace protokolu • pochopí význam a osvojí si způsob realizace protokolu s využitím PC	Laboratorní protokol (úvod, pomůcky, postup, závěr) Laboratorní protokol s využitím ICT	OSV – 8 Ch, F – laboratorní protokol Ikt – laboratorní protokol

dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Bezpečnost při práci s biologickým materiálem	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - pozoruje kostru (živočichů, lidskou) - zhotovuje plantogram (otisk chodidla) - pozoruje vybrané zástupce bezobratlých živočichů, specializuje se na novinky ve vývoji.	Anatomie a morfologie živočichů (kostra, orgány) Kostra obratlovců (lidská kostra, kost) Anatomie bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci, hmyz)	OSV – 1-11 EV – 1-4 Př – živočichové
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Stavba rostlinného těla Kořen, stonek, listy, květ, plod, semeno Anatomie a morfologie rostlin	OSV – 1-11 Př – rostliny
porovná základní vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	všimá si rozdílů mezi jednotlivými orgány	Fyziologie rostlin	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - vyjmenuje základní rostlinné fyziologické procesy - popíše jednotlivé základní fyziologické procesy - najde souvislosti mezi těmito procesy a pěstováním rostlin	Základní principy fotosyntézy Dýchání Růst Rozmnožování	EV – 2
aplikuje praktické metody poznávání přírody	aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody (lov bezobratlých, sběr rostlin a herbářování, uchovávání biolog. materiálu, zhotovení přírodopisných pomůcek)	MV – 3
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasu	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Vyšší rostliny Určování rostlin podle klíčů a atlasů	Čj – vyhledávání v rejstřících

	• pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin		
• uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• pochopí rozdíl mezi bakterií a virem • objasní nebezpečí virových a bakteriálních onemocnění • osvojí si prevenci virových a bakteriálních onemocnění • pěstuje bakterie na agarových půdách s použitím otisků rukou na základě dodržování hygienických návyků. • osvojuje si základy mentálního mapování	Viry Výskyt Bakterie Výskyt Pěstování bakterií Mentální mapy (základy mentálního mapování)	OSV – 1-11 EV – ekosystémy Vz – hygienické návyky
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• vypracuje plán recyklace a třídění odpadů pro ZŠ, výroba papíru recyklací.	Recyklace papíru	OSV – 5 EV – 1-4 Vz – hygienické návyky Vv – výtvarné techniky

Přírodovědná praktika – 9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Žák dle svých schopností: • dodržuje pravidla bezpečné práce • rozliší a popíše základní laboratorní pomůcky	Seznámení s pravidly bezpečnosti práce (nepít, nejíst, nekouřit, ...) Laboratorní vybavení (laboratorní sklo, nástroje, lupy, mikroskop)	OSV – 1 Ch, F – pravidla bezpečnosti práce v laboratoři Ch, F – laboratorní vybavení
• poskytne 1. pomoc při úrazu	• poskytne první pomoc dle svých možností	První pomoc poskytování první pomoci: poruchy vědomí, poleptání kyselinou, hydroxidem, řezné rány, otravy, popáleniny	OSV – 1-11 Př – základy poskytnutí 1. pomoci
• zpracuje protokol o cíli průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl	• pochopí význam a osvojí si způsob realizace protokolu • pochopí význam a osvojí si způsob realizace protokolu s využitím PC	Laboratorní protokol (úvod, pomůcky, postup, závěr) Laboratorní protokol s využitím ICT	OSV – 8 Ch, F – laboratorní protokol Ikt – laboratorní protokol

dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	dodržuje pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Bezpečnost při práci s biologickým materiálem	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - pozoruje kostru (živočichů, lidskou) - zhotovuje plantogram (otisk chodidla) - pozoruje vybrané zástupce bezobratlých živočichů, specializuje se na novinky ve vývoji.	Anatomie a morfologie živočichů (kostra, orgány) Kostra obratlovců (lidská kostra, kost) Anatomie bezobratlých živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, měkkýši, kroužkovci, členovci, hmyz)	OSV – 1-11 EV – 1-4 Př – živočichové
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Stavba rostlinného těla Kořen, stonek, listy, květ, plod, semeno Anatomie a morfologie rostlin	OSV – 1-11 Př – rostliny
porovná základní vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	všimá si rozdílů mezi jednotlivými orgány	Fyziologie rostlin	
vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - vyjmenuje základní rostlinné fyziologické procesy - popíše jednotlivé základní fyziologické procesy - najde souvislosti mezi těmito procesy a pěstováním rostlin	Základní principy fotosyntézy Dýchání Růst Rozmnožování	EV – 2
aplikuje praktické metody poznávání přírody	aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody (lov bezobratlých, sběr rostlin a herbářování, uchovávání biolog. materiálu, zhotovení přírodopisných pomůcek)	MV – 3
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasu	rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Vyšší rostliny Určování rostlin podle klíčů a atlasů	Čj – vyhledávání v rejstřících

	• pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin		
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	• pochopí rozdíl mezi bakterií a virem • objasní nebezpečí virových a bakteriálních onemocnění • osvojí si prevenci virových a bakteriálních onemocnění • pěstuje bakterie na agarových půdách s použitím otisků rukou na základě dodržování hygienických návyků. • osvojuje si základy mentálního mapování	Viry Výskyt Bakterie Výskyt Pěstování bakterií Mentální mapy (základy mentálního mapování)	OSV – 1-11 EV – ekosystémy Vz – hygienické návyky
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	• vypracuje plán recyklace a třídění odpadů pro ZŠ, výroba papíru recyklací.	Recyklace papíru	OSV – 5 EV – 1-4 Vz – hygienické návyky Vv – výtvarné techniky

5.10.8 Počítačové technologie – PT

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět Počítačové technologie vede žáky k samostatné i skupinové práci ve virtuálním prostředí. Cílem předmětu je seznámit žáky s softwarem pro tvorbu grafických výstupu, multimédií, základy programování či prací s umělou inteligencí.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o práci s novými technologiemi
- prohlubování schopnosti spolupracovat na řešení problému
- zdokonalování rozvržení práce ve skupině

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Počítačové technologie jsou volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 7.-9. ročníku. Jsou dotovány 1 hodinou týdně. Počítačové technologie jsou v zásadě vyučovány v počítačové učebně, byť může být využívány i výuky v jiných prostorách, např. při pořizování audiovizuálních materiálů pro další zpracování.

Tento vzdělávací obor rozšiřuje výuku předmětu Informatika.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Počítačové technologie se prolíná do různých kompetencí, kterých by měl žák dosáhnout v daném ročníku. Snahou učitele při tomto vzdělávacím oboru je:

U žáků rozvíjíme pomocí počítačových technologií kompetence k učení tím, že:

- vedeme žáky k osvojování pojmů, znaků a symbolů při práci na PC
- osvětlujeme jim používané termíny
- učíme je využívat naučené metody prací s výukovými programy

sociálně personální tým, že:

- vedeme žáky k upevňování sociálního chování a k sebeovládání při práci v týmu
- učíme je schopnosti umět se i podřídit a zároveň pomoci svým spolužákům
- uvědomí si svůj přínos pro tým, kterým ovlivňuje kvalitu práce všech

komunikační tým, že:

- žáky vedeme k porozumění obsahu sdělení
- učíme je vést dialog na dané téma
- prezentují svou práci, obhájí ji a vyjádří své názory

pracovní tým, že:

- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- dbáme na to, aby si žák uvědomoval, že PC je vlastně elektrický spotřebič
- pracují samostatně podle návodu
- hodnotí své práce, posiluje schopnost srovnání s prací ostatních

Velmi významný je taktéž rozvoj digitální gramotnosti žáků. Žáci jsou hodnoceni za svou průběžnou práci, přičemž je cíleno na postupnou integraci získaných znalostí a dovedností pro tvorbu komplexnějších projektů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Počítačové technologie – 7. – 9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV

Žák: vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Žák dle svých schopností: pracuje s generativní AI a využívá jí při své práci	Umělá inteligence Prompt engineering	OSV – 1-11
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	píše na klávesnici s využitím všech prstů	Psaní všema deseti	MV – 1-4
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	pracuje s programovacím jazykem HTML5	Programování – html5, CSS	OSV – 1-5
	vytváří vektorovou grafiku	Vektorová grafika	OSV – 5,9 MV – 6,7
	vytváří multimediální materiály	Multimédia	
	využívá dříve získané znalosti a dovednosti při zpracování skupinového projektu	Vlastní projekt	

5.10.9 Země a vesmír – ZaV

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět Země a vesmír v sobě integruje části vzdělávacích oblastí Matematika, Informatika a Člověk a příroda. Propojováno a dále rozšiřováno je zde učivo předmětů Matematika, Informatika, Zeměpis, Fyzika a Přírodopis. Žáci jsou seznamováni s přídatným učivem týkajícím se vesmíru, Země, geografických informačních systémů a dálkového průzkumu Země.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o práci s novými technologiemi
- prohlubování schopnosti spolupracovat na řešení problému

- zdokonalování rozvržení práce ve skupině
- rozvíjení analytického a geografického myšlení

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Země a vesmír je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 7.-9. ročníku. Je dotována 1 hodinou týdně. Země a vesmír může být v rámci teoretické výuky vyučován v běžných učebnách, avšak pro práci s GIS a DPZ je nutná výuka v počítačových učebnách. Součástí je také terénní výuka, během které žáci navštíví vybraná odborná pracoviště. Z hlediska GIS je používán freeware QGIS, pro práci s DPZ je využíván CopernicusBrowser.

Tento vzdělávací obor rozšiřuje výuku výše uvedených předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Země a vesmír se prolíná do různých kompetencí, kterých by měl žák dosáhnout v daném ročníku. Snahou učitele při tomto vzdělávacím oboru je:

U žáků rozvíjíme pomocí země a vesmíru kompetence k učení tím, že:

- vedeme žáky k osvojování pojmů, znaků a symbolů při práci na PC
- osvětlujeme jim používané termíny
- učíme je využívat naučené metody prací s výukovými programy

sociálně personální tým, že:

- vedeme žáky k upevňování sociálního chování a k sebeovládání při práci v týmu
- učíme je schopnosti umět se i podřídit a zároveň pomoci svým spolužákům
- uvědomí si svůj přínos pro tým, kterým ovlivňuje kvalitu práce všech

komunikační tým, že:

- žáky vedeme k porozumění obsahu sdělení
- učíme je vést dialog na dané téma
- prezentují svou práci, obhájí ji a vyjádří své názory

pracovní tým, že:

- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- dbáme na to, aby si žák uvědomoval, že PC je vlastně elektrický spotřebič
- pracují samostatně podle návodu
- hodnotí své práce, posiluje schopnost srovnání s prací ostatních

Velmi významný je také rozvoj digitální gramotnosti žáků. Žáci jsou hodnoceni za svou průběžnou práci, přičemž je cíleno na postupnou integraci získaných znalostí a dovedností pro plnění náročnějších úkolů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Země a vesmír – 7.-9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Žák charakterizuje pohyby planet pomocí fyzikálních zákonů, dovede s aplikováním základních teorií vysvětlit vznik vesmíru a sluneční soustavy.	Země jako vesmírné těleso Vznik a vývoj sluneční soustavy Nebeská mechanika Kosmické objekty Průzkum vesmíru	
vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Žák aplikuje potřebné matematické znalosti pro výpočty spojené s probíranou látkou.	Dálkový průzkum Země	
porovnává soubory dat	Žák aplikuje potřebné matematické znalosti pro výpočty spojené s probíranou látkou.	Práce s daty	
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Žák dokáže zpracovat obrazové materiály pořízené skrze DPZ a využít je v rámci land use.	Land use Hodnocení proměn v čase s využitím DPZ	
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Žák dokáže zpracovat obrazové materiály pořízené skrze DPZ týkající se činnosti člověka a jeho vlivu na životní prostředí	DPZ Land use Ekologické problémy současného světa	
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Žák dokáže zpracovat jednoduchou mapu v prostředí GIS	Geografické informační systémy – tvorba jednoduché mapy	
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Žák dokáže porovnat letecké snímky a další materiály DPZ a popsat proměny sledované oblasti v čase	DPZ Land use Hodnocení proměn v čase s využitím DPZ	

vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Žák se seznámí s prací v geografických informačních systémech.	Geografické informační systémy – účel práce v GIS	
získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Žák dokáže zvolit vhodná data pro plnění zadanych úloh	Datové zdroje Výběr dat z předem připravené sady	
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Žák dokáže s využitím DPZ identifikovat problémové lokality v krajině	DPZ Land use	
ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	Žák ukládá rozpracované projekty jak na desktopovém tak cloudovém prostředí pro minimalizaci rizika ztráty dat, volí vhodný formát ukládaného souboru	Geografické informační systémy	
vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Žák se seznámí se specializovanými pracovišti, která se zabývají DPZ, průzkumem vesmíru a využitím land use.	Sběr dat Terénní výuka – exkurze na specializovaná pracoviště	
vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Žák prohlubuje své již dříve získané znalosti a dovednosti, samostatně i v rámci skupiny zpracovává dlouhodobé projekty.	Geografické informační systémy Land use DPZ	

1.1.1 5.10.10 Společnost a kultura – SaK

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět Společnost a kultura v sobě integruje části vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost a Umění a kultura. Propojováno a dále rozšiřováno je zde učivo předmětů Český jazyk a literatura, Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova, Hudební výchova a Výtvarná výchova. Dále také prohlubuje učivo z předmětů Anglický jazyk, Anglická konverzace a Německý jazyk. Žáci jsou seznamováni s přídavným učivem týkajícím se kultury, umění, dějin, humanitních věd, zahraničních a tuzemských reálií.

Výuka směřuje k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o kulturní aspekty lidské činnosti
- prohlubování schopnosti spolupracovat na řešení problému
- zdokonalování rozvržení práce ve skupině
- rozvíjení vnímání lidské společnosti a občanských hodnot
- reflexi a interpretaci kulturních děl

Časové a organizační vymezení vzdělávacího programu

Společnost a kultura je volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 7.-9. ročníku. Je dotována 1 hodinou týdně. Společnost a kultura může být v běžných učebnách, využívána je i školní knihovna nebo počítačová učebna. Součástí je také terénní výuka, během které žáci navštíví vybrané kulturní instituce.

Tento vzdělávací obor rozšiřuje výuku výše uvedených předmětů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovací předmět Společnost a kultura se prolíná do různých kompetencí, kterých by měl žák dosáhnout v daném ročníku. Snahou učitele při tomto vzdělávacím oboru je:

U žáků rozvíjíme pomocí Společnost a kultura kompetence k učení tím, že:

- osvětlujeme jim používané termíny
- střídá pracovní formy a metody
- aktivně a samostatně vyhledává a třídí informace
- využívá více možností řešení při zpracování úkolu
- kombinuje a dosazuje získané informace do celku
- kriticky hodnotí svoji práci a učí se z vlastních chyb

sociálně personální tým, že:

- vedeme žáky k upevňování sociálního chování a k sebeovládání při práci v týmu
- učíme je schopnosti umět se i podřídit a zároveň pomoci svým spolužákům
- uvědomí si svůj přínos pro tým, kterým ovlivňuje kvalitu práce všech

komunikační tým, že:

- žáky vedeme k porozumění obsahu sdělení
- učíme je vést dialog na dané téma
- prezentují svou práci, obhájí ji a vyjádří své názory
- doplňuje slovní zásobu a rozšiřuje schopnost plynulé a kultivované komunikace
- hledá několik výrazů se stejným významem, snaží se o výstižnost
- učí se naslouchat
- rozvíjí schopnost projevovat se jako svobodná osobnost
-

pracovní tým, že:

- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- pracují samostatně podle návodu
- hodnotí své práce, posiluje schopnost srovnání s prací ostatních

občanské tým, že:

- učí se hledat lidské hodnoty
- chrání zdraví své i zdraví svých spolužáků
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- získává informace o našem kulturním dědictví
- učí se toleranci a ohleduplnosti

Velmi významný je taktéž rozvoj čtenářské a digitální gramotnosti žáků. Žáci jsou hodnoceni za svou průběžnou práci, přičemž je cíleno na postupnou integraci získaných znalostí a dovedností pro plnění náročnějších úkolů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

Společnost a kultura – 7.-9. ročník			
Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo a tematické okruhy	Vazby PT a MV
Žák: dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Žák: adekvátně participuje v diskuzích se spolužáky i vyučujícím, je schopen formulovat své myšlenky a přednést je	mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální);	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); diskuse	
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	připraví vlastní argumenty na základě relevantních a prezentuje je	čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Napiše žánrově rozdílné slohové práce na základě podkladů a osvojeného učiva	písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní: charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha, recenze	
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Poíše základní strukturu a výrazné prvky literárního díla	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům způsoby interpretace literárních a jiných děl základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námet a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a	
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Zařadí autora do dějinné epochy a uvede základní informace o autorově životě		
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Hodnotí umělecké dílo na základě svých preferencí		

▪ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	▪ Přiřadí literární ukázky k žánrům a autorům	věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	
▪ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	▪ Vyjmenuje vybraná díla a autory a zařadí je do kontextu		
▪ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře			
▪ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	▪ Rozpozná stejná témata v různých uměleckých ztvárněních		
▪ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	▪ Vyjmenuje druhy památek a uvede jejich příklady	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz antické Řecko a Řím střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	
▪ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	▪ Popíše antické motivy v moderní společnosti a kultuře		
▪ vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	▪ Na příkladech doloží význam středověké kultury pro společnost	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	
▪ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	▪ Rozezná středověké památky ve svém okolí, porovná středověkou strukturu společnosti se současností		
▪ vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	▪ Uvede základní znaky renesance	renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou barokní kultura a osvícenství	
▪ vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	▪ dokáže vyjmenovat specifika české společnosti na základě historického a kulturního kontextu		
▪ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	▪ Vyjmenuje a interpretuje vybrané kulturní směry a památky		

vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Vysvětlí pojem moderní společnost a jakým způsobem se zrodila.	národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa kulturní rozrůzněnost doby	
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Vysvětlí různá pojetí moderního národa		
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Popíše proměny v československé kultuře ve 20. století.	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Popíše současné společenské problémy a výzvy, kulturní války, společenské napětí atd.	Kulturní vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 problémy současnosti sport a zábava	
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Prokazuje náležitý respekt všem účastníkům společenského života ze všech světových kultur.	kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace Naše vlast – zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti;	
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Uvede rozdíly v kulturně společenských poměrech v různých státech světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	

▪ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	▪ Vhodně propojí audiální a vizuální vjemy, nálady, pocity a témata.	hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	
▪ interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	▪ Určí, z jakého období pochází vizuální památka.	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Přesná pravidla pro hodnocení žáků jsou stanovena v příloze č. 1 školního řádu. Tato směrnice vychází na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Směrnice může být vždy na začátku školního roku upravována a poté projednána a schválena pedagogickou radou. Směrnice je umístěna na webových stránkách školy a na přístupném místě školy podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni zaměstnanci, žáci školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.

Směrnice obsahuje způsoby hodnocení. Podmínkou efektivního hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, kterou žák získává informace jak určitou problematiku zvládá, co by měl zlepšovat, kde má rezervy, kde chybí. Při poskytování zpětné vazby je nutné klást důraz na vhodnou formulaci (zaměříme se na problém, činnost) – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření.

Hodnocení může být klasifikací, slovním hodnocením či kombinací obou způsobů (na základě domluvy a žádosti rodičů o způsobu rozhoduje ředitel školy). Důležité je povzbuzení, ocenění a pozitivní motivace.

Součástí hodnocení je i sebehodnocení dětí, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i úsilí, své možnosti a rezervy.

Zde uvádíme některé ze zásad hodnocení prospěchu a chování, základních pravidel pro použití klasifikace a slovní hodnocení:

Zásady hodnocení prospěchu a chování

- stanovení a vysvětlení jasných kritérií
- otevřenost k dětem i rodičům
- sebehodnocení – účast žáků na hodnotícím aktu
- hodnocení individuálního pokroku (nesrovnávat s ostatními)

Základní pravidla pro použití klasifikace

- hodnocení chování není zahrnuto do známky z vyučovacího předmětu
- hodnotí a klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo
- do hodnocení a klasifikace se promítá hodnocení vědomostí, dovedností, postup, práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- používáno je pět klasifikačních stupňů

- písemné práce jsou zakládány vyučujícími do složek a archivovány minimálně do konce září následujícího školního roku tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku.

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

- je zaměřeno na poskytnutí zpětné vazby o průběhu a výsledku práce žáka
- žák dostává informace, jakým způsobem může dosahovat lepších výsledků
- hodnocení je pokrok žáka a srovnání s jeho předchozími výsledky
- hodnocení je vždy adresné

Kriteria hodnocení žáka

- soubor obecně platných kritérií pro jednotlivé předměty a jednotlivé způsoby hodnocení je zakotven ve směrnici školy „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (Klasifikační řád)“
- kriteria hodnocení se odvíjejí od klíčových kompetencí

Přesné znění přílohy č. 1 školního řádu

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů (§ 30 odst. 2 školského zákona)

Hodnocení žáků je neopomenutelnou součástí školní docházky. Hlavním smyslem hodnocení je poskytnout žákům ucelenou zpětnou vazbu. Hodnocení má dále za cíl sledovat pokrok žáků v daných předmětech a motivovat žáky k další práci a sebezvoji.

Žáci a jejich zákonní zástupci jsou o průběžném hodnocení během školního roku informováni skrze systém Bakaláři. Kromě tohoto systému je prospěch žáků projednáván na tripartitách.

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, domácí přípravy a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, základní pravidla pro klasifikaci.

V. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků.

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání, domácí přípravy a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 1) Podmínkou efektivního hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, kterou žák získává informace, jak určitou problematiku zvládá, co by měl zlepšovat, kde má rezervy, kde chybí. Při poskytování zpětné vazby je nutné klást důraz na vhodnou formulaci (zaměřujeme se na problém, činnost) – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření.
- 2) S kritérii pro hodnocení zakotvenými v příloze č.1 školního řádu musí být žáci i rodiče seznámeni, žákům musí být kritéria vysvětlena.

- 3) Hodnocení musí být otevřeno k dětem a rodičům.
- 4) Hodnocení by mělo být zaměřeno na individuální pokrok.
- 5) Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, žáka.
- 6) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
- 7) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem pedagogické rady.
- 8) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání bude slovní hodnocení převedeno do klasifikace.
- 9) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 10) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 11) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 12) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- 13) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, MČ. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 14) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- 15) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

Pravidla pro sebehodnocení žáků:

- 1) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků, pomáhá žákům s rozvojem zodpovědnosti za vlastní učení a s monitorováním vlastního pokroku.
- 2) Sebehodnocení žáků je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.

- 3) Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- 4) Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - a. co se mu daří;
 - b. co mu ještě nejde, jaké má rezervy;
 - c. jak bude pokračovat dál.
- 5) Pedagogové vedou žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- 6) Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

- 1) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - a) 1 - velmi dobré,
 - b) 2 - uspokojivé,
 - c) 3 - neuspokojivé.

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a rozhoduje o ni pedagogický sbor po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré):

žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé):

chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé):

chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

- 2) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Slovní hodnocení je zaměřeno na poskytnutí zpětné vazby o průběhu a výsledku práce žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat, jakým způsobem může dosahovat lepších výsledků. Je hodnocen pokrok žáka a srovnání s jeho předchozími výsledky, hodnocení je vždy adresné.
- 3) Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
- 1 - výborný,
 - 2 - chvalitebný,
 - 3 - dobrý,
 - 4 - dostatečný,
 - 5 - nedostatečný.
- 4) Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- 5) Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.
- 6) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
- prospěl(a) s vyznamenáním,
 - prospěl(a),
 - neprospěl(a),
 - nehodnocen(a).
- 7) Žák je hodnocen stupněm:
- prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky 48/2005 sb.,
 - prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

- c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
 - d) nehodnocen(a) není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.
8. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4 § 15 vyhlášky 48/2005sb., která ovlivňuje jejich výkon.
 9. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
 10. Při hodnocení jednoho předmětu vícero pedagogickými pracovníky je výsledná známka na vysvědčení sestavena z klasifikace získané oběma pedagogy během daného klasifikačního období.
 11. V případě neomluvení absence žáka dochází k udělení kázeňského opatření případně snížené klasifikace z chování v závislosti na počtu neomluvených hodin. Při 15–21 neomluvených hodinách je známka snížena o jeden stupeň, při více jak 21 neomluvených hodinách o dva stupně.
 12. V případě neomluvené absence vyšší než 25 hodin je školou kontaktován Orgán sociálně-právní ochrany dětí a orgány činné v trestním řízení.

Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření;
- předměty s převahou praktických činností;
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu. Kritéria se odvíjejí od klíčových kompetencí.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- 1) Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.
- 2) Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech uvedených v odst.1 se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
 - a) ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
 - b) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,

c) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,

d) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,

e) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,

f) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu.

g) kvalita výsledků činností,

h) osvojení účinných metod samostatného studia.

3) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovaných předmětech s převahou praktického zaměření

- 1) Převahu praktické činnosti mají na základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.
- 2) Při klasifikaci v předmětech uvedených v odst. 1 v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- a) vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- b) osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- c) využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- d) aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- e) kvalita výsledků činností,
- f) organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- g) dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- h) hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- ch) obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

- 3) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně

ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. S pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovaných předmětech s převahou výchovného a uměleckého zaměření

- 1) Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova, občanská výchova a výchova ke zdraví.
- 2) Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
- 3) Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
 - a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
 - b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
 - c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
 - d) kvalita projevu,
 - e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
 - f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
 - g) v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.
- 4) Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- 1) O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
 - 2) 2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
 - 3) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
 - 4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
 - 5) Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.
- 6) Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	Ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	Neovládá

Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se

	dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

- 1) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- 2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- 3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- 4) V odůvodněných případech může MČ rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost MČ účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

- 1) Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole.

Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
 - c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.
 - 3) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
 - 4) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
 - 5) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka."
 - 6) Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

- 7) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.
- 8) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- 9) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.
- 10) Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky č 48/2005 Sb..
- 11) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.
- 12) Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.
- 13) Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže
 - a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 vyhlášky č 48/2005 Sb..a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo
 - b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky č 48/2005 Sb..a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.
- 14) Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.
- 15) Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky 48/2005 sb. se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm.

- a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.
- 16) Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.
- 17) Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.
- 18) Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b vyhlášky 48/2005 sb. z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

III. Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

- 1) Komise pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi MČ.
- 2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:
- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučujícím daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- 3) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- 4) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- 5) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- 6) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- 7) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

- 8) V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22 vyhlášky č. 48/2005 Sb...

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, základní pravidla pro klasifikaci

- 1) Hodnocení chování není zahrnuto do známky z vyučovacího předmětu.
- 2) Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.
- 3) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Do hodnocení a klasifikace se promítá hodnocení vědomostí, dovedností, postup, práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- 4) Sebehodnocení žáka je přirozenou součástí procesu hodnocení. Od počátku vzdělávání jsou žáci navykáni na situaci, kdy hodnocení pedagogem, skupinou, či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, s kterým bude vnější hodnocení konfrontováno. Je to zásadní požadavek směřující k rozvoji sebereflexe, stability osobnosti, sebevědomí a vědomí vlastní hodnoty a důstojnosti. Sebehodnocení žáka s argumentací musí předcházet hodnocení pedagogem s argumentací.
- 5) Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- 6) Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu během každého klasifikačního období (čtvrtletí):
 - a) při jedné hodině výuky týdně minimálně 3 známky,
 - b) při dvou a více hodinách výuky týdně minimálně 4 známky.
- 7) Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- 8) Při zápisu klasifikace ústního zkoušení bude známka zapsána do Bakalářů tak, aby bylo odlišitelné ústní a písemné zkoušení.
- 9) Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to prostřednictvím zápisů do Bakalářů současně se sdělováním známek žákům.

- 10) Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 11) O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem minimálně 5 kalendářních dní. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru. Písemná práce nepřesáhne vyučovací hodinu.
O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 12) Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 13) Vyučující zajistí zapsání známek také do Bakalářů a dbá o jejich úplnost. Do Bakalářů jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- 14) Klasifikační stupeň určuje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavu, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- 15) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
- 16) Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.
- 17) Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, vygenerují učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do Bakalářů a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- 18) Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.
- 19) Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách, tripartitách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

- 20) V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem přes Bakaláře - Komens.
- 21) Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.9. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
- 22) Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména – neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden z učiva neprocvičeného (klasifikovat je však možno z učiva procvičeného v předchozím období) – žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací a v případech, kdy pravidelnost všech zápisů v sešitech nebyla učitelem stanovena a domluvena ze závažných důvodů na začátku školního roku, – účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, – učitel klasifikuje jen probrané učivo, – před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, – prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- 23) Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

V. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků.

- 1) Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
- 2) Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
- 3) Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- 4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

- 5) Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- 6) Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- 7) Klasifikace byla provázána hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
- 8) Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- 9) V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- 10) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.
- 11) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka a na obou stupních základní školy.
- 12) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení a hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- 13) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- 14) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- 15) Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
- 16) Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

- 17) Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku se postupuje podle § 51 až 53 školského zákona a § 14 až 17 vyhlášky a § 15 odst. 9 vyhlášky č. 48/2005 Sb.,
- 18) Při hodnocení těchto žáků se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle § 15 odst. 2 a 4 vyhlášky 48/2005 sb., která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného RVP ZV (nebo obsahem předmětu „Český jazyk a literatura“ podle dosavadních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání) se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za souvislost podle § 15 odst. 2 a 4 vyhlášky, která ovlivňuje výkon žáka.

Hodnocení nadaných žáků

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přearadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přearazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6.2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení práce školy bylo zpracováváno i v minulých letech (hodnotící zprávy výsledků práce školy předávané nadřízeným a kontrolním orgánům na základě pozorování, hospitační činnosti, výsledků zpráv ČŠI či jiných orgánů, testování žáků, dotazníkových akcí, SWOT analýzy a pod.). Výsledky těchto hodnocení se objevovaly do určité míry i ve výročních zprávách. Později vlastní hodnocení probíhalo dle pravidel stanovených vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanovily náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Po změnách legislativy vlastní hodnocení opět probíhá jinak.

Vlastní hodnocení školy – autoevaluace je systematické hodnocení dosažených cílů dle předem stanovených kritérií, prováděné pracovníky školy. Je autoregulačním mechanismem vlastní pedagogické práce školy jako celku i jednotlivých vyučujících. Autoevaluace tak poskytuje zpětnou vazbu o úrovni a kvalitě dosahovaných výsledků vzdělávání a úrovni očekávaných cílových stavů. Jestliže dnes hovoříme o nutnosti neustálého zvyšování kvality školy a kvality vzdělávání, nelze si toto představit bez procesů dalšího učení a vzdělávání školy jako učící se organizace a zároveň školy, která zjišťuje svou kvalitu systematickým hodnocením své činnosti.

Některé výsledky vlastního hodnocení jsou součástí výroční zprávy.

Rámcová struktura vlastního hodnocení školy a kritéria vlastního hodnocení školy

Zaměření vlastního hodnocení:

1. plnění cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu – jejich reálnost a stupeň důležitosti
2. posouzení plnění cílů podle písmene a) s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným ve vzdělávacím programu Základní škola a odpovídajících právních předpisech
3. oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření
4. účinnost opatření podle písmene c) obsažených v předchozím vlastním hodnocení

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

1. podmínky ke vzdělávání
2. průběh vzdělávání
3. podpora školy žáků, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
4. výsledky vzdělávání žáků a studentů
5. řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
6. úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Informace pro vlastní hodnocení jsou čerpány z těchto zdrojů:

- pedagogická dokumentace (učební plány, osnovy apod.) a dokumentace žáků
- ankety a dotazníky, které byly předány učitelům a rodičům
- rozhovory
- výstupy z vlastní kontrolní a hospitační činnosti, hospitací, pozorování
- písemné podklady (posudky, hodnocení, inspekční zprávy, záznamy z kontrol, auditů apod.)
- vnitřní statistické ukazatele (zájem o školu, úspěšnost přechodu žáků na vyšší stupeň školy apod.)
- vnější statistické ukazatele (demografické faktory, problematika zaměstnanosti spádové oblasti apod.)
- externí zdroje (materiály školských orgánů, úřadů práce, obcí apod.), SWOT analýza, testování žáků (Scio, Kalibro), sociometrie

Vlastní hodnocení bude následovat i v dalších obdobích a mělo by probíhat dle plánu autoevaluace.

Oblast	Cíl	Kritérium	Nástroj
Podmínky ke vzdělávání, školní klima	příjemné a inspirativní prostředí, kvalitní vybavení s patřičným využitím	spokojenost žáků, rodičů i učitelů	dotazník pro žáky, rodiče, SWOT analýza, pozorování, kontrolní činnost
Průběh vzdělávání	kvalitní práce učitelů při naplňování záměrů ŠVP	spokojenost žáků a rodičů, kvalita výsledků	srovnávací testy, učební plány, hospitační činnost, sebehodnocení učiteli, dotazník pro žáky i rodiče
Podpora žáků, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů na vzdělávání	přiměřená podpora nadaných, ale i problémových a handicapovaných žáků	kvalita výsledků	pohovory s rodiči, výsledky soutěží, srovnávací testy, přijímání na SŠ, SWOT analýza
Výsledky vzdělávání žáků	úspěšné absolvování studia, zvládnutí výstupů ŠVP, rozvoj kompetencí ŠVP	kvalita výsledků	klasifikace, hodnocení klíčových kompetencí, výstupní hodnocení, srovnávací testy, přijímání na SŠ
Řízení školy, kvalita personální práce, dalšího vzdělávání učitelů	efektivní chod školy, plnění zásad ŠVP, vytvoření podmínek pro realizaci učitelů i žáků	převaha pozitivního hodnocení	SWOT analýza, dotazník pro rodiče a žáky
Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	naplnění koncepčních záměrů ŠVP	výrazná převaha spokojených či spíše spokojených respondentů	dotazník pro rodiče a žáky, rozhovory, statistické ukazatele, SWOT analýza, záznamy kontrol

Plán autoevaluace na další období

Říjen: posouzení práce školy – výsledky vlastního hodnocení za předchozí období

Listopad – duben: srovnávací testy

Březen – duben: hodnocení práce učitelů vedením školy a jejich sebehodnocení

Květen – červen: vyhodnocení testování, dotazníkové akce – zjišťování názorů na práci školy

Červen: hodnocení učebních plánů, úvazků, příprava podkladů pro Výroční zprávu o činnosti školy

Průběžně – nepravidelně: pohovory s učiteli a rodiči, hospitační činnost, komunikace s veřejností

7 Školní družina

7.1 Organizace školní družiny

Ve školní družině jsou oddělení vedená kvalifikovanými vychovatelkami. Počet oddělení se mění podle počtu přihlášených účastníků s maximálním počtem 30 účastníků na jedno oddělení. Práce družiny je rozdělena na ranní a odpolední činnost. Provoz ranní družiny je od 6,30 do 17,00 hod. Děti zde mají možnost volných her, při kterých mohou využít vybavení celé družiny včetně počítače. Odpolední provoz začíná ukončením výuky jednotlivých tříd a končí v 17,00 hod. Činnost je rozdělena do několika námětových oblastí:

1. relaxační
2. zájmová
3. rekreační
4. příprava na vyučování

Všechny oblasti spolu úzce souvisí, a proto se jednotlivá témata prolínají. Děti jsou vedeny k samostatnosti a k aktivnímu přístupu. Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání.

Každý rok vychovatelky připraví celoroční projekt, do kterého distribuují všechna témata a cíle.

7.2 Výchovné a vzdělávací strategie školní družiny

Školní družina přispívá k vybavení žáků souborem klíčových kompetencí. Spolu s pedagogy je tak připravuje na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Získané klíčové kompetence pak utváří základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a pracovního procesu.

Cíle školní družiny

1. Rozvoj osobnosti dítěte
2. Získání všeobecného vzdělání
3. Pochopení a uplatnění zákonů demokracie
4. Utváření národního a státního vědomí

7.3 Materiální podmínky školní družiny

Školní družina je součástí základní školy. Nachází se ve starší trojpodlažní budově. Pro svou činnost školní družina využívá 4. třídy. Třídy jsou vhodně vybavené pro zájmovou i relaxační činnost. Děti mohou využívat k pohybovým aktivitám školní tělocvičny, školní dvůr se sportovním povrchem a venkovní učebnu. Školní družina má dále k dispozici prostory v knihovně, počítačové třídy, cvičnou kuchyňku a interaktivní tabule umístěné ve třídách. Šatny žáků se nachází v suterénu budovy školy. Stravování probíhá ve školní jídelně v budově školy.

Školní družina má k dispozici pomůcky na výtvarnou a sportovní činnost, stolní hry, časopisy, knihy. Děti mají v družinových třídách množství hraček, které se každoročně doplňují novými.

Pedagogičtí pracovníci sledují další doplňování a zlepšování materiálních podmínek. Materiální podmínky jsou dobré.

7.4 BOZP školní družiny

7.4.1 Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění dítěte
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží na pitný režim dětí
- zdravé prostředí podle planých norem, tj. dle vyhlášky ministerstva č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek, hygienické vybavení prostorů)
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí děti s provozními řády využívaných prostor – škola, ŠJ, ŠD, tělocvična, dvůr, cvičná kuchyně
- bezpečnost silničního provozu – mimo budovu ZŠ zodpovídá vychovatelka za 25 dětí. Děti jsou na začátku roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno. Pokud dojde k situaci, že se počet dětí navýší nad 25, je pověřena doprovodem dětí další osoba
- dostupnost prostředků první pomoci – školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou PP, mobilní lékárníčkou, která slouží na vycházky

7.4.2 Psychosociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmů účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit socio-patologickým jevům
- spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a hodnocení
- včasná informovanost – vychovatelka včas informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

7.5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní družina sídlí v budově základní školy. Pro děti s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami jsme schopni zajistit tyto podmínky:

7.5.1 Personální oblast

- zajistit proškolení vychovatelky v dané oblasti
- dostatečné personální zajištění aktivit
- využít dobrovolníky

7.5.2 Technická oblast

- eliminace situací, ve kterých by došlo ke zranění integrovaného žáka

7.5.3 Materiální oblast

- zajistit speciální didaktické a kompenzační pomůcky

7.5.4 Organizační oblast

- vymezit formy integrace
- spolupracovat s rodiči či jinými zákonnými zástupci
- využívat poradenské pomoci výchovného poradce a psychologa OPPP

- informovat odbornou i laickou veřejnost o nabídce integrace
- pokusit se navázat spolupráci s organizacemi, které se prací s postiženými zabývají

7.5.5 Podmínky vzdělávání žáků mimorádně nadaných dětí

- aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráce a sociální a emocionální inteligence
- možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám
- odborná připravenost pedagogických pracovníků

8. Vzdělávací obsah

Objevujeme Evropu a svět		
Tematický okruh	Možná realizace, náměty a činnosti	Vazby průřezových témat
Prázdniny	- galerie – výstava fotografií - povídání o zvláštěnostech zemí, které jsme navštívili - poznávání měn v různých státech - řetěz přátelství - vědomostní soutěže	OSV – poznávání lidí, komunikace VDO – občanská společnost a stát VEGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, multikulturalita EV – ekosystémy a vztah člověka k prostředí
Pohádky z celého světa	- společná četba - noviny z jiných zemí - vztah k naší zemi s ohledem na zvláštnosti naší země	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, mezilidské vztahy, hodnoty a postoje VEGS – objevujeme Evropu a svět MKV – kulturní difference, etnický původ EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Barva pleti	- světová gastronomie - recepty z různých zemí - kontinenty - výtvarný projev - některé historické osobnosti světa	OSV – seberegulace a sebeorganizace, kreativita, kooperace a kompetice VDO – občanská společnost a škola VEGS – jsme Evropané MKV – princip sociálního smíru a solidarity

Lidské vztahy		
Tematický okruh	Možná realizace, náměty a činnosti	Vazby průřezových témat
Rodina	- úcta k rodičům, starým lidem a sobě samým - fotografie – ontogeneze - výrobky – dárky pro blízké - osvojování a dodržování základů společenského chování: zdravení, úcta ke starším a stolování - cestování v dopravních prostředcích - hudební soutěž - vystoupení na besídkách - nácvik divadla – dramatizace	OSV – sebepoznání, sebepojetí, psychohygiena, hodnoty a postoje EV – vztah člověka k prostředí
Škola	- vytváření kladného vztahu ke spolužákům - udržování pozitivního klimatu v oddělení - učit se naslouchat a dobře vycházet se spolužáky	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace VDO – občanská společnost a škola

	• kolektivní míčové a stolní společenské hry • úcta ke každému povolání • pozorování různých zaměstnání lidí a jejich významu pro život ve společnosti • pexeso, puzzle, kvízy, námětové hry, rozvoj jemné motoriky aj. • výtvarná činnost, výroba dárek pro budoucí prvňáky, karneval • vztah k handicapovaným dětem	MKV – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
• Prevence	• dodržování řádu školní družiny a školní jídelny • moje práva a povinnosti • besedy, spontánní rozhovory, modelové situace • správné řešení konfliktních situací	OSV – seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

My v čase		
Tematický okruh	Možná realizace, náměty a činnosti	Vazby průřezových témat
• Hodiny	• dodržování denního režimu • návyky na pravidelnou činnost • soutěže na čas • výrobky: papírové kalendáře, hodiny aj. • lidský život – ontogeneze	OSV – rozvoj schopností poznávání VEGS – jsme Evropané MKV – kulturní difference
• Historie a pokrok	• orientace v čase: minulost, přítomnost, budoucnost • technická zařízení, průmyslový pokrok – rádio, televize, počítač, internet • vývoj řemesel • vývoj oblečení • slet čarodějnic, návštěva muzea	OSV – psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – občanská společnost a stát VEGS – Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané MKV – etnický původ, multikulturalita EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
• Zvyky a tradice	• pozorování ročních období • rozdělení roku na čtvrtletí, měsíce, dny • význam lidových zábav • masopust – výroba masek, otevírání studánek • pranostiky, přísloví, koledy, pověry o nadpřirozených bytostech (polednice aj.)	OSV – sebepoznání a sebepojetí, kreativita, komunikace VDO – občanská společnost a škola VEGS – objevujeme Evropu a svět MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Tematický okruh	Možná realizace, náměty a činnosti	Vazby průřezových témat

Příroda	- prohlubování znalostí o přírodě - dětská literatura s přírodní tematikou - vycházky, pozorování změn přírody v podle ročního období - domečky pro skřítky, orientační hry - živly, turistické značky - práce s encyklopedií	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena VEGS – Evropa a svět nás zajímá EV – ekosystémy, základní podmínky života MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Ekologická výchova	- třídění odpadu, šetření vodou, sběr papíru - pozorování živočichů a rostlin v různých podmínkách - ohrožené druhy rostlin i živočichů a důvod ohrožení	OSV – sebeorganizace a seberegulace VDO – občanská společnost a stát EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Estetická výchova	- péče o pokojové rostliny - výzdoba třídy přírodninami - rozvoj jemné motoriky	OSV – kooperace a kompetice VEGS – objevujeme Evropu a svět MKV – lidské vztahy, multikulturalita

Člověk a jeho zdraví		
Tematický okruh	Možná realizace, náměty a činnosti	Vazby průřezových témat
Zdravá výživa	- základní hygienické návyky - sebeobsluha, pořádek, stolování, šetření majetku, odstraňování hluku, větrání - odpočinek, relaxace, harmonizace nervové soustavy - potravinová pyramida - životní styl - sociálně patologické jevy: kouření, drogy, alkohol	OSV – sebepoznání a sebepojetí, psychohygiena, hodnoty a postoje MKV – kulturní difference EV – vztah člověka k prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
První pomoc	- prevence úrazů - důležitá telefonní čísla - ošetření drobných poranění - léčivé byliny – vycházky	OSV – rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – občanská společnost a stát VEGS – základní podmínky života
Bezpečnost	- dodržování pravidel při práci - bezpečnost v dopravě - sebevzdělávání a komunikace – besedy - jazykolamy, cvičení paměti, příprava na vyučování, pamětní učení básniček, smyslové hry	OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy VDO – občanská společnost a škola

Občanská společnost a škola		
Tematický okruh	Možná realizace, náměty a činnosti	Vazby průřezových témat
Praha 8	- vycházky do okolí, orientace, poznávání ulic - pravidla chování na komunikacích - důležitá místa: pošta, policie, lékař aj. - mapa Prahy 8 a výtvarné činnosti - tematické vycházky (k městskému úřadu, k muzeu Prahy 8 aj.) - pověsti o Praze – kresba, dramatizace	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí VDO – občanská společnost a stát VEGS – Evropa a svět nás zajímá EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Škola	- bezpečná nejkratší cesta do školy, dopravní značky, přechody - prohlubování znalostí okolí – názvy ulic, místní památky, dopravní soutěž - estetika prostředí budovy školy – čistota a výzdoba - seznámení s řádem školy, prohlídka uzavřených prostor školy	OSV – psychohygiena, komunikace VDO – občanská společnost a škola EV – vztah člověka k prostředí
Domov	- význam slova domov – vyprávění, ilustrace „můj domov – můj hrad“ - pomoc při úklidu, zkulturování prostředí, kde žijí	OSV – hodnoty a postoje VEGS – jsme Evropané MKV – multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity EV – základní podmínky života

9. Standardy

9.1 Český jazyk a literatura

9.1.1 Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy – 1. stupeň – 1. období	
Žák: plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	
Očekávané výstupy – 1. stupeň – 2. období	Indikátory
Žák: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák: 1. navrhne vhodný nadpis 2. posoudí na základě přečteného textu pravdivost/nepravdivost tvrzení 3. posoudí, zda daná informace vyplývá/nevyplývá z textu 4. vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku
rolišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	1. vybere z nabídky vhodná slova vztahující se k textu 2. vypíše z textu požadovanou informaci 3. rozhodne, které informace jsou pro daný text nepodstatné
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	1. sestaví a napíše adresu, zprávu, vzkaz, oznámení, pozvánku 2. posoudí, zda jsou adresa, zpráva, vzkaz, oznámení nebo pozvánka úplné 3. sestaví z vět nebo krátkých odstavců příběh s dodržением dějové posloupnosti 4. vybere z nabídky vhodný závěr k dané ukázce
reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	1. vyslechne nebo přečte krátký text a reprodukuje ústně nebo písemně jeho obsah 2. vyslechne nebo přečte vzkaz a reprodukuje ho ústně nebo písemně další osobě

vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	1. na základě zadanych informací vede dialog, telefonický hovor (s dospělým, s kamarádem), zanechá vzkaz na záznamníku 2. posoudí, zda v uvedené ukázce (dialogu, telefonickém rozhovoru, vzkazu na záznamníku) nechybí některá z důležitých informací
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	1. vybere z předložených ukázek tu, která chce upoutat, přesvědčit a ovlivnit rozhodování člověka (adresáta) 2. vyhledá na internetu, v časopise, v denním tisku příklad manipulativní reklamy
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	1. přečte/řekne s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči oznámení, příkaz, prosbu, omluvu a respektuje při tom rozdílného adresáta 2. se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	1. rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (zme, dyž, vo tom apod.) 2. využívá spisovnou výslovnost ve veřejné komunikační situaci
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	1. píše vypravování obsahově i formálně správně, dodržuje dějovou posloupnost; pracuje podle rozvitě/heslovité osnovy 2. sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu, dodržuje logickou návaznost; pracuje podle otázkové osnovy 3. v ukázce dopisu doplní, co chybí
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	1. k vybranému textu přiměřené délky vytvoří rozvitou nebo heslovitou osnovu (nejméně o třech bodech) 2. zařadí do přečtené ukázky na vhodné místo nabízený text
Očekávané výstupy – 2. stupeň	Indikátory
Žák: odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Žák: 1. po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu 2. si nad informačním zdrojem odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti, u získaného údaje hledá další pramen pro ověření
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	3. odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů 4. najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje
rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	5. najde výrazný prostředek manipulace v textu 6. rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu 7. zaujme kritický postoj k cílům manipulace (k záměrům manipulátora)
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	8. najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a nahradí je vhodnějším 9. rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit spisovně 10. změni své uvolněné nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou výpovědi, když se obrací k osobě váženější a v situacích formálních
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	11. vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější 12. v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými 13. nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími

v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	14. zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval 15. po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řeč krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost 16. pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	17. formou dialogu zdramatizuje epizodu ve vhodném textu 18. se bez konfliktů a podstatných nedorozumění zapojí do řízené diskuse
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	19. vyhledá v krátkém textu klíčová slova 20. posoudí, zda je daná informace obsažena v textu 21. vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku 22. vytvoří/zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	23. uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost 24. vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí. Délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	25. najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu 26. rozpozná v textu místo, kde je zřetelně porušena jeho soudržnost, a navrhuje úpravu 27. před odevzdáním svého textu zajišťuje kontrolu správnosti pomocí příruček, konzultací a dalších/jiných zdrojů 28. rozpozná, zda předložený text nese převážně znaky stylu odborného, publicistického (žurnalistického), uměleckého, či prostěsdělovacího 29. vytvoří krátký smysluplný text; vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit; svoje tvrzení doloží konkrétními jazykovými prostředky užitými v textu

9.1.2 Jazyková výchova

Očekávané výstupy – 1. stupeň – 1. období	
Žák: rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	

rozdílí slovní druhy v základním tvaru	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	
rozdílí v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	
Očekávané výstupy – 1. stupeň – 2. období	Indikátory
Žák: porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Žák: 1. vybere z nabídky slovo, které je významem nejbližší k zadanému slovu 2. nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným 3. vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy 4. rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)
rozdílí ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	1. rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova 2. rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem 3. určí kořen slova, část příponovou, předponovou 4. k danému slovu uvede slova příbuzná
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	1. zařadí vyznačené plnovýznamové slovo z textu ke slovnímu druhu (podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce) 2. vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh 3. používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary podstatných a přídavných jmen (kromě pravopisu přídavných jmen přivlastňovacích) 4. používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves ve způsobu oznamovacím
rozdílí slova spisovná a jejich nespisovné tvary	1. vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného jména, přídavného jména, slovesa a nahradí je tvary spisovnými 2. doplní do věty tvar podstatného jména ve správném tvaru a odůvodní pravopis (1. a 4. pád rod mužský životný)
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	1. vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný)
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	1. rozliší větu jednoduchou a souvětí 2. vytvoří z věty jednoduché souvětí 3. rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	1. nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován 2. spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	1. správně píše (doplní) i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných 2. píše správně z hlediska pravopisu lexikálního

zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	1. uplatňuje základní poučení o správných tvarech přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu 2. doplní správně čárky do zadaného textu (několikanásobný větný člen, jednoduchá souvětí)
Očekávané výstupy – 2. stupeň	Indikátory
Žák: spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Žák: 30. umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	31. pozná slova, která jsou slovotvorně příbuzná 32. k danému slovu doplní slova odvozená 33. vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených 34. nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty 35. vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním 36. prokáže schopnost interpretovat význam / porozumět významu přeneseného pojmenování 37. ovládá zásady tvoření slov
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	38. samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	39. přiřadí slovo ke slovnímu druhu 40. určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova 41. užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č. j. v 1. p.) 42. zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům (stejně slovo může mít ve větě různou slovnědruhovou platnost)
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	43. využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí	44. spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic 45. nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku 46. doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) 47. vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí; žák vybere k zadanému vzorci z několika souvětí to, které je jím znázorněno
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	48. píše bez pravopisných chyb
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	49. v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka (např.: spisovný jazyk x obecná čeština; spisovný jazyk x dialekt apod.) 50. nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným 51. posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka např. v umělecké literatuře, divadelní hře, veřejném projevu apod.

9.1.3 Literární výchova

Očekávané výstupy – 1. stupeň – 1. období	
Žák: čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	
vyjadřuje své pocity z přečteného textu	
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	
Očekávané výstupy – 1. stupeň – 2. období	Indikátory
Žák: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Žák: 1. zpracuje stručný záznam o přečtené knize a prezentuje ho spolužákům jako mluvní cvičení nebo referát; záznam zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku 2. řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí, jaký v něm vyvolala dojem
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	1. přednese a volně reprodukuje text 2. vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	1. rozhodne, jakého typu je úryvek a) umělecký (poezie, komiks, pohádka) b) neumělecký (naučný text, návod k použití)
při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární pojmy	1. rozhodne, zda uvedená ukázka je pohádka, pověst, nebo bajka 2. rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza
Očekávané výstupy – 2. stupeň	Indikátory
Žák: uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: 52. jmenuje (bez přerýávání celého děje) hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají – odliší vedlejší děj od hlavního 53. v textu vyhledá místa, kde je vyjádřen pohled a názor vypravěče a kde je vyjádřen pohled nebo názor postavy 54. rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou nebo významem, a vysvětlí, jak na něj místo působí (i bez použití termínů) 55. vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního, filmového, divadelního)
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	56. rozpozná výrazné rysy vypravěčského stylu, kterými se úryvek liší od neutrálního, neprofesionálního podání nějaké situace
formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	57. sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	58. vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	59. posoudí a zdůvodní, co v literárním textu považuje za hodnotné a proč

rolišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	60. uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby 61. navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text 62. odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama 63. vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu)
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	64. posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. Ke zjištění přidá jako příklad jméno některého autora píšícího podobně a uvede přibližné období jeho působení (určí půlstoletí)
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	65. uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování díla nebo literární četbu, případně proč přijímá obojí

9.2 Anglický jazyk

Očekávané výstupy – 1. stupeň – 1. období	
Řečové dovednosti	
Žák: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	
přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	
Očekávané výstupy – 1. stupeň – 2. období	
Poslech s porozuměním	Indikátory
Poslech s porozuměním	Poslech s porozuměním
Žák: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák: 1. porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)
rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	1. rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 2. porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)

	3. porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost)
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	1. zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu 2. porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
Mluvení	Mluvení
se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	1. použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech 2. se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	1. se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět 2. sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí) za použití jednoduchých slovních spojení a vět 3. popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	1. reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) 2. odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 3. se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět
Čtení s porozuměním	Čtení s porozuměním
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	1. najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	1. rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života 2. porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)

	3. porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
Psaní	Psaní
napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	1. napiše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad 2. napiše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí 3. sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)
vyplní osobní údaje do formuláře	1. doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
Očekávané výstupy – 2. stupeň	Indikátory
Poslech s porozuměním	Poslech s porozuměním
Žák: rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	1. zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	66. porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
Mluvení	Mluvení
se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	67. se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci 68. se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje 69. se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje 70. se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, a na podobné výpovědi reaguje 71. poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co nalézají) za použití slovních spojení a vět

mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	72. krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou)
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	73. popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět 74. vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 75. popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 76. popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec
Čtení s porozuměním	Čtení s porozuměním
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	77. najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	78. porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu) 79. odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu 80. porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů
Psaní	Psaní
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	1. zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	2. sestaví/napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 3. napíše jednoduchý text (např. dopis, e-mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět 4. napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 5. popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec 6. popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, potom, nakonec
reaguje na jednoduché písemné sdělení	7. odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života

9.3 Německý jazyk

Očekávané výstupy – 2. stupeň	Indikátory
Poslech s porozuměním	Poslech s porozuměním
Žák: rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Žák: 1. se řídí jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů) 2. porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)
rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	81. rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 82. porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost) 83. porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	1. zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům 2. porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)
Mluvení	Mluvení
zapojí se do jednoduchých rozhovorů	84. použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech 85. se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	86. se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět 87. sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí) za použití jednoduchých slovních spojení a vět

	88. popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	89. reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad) 90. odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět 91. se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět
Čtení s porozuměním	Čtení s porozuměním
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	92. porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	93. rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života 94. porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)
rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	1. porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu) 2. najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem
Psaní	Psaní
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	8. zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává
napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	9. napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí 10. napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí 11. sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí), za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)
stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	12. odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává

9.4 Matematika a její aplikace

9.4.1 Číslo a početní operace

Očekávané výstupy – 1. stupeň – 1. období	
Žák: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	
čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	
užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	
provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	
Očekávané výstupy – 1. stupeň – 2. období	Indikátory
Žák: využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Žák: 1. z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	1. správně sepiše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 3. využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojčiferným číslem 4. provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	1. přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy 2. využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě 3. porovnává čísla do statisíců 4. zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. provádí číselný odhad a kontrolu výsledku
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	1. porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší 2. zformuluje odpověď k získanému výsledku 3. vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru

modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	1. vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života 2. využívá názorné obrázky k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku 3. vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	1. porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 2. sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje
přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	1. vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života 2. přečte, запиše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejích úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu 3. porovná desetinná čísla v řádu desetin
porozumí významu znaku “–” pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	1. znázorní na číselné ose, přečte, запиše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až +100 2. nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě
Očekávané výstupy – 2. stupeň	Indikátory
Žák: provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Žák: 95. provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly 96. dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastnosti operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů 97. vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné 98. zná z paměti druhé mocniny celých čísel od 1 do 10 a využívá je při výpočtech (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) 99. určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě 100. provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, převádí zlomek na smíšené číslo a naopak) 101. určí absolutní hodnotu celého čísla
zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	102. zaokrouhluje čísla s danou přesností 103. využívá pro kontrolu výsledku odhad 104. účelně a efektivně využívá kalkulátor
modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	105. rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek 106. využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 5, 10) 107. rozloží dvojciferné číslo na součin prvočísel
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	108. užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem
řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	109. využívá daný poměr v reálných situacích 110. stanoví poměr ze zadaných údajů 111. využívá měřítko mapy nebo plánu k výpočtu
řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	112. určí počet procent, je-li dána procentová část a základ 113. určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ 114. určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část

matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	115. vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných 116. využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$ 117. vybere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci
formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	118. vyřeší rovnici a soustavu dvou jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav 119. ověří správnost řešení slovní úlohy
analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	120. řeší jednoduché úlohy v oboru celých čísel 121. popíše konkrétní situace s využitím racionálních čísel

9.4.2 Geometrie v rovině a v prostoru

Očekávané výstupy – 1. stupeň – 1. období	
Žák: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	
porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	
Očekávané výstupy – 1. stupeň – 2. období	Indikátory
Žák: narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce	Žák: 1. rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení 2. určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran 3. využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 4. rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary 5. narýsuje kružnici s daným poloměrem 6. narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran 7. narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic 8. dodržuje zásady rýsování
sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	1. rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky 4. určí délku lomené čáry graficky i měřením 5. převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry
sestrojí rovnoběžky a kolmice	1. vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti 2. načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku

určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	1. určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků 2. používá základní jednotky obsahu (cm ² , m ² , km ²) bez vzájemného převádění
rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	1. pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) 2. určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru
Očekávané výstupy – 2. stupeň	Indikátory
Žák: zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Žák: 122. využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely 123. využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh 124. řeší geometrické úlohy početně 125. využívá matematickou symboliku
charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	126. pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh 127. rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků
určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	128. sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (bez převodu stupňů a minut) 129. využívá při výpočtech součet vnitřních úhlů v trojúhelníku 130. určuje velikost úhlu pomocí úhlooměru
odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	131. odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě 132. určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 133. určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu 134. používá a převádí jednotky délky 135. používá a převádí jednotky obsahu
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	136. pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice)
načrtne a sestrojí rovinné útvary	137. načrtne rovinný útvar podle slovního zadání 138. provede jednoduché konstrukce (např. osa úsečky, čtverec se zadanou stranou, trojúhelník se zadanými stranami, úhel dané velikosti, rovnoběžka a kolmice daným bodem) 139. ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	140. vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice shodných trojúhelníků 141. vyhledá z nabídky trojúhelníků dvojice podobných trojúhelníků
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	142. rozhodne, zda je útvar osově souměrný 143. určí osy souměrnosti rovinného útvaru 144. rozhodne, zda je útvar středově souměrný 145. určí střed souměrnosti 146. načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti
určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	147. rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) 148. používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka
odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	149. odhaduje a vypočítá povrch krychle, kvádru a válce

	150. odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru a válce 151. používá a převádí jednotky objemu
načrtne a sestrojí sítě základních těles	152. používá pojmy síť tělesa, plášť, podstava 153. rozpozná sítě základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel) 154. načrtne a sestrojí síť krychle
načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	155. rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno 156. načrtne krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání 157. sestrojí krychli ve volném rovnoběžném promítání
analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	158. vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 159. řeší jednoduchou úlohu 160. ověří výsledek úlohy

9.4.3 Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Očekávané výstupy – 1. stupeň – 2. období	Indikátory
Žák: řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Žák: 1. vyhledá v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy 2. volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy 3. vyhodnotí výsledek úlohy
Očekávané výstupy – 2. stupeň	Indikátory
Žák: užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Žák: 161. vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 162. řeší jednoduchou úlohu 163. ověří výsledek úlohy
řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	164. určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině 165. využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života